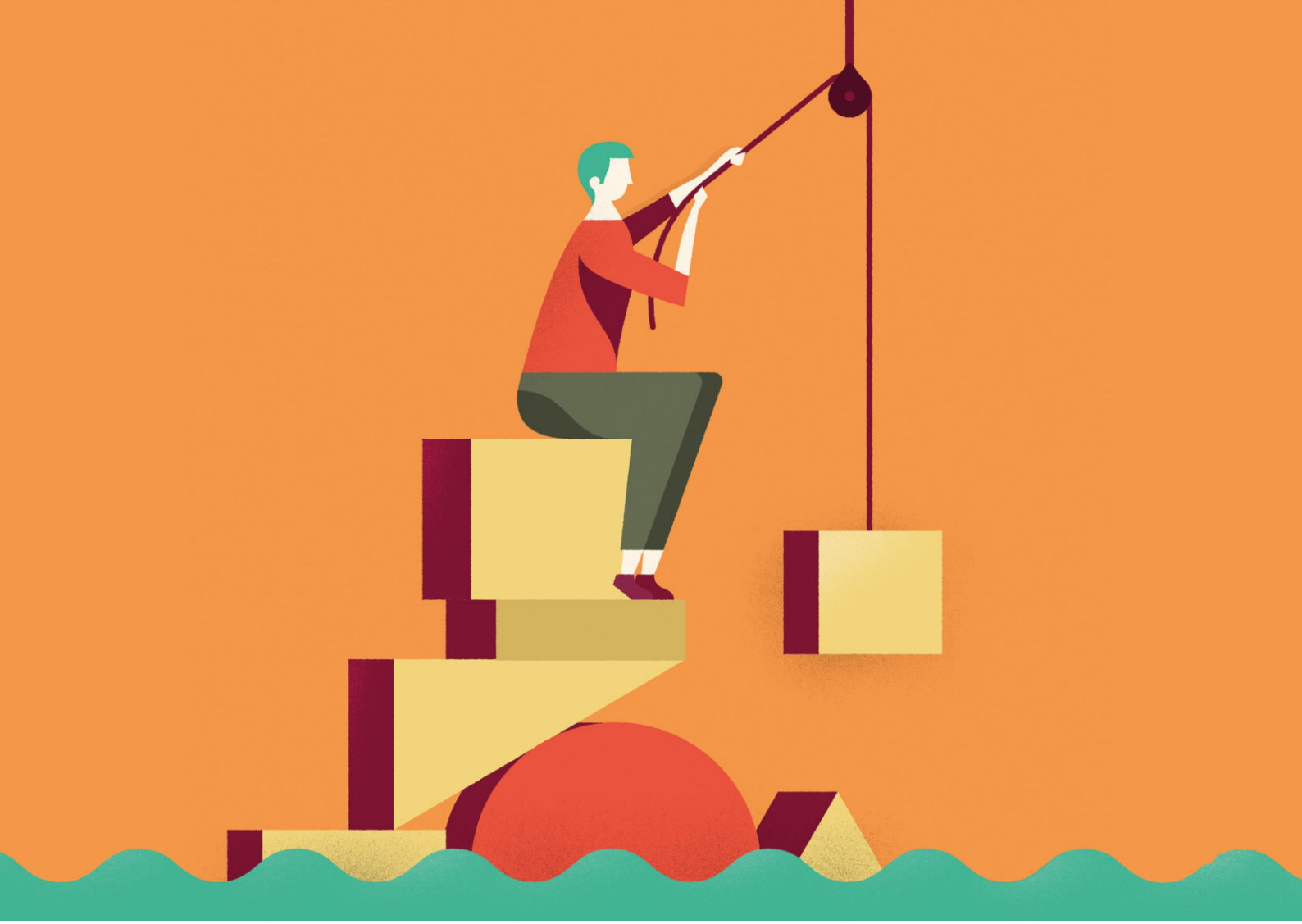

ASN Beleggingsfondsen N.V.
Halfjaarbericht 2019

asn beleggingsfondsen

ASN Beleggingsfondsen N.V.
Halfjaarbericht 2019

asn beleggingsfondsen

Inhoudsopgave

Kerncijfers 4

Begrippen 9

1 Verslag van de beheerder 13
1.1 Opzet en opdracht van de fondsen 14
1.2 Fondsdocumentatie 15
1.3 Wijziging wet- en regelgeving 15
1.4 Fondskosten 16
1.5 Marketing beleggingsfondsen 18
1.6 Ontwikkelingen AIF-beheerder 18
1.7 (Beleids)ontwikkelingen in de verslagperiode 18
1.8 Duurzaam beleggingsbeleid 19
1.9 Risicobeheer 22
1.10 Economie en financiële markten in het eerste halfjaar van 2019 en vooruitzichten voor het tweede halfjaar 22

2 Verslag over het beheer van de ASN Beleggingsfondsen 27
2.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds 28
2.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds 31
2.3 ASN Duurzaam Mixfonds 34
2.4 ASN Milieu & Waterfonds 36
2.5 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds 39
2.6 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief 41
2.7 ASN Duurzaam Mixfonds Defensief 43
2.8 ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal 45
2.9 ASN Duurzaam Mixfonds Offensief 47
2.10 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief 49
2.11 ASN Groenprojectenfonds 51
2.12 ASN-Novib Microkredietfonds 53

3 Halfjaarcijfers ASN Beleggingsfondsen N.V. 59
3.1 Balans 60
3.2 Winst-en-verliesrekening 60
3.3 Kasstroomoverzicht 61
3.4 Toelichting op de halfjaarcijfers 62
3.5 Toelichting op de balans 85
3.6 Toelichting op de winst-en-verliesrekening 87
3.7 Overige toelichtingen 91

4 Halfjaarcijfers ASN Beleggingsfondsen 95
4.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds 96
4.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds 101
4.3 ASN Duurzaam Mixfonds 106
4.4 ASN Milieu & Waterfonds 111
4.5 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds 116
4.6 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief 121
4.7 ASN Duurzaam Mixfonds Defensief 126
4.8 ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal 131
4.9 ASN Duurzaam Mixfonds Offensief 136
4.10 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief 141
4.11 ASN Groenprojectenfonds 146
4.12 ASN-Novib Microkredietfonds 151

5 Halfjaarcijfers ASN Beleggingspools 157
5.1 ASN Aandelenpool 159
5.2 ASN Obligatiepool 169
5.3 ASN Mixpool 178
5.4 ASN Milieupool 183
5.5 ASN Small & Midcappool 190
5.6 ASN Groenprojectenpool 197
5.7 ASN Microkredietpool 210

6 Overige gegevens 229
Bijzondere statutaire zeggenschapsrechten 230
Belangen bestuurders en raad van commissarissen 230
Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant 231

7 Bijlagen 233
Bijlage 1 Beleidsbepalers en vermogensbeheerders 235
Bijlage 2 Adresgegevens en personalia 240

Kerncijfers

Rendement eerste halfjaar 2019

Wij vergelijken het rendement van elk fonds met dat van zijn benchmark. Dit is een hulpmiddel om de prestaties van beleggingen te vergelijken met die van soortgelijke beleggingen. De prestaties ten opzichte van de benchmark zijn in onderstaande tabellen weergegeven (het ASN Groenprojectenfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds hebben geen benchmark). In hoofdstuk 2 leest u hoe de rendementen van de verschillende fondsen tot stand kwamen.

Kerncijfers laatste vijf jaar

ASN Duurzaam Aandelenfonds

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%)[1]	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2019	**843.103**	**7.360.058**	**114,02**	**2,95**	**16,76**	**16,08**
2018[2]	767.710	7.627.250	100,26	2,50	-9,29	-7,80
2017	839.973	7.458.053	112,93	2,15	11,81	9,22
2016	812.311	7.896.619	102,96	1,50	-2,45	5,76
2015	839.677	7.859.356	107,17	1,25	20,45	10,40

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

2 *De kolom 'Rendement inclusief herbelegging' is aangepast ten opzichte van jaarverslag 2018. Het cijfer is na aanpassing op identieke wijze gepresenteerd als de andere vermelde boekjaren.*

ASN Duurzaam Obligatiefonds

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%)[1]	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2019	**235.072**	**8.070.556**	**29,15**	**0,60**	**2,68**	**2,99**
2018[2]	221.812	7.665.071	28,98	0,75	0,39	0,41
2017	255.242	8.638.061	29,62	0,60	-0,48	-0,29
2016	248.214	8.201.691	30,37	0,50	3,36	3,27
2015	226.340	7.584.183	29,87	0,40	0,30	1,64

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

2 *De kolom 'Rendement inclusief herbelegging' is aangepast ten opzichte van jaarverslag 2018. Het cijfer is na aanpassing op identieke wijze gepresenteerd als de andere vermelde boekjaren.*

ASN Duurzaam Mixfonds

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%)[1]	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2019	**247.939**	**2.736.168**	**90,18**	**2,00**	**8,58**	**8,81**
2018[2]	235.691	2.772.161	84,93	2,25	-4,26	-3,14
2017	253.565	2.800.544	90,92	1,75	5,06	3,93
2016	263.201	2.994.920	88,23	1,30	0,95	4,59
2015	249.180	2.817.932	88,73	1,30	9,70	5,79

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

2 *De kolom 'Rendement inclusief herbelegging' is aangepast ten opzichte van jaarverslag 2018. Het cijfer is na aanpassing op identieke wijze gepresenteerd als de andere vermelde boekjaren.*

ASN Milieu & Waterfonds

Jaar	Ontwikkeling: Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Ontwikkeling: Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Rendement: Koers einde verslagperiode (€)	Rendement: Uitbetaald dividend (€)	Rendement: Rendement inclusief herbelegging (%)[1]	Rendement: Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2019	**561.919**	**16.760.450**	**33,39**	**0,35**	**21,07**	**17,56**
2018[2]	493.339	17.530.949	27,88	0,45	-17,56	-9,19
2017	552.780	16.259.204	34,27	0,25	10,01	8,06
2016	460.322	14.762.975	31,39	0,20	9,09	13,19
2015	386.307	13.413.036	28,98	0,15	18,73	10,98

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

2 *De kolom 'Rendement inclusief herbelegging' is aangepast ten opzichte van jaarverslag 2018. Het cijfer is na aanpassing op identieke wijze gepresenteerd als de andere vermelde boekjaren.*

ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Jaar	Ontwikkeling: Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Ontwikkeling: Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Rendement: Koers einde verslagperiode (€)	Rendement: Uitbetaald dividend (€)	Rendement: Rendement inclusief herbelegging (%)[1]	Rendement: Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2019	**108.012**	**2.564.565**	**41,83**	**0,45**	**25,62**	**15,96**
2018[2]	92.265	2.724.850	33,67	0,55	-17,45	-15,83
2017	103.180	2.490.291	41,33	0,70	22,89	19,61
2016	79.321	2.297.673	34,25	0,50	-4,72	3,16
2015	82.641	2.286.700	36,49	0,35	18,65	24,25

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

2 *De kolom 'Rendement inclusief herbelegging' is aangepast ten opzichte van jaarverslag 2018. Het cijfer is na aanpassing op identieke wijze gepresenteerd als de andere vermelde boekjaren.*

ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief

Jaar	Ontwikkeling: Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Ontwikkeling: Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Rendement: Koers einde verslagperiode (€)	Rendement: Uitbetaald dividend (€)	Rendement: Rendement inclusief herbelegging (%)[1]	Rendement: Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2019	**53.039**	**1.016.622**	**51,98**	**0,65**	**3,33**	**3,81**
2018[2]	52.723	1.035.536	50,94	-	-0,31	-0,46
2017[3]	56.720	1.109.054	51,10	-	2,20	1,32

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

2 *De kolom 'Rendement inclusief herbelegging' is aangepast ten opzichte van jaarverslag 2018. Het cijfer is na aanpassing op identieke wijze gepresenteerd als de andere vermelde boekjaren.*

3 *Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan twaalf maanden. Er is geen historie beschikbaar.*

ASN Duurzaam Mixfonds Defensief

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%)[1]	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2019	**81.449**	**1.526.736**	**53,23**	**0,60**	**6,32**	**5,86**
2018[2]	78.986	1.553.915	50,64	-	-2,71	-1,80
2017[3]	83.857	1.610.712	52,05	-	4,10	2,37

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

2 *De kolom 'Rendement inclusief herbelegging' is aangepast ten opzichte van jaarverslag 2018. Het cijfer is na aanpassing op identieke wijze gepresenteerd als de andere vermelde boekjaren.*

3 *Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan twaalf maanden. Er is geen historie beschikbaar.*

ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%)[1]	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2019	**413.151**	**7.541.051**	**54,47**	**0,60**	**9,24**	**8,82**
2018[2]	388.826	7.676.375	50,42	-	-4,89	-3,26
2017[3]	428.071	8.078.852	53,01	-	6,02	3,83

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

2 *De kolom 'Rendement inclusief herbelegging' is aangepast ten opzichte van jaarverslag 2018. Het cijfer is na aanpassing op identieke wijze gepresenteerd als de andere vermelde boekjaren.*

3 *Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan twaalf maanden. Er is geen historie beschikbaar.*

ASN Duurzaam Mixfonds Offensief

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%)[1]	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2019	**173.228**	**3.057.627**	**56,29**	**0,55**	**12,92**	**12,31**
2018[2]	155.596	3.084.400	50,35	-	-8,17	-5,81
2017[3]	171.361	3.142.022	54,83	-	9,66	6,18

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*

2 *De kolom 'Rendement inclusief herbelegging' is aangepast ten opzichte van jaarverslag 2018. Het cijfer is na aanpassing op identieke wijze gepresenteerd als de andere vermelde boekjaren.*

3 *Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan twaalf maanden. Er is geen historie beschikbaar.*

ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%)[1]	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2019	**294.011**	**5.082.156**	**57,40**	**0,70**	**16,42**	**15,02**
2018[2]	268.668	5.342.613	49,92	-	-10,46	-7,57
2017[3]	320.100	5.752.551	55,75	-	11,50	7,66

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*
2 *De kolom 'Rendement inclusief herbelegging' is aangepast ten opzichte van jaarverslag 2018. Het cijfer is na aanpassing op identieke wijze gepresenteerd als de andere vermelde boekjaren.*
3 *Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan twaalf maanden. Er is geen historie beschikbaar.*

ASN Groenprojectenfonds

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%)[1]	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2019	**409.713**	**15.479.573**	**26,47**	**0,10**	**1,80**	**n.v.t.**
2018[2]	409.250	15.683.050	26,09	0,10	-1,80	n.v.t.
2017[3]	402.580	15.227.259	26,67	0,30[4]	0,64	n.v.t.

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*
2 *De kolom 'Rendement inclusief herbelegging' is aangepast ten opzichte van jaarverslag 2018. Het cijfer is na aanpassing op identieke wijze gepresenteerd als de andere vermelde boekjaren.*
3 *Dit fonds is opgericht op 15 juni 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan twaalf maanden. Er is geen historie beschikbaar. Voor de historie van het voormalige ASN Groenprojectenfonds wordt verwezen naar § 2.11 'ASN Groenprojectenfonds'.*
4 *Het uitbetaalde dividend heeft betrekking op het resultaat behaald over 2016 van het voormalige ASN Groenprojectenfonds.*

ASN-Novib Microkredietfonds

	Ontwikkeling		*Rendement*			
Jaar	Omvang vermogen (in duizenden euro's) einde verslagperiode	Aantal uitstaande aandelen einde verslagperiode	Koers einde verslagperiode (€)	Uitbetaald dividend (€)	Rendement inclusief herbelegging (%)[1]	Rendement van de benchmark (%)
Eerste halfjaar 2019	**325.432**	**5.893.957**	**55,21**	**1,00**	**0,10**	**n.v.t.**
2018[2]	309.597	5.541.655	55,73	0,10	2,42	n.v.t.
2017[3]	277.715	5.081.093	54,51	1,45[4]	2,25	n.v.t.

1 *Rendementen zijn gebaseerd op de beurskoers, inclusief herbelegd dividend.*
2 *De kolom 'Rendement inclusief herbelegging' is aangepast ten opzichte van jaarverslag 2018. Het cijfer is na aanpassing op identieke wijze gepresenteerd als de andere vermelde boekjaren.*
3 *Dit fonds is opgericht op 15 juni 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan twaalf maanden. Er is geen historie beschikbaar. Voor de historie van het voormalige ASN Novib-Microkredietfonds wordt verwezen naar § 2.12 'ASN Novib-Microkredietfonds'.*
4 *Het uitbetaalde dividend heeft betrekking op het resultaat behaald over 2016 van het voormalige ASN-Novib Microkredietfonds.*

Lopendekostenfactor

De lopendekostenfactor (LKF) geeft de kosten weer als percentage van het gemiddelde fondsvermogen, met uitzondering van interestkosten en transactiekosten die – achteraf en conform de wettelijke verplichting – gemaakt zijn voor het fonds. Bij berekening van de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of *net asset value* (NAV) van het fonds wordt afgegeven. Alle NAV's die gedurende het jaar worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's. Onderstaande tabel toont de LKF in het

eerste halfjaar van 2019 en 2018. In de tweede helft van 2018 zijn de fondskosten van ASN Mixfonds Defensief en Zeer Defensief verhoogd naar 0,90%.

	LKF (op jaarbasis)	
	01-01-2019 t/m 30-06-2019	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
ASN Duurzaam Aandelenfonds	0,85%	0,85%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	0,45%	0,45%
ASN Duurzaam Mixfonds	0,65%	0,65%
ASN Milieu & Waterfonds	1,20%	1,20%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1,20%	1,20%
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	0,90%	0,50%
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	0,90%	0,55%
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	0,65%	0,65%
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	0,85%	0,85%
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	0,90%	0,90%
ASN Groenprojectenfonds	1,00%	1,00%
ASN-Novib Microkredietfonds	2,32%	2,30%

Begrippen

Aandeel
Via aandelen koopt een belegger of een beleggingsfonds als het ware een deel van een bedrijf. Een aandeel is het bewijs van deelneming in het eigen vermogen van een onderneming. Dit is risicodragend vermogen. In het geval van beursgenoteerde bedrijven komt de prijs van het aandeel, de koers, tot stand door vraag en aanbod op de effectenbeurs. Veel bedrijven keren hun aandeelhouders een of tweemaal per jaar dividend uit. Het rendement van aandelen bestaat uit koersveranderingen en dividend.
In het geval van niet-beursgenoteerde bedrijven kunnen beleggers aandelen kopen en verkopen buiten de beurs om. Daarbij onderhandelen bestaande en potentiële aandeelhouders op meer directe wijze met elkaar. Aandelen van een niet-beursgenoteerde onderneming worden gewaardeerd op basis van (een benadering van) de reële waarde, rekening houdend met recente markttransacties en marktontwikkelingen.

ABB
ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB) vormt de statutaire directie van ASN Beleggingsfondsen N.V. ABB is statutair gevestigd te Den Haag, met adres Bezuidenhoutseweg 153, 2594 AG Den Haag. Sinds 22 mei 2018 is ABB tevens AIF-beheerder van de ASN Beleggingsfondsen.

AIF-beheerder
Een beheerder van een beleggingsinstelling als bedoeld in artikel 2:65 Wft. ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB) is aangesteld als AIF-beheerder van ASN Beleggingsfondsen N.V.

AIFMD
AIFMD is de afkorting van Alternative Investment Fund Managers Directive, in het Nederlands ‘EU Richtlijn 2011/61/EU voor beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen’. AIFMD wordt ook wel AIFM-richtlijn genoemd. Deze richtlijn is verwerkt in de Wet op het financieel toezicht (Wft) en is op 22 juli 2014 volledig van kracht geworden. AIFMD vergroot de transparantie tegenover beleggers en toezichthouders en versterkt de financiële stabiliteit van beleggingsinstellingen. Het uiteindelijke doel hiervan is de bescherming van beleggers.

Assetallocatie
De verdeling van de beleggingsportefeuille over de verschillende beleggingscategorieën, zoals aandelen, obligaties, vastgoed en/of liquiditeiten. De strategische assetallocatie is de portefeuilleverdeling in normale omstandigheden op de financiële markten. De tactische assetallocatie is de verdeling aangepast aan actuele marktomstandigheden.

Beleggingsfonds
In een beleggingsfonds brengen meerdere beleggers geld bijeen. De professionele vermogensbeheerder belegt dit geld op basis van het beleggingsbeleid van het fonds. Er zijn vele soorten beleggingsfondsen, bijvoorbeeld aandelenfondsen die wereldwijd beleggen, in bepaalde regio’s of sectoren, of in ondernemingen van een bepaalde omvang. Daarnaast bestaan er onder meer obligatie-, liquiditeiten- en vastgoedfondsen, fondsen voor onderhandse leningen en combinaties daarvan.

Beleggingsuniversum
Het beleggingsuniversum van de ASN Beleggingsfondsen: het ASN Beleggingsuniversum.

Benchmark
Een hulpmiddel of maatstaf om de prestaties van beleggingen te vergelijken met die van soortgelijke beleggingen. Benchmarks worden door financiële instellingen onderhouden.

Beurskoers
De beurskoers is de prijs van een beursgenoteerd instrument zoals een aandeel of een obligatie. De prijs komt op de beurs tot stand door vraag en aanbod. De beurskoers kan van dag tot dag en van moment tot moment variëren.

Creditspread
Het verschil tussen rentetarieven van obligaties met een vergelijkbare looptijd. Dit verschil is het gevolg van een verschil in kredietrisico. Er bestaat bijvoorbeeld een creditspread tussen staatsobligaties van landen met een hoog risico en staatsobligaties van landen met een gering risico. De creditspread in Europa duidt meestal op het verschil tussen enerzijds de rente op staats- of bedrijfsobligaties en anderzijds de rente op Duitse staatsobligaties of swaps met een vergelijkbare looptijd.

Derivaten
Financiële derivaten zijn beleggingsinstrumenten die hun waarde ontlenen aan de waarde van een ander goed of financieel instrument, zoals aandelen. Dit andere goed wordt de onderliggende waarde genoemd. Soorten derivaten zijn bijvoorbeeld opties en futures. Financiële derivaten worden onder andere gebruikt om risico's te verkleinen en actieve marktposities in te nemen. ABB stelt strikte eisen aan het gebruik van derivaten. Een van de eisen is dat derivaten alleen gebruikt mogen worden om risico's te verminderen.

Dividend
Ondernemingen die winst maken, kunnen deze herinvesteren in de onderneming of uitbetalen aan de aandeelhouders. Deze uitbetaling van de winst aan aandeelhouders heet dividend. Ook een beleggingsfonds kan dividend ontvangen van de ondernemingen waarin het belegt, en dit op zijn beurt uitkeren aan de participanten in (of: aandeelhouders van) het beleggingsfonds. Ook een beleggingsfonds kan dus dividend uitkeren.

Duration
De *duration* is de gemiddelde gewogen looptijd van een obligatie, rekening houdend met de resterende looptijd en aflossingen. De duration geeft aan hoe gevoelig een obligatie of obligatieportefeuille is voor wijzigingen in de rente.

Impactfondsen
Een beleggingsfonds dat is gespecialiseerd in impact beleggingen. Daarbij heeft het fonds als primaire doelstelling om behalve een financieel rendement ook resultaat te boeken voor mens en milieu. Doorgaans worden beleggingsfondsen die niet in beursgenoteerde bedrijven beleggen, gezien als impactfondsen. ASN Groenprojectenfonds en ASN-Novib Microkredietfonds zijn impactfondsen.

Intrinsieke waarde
De waarde van alle bezittingen in het beleggingsfonds op een bepaald moment. De koersvorming van beursgenoteerde fondsen komt tot stand door vraag en aanbod, waarbij een op- of afslag in rekening wordt gebracht. Daardoor kunnen de aan- en verkoopkoers afwijken van de intrinsieke waarde.

Geindexeerd rendement
Dit is de opbrengst van een beleggingsfonds die bestaat uit de som van de koerswinst en de uitgekeerde dividenden, gerekend vanaf de start van een fonds. De start van het fonds wordt gezien worden als een waarde van 100.

Greenbonds
Een greenbond is een groene obligatie waarmee wordt geïnvesteerd in duurzame energieprojecten en projecten op het gebied van milieu en landgebruik, zoals landbouw, bosbouw, water- en afvalbeheer.

Kredietrating
De kredietrating is een oordeel over de kredietwaardigheid van de uitgever van een obligatie of lening. Zo'n oordeel is afkomstig van een gespecialiseerd ratingbureau, zoals Moody's en Standard & Poor's (S&P). Zij beoordelen de kans dat de uitgever de verplichtingen uit hoofde van de obligatie zonder problemen kan voldoen. De kredietratings van bijvoorbeeld S&P lopen uiteen van AAA (hoge kredietwaardigheid) tot D (zeer lage kredietwaardigheid, faillissement).

Marktkapitalisatie
De marktkapitalisatie van een onderneming is haar totale beurswaarde (aantal uitstaande aandelen vermenigvuldigd met de beurskoers). Vaak worden de volgende grenzen gehanteerd:

- *largecaps*: bedrijven met een marktkapitalisatie van meer dan € 10 miljard,
- *midcaps*: marktkapitalisatie van € 4 miljard tot € 10 miljard,
- *smallcaps*: marktkapitalisatie van minder dan € 4 miljard.

Microfinancieringsinstelling of MFI
Een instelling die financiële diensten, waaronder kredieten, spaarproducten en verzekeringen, verstrekt aan lage-inkomensgroepen, micro-ondernemingen en het midden- en kleinbedrijf in lage- en middeninkomenslanden.

Modified duration
De *modified duration* is een maatstaf voor de rentegevoeligheid van obligaties. Hiermee kan berekend worden wat de effecten zijn van een verandering in de marktrente op het rendement van de obligatie. Bij een modified duration van bijvoorbeeld 3 geldt bij benadering dat de koers van de lening 3% stijgt als de rente 1% daalt, en vice versa.

Obligatie
Obligaties zijn schuldbewijzen van (semi)overheidsinstellingen of ondernemingen. De belegger in een obligatie ontvangt jaarlijks een rente op zijn obligatie die meestal van tevoren is bepaald. Er is handel in obligaties via de beurs, waardoor koersvorming optreedt. Het rendement bestaat uit koersverandering en couponrente. Obligaties zijn de belangrijkste vorm van vastrentende waarden.

Onderhandse lening
Een onderhandse lening is een lening waarbij een of meer geldverstrekker(s) geld uitlenen aan een leningnemer. In tegenstelling tot de obligatielening is er bij de onderhandse lening sprake van direct contact en op maat gemaakte afspraken tussen de geldverstrekker(s) en de leningnemer.

Prospectus
Een prospectus is een wettelijk vereist document, juridisch van aard, dat verplicht gepubliceerd wordt bij een emissie (uitgifte) van financiële producten (aandelen, obligaties, beleggingsfondsen etc.). In het prospectus staan de voorwaarden van de emissie vermeld, evenals de financiële en niet-financiële informatie van de uitgevende instelling.

Risico-rendementsverhouding
De verhouding tussen risico en rendement van een belegging. In het algemeen geldt: hoe lager het risico, des te lager het verwachte rendement. En andersom: hoe hoger het risico, des te groter de kans op een hoog rendement op langere termijn.

Weging
Voor een beleggingsfonds hanteert de beheerder over het algemeen een vaste verdeling van zijn beleggingen over verschillende beleggingscategorieën (zie assetallocatie). Wanneer het belang in een bepaalde categorie groter is dan in de strategische assetallocatie, wordt dat een overwogen belang of overweging genoemd. Als het belang kleiner is dan de strategische assetallocatie, noemen we dat een onderwogen belang of onderweging. Het is ook mogelijk ten opzichte van de benchmark een onderweging of overweging aan te houden in specifieke landen, bedrijven of sectoren.

1 Verslag van de beheerder

1.1 Opzet en opdracht van de fondsen

ASN Beleggingsfondsen N.V. is een open-end beleggingsinstelling, genoteerd aan Euronext Amsterdam, en opgezet volgens een paraplustructuur. Dit houdt in dat het aandelenkapitaal is onderverdeeld in verschillende series aandelen (de fondsen). Elk fonds heeft zijn eigen beleggingsbeleid en een kenmerkend rendements- en risicoprofiel dat daarmee samenhangt. ASN Beleggingsfondsen N.V. bestaat uit twaalf subfondsen.

De fondsen als zodanig hebben geen rechtspersoonlijkheid; het vermogen is van een en dezelfde rechtspersoon: ASN Beleggingsfondsen N.V. De fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. beleggen het vermogen van de vennootschap in besloten fondsen voor gemene rekening, zogenaamde beleggingspools (de pools). In de pools vindt de feitelijke uitvoering van het beleggingsbeleid plaats. ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB), de statutaire directie van ASN Beleggingsfondsen N.V., stelt het beleggingsbeleid van ASN Beleggingsfondsen N.V. en de pools vast. ABB treedt tevens op als AIF-beheerder van ASN Beleggingsfondsen N.V. en de pools. ABB staat als AIF-beheerder onder toezicht van de Stichting Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Elke beleggingspool heeft een specifieke opdracht en beleggingsbeleid. Voor alle pools geldt dat ze alleen kunnen beleggen in overheden, ondernemingen, projecten of instellingen die zijn toegelaten tot het ASN Beleggingsuniversum. De ASN Aandelen-, ASN Milieu- en ASN Small & Midcappool beleggen in beursgenoteerde aandelen wereldwijd, luidend in verschillende valuta's. De ASN Obligatiepool belegt in staatsobligaties en in groene en sociale obligaties luidend in euro's. Overheden en beursgenoteerde ondernemingen komen in aanmerking voor het ASN Beleggingsuniversum op voorwaarde dat zij voldoen aan de ASN-duurzaamheidscriteria.
De ASN Groenprojectenpool financiert hoofdzakelijk projecten op het gebied van duurzaam bouwen, duurzame energie en decentrale energievoorzieningen. Dat doet de pool via onderhandse leningen aan ondernemingen, overheden en non-profit-instellingen. Minimaal 70% van de projecten kwalificeert als groenproject volgens de Regeling groenprojecten van de Nederlandse overheid. De ASN Microkredietpool verstrekt onderhandse leningen aan en verwerft aandelen in microfinancieringsinstellingen (MFI's). Groenprojecten en MFI's worden toegelaten tot het ASN Beleggingsuniversum op voorwaarde dat zij voldoen aan sectorspecifieke duurzaamheidscriteria.

Hieronder is weergegeven hoe de fondsen en pools zich tot elkaar verhouden.

*5 ASN Duurzame Mixfondsen: ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal, ASN Duurzaam Mixfonds Offensief en ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Gebruik van derivaten

Het gebruik van derivaten is onder strikte voorwaarden toegestaan: het instrument wordt alleen ingezet om risico's te beheersen en het heeft betrekking op een onderliggende waarde die in bezit is. Daarnaast dienen tegenpartijen minimaal van *investment grade*-kwaliteit (beleggingen met een relatief goede kredietwaardigheid) te zijn.

Geen securities lending

Wij maken geen gebruik van *securities lending* (het uitlenen van effecten aan andere financiële instellingen tegen een vergoeding).

Corporate governance

ASN Duurzame Deelnemingen N.V. (ADD) is 100%-aandeelhouder van ABB en houder van een prioriteitsaandeel in ASN Beleggingsfondsen N.V. Dat prioriteitsaandeel geeft bijzondere bevoegdheden bij bijvoorbeeld de benoeming van bestuurders, statutenwijziging en ontbinding van de vennootschap. ABB vormt de directie van ASN Beleggingsfondsen

N.V. Werkzaamheden van ABB worden uitgevoerd door werknemers van ABB, ASN Bank en de Volksbank N.V. (de Volksbank). De Volksbank is 100%-aandeelhouder van ADD. ASN Bank is een handelsnaam van de Volksbank en handelt onder de bankvergunning van de Volksbank.

Interne organisatie ABB

De dagelijkse leiding is in handen van twee bestuurders, die in totaal vier afdelingen aansturen. De ene bestuurder staat aan het hoofd van de afdelingen Marketing & Sales, Portfoliomanagement en Productmanagement. De afdeling Risicomanagement & Compliance wordt aangestuurd door de andere bestuurder. In totaal waren er per ultimo verslagperiode 15,6 fte werkzaam bij ABB. Hoewel ABB feitelijk als werkgever fungeert, zijn de werknemers formeel in dienst van de Volksbank. Bij het uitvoeren van zijn taken doet ABB daarnaast een beroep op de organisatie en expertise van de Volksbank (stafafdelingen en ASN Bank) en andere uitbestedingspartijen. Omdat ABB eindverantwoordelijk is, monitort en evalueert ABB deze uitbestedingspartners regelmatig.

Algemene vergadering van aandeelhouders

Op 17 mei 2019 vond de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders plaats in de Beurs van Berlage in Amsterdam. Op de agenda stond onder andere de behandeling van het bestuursverslag en toelichting op het gevoerde beleid door de directie en de vaststelling van de jaarrekening. De aandeelhouders stelden de jaarrekening 2018 definitief vast. Vervolgens stemden de aandeelhouders positief over de dividendvoorstellen. Overeenkomstig het rooster van aftreden van de raad van commissarissen trad Kees Koedijk na twee termijnen af. De heer Koedijk keek terug op acht jaren waarin veel mooie ontwikkelingen hebben plaatsgevonden in de fondsen; hij nam met weemoed afscheid. Lodi Hennink trad ook overeenkomstig het rooster af, maar was herkiesbaar voor nog eens vier jaar. Nadat de heer Hennink zijn motivatie had toegelicht, stemden de aandeelhouders voor zijn herbenoeming. Tenslotte stelde de raad van commissarissen voor om Tineke Lambooy te benoemen tot nieuw lid van de raad. Mevrouw Lambooy stelde zichzelf voor en beantwoordde vragen uit de zaal. De aandeelhouders stemden voor de benoeming van mevrouw Lambooy voor een termijn van vier jaar.

Aandeelhouders van ASN Beleggingsfondsen N.V. kunnen de notulen van de vergadering opvragen bij ABB via telefoonnummer 070-356 93 89 of per e-mail: info@asnbeleggingsfondsen.nl.

1.2 Fondsdocumentatie

De wijzigingen die hebben plaatsgevonden in de verslagperiode, zijn verwerkt in de Essentiële Beleggersinformatie (EBi) en het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. Deze documenten vindt u op www.asnbeleggingsfondsen.nl onder het kopje *Documenten*.

1.3 Wijziging wet- en regelgeving

In de eerste helft van 2019 vonden de volgende ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving plaats die voor ABB relevant waren.

PRIIPs

Per 1 januari 2018 geldt de Europese verordening *Packaged Retail and Insurance-based Investment Products* (PRIIPs). PRIIPs heeft tot doel de transparantie van beleggingsproducten te vergroten om beleggers te beschermen. Hiertoe is onder meer het *Essentiële-informatiedocument* (Eid) ingevoerd. Dit document bevat de voornaamste informatie over de aard van een product. Aanbieders van onder meer beleggingsproducten moeten een Eid verstrekken aan potentiële klanten. Voor zover de huidige Essentiële Beleggersinformatie (Ebi) thans verplicht is, gold al een overgangsperiode tot 31 december 2019. Deze overgangsperiode is eerder voor ICBE-fondsen met twee jaar verlengd tot 31 december 2021. Dat gebeurde vanwege onduidelijkheid over de methodiek om voor de berekening van transactiekosten en de performancescenario's. Inmiddels heeft het Ministerie van Financiën bevestigd dat verlenging van de overgangsperiode ook geldt voor AIF's. Daarom mag ABB de EBi van zijn huidige fondsen pas per 1 januari 2022 vervangen door een nieuwe Eid. Uiterlijk eind 2020 moet ABB de eerste voorbereidingen treffen om tijdig aan PRIIPs te kunnen voldoen.

SRD II

Op 20 mei 2017 is de herziene Europese aandeelhoudersrichtlijn *Shareholders Rights Directive (SRD II)* gepubliceerd. Het doel van de wijzigingen is de langetermijnbetrokkenheid van aandeelhouders en de transparantie te bevorderen. De herziene richtlijn voorziet onder meer in:

- een regeling om aandeelhouders te identificeren;
- transparantieverplichtingen voor institutionele beleggers, vermogensbeheerders en volmachtadviseurs;
- meer invloed van aandeelhouders op de beloning van bestuurders en commissarissen van vennootschappen;
- verplichte openbaarmaking (en goedkeuring) van bepaalde transacties met verbonden partijen.

De bepalingen zijn onder meer van toepassing op:

- beursvennootschappen met een statutaire zetel in een EU-lidstaat waarvan de aandelen zijn toegelaten tot de handel op een gereglementeerde markt in een lidstaat;
- vermogensbeheerders die vermogensbeheerdiensten verrichten voor institutionele beleggers.

Op 10 juni 2019 moest de herziene richtlijn zijn omgezet in nationale regelgeving van de lidstaten. De Nederlandse Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel om de herziene aandeelhoudersrichtlijn in te voeren, op 2 april 2019 aangenomen. Uit een analyse is gebleken dat de impact van de wijzigingen op ABB en ASN Beleggingsfondsen N.V. gering is. Diverse nieuwe eisen moeten nu, onder de huidige wet- en regelgeving, al worden ingevuld. Dit geldt bijvoorbeeld voor de rapportageverplichtingen op grond van de AIFMD.

AMLD 5

Op 9 juli 2018 is de *vijfde Europese Anti-witwasrichtlijn* (AMLD5) in werking getreden. Met AMLD5 beoogt de wetgever diverse regels uit AMLD4 nader uit te bouwen en te verscherpen. Enkele van die regels zijn:

- uitbreiding van de reikwijdte van de regelgeving;
- het gedeeltelijk openbare toegang verschaffen tot UBO-registers;
- het verscherpte klantenonderzoek bij hoogrisicolanden.

De lidstaten moeten AMLD5 in ieder geval op 10 januari 2020 in nationale wetgeving geïmplementeerd hebben. Hiertoe is in Nederland op 2 juli 2019 een implementatiewet ingediend bij de Tweede Kamer. Deze zal met name de *Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme* (Wwft) wijzigen. ABB is als beheerder onderworpen aan de Wwft. De ASN Groenprojectenpool en ASN Microkredietpool verstrekken immers leningen aan en/of nemen een belang in klanten waarmee zij een zakelijke relatie aangaan in de zin van de Wwft. Dit betekent onder meer dat ABB voorafgaand klantenonderzoek moet verrichten. Ook moet het gedurende de relatie zowel klanten en rekeningen als transacties monitoren. De herziene Wwft leidt tot wijzigingen in het toepasselijke groepsbeleid van de Volksbank en het verbijzonderde beleid van ABB.

SFAP

Aan het einde van het eerste halfjaar van 2018 lanceerde de Europese Commissie haar *Sustainable Finance Action Plan* (SFAP). Hiermee moet het financiële stelsel de doelstellingen van de EU voor klimaat en duurzame ontwikkeling ondersteunen. Uit het actieplan blijkt dat diverse ESG-maatregelen via Europese wet- en regelgeving zullen worden afgedwongen (ESG staat voor *environmental*, *social*, *governance*, ofwel milieu, mensenrechten en goed bestuur). De voorstellen gaan onder meer over thema's als *taxonomy* (indelen/classificeren) en *disclosure* (openbaarmaking), *low carbon benchmarks* (vergelijkingsmaatstaven voor een lage CO_2-voetafdruk) en Europese ecolabels. Wij volgen de ontwikkelingen nauwgezet vanwege de verwachte impact voor ABB en ASN Beleggingsfondsen N.V.

1.4 Fondskosten

ABB brengt per fonds een vast percentage fondskosten in rekening. Hieruit worden de dagelijkse werkzaamheden vergoed. Dit percentage verschilt per fonds. De fondskosten worden dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. De fondskosten worden iedere maand achteraf in rekening gebracht.

ABB betaalt uit deze vergoeding de kosten die samenhangen met het beheer van het fonds. De verschillende kosten die hieronder vallen, zijn gedefinieerd in het prospectus. De partijen waaraan het vermogensbeheer van de fondsen is uitbesteed ontvangen geen prestatiebeloning (*performance fee*) uit de fondsen. De reden daarvoor is dat het uitgangspunt bij onze beleggingen is een duurzame wereld bevorderen en niet het hoogst mogelijke rendement behalen. Daarom worden er geen financiële prikkels gegeven voor het behalen van een zo hoog mogelijk rendement.

Lopendekostenfactor

De lopendekostenfactor (LKF) geeft de kosten weer als percentage van het gemiddelde fondsvermogen, met uitzondering van interestkosten en transactiekosten die gemaakt zijn voor het fonds. De LKF wordt achteraf en conform de voorgeschreven methode berekend. Bij berekening van de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of *net asset value* (NAV) van het fonds wordt afgegeven. Alle NAV's die gedurende het jaar worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's. Voor het eerste halfjaar van 2019 was de LKF van de fondsen als volgt:

	LKF (op jaarbasis)	
	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 30-06-2018
ASN Duurzaam Aandelenfonds	0,85%	0,85%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	0,45%	0,45%
ASN Duurzaam Mixfonds	0,65%	0,65%
ASN Milieu & Waterfonds	1,20%	1,20%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1,20%	1,20%
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	0,90%	0,50%
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	0,90%	0,55%
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	0,65%	0,65%
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	0,85%	0,85%
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	0,90%	0,90%
ASN Groenprojectenfonds	1,00%	1,00%
ASN-Novib Microkredietfonds	2,32%	2,30%

1.5 Marketing beleggingsfondsen

De ASN Beleggingsfondsen worden aangeboden via ASN Bank. Ook andere banken en adviseurs (distributiepartners) kunnen de fondsen aanbieden aan hun klanten. De marketingactiviteiten van ASN Beleggingsfondsen richten zich vooral op de distributiepartners. Daarbij focussen wij ons op de grootbanken en de merken van de Volksbank. De marketingactiviteiten hebben tot doel de distributiepartners te informeren over duurzaamheid, het beleggingsbeleid en het financiële verslag over de fondsen.

Het vermogen van de fondsen steeg in de eerste helft van 2019 met € 272 miljoen naar € 3.746 miljoen. De stijging van het fondsvermogen werd voor een groot gedeelte veroorzaakt door koersstijgingen: de koersen stegen per saldo met € 307 miljoen. De uitstroom uit de fondsen bedroeg € 35 miljoen. In 2019 keerden de fondsen bruto ruim € 57 miljoen dividend uit. Hiervan werd ruim de helft herbelegd.

In het eerste halfjaar vond uit enkele fondsen een lichte uitstroom plaats. Dit is overeenkomstig een bredere trend in de Nederlandse retailbeleggersmarkt. Eind vorig jaar zijn veel aandelenbeurzen flink gedaald, waarna dezelfde beurzen begin dit jaar weer snel herstelden. We gaan ervan uit dat deze heftige koersbewegingen, in combinatie met alle (geo-)politieke onrust, hebben geleid tot een afname van het vertrouwen onder beleggers.

Ook hebben enkele distributiepartners de weging in hun modelportefeuilles aangepast door de aandelenposities te verminderen. Dit leidde per saldo tot een uitstroom uit het ASN Duurzaam Aandelenfonds, het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en het ASN Milieu & Waterfonds. De uitstroom bij deze fondsen tezamen was € 35 miljoen. Bij de ASN Duurzame Mixfondsen was sprake van een uitstroom van € 26 miljoen.

In het ASN-Novib Microkredietfonds stroomde € 20 miljoen in. In het ASN Duurzaam Obligatiefonds stroomde € 12 miljoen in, mede doordat externe distributiepartijen hun modelportefeuilles opnieuw in balans brachten.

Bij het ASN Groenprojectenfonds was na 1 januari sprake van een uitstroom van € 6 miljoen (fiscale peildatum 1 januari). Het fonds ging op 24 december 2018 weer volledig open. Wij hebben er vertrouwen in dat het fonds een groot gedeelte van 2019 open kan blijven.

Wij hebben regelmatig contact met onze distributiepartners. Daarbij bespreken wij voornamelijk de duurzaamheid en we informeren hen over het gevoerde beleid. Dit doen we vaak samen met de portfoliomanager van het betreffende fonds. Ook hebben we regelmatig overleg met de Volksbank met als doel de ASN Duurzame Mixfondsen zo goed mogelijk aan te laten sluiten op de wensen en behoeften van de klanten. De Volksbank wil de nieuwe beleggingspropositie ‘doelbeleggen’ een vaste plek geven in het keuzeproces bij de vermogensopbouw van klanten. Dit sluit aan op het belangrijke thema ‘financiële weerbaarheid’ van de Volksbank. Vanwege de lage rentestand zien mensen beleggen steeds vaker als een goed alternatief voor sparen.

1.6 Ontwikkelingen AIF-beheerder

Sinds 22 mei 2018 is ABB aangesteld als AIF-beheerder van ASN Beleggingsfondsen N.V. De samenstelling van de directie van ABB is in het eerste halfjaar van 2019 ongewijzigd en bestaat uit Bas-Jan Blom (directeur Marketing & Sales, Portfoliomanagement en Productmanagement) en Gert-Jan Bruijnooge (directeur a.i. Risicomanagement en Compliance).

1.7 (Beleids)ontwikkelingen in de verslagperiode

In de verslagperiode hebben de volgende (beleids)ontwikkelingen plaatsgevonden.

Wijziging op- en afslagen

Als gevolg van de jaarlijkse actualisatie werd de hoogte van de op- en afslagen aangepast voor een groot deel van de subfondsen die deel uitmaken van ASN Beleggingsfondsen N.V. Omdat de gemiddelde transactiekosten waren gewijzigd door marktomstandigheden, konden de op- en afslagen bijna allemaal naar beneden worden bijgesteld. De wijziging trad in werking per 31 januari 2019.

ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal

Het beleggingsbeleid van het subfonds ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal wijzigde per 1 april 2019. Het subfonds kan sinds die datum ook beleggen in de ASN Microkredietpool en de ASN Small & Midcappool. De omzetting van de portefeuille vindt gefaseerd plaats en wordt over maximaal 6 maanden gespreid. Als gevolg hiervan stijgen de fondskosten van het subfonds uiteindelijk van 0,65% naar 0,90%.

ASN Milieu & Waterfonds

ABB past het beleggingsbeleid van het ASN Milieu & Waterfonds met ingang van 1 juli 2019 aan. De bandbreedte waarvoor het fonds via de ASN Milieupool in de subsector afvalbehandeling & recycling mag beleggen, is teruggebracht van 10-30% naar 0-20%. Door deze aanpassing krijgt de subsector afvalbehandeling & recycling in het fonds dezelfde weging als de subsector voeding & landbouw.

ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Aandelenfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

ABB past het beleggingsbeleid van voornoemde fondsen aan met ingang van 1 juli 2019. Deze fondsen beleggen in respectievelijk de ASN Obligatiepool, de ASN Milieupool, de ASN Aandelenpool en de ASN Small & Midcappool. Het wordt deze pools toegestaan om incidenteel debetstanden op de geldrekeningen te hebben van ten hoogste 2% van het vermogen van de betreffende pool. De beleggingen van de pools waarin deze fondsen beleggen, worden niet met vreemd vermogen gefinancierd. Wel kan het voorkomen dat gedurende korte perioden debetstanden op de geldrekeningen van de pools ontstaan, bijvoorbeeld door verwerking van beleggingstransacties in verschillende geografische locaties en tijdzones. De totale debetstand van de geldrekeningen als percentage van de omvang van een pool mag maximaal 2% bedragen.

ASN Duurzame Mixfondsen

De bovenstaande wijzigingen per 1 juli 2019 van de voorwaarden van de ASN Obligatiepool, de ASN Milieupool, de ASN Aandelenpool en de ASN Small & Midcappool gelden ook voor de ASN Duurzame Mixfondsen die direct of indirect beleggen in deze pools.

ASN Groenprojectenfonds

Het ASN Groenprojectenfonds mag met ingang van 1 juli 2019 ook vreemd vermogen aantrekken van partijen die niet kwalificeren als Groene Instellingen. Om te kunnen inspelen op beschikbaarheid van groene projecten moet het ASN Groenprojectenfonds vreemd vermogen kunnen aantrekken tegen marktconforme tarieven. Daarom past ABB de restrictie dat het ASN Groenprojectenfonds via de ASN Groenprojectenpool alleen vreemd vermogen mag aantrekken in de vorm van leningen van Groene Instellingen aan, zodat ook leningen van andere partijen zijn toegestaan. Het ASN Groenprojectenfonds kan vreemd vermogen aantrekken tot maximaal 20% van het fondsvermogen.

ASN-Novib Microkredietfonds

De allocatieplanning van het ASN-Novib Microkredietfonds voorziet in een uitbreiding van beleggingen in achtergestelde leningen aan MFI's. Daarvoor wordt per 1 juli 2019 een aanvullende restrictie in het beleggingsbeleid opgenomen, zodat de beleggingen van het ASN-Novib Microkredietfonds in achtergestelde leningen aan MFI's en aandelenparticipaties in MFI's bij elkaar opgeteld maximaal 40% van het vermogen van de ASN Microkredietpool zullen bedragen. Voor de portefeuille van aandelenparticipaties in MFI's blijft de restrictie van 25% van toepassing. Onveranderd is ook dat de ASN Microkredietpool in de regel geen belangen van 20% of meer neemt in het eigen vermogen van een individuele MFI.

ASN Duurzaam Mixfonds Offensief

Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief belegt met ingang van 1 augustus 2019 ook in de ASN Microkredietpool. De samenstelling van de portefeuille wordt daardoor breder. Het fonds belegt na deze aanpassing relatief minder in euro-staatsobligaties via de ASN Obligatiepool. Daardoor wordt het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief minder gevoelig voor de ontwikkeling van de kapitaalmarktrente. Doordat er een additionele beleggingsinstelling aan het fonds is toegevoegd, stijgen de fondskosten van het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief per 1 augustus 2019 van 0,85% naar 0,90%.

Prospectus

Per 1 juli 2019 zijn er wijzigingen doorgevoerd in het kader van de jaarlijkse actualisatie van het prospectus. Het addendum van ASN Beleggingsfondsen N.V. is verwerkt in het prospectus. Er zijn aanpassingen ter verduidelijking en ter verbetering van de leesbaarheid doorgevoerd. Ook zijn bovengenoemde aanpassingen van de beleggingsrestricties in het geactualiseerde prospectus opgenomen.

1.8 Duurzaam beleggingsbeleid

ASN Beleggingsfondsen N.V. streeft naar een duurzame, rechtvaardige samenleving. Een samenleving waarin mensen vrij zijn hun eigen keuzes te maken, zonder dat dit ten koste gaat van anderen. Een samenleving zonder armoede, waarin iedereen onderwijs kan volgen en beschikt over goede huisvesting en gezondheid.

De ASN Beleggingsfondsen beleggen uitsluitend in bedrijven, overheden, microfinancieringsinstellingen en projecten die bijdragen aan een duurzame samenleving en die financieel solide zijn. Ons duurzaamheidsbeleid is vastgelegd in beleidsdocumenten. Deze bevatten de duurzaamheidscriteria voor de selectie van alle financieringen en beleggingen.

Het beleid voor elke pijler van het duurzaamheidsbeleid – mensenrechten, klimaat en biodiversiteit – is uitgewerkt in een apart beleidsdocument. U vindt het volledige duurzaamheidsbeleid op de webpagina: www.asnbeleggingsfondsen.nl onder *Duurzame keuzes*

In de verslagperiode hebben we het duurzaamheidsbeleid op één thema aangepast:

- **Biomassa**
  Wij willen een bijdrage leveren aan de energietransitie. Daarom staan wij biomassa voor energie alleen onder strikte voorwaarden toe. Wij vinden het belangrijk om onderscheid te maken tussen houtige biomassa van lokale oorsprong en biomassastromen die van verder dan 200 kilometer worden aangevoerd, veelal uit Canada, Scandinavië of Rusland. Wij vinden aanvoer van deze laatste soort biomassa te riskant voor bossen en biodiversiteit. Daarom staan wij deze niet toe. Projecten die gebruikmaken van biomassa van lokale oorsprong kunnen wij onder bepaalde voorwaarden financieren. Voor natte biomassa zoals gft, mest, slib en vergisten hebben we geen hoeveelheidsgrens getrokken. Wel stellen we er kwaliteitseisen aan: NTA 8080-certificaten.

Toepassing duurzaamheidsbeleid

ABB past het duurzaamheidsbeleid voor ASN Beleggingsfondsen N.V. op drie manieren toe:

1. *Het duurzaamheidsonderzoek en de selectie van bedrijven, overheden, microfinancieringsinstellingen en projecten voor het ASN Beleggingsuniversum die op basis daarvan plaatsvindt*
   In de verslagperiode lichtten wij 121 bedrijven door, omdat zij aan heronderzoek toe of nieuw waren. In totaal voldeden 335 beursgenoteerde bedrijven per 30 juni 2019 aan de duurzaamheidscriteria. Dat zijn er 4 minder dan per 31 december 2018. We keurden meer bedrijven af dan goed. Verder zijn er vier bedrijven uit het universum verwijderd vanwege fusies en overnames, doordat bedrijven illiquide zijn geworden of te groot voor een specifiek beleggingsuniversum.
   Op onze website www.asnbeleggingsfondsen.nl onder *Duurzame keuzes* vindt u het actuele ASN Beleggingsuniversum van elk fonds.
2. *Engagement: dialoog met bedrijven met als doel hen bewuster te maken van hun duurzaamheidsprestaties en hen aan te sporen deze te verbeteren*
   Wij voeren engagement met beursgenoteerde bedrijven in het ASN Beleggingsuniversum. Wij vragen bedrijven om hun beleid en activiteiten duurzamer te maken en opheldering te geven als er mogelijk sprake is van misstanden. Misstanden betreffen vaak schendingen van mensenrechten, maar kunnen zich ook voordoen op het gebied van milieu en bestuur. Op onze website rapporteren wij over het engagement dat we met bedrijven hebben gevoerd. Zie www.asnbeleggingsfondsen.nl bij *Duurzame keuzes* onder *Selectief engagement*.
3. *Stemmen op aandeelhoudersvergaderingen: ASN Beleggingsfondsen N.V. maakt gebruik van dit recht als belegger om bedrijven aan te zetten tot duurzamer beleid en duurzamere praktijken*
   De ASN Beleggingsfondsen hebben stemrecht op de aandeelhoudersvergaderingen van de bedrijven waarin zij via de pools beleggen. Daardoor kunnen zij invloed uitoefenen op het beleid en management van die bedrijven. Wij oefenen namens de fondsen dit stemrecht uit op basis van onze missie en duurzaamheidscriteria. De uitgangspunten zijn vastgelegd in het duurzame stembeleid van de ASN Beleggingsfondsen.

   In de verslagperiode stemden wij op 165 aandeelhoudersvergaderingen van 159 bedrijven wereldwijd volgens dit duurzame stembeleid. Sommige bedrijven houden meerdere aandeelhoudersvergaderingen per jaar, waardoor het aantal bezochte vergaderingen groter is dan het aantal bedrijven.

   Tijdens de 165 vergaderingen brachten wij een stem uit bij 2.273 voorstellen. Wij stemden bij 2.036 voorstellen voor, bij 237 voorstellen tegen en onthielden ons bij geen enkele voorstel van stemming. Wij stemden meestal tegen bij bestuursbenoemingen. Daarbij ging het grotendeels om remuneratievoorstellen. Wij willen dat bedrijven hun bestuurders niet alleen op financiële criteria beoordelen, maar ook op duurzaamheidscriteria. Door tegen beloningsvoorstellen zonder duurzaamheidscriteria te stemmen, oefenen we druk uit op bedrijven om hun beloningspakketten te herzien. Daarmee stimuleren wij duurzaam gedrag. Het onderwerp bestuursbenoemingen stond op de tweede plaats. Wij stemden tegen benoemingen waarbij de diversiteit en onafhankelijkheid van het bestuur niet gewaarborgd waren. Dit gold in de verslagperiode vooral voor Aziatische bedrijven. Op de derde plaats bij het tegenstemmen stond kapitaal. Wij stemmen bijvoorbeeld tegen de uitgifte van preferente of nieuwe aandelen als dit een negatieve invloed heeft op de belangen van werknemers, consumenten en gemeenschappen.

Meer informatie over het stemgedrag van de ASN Beleggingsfondsen op de aandeelhoudersvergaderingen vindt u op asnbeleggingsfondsen.nl, als u klikt op *Duurzame keuzes*.

Klimaat

Het klimaat verandert, waardoor de aarde opwarmt en het weer extremer wordt. Dat veroorzaakt steeds grotere maatschappelijke problemen. Vooral de uitstoot van broeikasgassen – met name CO_2 (koolstofdioxide) – veroorzaakt de huidige snelle opwarming van de aarde en daarmee klimaatverandering. Beleggingsfondsen dragen bij aan de klimaatverandering doordat ze geld steken in activiteiten die gepaard gaan met uitstoot van broeigassen.

Klimaatpostief in 2030

ABB wil de klimaatverandering zoveel mogelijk beperken. Daarom heeft de directie van ABB in 2018 het doel gesteld om in 2030 met alle beleggingen en financieringen van de ASN Beleggingsfondsen klimaatneutraal en klimaatpositief te zijn.

CO_2-winst-en-verliesrekening

Van al onze beleggingen berekenen we de uitstoot of vermeden uitstoot. Die zetten we in de CO_2-winst-en-verliesrekening. Daarbij rekenen we de uitstoot van de verschillende broeikasgassen om in CO_2-equivalenten op basis van internationale standaarden. De ASN Beleggingsfondsen zijn klimaatneutraal als de omvang van de emissies gelijk is aan of kleiner is dan de vermeden emissies. Door de tonnen vermeden CO_2-uitstoot te delen op de tonnen CO_2-uitstoot, berekenen we het percentage 'klimaatneutraal'. Investeringen die CO_2 uit de lucht halen, dragen bij aan het doel om klimaatpositief te worden.

De CO_2-winst-en-verliesrekening wordt opgesteld met behulp van een rekenmethode die ASN Bank in samenwerking met adviesbureau Navigant (voorheen Ecofys) heeft ontwikkeld. Hierbij wordt gebruikgemaakt van data van Trucost. U vindt een uitgebreide beschrijving van de rekenmethode op de website van ASN Bank: asnbank.nl/klimaatpositief. We werken voortdurend aan verbeteringen van de methodiek waarmee de CO_2-winst-en-verliesrekening opgesteld wordt, en aan de kwaliteit van de data die daarbij gebruikt worden. In de verslagperiode zijn geen nieuwe aanpassingen gedaan.

CO_2-uitstoot per fonds

De totale CO_2-uitstoot is in de verslagperiode met 35.235 ton CO_2 afgenomen. Bovendien nam de totale vermeden CO_2-uitstoot toe met 28.729 ton CO_2. De klimaatneutraliteit van de ASN Beleggingsfondsen is hierdoor met bijna 15% verbeterd tot 59%. Alle fondsen, met uitzondering van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds, droegen bij aan de verbetering. De grootste absolute daling van de CO_2-uitstoot kwam van het ASN Milieu & Waterfonds: 18.899 ton CO_2. Het ASN Groenprojectenfonds zorgde weer voor veel vermeden CO_2-uitstoot, een absolute stijging van 25.192 ton CO_2.

CO_2-winst-en-verliesrekening ASN Beleggingsfondsen N.V.[1]	CO_2-uitstoot	Vermeden CO_2-uitstoot	Netto CO_2-uitstoot	% verbetering t.o.v. 31-12-2018
ASN Duurzaam Aandelenfonds	75.350	-	75.350	6,1%
ASN Milieu & Waterfonds	122.639	-	122.639	13,4%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	9.740	-	9.740	- 21,9%
ASN Duurzaam Mixfonds	11.222	- 3.119	8.103	23,9%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	1.997	- 5.437	- 3.440	203,6%
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	837	- 826	11	97,2%
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	2.579	- 1.045	1.534	27,1%
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	21.710	- 4.039	17.671	24,2%
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	14.556	- 1.170	13.386	8,6%
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	30.855	- 657	30.198	9,7%
ASN Groenprojectenfonds	4.175	- 156.940	- 152.765	20,5%
ASN Beleggingsfondsen N.V.	**295.660**	**- 173.233**	**122.427**	**34,3%**

1 *De CO_2-uitstoot van de fondsen is berekend op basis van het belang dat de ASN Beleggingsfondsen op respectievelijk 30-06-2019 en 31-12-2018 hadden in de bedrijven, landen en leningen in de ASN Beleggingsfondsen en is uitgedrukt in tonnen CO_2. Dit is exclusief het ASN-Novib Microkredietfonds.*

Voor de berekening van de CO_2-impact van investeringen van de ASN Microkredietpool is nog geen methodiek beschikbaar. Wij werken hieraan met als doelstelling de impact van dit fonds over 2019 te kunnen berekenen.

De methodiek om de CO_2-impact van beleggingen en leningen te meten, ontwikkelt zich steeds verder. De data die we hierbij gebruiken, worden regelmatig verbeterd. Daardoor is het mogelijk dat de berekende CO_2-impact in de toekomst wordt aangepast als er betere data beschikbaar zijn.

1.9 Risicobeheer

Dit verslag geeft inzicht in:

- de financiële risico's, het beleid voor deze risico's en de wijze waarop ze worden gemitigeerd.
- de niet-financiële risico's, het beleid voor deze risico's en de wijze waarop ze worden gemitigeerd.

Bovengenoemde informatie staat in het *Verslag over het beheer*. In aanvulling hierop geven de halfjaarcijfers ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 3), de halfjaarcijfers ASN Beleggingsfondsen (hoofdstuk 4) en de halfjaarcijfers ASN Beleggingspools (hoofdstuk 5) inzicht in risico's die zich in de verslagperiode voordeden.

Paragraaf 1.10 biedt inzicht in de marktontwikkelingen die in de verslagperiode van invloed zijn geweest op de risico's. Hoofdstuk 5 geeft een overzicht van de beleggingsportefeuille van elke beleggingspool. Dit biedt inzicht in de individuele beleggingen en in de spreiding van de beleggingen over landen en sectoren.

Het risicobeheer van ABB is gebaseerd op het 'three lines of defense-model', een model met drie verdedigingslinies. In dit model hebben verscheidende organisatieonderdelen eigen taken en verantwoordelijkheden. De drie 'verdedigingslinies' ondersteunen en versterken elkaar.

De eerste lijn is de lijnorganisatie. De eerste lijn is verantwoordelijk voor de uitvoerende beheerstaken en in die zin verantwoordelijk voor het risico en de besturing van het risico. De tweede lijn wordt gevormd door stafafdelingen van ABB en aan ABB gelieerde partijen. Deze stafafdelingen hebben de verantwoordelijkheid te toetsen of de manier waarop het management de interne beheersing invult, voldoet aan de beleidsuitgangspunten van ASN Beleggingsfondsen N.V. en ABB. Tevens adviseren zij de directie van ABB op gebied van interne beheersing. Stafafdelingen en -functies die binnen deze tweede lijn vallen zijn onder andere de afdelingen Risk Management en Compliance. De afdeling Risk Management van ABB is onafhankelijk van de eerste lijn. De afdeling rapporteert periodiek aan het Risicomanagement & Compliance Comité van ABB. De risicofunctie ondersteunt het risicobeheer en houdt er pro-actief toezicht op.

Binnen ABB worden in het risicobeheer drie verantwoordelijkheidsgebieden onderscheiden:

- portefeuillecompliance;
- operationeel risicomanagement;
- financieel risicomanagement.

De structuur en organisatie van het risicobeheer zijn ingericht conform de geldende wet- en regelgeving.

De afdeling Audit vormt de derde lijn van het 'three lines of defense-model' van ABB. De afdeling Audit toetst, volkomen onafhankelijk van het management van ABB, de interne beheersing.

Financiele en niet-financiele risico's

De financiële risico's die ABB in het risicobeheer onderkent, zijn beschreven in het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. Daarnaast geeft het jaarverslag 2018 van ASN Beleggingsfondsen N.V. het beleid en de wijze van risicomitigatie per fonds weer. De financiële risico's van een beleggingsfonds hangen sterk samen met de samenstelling van de beleggingsportefeuille van het fonds. In paragraaf 2.1 tot en met 2.12 wordt de samenstelling van de beleggingsportefeuille per beleggingsfonds weergegeven. Het prospectus en jaarverslag 2018 van ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn gepubliceerd op de webpagina van ASN Beleggingsfondsen: www.asnbeleggingsfondsen.nl.

1.10 Economie en financiële markten in het eerste halfjaar van 2019 en vooruitzichten voor het tweede halfjaar

In deze paragraaf leest u over de financiële markten in de eerste helft van 2019 en de vooruitzichten voor de tweede helft van 2019. De marktontwikkelingen en vooruitzichten in de markten voor groenprojecten en microkredieten worden beschreven in paragraaf 2.11 respectievelijk paragraaf 2.12.

Economie

De groei van de wereldwijde economie vertraagde in de eerste helft van 2019 verder. Dat kon voor een belangrijk deel worden toegeschreven aan de toenemende fricties in de goederenhandel. De Amerikaanse economie evenaarde haar langste expansiefase ooit. Het ondernemersvertrouwen daalde echter en het investeringsbeleid was terughoudend. In die situatie verloor de economie aan groeimomentum.

De economie van de eurozone verkeerde aan het begin van het jaar dichtbij een recessie. Vooral de zwakte van de Duitse industrie sprong in het oog. Met het wegebben van enkele specifiek ongunstige factoren kon de economie van de eurozone gedurende de verslagperiode stabiliseren, maar een duidelijk herstel bleef uit.

De Britse economie won in het eerste kwartaal aan vaart. Dat kwam echter vooral doordat bedrijven voorraden opbouwden met het oog op voorziene leveringsproblemen bij een veronderstelde brexit vanaf eind maart. Toen bleek dat de brexit langer op zich zou laten wachten, volgde weer een terugval van de activiteit.

In het Verre Oosten hield de groeivertraging van de Chinese economie aan. De protectionistische maatregelen van Trump zetten de Chinese export onder druk. Ook de groei van de investeringen door private bedrijven viel terug. De prestaties van de Japanse economie waren pover, vooral doordat de export leed onder de Chinese groeizwakte. De consumptie en investeringen vormden slechts beperkt een tegenwicht.

Financiële markten

Op de financiële markten werd de toon in hoge mate bepaald door beleidsintenties van de centrale banken. Aan het begin van het jaar lieten Amerikaanse centrale bankiers hun eerdere verwachting los om het Fed-fundstarief verder te verhogen. In juni gaven ze zelfs aan het rentetarief te gaan verlagen. Volgens de zogenaamde ‘dot plot’ zou het om één renteverlaging gaan. Marktpartijen verwachtten echter een sterkere verlaging van het tarief, getuige de Fed-fund- futures. Deze futures geven aan hoe hoog de markt denkt dat de officiële Federal Funds Rate staat op het moment dat het contract afloopt.

De Europese Centrale Bank (ECB) verlaagde in maart haar verwachtingen voor de economische groei en inflatie. Naar aanleiding van de daling van de inflatieverwachtingen in de markt zinspeelde Draghi in juni op verdere renteverlaging en/of een hervatting van kwantitatieve verruiming door de ECB. Ook kondigde de ECB in maart een nieuwe serie van langetermijnfinancieringsfaciliteiten (TLTRO’s) aan om de gunstige uitleencondities voor (Zuid-Europese) banken te behouden.

De lagere groei- en inflatieverwachtingen leidden, in combinatie met het ruimhartiger beleid van de centrale banken, tot een sterke daling van de obligatierentes. De Amerikaanse tienjaarsrente liep met 69 basispunten terug tot 2,00%. De Duitse tienjaarsrente zakte met 57 basispunten tot een recordlaagte van -0,33%. Opvallend was dat het verschil tussen de Italiaanse en Duitse rente per saldo terugliep, ondanks de onenigheid tussen de Italiaanse regering en Brussel over de noodzaak van maatregelen om het begrotingstekort terug te dringen.

Ondanks minder gunstige winstverwachtingen veerden de beurzen in de VS en Europa flink op. Zij konden de verliezen over de tweede helft van 2018 ruimschoots goedmaken. Ook hiervoor vormt de beleidsverandering van de centrale banken de belangrijkste verklaring. Beurzen in Azië konden de eerdere verliezen veelal slechts gedeeltelijk goedmaken.

Valuta’s

Na het verlies in 2018 handhaafde de euro zich redelijk ten opzichte van de dollar. De verwachte ‘normalisering’ van het monetaire beleid door de ECB kwam weliswaar niet van de grond, maar daar tegenover stond dat de Fed voorsorteerde op renteverlaging. De effecten hiervan hielden elkaar in evenwicht. Per saldo bleef de euro stabiel op $ 1,14, met een dieptepunt van $ 1,11 eind mei.

Het Britse pond veerde aanvankelijk flink op vanaf het lage peil dat het eind vorig jaar ten opzichte van de euro bereikte. De reden voor de appreciatie was dat de markt het risico van een ‘no-deal’-brexit kleiner inschatte nadat het Parlement een motie daarover aannam. Met het perspectief van de harde brexiteer Boris Johnson als toekomstige premier veranderden de verwachtingen later weer. De Britse munt moest het herwonnen terrein goeddeels prijsgeven. Ook de verslechtering van de macro-economisch cijfers hielp niet. De Britse munt begon dit jaar met een koers GBP 0,90 per euro. In het eerste halfjaar fluctueerde de koers van het Britse pond. In maart haalde de munt een koers van GBP 0,8480 per euro om aan het einde van het halfjaar af te sluiten met een koers van GBP 0,89 per euro.

De yen viel aanvankelijk terug tegenover de dollar na de sterke stijging (onder invloed van onhandige uitspraken door de Amerikaanse minister van financiën) in december vorig jaar. Later volgde koersherstel, hoewel de economie matig

presteerde en het zeer ruime monetaire beleid van de Bank of Japan aanhield. Ook hier lijkt de rentedraai van de Fed de hoofdverklaring te zijn geweest. De yen startte het jaar op 110 yen per dollar, bereikte tussentijds laagtepunten van 112 yen in maart en april en sloot het halfjaar af op 108 yen per dollar.

Economische vooruitzichten

De Verenigde Staten en China zijn op de G-20 overeengekomen dat zij voorlopig geen nieuwe protectionistische maatregelen nemen. Een definitief akkoord blijft echter uit. De effecten van bestaande maatregelen blijven voorlopig nadelig doorwerken op economieën, vooral op industriële sectoren. Voor de Verenigde Staten is positief dat de private consumptie nog altijd een groeipijler vormt, terwijl de loonstijging licht versnelt. Enkele tekenen dat de arbeidsmarkt wat verzwakt, vormen echter wel een zorgpunt. Ook ongunstig is dat het effect van de eerdere forse verlaging van de belasting voor ondernemingen uitgewerkt raakt. Daar tegenover staat dat het rentebeleid veel gunstiger zal zijn voor de economische groei dan eerder verwacht.

In de eurozone blijft de industrie naar verwachting worstelen met een zwakke buitenlandse vraag. De mogelijkheid dat de VS importtarieven gaat heffen op Europese auto's vormt een extra risico. Een pluspunt is dat de dienstensectoren tot nog toe tegenwicht bieden aan de malaise in de industrie. Het is echter onwaarschijnlijk dat de gescheiden ontwikkeling van deze sectoren zich voor langere tijd kan bestendigen.

De Britse economie staat er slecht voor. Indicatief is dat de orderontvangsten voor de industrie tot het laagste niveau in tweeënhalf jaar zijn teruggevallen. Bovendien zijn ondernemers uiterst somber over de exportvooruitzichten. Zolang de onduidelijkheid over de brexit blijft bestaan, blijven het lage vertrouwen van bedrijven en consumenten en het terughoudende bestedingsgedrag de toon zetten. Daarmee is de kans op een spoedige conjunctuuropleving uitermate gering.

De Chinese economie blijft voorlopig onder aanzienlijke neerwaartse druk staan. De afgesproken pauze in het handelsconflict met de VS zou tijdelijk lucht kunnen geven. Dit biedt echter niet al teveel houvast, temeer omdat inkoopmanagers aangeven dat de problemen van exporteurs zich uitbreiden naar binnenlandse sectoren. Intussen stagneren de woningverkopen in de Chinese huizenmarkt. Daardoor kan in een latere fase ook de groei van de bouwactiviteiten stilvallen.

Er is een lichtpuntje: doordat de dollar wat zwakker is geworden en de inflatie veelal relatief laag is, hebben veel centrale banken in opkomende landen ruimte om een stimulerend rentebeleid te voeren. Daardoor kan de groeiterugval van de wereldeconomie als geheel wellicht beperkt blijven.

Den Haag, 30 augustus 2019

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Bas-Jan Blom
Gert-Jan Bruijnooge

2 Verslag over het beheer van de ASN Beleggingsfondsen

2.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt, via de ASN Aandelenpool, wereldwijd in aandelen van voornamelijk beursgenoteerde ondernemingen die zich inspannen om de duurzaamheid van de samenleving te bevorderen én goede financiële vooruitzichten hebben. Tevens belegt de pool voor een beperkt deel in durfkapitaalfondsen via ASN Venture Capital Fonds N.V. Alle ondernemingen moeten voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ABB. ABB stelt het beleggingsuniversum vast en stelt het beleggingsbeleid van het fonds op. Binnen de kaders van dit beleid speelt portefeuillebeheerder ACTIAM met zijn selectie van ondernemingen actief in op verwachte marktontwikkelingen. Dit actieve beleggingsbeleid is gericht op vermogensgroei op lange termijn. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op asnbeleggingsfondsen.nl op de webpagina van het fonds.

Rendement

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds behaalde over de eerste helft van 2019 (per 30 juni 2019) op basis van de beurskoers een rendement van 16,76% (per 30 juni 2018: 1,79%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2018 van € 2,95 per aandeel (over 2017: € 2,50). De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 16,08% (per 30 juni 2018: 1,16%). De samengestelde benchmark van het fonds is als volgt:

Beleggingspool	*Benchmark*	*Gewicht benchmark*
ASN Aandelenpool	MSCI Europe Index Net EUR	65%
	MSCI USA Index Net EUR	25%
	MSCI Japan Index Net EUR	10%

Geindexeerd rendement

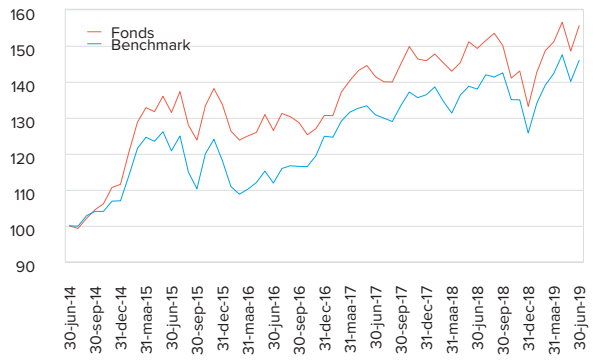

Rendementsbijdragen

	Procent, op basis van de koers
Dividend	1,81%
Waardeveranderingen van de beleggingsportefeuille	15,38%
Fondskosten	-0,43%
Totaal rendement	16,76%

De rendementsbijdrage van het fonds kan gesplitst worden in rendement op grond van de duurzame selectie van bedrijven voor het beleggingsuniversum en actief portefeuillebeheer binnen het universum. In de eerste helft van 2019 leverde de selectie van bedrijven op grond van duurzaamheid 0,5% aan extra rendement op ten opzichte van de benchmark. Het had een positieve impact op het fondsrendement dat het fonds een flink belang heeft in technologieaandelen en niet belegt in financiële dienstverleners en in traditionele energiebedrijven (olie- en gasbedrijven). Beide zijn om duurzaamheidsredenen niet toegelaten tot het beleggingsuniversum van het fonds. Banken en verzekeraars ondervonden hinder van de historisch lage en zelfs negatieve rentestanden. Het fonds had overwogen posities in telecombedrijven, vergeleken met de benchmark. Dat drukte licht op het fondsrendement omdat de telecomsector in de verslagperiode de grootste achterblijvers bevatte, samen met de sector financiële diensten. Telecombedrijven kampten met een verzadigde, zeer competitieve markt in combinatie met hoge investeringen.

Actief portefeuillebeheer voegde nog eens 0,7% aan rendement toe ten opzichte van de benchmark. Het fonds boekte de grootste relatieve winsten in januari (sterke aandelenmarkt) en in mei (zwakke aandelenmarkt). Dat bevestigt dat het actieve selectiebeleid zowel in positieve als in negatieve maanden waarde aan het fonds kan toevoegen. In de sector technologie sprong vooral de overwogen positie in chipbedrijven er in positieve zin uit. Deze bedrijven behaalden tegen de marktverwachting in sterke bedrijfsresultaten.

De fondskosten over de eerste helft van 2019 bedroegen 0,425%.

Attributie rendement ASN Duurzaam Aandelenfonds 1e helft 2019 ten opzichte van de benchmark

Rendement NAV fonds	Rendement benchmark	Outperformance	ESG overlay	Actief beheer	Kosten
16,84%	16,08%	0,77%	0,50%	0,70%	-0,43%

In de eerste maanden van 2019 was de positionering van de portfeuille licht overwogen naar cyclische aandelen versus defensieve aandelen. Eind juni was dit aangepast naar een nagenoeg neutrale risicopositionering, met een evenwicht tussen cyclische en defensieve aandelen. Door de grote vraag naar kwaliteitsaandelen is het waarderingsverschil tussen cyclische en defensieve aandelen sterk toegenomen. Als de VS en China vooruitgang boeken met de handelsbesprekingen en het monetaire beleid vriendelijker wordt, kan de vraag naar kwalitatief hoogwaardige, veilige aandelen afnemen ten gunste van waarde- en cyclische aandelen. De positionering van de portefeuille wordt hierop aangepast als daar aanleiding voor is.

ASN Venture Capital Fonds N.V.
Kleinere ondernemingen die (nog) niet beursgenoteerd zijn, onderscheiden zich vaak op het gebied van innovatie en duurzame ontwikkeling. Durfkapitaal (*venture capital*) is nodig om dergelijke ondernemingen te stimuleren, omdat hun risico- en rendementsprofiel verschilt van dat van gevestigde ondernemingen.

Het ASN Duurzaam Aandelenfonds belegt via de ASN Aandelenpool maximaal 5% van het vermogen in ASN Venture Capital Fonds N.V. Deze vennootschap belegt in kleine, innovatieve ondernemingen, mede in ontwikkelingslanden. Dat doet zij via duurzame beleggingsfondsen die gespecialiseerd zijn in durfkapitaalinvesteringen (durfkapitaalfondsen). ASN Venture Capital Fonds N.V. maakt gebruik van de expertise en ervaring van externe fondsbeheerders. De beleggingen in ASN Venture Capital Fonds N.V. worden zorgvuldig getoetst op duurzaamheidscriteria, verwachte duurzame ontwikkeling en rendementsverwachting. De vennootschap belegt in de sectoren duurzame technologie en energie, gezondheidszorg, microkrediet en het midden- en kleinbedrijf in Afrika en Azië. Per balansdatum was 0,54% van de ASN Aandelenpool belegd in ASN Venture Capital Fonds N.V. In de verslagperiode heeft deze belegging licht positief bijgedragen aan het rendement.

Het positieve rendement is te verklaren door positieve herwaardering van de portefeuilles in de onderliggende fondsen. Deze portefeuilles worden gewaardeerd op actuele waarde. De actuele waarde kan gedurende de looptijd van de fondsen fluctueren doordat de vooruitzichten van de bedrijven die in de portefeuilles gehouden worden, veranderen.

Omdat de omvang van de belegging in ASN Venture Capital Fonds N.V. beperkt is, was het effect op het rendement van ASN Aandelenpool nagenoeg nihil.

Rendement en kerncijfers ASN Duurzaam Aandelenfonds

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
Eerste halfjaar 2019	16,76%	16,08%
2018	-9,29%	-7,80%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	7,12%	9,28%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	9,15%	7,86%
Gemiddeld per jaar sinds start (20-04-1993)	7,75%	8,09%

1 *Samengesteld: 65% MSCI Europe Index Net EUR, 25% MSCI USA Index Net EUR, 10% MSCI Japan Index Net EUR. Per 1 april 2015 is de benchmark van het ASN Duurzaam Aandelenfonds gewijzigd.*

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2019	114,02
Koers 31 december 2018	100,26
Hoogste koers in 12 maanden	118,73
Laagste koers in 12 maanden	98,15
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2019[1]	114,55
Dividend over het boekjaar 2018	2,95

1 *Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.*

Fondsontwikkeling

	30-06-2019	*31-12-2018*
Fondsomvang in duizenden euro's	843.103	767.710
Aantal uitstaande aandelen	7.360.058	7.627.250

Tien grootste belangen in %

in % van de portefeuille per 30-06-2019	*%*
Salesforce.com	3,7
Becton Dickinson	2,5
Novo Nordisk	2,5
Unilever	2,4
Micron Technology	2,3
AstraZeneca	2,1
GlaxoSmithKline	2,1
L'Oréal	2,0
ASML	1,9
Rogers Communications	1,8
Totaal	**23,3**

Samenstelling beleggingsportefeuille

De samenstelling van een beleggingsportefeuille geeft een indicatie van de financiële risico's van een fonds. Onderstaande overzichten geven meer inzicht in de samenstelling van de beleggingsportefeuille.

Sectorverdeling

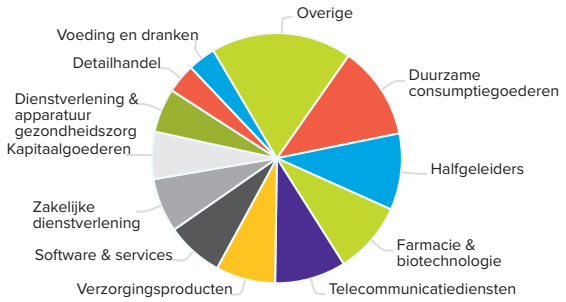

Geografische verdeling

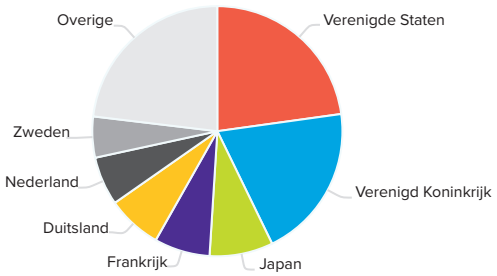

2.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds belegt, via de ASN Obligatiepool, uitsluitend in euro-staatsobligaties en groene obligaties die zijn uitgegeven door (semi-)overheden die voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ABB. Het fonds is uniek omdat ABB de overheden toetst op hun sociale en milieuprestaties. Portefeuillemanager ACTIAM toetst ze bovendien op een fundamenteel financieel criterium, namelijk hun terugbetaalcapaciteit. Dat is de verhouding tussen de belastinginkomsten en renteverplichtingen van een land. Hoe beter een land scoort op zowel duurzaamheid als terugbetaalcapaciteit, des te meer het fonds belegt in dit land. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op asnbeleggingsfondsen.nl/fondsen op de webpagina van het fonds.

Rendement

Het ASN Duurzaam Obligatiefonds behaalde over de eerste helft van 2019 (per 30 juni 2019) op basis van beurskoers een rendement van 2,68% (per 30 juni 2018: -0,20%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2018 van € 0,60 per aandeel (over 2017: € 0,75). De benchmark (iBoxx € Eurozone 1-10 Total Return Index) behaalde in dezelfde periode een rendement van 2,99% (per 30 juni 2018: -0,07%).

Geïndexeerd rendement

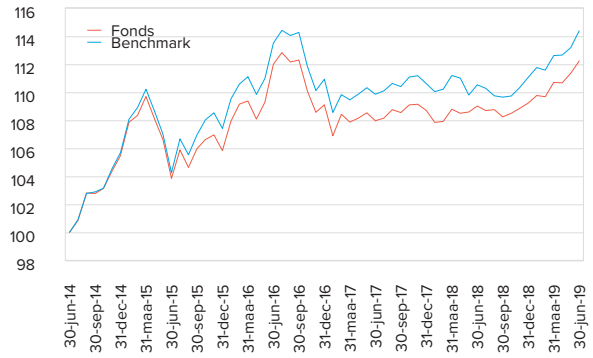

Rendementsbijdragen

Rendement op basis van beurskoers	*Procent, op basis van de koers*
Rente obligaties	1,02%
Waardeveranderingen van de beleggingsportefeuille	1,89%
Fondskosten	-0.23%
Totaal rendement	2,68%

In de verslagperiode daalde de kapitaalmarktrente fors en werden de renteverschillen (spread) tussen Duitsland en andere landen in de eurozone kleiner. Dat zorgde, samen met de ontvangen rente, voor het positieve fondsrendement. De Duitse tienjaarsrente daalde verder tot onder het nulpunt, namelijk met 57 basispunten naar -0,33%. Het vertrouwen in de economie nam af, mede het gevolg van de spanningen rondom het handelsoverleg tussen de Verenigde Staten en China. Dit heeft wereldwijd negatieve gevolgen voor de industrie en de economische groeivooruitzichten. Daarnaast daalden de inflatieverwachtingen tot het laagste niveau sinds 2016. Tegelijkertijd nam de kans op renteverlagingen door het stelsel van Amerikaanse centrale banken, de Federal Reserve (Fed), toe. De Europese Centrale Bank (ECB) is eveneens van retoriek veranderd. Naar verwachting gaat de ECB de al ruime monetaire omstandigheden in de eurozone verder versoepelen. De spreads van met name de wat zwakkere eurolanden als Portugal (met -69 bp) en Spanje (met -41 bp) daalden flink. De spreads van andere niet-kernlanden van de euro, bijvoorbeeld Slowakije (met -32 bp) en Slovenië (met -24 bp), daalden eveneens. De zoektocht van beleggers naar rendement stuwde de kapitaalinstroom naar deze landen. De daling van de spread van Italië bleef hier met slechts 8 basispunten sterk bij achter. De tegenvallende groei en het oplopende begrotingstekort lagen hieraan ten grondslag. De overwogen posities van het ASN Duurzaam Obligatiefonds versus de benchmark in Portugal, Slowakije en Slovenië werkten in het voordeel van het fonds, terwijl de overwogen posities in Oostenrijk en Nederland en de onderwogen positie in Spanje negatief uitpakten.

Attributie rendement ASN Duurzaam Obligatiefonds 1e helft 2019 ten opzichte van de benchmark

Rendement NAV fonds	Rendement benchmark	Outperformance	ESG overlay	Actief beheer	Kosten
2,75%	2,99%	-0,24%	n.v.t.	-0,02%	-0.23%

Portefeuillebeheer

Het gewicht van de verschillende landen in de portefeuille wordt bepaald door hun duurzaamheidsscore en terugbetaalcapaciteit. Het fonds is in vergelijking met de benchmark het meest overwogen in Oostenrijk, Slovenië, Nederland en Portugal. Het fonds belegt minder dan de benchmark in Italië, Frankrijk en Spanje. De gewogen gemiddelde looptijd van de leningen in het fonds was per ultimo juni 2019 4,94 jaar (december 2018: 4,85 jaar). Gedurende de eerste maanden van het jaar zijn er diverse transacties uitgevoerd om de gemiddelde looptijd van de portefeuille af te stemmen op het beleggingsbeleid van het fonds. Zo hebben we beleggingen in Duitsland, Italië, Slovenië en Ierland geruild voor gelijksoortige obligaties met een latere afloopdatum. Daarnaast breidden we de positie in een groene obligatielening van de European Investment Bank (EIB) verder uit.

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
Eerste halfjaar 2019	2,68%	2,99%
2018	0,39%	0,41%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	0,19%	0,26%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	2,33%	2,72%
Gemiddeld per jaar sinds start (15-01-2001)	3,62%	4,58%

1 iBoxx € Eurozone 1-10 Index TR

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2019	29,15
Koers 31 december 2018	28,98
Hoogste koers in 12 maanden	29,44
Laagste koers in 12 maanden	28,52
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2019[1]	29,13
Dividend over het boekjaar 2018	0,60

1 Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

Fondsontwikkeling

	30-06-2019	*31-12-2018*
Fondsomvang in duizenden euro's	235.072	221.812
Aantal uitstaande aandelen	8.070.556	7.665.071

Samenstelling beleggingsportefeuille

De samenstelling van een beleggingsportefeuille geeft een indicatie van de financiële risico's van een fonds. Onderstaande overzichten geven meer inzicht in de samenstelling van de beleggingsportefeuille.

Duration

	30-06-2019
Modified duration	4,92
Modified duration van de benchmark	4,58

Vijf grootste belangen in %

in % van de portefeuille per 30-06-2019	*%*
Duitsland	15,7
Nederland	14,5
Oostenrijk	13,4
Frankrijk	8,1
Slovenië	8,0

Kredietrating

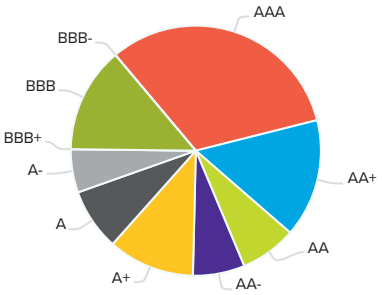

Landenverdeling

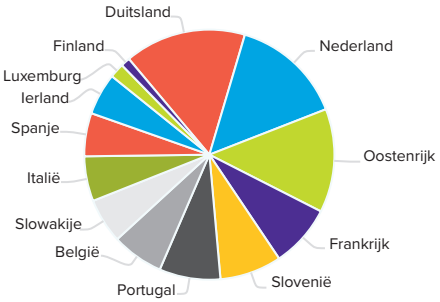

Aflossing van de beleggingen in %

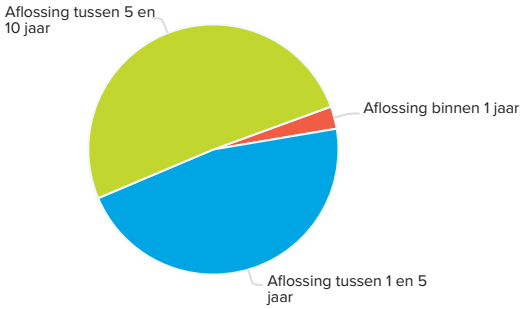

2.3 ASN Duurzaam Mixfonds

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds belegt, via de ASN Mixpool, ASN Obligatiepool en ASN Aandelenpool, in aandelen wereldwijd en in euro-staatsobligaties en groene obligaties. Alle beleggingen moeten voldoen aan de duurzame beleggingscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op asnbeleggingsfondsen.nl/fondsen op de webpagina van het fonds.

De samengestelde benchmark van het fonds is als volgt:

Beleggingspool	*Benchmark*	*Gewicht benchmark*
ASN Obligatiepool	iBoxx € Eurozone 1-10 Index (TR)	55,00%
ASN Aandelenpool	MSCI Europe Index Net EUR	29,25%
	MSCI USA Index Net EUR	11,25%
	MSCI Japan Index Net EUR	4,50%

Rendement

Het ASN Duurzaam Mixfonds behaalde over de eerste helft van 2019 op basis van de beurskoers een rendement van 8,58% (per 30 juni 2018: 0,77%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2018 van € 2,00 per aandeel (over 2017: € 2,25). De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 8,81% (per 30 juni 2018: 0,56%).

Geïndexeerd rendement

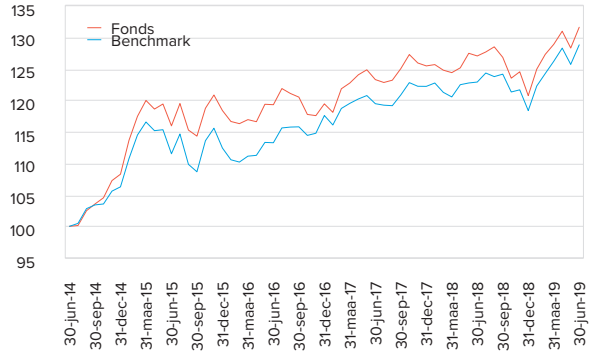

Rendementsbijdragen

	Procent, op basis van de beurskoers
Waardeveranderingen van de beleggingsportefeuille	8,91%
Fondskosten	-0,33%
Totaal rendement	8,58%

Het ASN Duurzaam Mixfonds won in het eerste halfjaar van 2019 aan waarde. Zowel obligaties als aandelen realiseerden in deze periode een positief rendement. De daling van de kapitaalmarktrente werkte positief door in het rendement van de obligatieportefeuille. De vriendelijke opstelling van diverse centrale banken was een belangrijke aanjager voor hogere aandelenkoersen. In relatief opzicht presteerde de obligatieportefeuille vrijwel in lijn met de benchmark. De aandelenportefeuille behaalde een hoger rendement dan de benchmark. De overwogen positie van aandelen versus obligaties leverde in het begin van het jaar extra rendement op, maar het fonds kon deze winst niet vasthouden. Ook in mei had het fonds een overwogen positie in aandelen, maar deze kostte rendement doordat de aandelenkoersen daalden. Per saldo resulteerde de assetallocatie naar beleggingscategorieën in een minimaal verlies vergeleken met de benchmark. De fondskosten bedroegen 0,33%.

Portefeuillebeheer

Het fonds startte het jaar met een overwogen positie in aandelen ten koste van obligaties. Deze actieve positie werd eind januari naar neutraal gebracht. Op basis van het positieve sentiment op de aandelenmarkten zetten we eind april opnieuw in op een overwogen positie in aandelen versus obligaties. Vrij snel hierna verzwakten echter veel macro-economische indicatoren. Tegelijkertijd namen de onzekerheden over de afloop van de handelsoorlog en de brexit toe. Deze kunnen de economie en het sentiment op de financiële markten verstoren. Eind mei herstelden we dan ook de neutrale weging van

aandelen en obligaties. Vooralsnog zetten we geen onderwogen positie in aandelen in omdat de waardering nog steeds aantrekkelijk is, zeker als we dit afzetten tegen de lage kapitaalmarktrente. De voor- en tegenargumenten voor een actieve positie in de beide beleggingscategorieën houden elkaar in evenwicht.

Het ASN Duurzaam Mixfonds belegt via de ASN Mixpool in de ASN Aandelenpool en de ASN Obligatiepool. In het verslag over het beheer en de halfjaarrekeningen van deze pools, vindt u meer informatie over de beleggingen van de pools

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
Eerste halfjaar 2019	8,58%	8,81%
2018	-4,26%	-3,14%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	3,24%	4,38%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	5,50%	5,19%
Gemiddeld per jaar sinds start (31-12-2000)	3,66%	4,60%

1 *Samengesteld: 55% iBoxx € Sovereign Index (TR) (vanaf 1 maart 2017: iBoxx € Sovereign Index TR te wijzigen naar iBoxx € Eurozone 1-10 Index TR), 29,25% MSCI Europe Index Net EUR, 11,25% MSCI USA Index Net EUR, 4,5% MSCI Japan Index Net EUR. Per 1 april 2015 is de benchmark van het ASN Duurzaam Mixfonds gewijzigd.*

Kerncijfers

Koers 30 juni 2019	90,18
Koers 31 december 2018	84,93
Hoogste koers in 12 maanden	92,42
Laagste koers in 12 maanden	83,95
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2019[1]	90,62
Dividend over het boekjaar 2018	2,00

1 *Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.*

Fondsontwikkeling

	30-06-2019	*31-12-2018*
Fondsomvang in duizenden euro's	247.939	235.691
Aantal uitstaande aandelen	2.736.168	2.772.161

Samenstelling beleggingsportefeuille

De samenstelling van een beleggingsportefeuille geeft een indicatie van de financiële risico's van een fonds. Onderstaande overzichten geven meer inzicht in de samenstelling van de beleggingsportefeuille.

Samenstelling beleggingsportefeuille

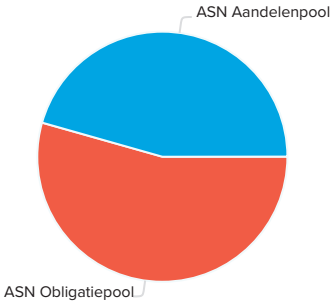

Samenstelling beleggingsportefeuille (= Mixpool)

	30-06-2019
ASN Obligatiepool	54,39%
ASN Aandelenpool	45,61%

2.4 ASN Milieu & Waterfonds

Fondsprofiel

Het ASN Milieu & Waterfonds is een sectorfonds. Via de ASN Milieupool belegt het fonds wereldwijd in aandelen van beursgenoteerde ondernemingen die – veelal technologisch geavanceerde – oplossingen bieden voor milieuproblemen. ABB heeft het portefeuillebeheer van de ASN Milieupool uitbesteed aan Impax Asset Management. De portefeuillebeheerder selecteert ondernemingen die actief zijn in de sectoren water, afval en duurzame energie, en sinds december 2017 in de subsector duurzame voeding, land- en bosbouw. Deze ondernemingen voldoen aan de duurzaamheidscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op asnbeleggingsfondsen.nl/fondsen op de webpagina van het fonds.

Rendement

Over de eerste helft van 2019 behaalde het ASN Milieu & Waterfonds op basis van de beurskoers een rendement van 21,07% (per 30 juni 2018: -3,54%), inclusief herbelegging van het dividend over 2018 van € 0,35 per aandeel (over 2017: € 0,45). De benchmark (MSCI World Small & Mid Cap Index Net EUR) behaalde in dezelfde periode een rendement van 17,56% (per 30 juni 2018: 4,37%).

Geïndexeerd rendement

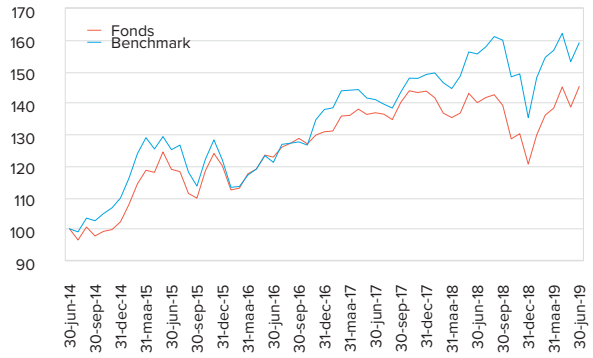

Rendementsbijdragen

	Procent , op basis van de beurskoers
Dividend	1,78%
Waardeveranderingen van de beleggingsportefeuille	19,89%
Fondskosten	-0,60%
Totaal rendement	21,07%

Het rendement van het ASN Milieu & Waterfonds was hoger dan dat van de benchmark. De duurzame selectie droeg over de eerste helft van 2019 2,49% bij. De sectoren energie-efficiëntie en waterinfrastructuur en -technologie droegen het meest bij aan deze goede prestatie. Hierbij speelde de opleving van de beurzen in vooral het eerste kwartaal een rol: de slechte performance van eind 2018 werd toen snel weer goedgemaakt naar aanleiding van goed nieuws over de handelsdiscussies tussen China en de VS. Bovendien meldden de centrale banken van Europa en de VS later in de verslagperiode nadrukkelijk dat zij de economie willen ondersteunen met accommoderend rentebeleid. Hiervan profiteren vooral industriële bedrijven in de genoemde sectoren. De sector hernieuwbare en alternatieve energie presteerde minder goed. Geografisch gezien deden Europa en de VS het beter dan Azië en de Pacifische landen. Het actieve beheer van de portefeuillebeheerder droeg over de eerste helft van 2019 0,99% bij. De fondskosten bedroegen 0,60%.

Attributie rendement ASN Milieu & Waterfonds 1e helft 2019 ten opzichte van de benchmark

Rendement NAV fonds	Rendement benchmark	Outperformance	ESG overlay	Actief beheer	Kosten
20,44%	17,56%	2,88%	2,49%	0,99%	-0,60%

Geopolitieke onrust, zoals brexit en de handelsdiscussies tussen China en de VS, blijft in 2019 de markten beïnvloeden. Daarnaast zijn er zorgen over de wereldwijde economische vooruitzichten. De aandelenmarkten volgen de centrale banken nauwlettend. Aantrekkelijke beleggingen in deze situatie zijn bronnen van betrouwbare inkomstengroei. Bedrijven die innovatieve milieutechnische oplossingen aanbieden houden een dominante positie ten aanzien van prijsstelling in markten die goed presteren. Dit wordt gereflecteerd in een hogere verwachting van beleggers ten aanzien van

inkomstengroei voor de komende twaalf maanden voor bedrijven binnen de strategie van het fonds ten opzichte van de bredere aandelenmarkten.

De beheerders van het fonds behouden hun voorkeur voor meer defensieve bedrijven in een gespreide portefeuille. De thema's die specifieke aandacht hebben zijn: 1. bedrijven die afval verwerken en daarbij vervuiling door plastic aanpakken; 2. duurzame landbouw en agrarische bedrijven die helpen de belasting van voedselproductie omlaag te brengen; en 3. bedrijven die actief zijn in efficiënte energievoorzieningen in gebouwen en zo de CO_2-uitstoot van verwarming en koeling van gebouwen omlaag brengen. We blijven op zoek naar mogelijkheden in de kleding- en textielindustrie, omdat deze grote hoeveelheden materiaal en grondstoffen gebruikt, vooral land en water, terwijl er weinig gerecycled wordt.

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
Eerste halfjaar 2019	21,07%	17,56%
2018	-17,56%	-9,19%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	5,95%	9,52%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	7,69%	9,72%
Gemiddeld per jaar sinds start (02-07-2001)	1,91%	4,89%

1 MSCI World Small & Mid Cap Index Net EUR

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2019	33,39
Koers 31 december 2018	27,88
Hoogste koers in 12 maanden	34,04
Laagste koers in 12 maanden	27,39
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2019[1]	33,53
Dividend over het boekjaar 2018	0,35

1 Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

Fondsontwikkeling

	30-06-2019	*31-12-2018*
Fondsomvang in duizenden euro's	561.919	493.339
Aantal uitstaande aandelen	16.760.450	17.530.949

Samenstelling beleggingsportefeuille

De samenstelling van een beleggingsportefeuille geeft een indicatie van de financiële risico's van een fonds. Onderstaande overzichten geven meer inzicht in de samenstelling van de beleggingsportefeuille.

Landenverdeling

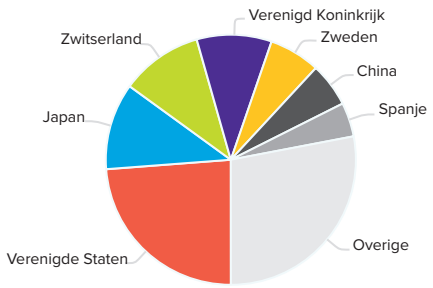

Sectorverdeling

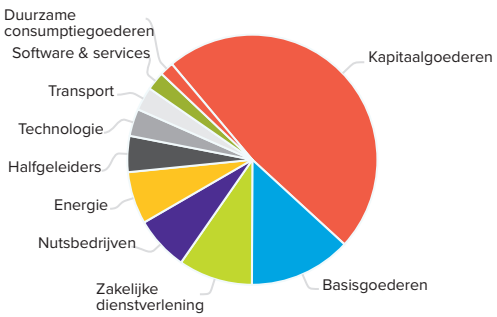

Tien grootste belangen in %

in % van de portefeuille per 30-06-2019	*%*
Georg Fischer	3,6
Brambles	3,2
East Japan Railway	3,0
DS Smith	2,9
Lenzing	2,9
NIBE Industrier	2,9
Zhuzhou CRRC Times Electric	2,8
EDP Renováveis	2,7
Watts Water Technologies	2,6
LEM	2,6
Totaal	**29,2**

2.5 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds belegt via de ASN Small & Midcappool in aandelen van kleine tot middelgrote beursgenoteerde Europese ondernemingen die zich inspannen om de duurzaamheid van de samenleving te bevorderen. ABB heeft het portefeuillebeheer van de ASN Small & Midcappool uitbesteed aan Kempen Capital Management. De bedrijven waarin het fonds belegt, zijn getoetst aan de duurzaamheidscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnbeleggingsfondsen.nl op de webpagina van het fonds.

Rendement

Over de eerste helft van 2019 (per 30 juni 2019) behaalde het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds op basis van de beurskoers een rendement van 25,62% (per 30 juni 2018: -3,25%), inclusief herbelegging van het dividend over 2018 van € 0,45 per aandeel (over 2017: € 0,55). De benchmark (MSCI Europe Small Cap Total Return Index (Verenigd Koninkrijk voor 50% gewogen)) behaalde in dezelfde periode een rendement van 15,96% (per 30 juni 2018: 1,42%).

Geïndexeerd rendement

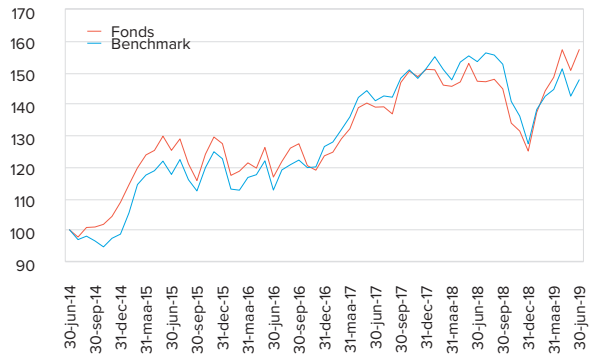

Rendementsbijdragen

	Procent , op basis van de beurskoers
Dividend	2,66%
Waardeveranderingen van de beleggingsportefeuille	23,56%
Fondskosten	-0,60%
Totaal rendement	25,62%

Het rendement over de eerste helft van 2019 van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds was hoger dan dat van de benchmark. Wij kopen en verkopen individuele aandelen op basis van fundamentele analyse van bedrijven. De relatieve waardering van bedrijven en hun toekomstige winstgevendheid zijn leidende factoren. De portefeuille van het fonds is daardoor geconcentreerd, zodat afwijkingen van de benchmark veelvuldig voorkomen. Doordat de portefeuille geconcentreerd belegd is in een klein aantal bedrijven, maken we voor de rendementsbijdrage van dit fonds geen onderscheid tussen duurzame selectie en actief beheer van de portefeuille. In de verslagperiode werd de afwijking vooral veroorzaakt doordat het fonds meer belegde in bepaalde landen en sectoren dan de benchmark. Nederland, Zwitserland en Frankrijk waren de best presterende landen, terwijl Ierland, Spanje en Denemarken achterbleven. Op sectorniveau waren informatietechnologie, telecomdiensten en gezondheidszorg de uitblinkers, terwijl financials, niet-duurzame consumentengoederen en vastgoed het zwakst scoorden.

Atrributie rendement ASN Duurzaam Small & Midcapfonds 1e helft 2019 ten opzichte van de benchmark

Rendement NAV fonds	Rendement benchmark	Outperformance	ESG overlay	Actief beheer	Kosten
25,77%	15,96%	9,81%	n.v.t.	10,41%	-0,60%

Vooruitkijkend naar de tweede helft van 2019 lijkt de economische groei in Europa wat afgezwakt ten opzichte van het niveau van voorgaande kwartalen. We verwachten dat politieke invloeden het marktsentiment sterk blijven beïnvloeden, in het bijzonder de onzekerheid over de uitkomst van de brexitonderhandelingen. Voor beleggers is het essentieel voorzichtig te blijven bij de afweging van de winstkansen voor bedrijven op korte en lange termijn. Het is verstandig om in de waarderingen een veiligheidsmarge in te bouwen en de risico's in portefeuilles te beperken door voldoende spreiding aan te brengen over sectoren en regio's.

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
Eerste halfjaar 2019	25,62%	15,96%
2018	-17,45%	-15,83%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	10,38%	9,44%
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)	9,31%	8,10%
Gemiddeld per jaar sinds start (09-05-2006)	5,41%	4,71%

1 *MSCI Europe Small Cap Total Return Index (Verenigd Koninkrijk voor 50% gewogen)*

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2019	41,83
Koers 31 december 2018	33,67
Hoogste koers in 12 maanden	42,94
Laagste koers in 12 maanden	33,04
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2019[1]	42,12
Dividend over het boekjaar 2018	0,45

1 *Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.*

Fondsontwikkeling

	30-06-2019	*31-12-2018*
Fondsomvang in duizenden euro's	108.012	92.265
Aantal uitstaande aandelen	2.564.565	2.724.850

Tien grootste belangen in %

in % van de portefeuille per 30-06-2019	*%*
Huhtamaki	4,3
LEM	4,3
Kardex	4,1
Jungheinrich	4,1
Krones	4,0
Industria Macchine Automatiche	4,0
Logitech International	3,9
Kingspan	3,9
Brembo	3,8
BE Semiconductor Industries	3,7
Totaal	**40,1**

Samenstelling beleggingsportefeuille

De samenstelling van een beleggingsportefeuille geeft een indicatie van de financiële risico's van een fonds. Onderstaande overzichten geven meer inzicht in de samenstelling van de beleggingsportefeuille.

Landenverdeling

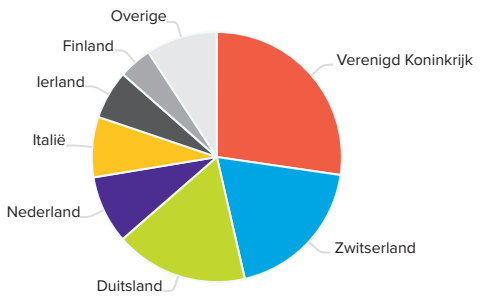

Sectorverdeling

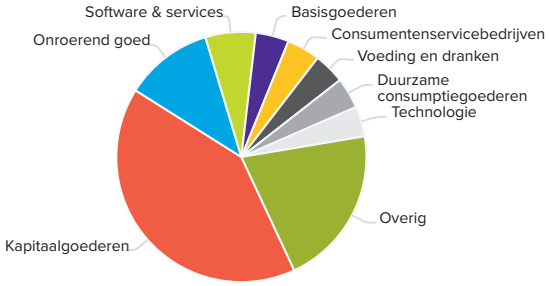

2.6 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief belegt via de ASN Obligatiepool in euro-staatsobligaties, sociale en groene leningen, via de ASN Microkredietpool in leningen aan en aandelen in microfinancieringsinstellingen, via de ASN Aandelenpool in aandelen wereldwijd, via de ASN Milieupool in aandelen in de milieu- en watersector en via de ASN Small & Midcappool in aandelen van kleinere Europese bedrijven. Alle beleggingen moeten voldoen aan de duurzame beleggingscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnbeleggingsfondsen.nl op de webpagina van het fonds.

Rendement

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief behaalde over de eerste helft van 2019 op basis van de beurskoers een rendement van 3,33% (per 30 juni 2018: 0,27%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2018 van € 0,65 per aandeel (over 2017: € 0,00). De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 3,81% (per 30 juni 2018: 0,08%). De benchmark is als volgt samengesteld:

Gewicht	*Benchmark*
67%	Benchmark ASN Duurzaam Obligatiefonds
23%	12-maands EURIBOR + 2%
8%	Benchmark ASN Duurzaam Aandelenfonds
1%	Benchmark ASN Milieu & Waterfonds
1%	Benchmark ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Geïndexeerd rendement

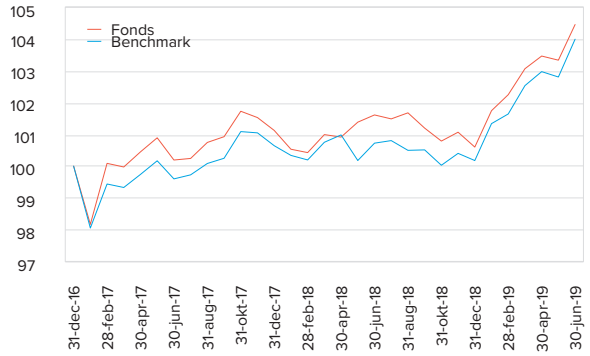

Rendementsbijdragen

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief behaalde in het eerste halfjaar van 2019 een positief rendement. Wel deed het fonds het slechter dan de benchmark. Dit werd vooral veroorzaakt doordat de ASN Obligatiepool achterbleef bij de benchmark. De aandelenkoersen in het algemeen presteerden beter dan de benchmark, maar niet genoeg om het negatieve effect van de beleggingen in de ASN Obligatiepool te compenseren.

Portefeuillebeheer

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief heeft een portefeuilleverdeling van 90% defensievere beleggingen (ASN Obligatiepool en ASN Microkredietpool) en 10% offensievere beleggingen (ASN Aandelenpool, ASN Milieupool en ASN Small & Midcappool), met bandbreedtes van plus of min 5%. De portefeuille van het fonds wordt maandelijks teruggebracht naar de strategische verdeling. Het fonds is de gehele periode binnen de bandbreedtes van deze verdeling gebleven.

Meer informatie over de beleggingen vindt u in paragraaf 2.1, paragraaf 2.2, paragraaf 2.4, paragraaf 2.5 en paragraaf 2.12. Deze paragrafen beschrijven het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en ASN-Novib Microkredietfonds. De beleggingen in deze fondsen komen overeen met de beleggingen in het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief.

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
Eerste halfjaar 2019	3,33%	3,81%
2018	-0,31%	-0,46%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)[2]	0,64%	1,00%
Gemiddeld per jaar sinds start (10-01-2017)	3,92%	4,73%

1 *Samengestelde benchmark: 67% Benchmark ASN Duurzaam Obligatiefonds 23% 12-maands EURIBOR + 2% 8% Benchmark ASN Duurzaam Aandelenfonds 1% Benchmark ASN Milieu & Waterfonds 1% Benchmark ASN Duurzaam Small & Midcapfonds*

2 *Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan drie jaar. Er is geen historie beschikbaar.*

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2019	51,98
Koers 31 december 2018	50,94
Hoogste koers in 12 maanden	52,47
Laagste koers in 12 maanden	50,64
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2019[1]	52,17
Dividend over het boekjaar 2018	0,65

1 *Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.*

Fondsomvang

	30-06-2019	*31-12-2018*
Fondsomvang in duizenden euro's	53.039	52.723
Aantal uitstaande aandelen	1.016.622	1.035.536

Samenstelling beleggingsportefeuille

De samenstelling van een beleggingsportefeuille geeft een indicatie van de financiële risico's van een fonds. Onderstaande overzichten geven meer inzicht in de samenstelling van de beleggingsportefeuille.

Samenstelling beleggingsportefeuille

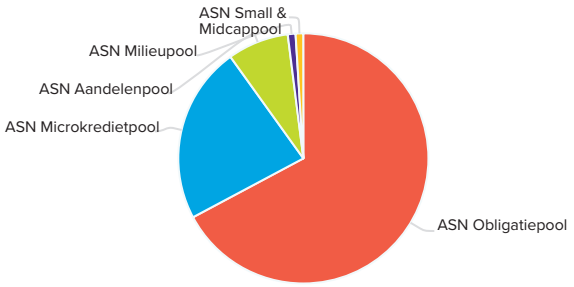

2.7 ASN Duurzaam Mixfonds Defensief

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief belegt via de ASN Obligatiepool in euro-staatsobligaties, sociale en groene leningen, via de ASN Microkredietpool in leningen aan en aandelen in microfinancieringsinstellingen, via de ASN Aandelenpool in aandelen wereldwijd, via de ASN Milieupool in aandelen in de milieu- en watersector en via de ASN Small & Midcappool in aandelen van kleinere Europese bedrijven. Alle beleggingen moeten voldoen aan de duurzame beleggingscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnbeleggingsfondsen.nl op de webpagina van het fonds.

Rendement

Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief behaalde over de eerste helft van 2019 op basis van de beurskoers een rendement van 6,32% (per 30 juni 2018: 0,60%), inclusief herbelegging van het dividend over 2018 van € 0,60 per aandeel (over 2017: € 0,00). De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 5,86% (per 30 juni 2018: 0,49%). De benchmark is als volgt samengesteld:

Gewicht	*Benchmark*
56%	Benchmark ASN Duurzaam Obligatiefonds
19%	12-maands EURIBOR + 2%
19%	Benchmark ASN Duurzaam Aandelenfonds
3%	Benchmark ASN Milieu & Waterfonds
3%	Benchmark ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Geïndexeerd rendement

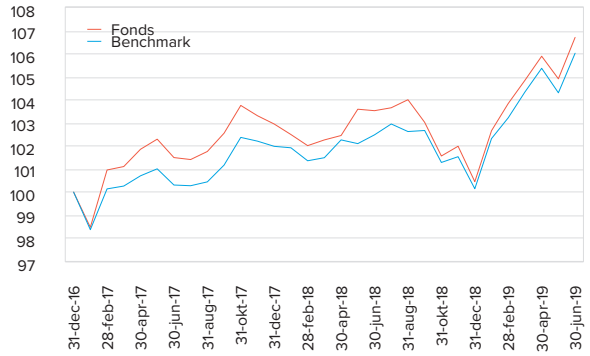

Rendementsbijdragen

Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief behaalde in de eerste helft van 2019 een positief rendement. Bovendien deed het fonds het beter dan de benchmark. Dit werd veroorzaakt doordat de aandelenkoersen in het algemeen stegen en die van de ASN Small & Midcappool in het bijzonder. Het droeg positief bij aan het fondsrendement dat de ASN Small & Midcappool bijna 10% beter presteerde dan de benchmark, ondanks het relatief kleine belang van het fonds in deze pool.

Portefeuillebeheer

Het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief heeft een portefeuilleverdeling van 75% defensievere beleggingen (ASN Obligatiepool en ASN Microkredietpool) en 25% offensievere beleggingen (ASN Aandelenpool, ASN Milieupool en ASN Small & Midcappool), met bandbreedtes van plus of min 5%. De portefeuille van het fonds wordt maandelijks teruggebracht naar de strategische verdeling. Het fonds is de gehele periode binnen de bandbreedtes van deze verdeling gebleven.

Meer informatie over de beleggingen vindt u in paragraaf 2.1, paragraaf 2.2, paragraaf 2.4, paragraaf 2.5 en paragraaf 2.12 over respectievelijk het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en ASN-Novib Microkredietfonds. De beleggingen in deze fondsen komen overeen met de beleggingen in het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief.

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
Eerste halfjaar 2019	6,32%	5,86%
2018	-2,71%	-1,80%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)[2]	1,73%	2,37%
Gemiddeld per jaar sinds start (10-01-2017)	5,33%	6,03%

1 *Samengestelde benchmark: 56% Benchmark ASN Duurzaam Obligatiefonds 19% 12-maands EURIBOR + 2% 19% Benchmark ASN Duurzaam Aandelenonds 3% Benchmark ASN Milieu & Waterfonds 3% Benchmark ASN Duurzaam Small & Midcapfonds*

2 *Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan drie jaar. Er is geen historie beschikbaar.*

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2019	53,23
Koers 31 december 2018	50,64
Hoogste koers in 12 maanden	53,69
Laagste koers in 12 maanden	50,43
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2019[1]	53,35
Dividend over het boekjaar 2018	0,60

1 *Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.*

Fondsomvang

	30-06-2019	*31-12-2018*
Fondsomvang in duizenden euro's	81.449	78.986
Aantal uitstaande aandelen	1.526.736	1.553.915

Samenstelling beleggingsportefeuille

De samenstelling van een beleggingsportefeuille geeft een indicatie van de financiële risico's van een fonds. Onderstaande overzichten geven meer inzicht in de samenstelling van de beleggingsportefeuille.

Samenstelling beleggingsportefeuille

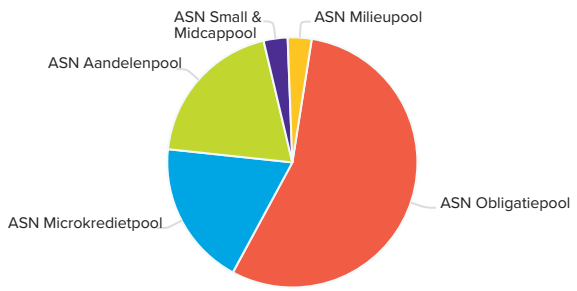

2.8 ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal belegt via de ASN Obligatiepool in euro-staatsobligaties, sociale en groene leningen, via de ASN Microkredietpool in leningen aan en aandelen in microfinancieringsinstellingen, via de ASN Aandelenpool in aandelen wereldwijd, via de ASN Milieupool in aandelen in de milieu- en watersector en via de ASN Small & Midcappool in aandelen van kleinere Europese bedrijven. Alle beleggingen moeten voldoen aan de duurzame beleggingscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnbeleggingsfondsen.nl op de webpagina van het fonds.

De belangrijkste wijziging in het fonds in de eerste helft van 2019 was dat er twee nieuwe beleggingscategorieën zijn toegevoegd. Per 1 april belegt het fonds via de ASN Microkredietpool in leningen aan en aandelen in microfinancieringsinstellingen, en via de ASN Small & Midcappool in aandelen in kleinere Europese bedrijven. Doel hiervan is de rentegevoeligheid van het fonds te verminderen en de spreiding van de beleggingen te vergroten. De omzetting van de portefeuille is per 1 juli 2019 afgerond. De fondskosten zijn per 1 juli aangepast naar 0,90%.

Rendement

Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal behaalde over de eerste helft van 2019 op basis van de beurskoers een rendement van 9,24% (per 30 juni 2018: 0,28%), inclusief herbelegging van het dividend over 2018 van € 0,60 per aandeel (over 2017: € 0,00). De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 8,82% (per 30 juni 2018: 0,88%).

De benchmark had tot 1 april 2019 de volgende samenstelling:

Gewicht	*Benchmark*
55%	Benchmark ASN Duurzaam Obligatiefonds
35%	Benchmark ASN Duurzaam Aandelenfonds
10%	Benchmark ASN Milieu & Waterfonds

Per 1 april 2019 is de benchmark als volgt samengesteld:

Gewicht	*Benchmark*
41%	Benchmark ASN Duurzaam Obligatiefonds
33%	Benchmark ASN Duurzaam Aandelenfonds
14%	12-maands EURIBOR + 2%
6%	Benchmark ASN Milieu & Waterfonds
6%	Benchmark ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Geïndexeerd rendement

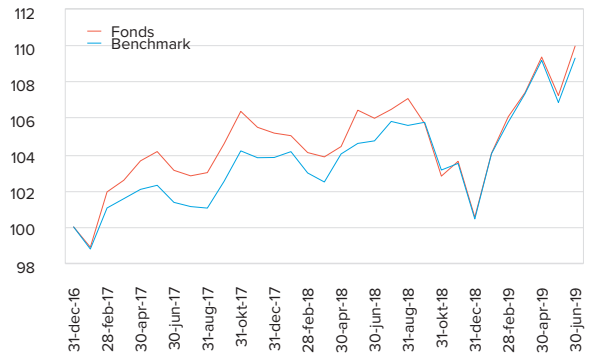

Rendementsbijdragen

Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal behaalde in de eerste helft van 2019 een positief rendement. Bovendien deed het fonds het beter dan de benchmark. Dit werd veroorzaakt doordat de aandelenkoersen in het algemeen stegen, die van de ASN Small & Midcappool in het bijzonder. Het droeg positief bij aan het fondsrendement dat de ASN Small & Midcappool bijna 10% beter presteerde dan de benchmark, ondanks het relatief kleine belang van het fonds in deze pool.

Portefeuillebeheer

Het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal heeft een portefeuilleverdeling van 55% defensievere beleggingen (ASN Obligatiepool en ASN Microkredietpool) en 45% offensievere beleggingen (ASN Aandelenpool, ASN Milieupool en ASN Small & Midcappool), met bandbreedtes van plus of min 5%. De portefeuille van het fonds wordt maandelijks teruggebracht naar de strategische verdeling. De omzetting van de portefeuille vond gefaseerd plaats in april, mei en juni. Zoals aangekondigd op 27 februari 2019 vielen tijdens de omzetting de gewichten van enkele beleggingen tijdelijk buiten de bandbreedtes. De omzetting van de portefeuille is per 1 juli 2019 afgerond. Daarmee bevindt het fonds zich binnen de bandbreedtes van de definitieve portefeuilleverdeling.

Meer informatie over de beleggingen vindt u in paragraaf 2.1, paragraaf 2.2, paragraaf 2.4, paragraaf 2.5 en paragraaf 2.12 over respectievelijk het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en ASN-Novib Microkredietfonds.

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
Eerste halfjaar 2019	9,24%	8,82%
2018	-4,89%	-3,26%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)[2]	3,01%	4,38%
Gemiddeld per jaar sinds start (10-01-2017)	7,14%	7,66%

1 *Samengestelde benchmark tot 1 april 2019: 55% Benchmark ASN Duurzaam Obligatiefonds 35% Benchmark ASN Duurzaam Aandelenfonds 10% Benchmark ASN Milieu & Waterfonds Per 1 april 2019 is de benchmark als volgt samengesteld: 41% Benchmark ASN Duurzaam Obligatiefonds 33% Benchmark ASN Duurzaam Aandelenfonds 14% 12-maands EURIBOR + 2% 6% Benchmark ASN Milieu & Waterfonds 6% Benchmark ASN Duurzaam Small & Midcapfonds*

2 *Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan drie jaar. Er is geen historie beschikbaar.*

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2019	54,47
Koers 31 december 2018	50,42
Hoogste koers in 12 maanden	55,24
Laagste koers in 12 maanden	50,22
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2019[1]	54,79
Dividend over het boekjaar 2018	0,60

1 *Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.*

Fondsomvang

	30-06-2019	*31-12-2018*
Fondsomvang in duizenden euro's	413.151	388.826
Aantal uitstaande aandelen	7.541.051	7.676.375

Samenstelling beleggingsportefeuille

De samenstelling van een beleggingsportefeuille geeft een indicatie van de financiële risico's van een fonds. Onderstaande overzichten geven meer inzicht in de samenstelling van de beleggingsportefeuille.

Samenstelling beleggingsportefeuille

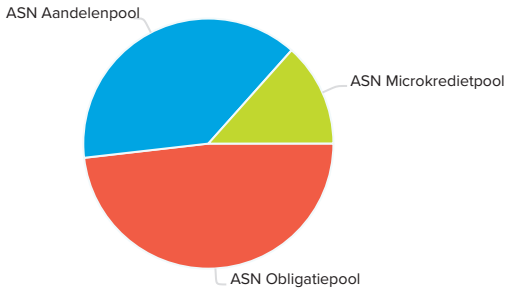

2.9 ASN Duurzaam Mixfonds Offensief

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief belegt via de ASN Aandelenpool in aandelen wereldwijd, via de ASN Obligatiepool in euro-staatsobligaties en in sociale en groene leningen, via de ASN Milieupool in aandelen in de milieu- en watersector en via de ASN Small & Midcappool in aandelen van kleinere Europese bedrijven. Alle beleggingen moeten voldoen aan de duurzame beleggingscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnbeleggingsfondsen.nl op de webpagina van het fonds.

Rendement

Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief behaalde over de eerste helft van 2019 op basis van de beurskoers een rendement van 12,92% (per 30 juni 2018: 0,11%), inclusief herbelegging van het dividend over 2018 van € 0,55 per aandeel (over 2017: € 0,00). De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 12,31% (per 30 juni 2018: 1,32%). De benchmark is als volgt samengesteld:

Gewicht	*Benchmark*
51%	Benchmark ASN Duurzaam Aandelenfonds
30%	Benchmark ASN Duurzaam Obligatiefonds
14%	Benchmark ASN Milieu & Waterfonds
5%	Benchmark ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Geïndexeerd rendement

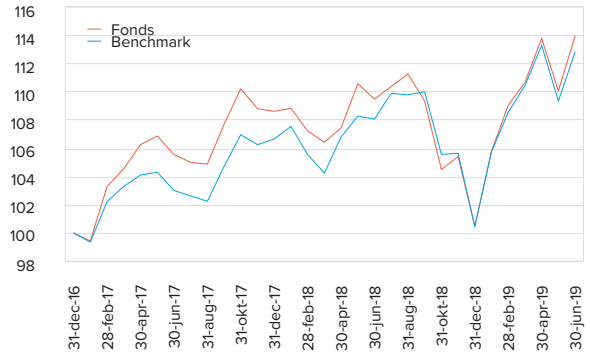

Rendementsbijdragen

Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief behaalde in de eerste helft van 2019 een positief rendement. Bovendien deed het fonds het beter dan de benchmark. Dit werd veroorzaakt doordat de aandelenkoersen in het algemeen stegen, die van de beleggingen in de ASN Small & Midcappool en ASN Milieupool in het bijzonder.

Portefeuillebeheer

Het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief heeft een portefeuilleverdeling van 51% ASN Aandelenpool, 30% ASN Obligatiepool, 14% ASN Milieupool en 5% ASN Small & Midcappool, met bandbreedtes van plus of min 5%. De portefeuille van het fonds wordt maandelijks teruggebracht naar de strategische verdeling. Het fonds is de gehele periode binnen de bandbreedtes van deze verdeling gebleven.

Meer informatie over de onderliggende beleggingen vindt u in paragraaf 2.1, paragraaf 2.2, paragraaf 2.4 en paragraaf 2.5. Deze paragrafen beschrijven respectievelijk het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Duurzaam Obligatiefonds, ASN Milieu & Waterfonds en ASN Duurzaam Small & Midcapfonds. De beleggingen in deze fondsen komen overeen met de beleggingen in het ASN Duurzaam Mixfonds Offensief.

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
Eerste halfjaar 2019	12,92%	12,31%
2018	-8,17%	-5,81%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)[2]	4,74%	6,70%
Gemiddeld per jaar sinds start (10-01-2017)	9,43%	9,69%

1 *Samengestelde benchmark: 33,15% MSCI Europe Index Net EUR, 12,75% MSCI USA Index Net EUR, 5,1% MSCI Japan Index Net EUR en 30% iBoxx € Sovereign Index (TR)> 1 jaar (vanaf 1 maart 2017: iBoxx € Sovereign Index TR te wijzigen naar iBoxx € Eurozone 1-10 Index TR) en 14% MSCI World Small & Mid Cap Index Net EUR en 5% MSCI Europe Small Cap Total Return Index (Verenigd Koninkrijk voor 50% gewogen)*

2 *Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan drie jaar. Er is geen historie beschikbaar.*

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2019	56,29
Koers 31 december 2018	50,35
Hoogste koers in 12 maanden	57,36
Laagste koers in 12 maanden	49,55
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2019[1]	56,65
Dividend over het boekjaar 2018	0,55

1 *Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.*

Fondsomvang

	30-06-2019	*31-12-2018*
Fondsomvang in duizenden euro's	173.228	155.596
Aantal uitstaande aandelen	3.057.627	3.084.400

Samenstelling beleggingsportefeuille

De samenstelling van een beleggingsportefeuille geeft een indicatie van de financiële risico's van een fonds. Onderstaande overzichten geven meer inzicht in de samenstelling van de beleggingsportefeuille.

Samenstelling beleggingsportefeuille

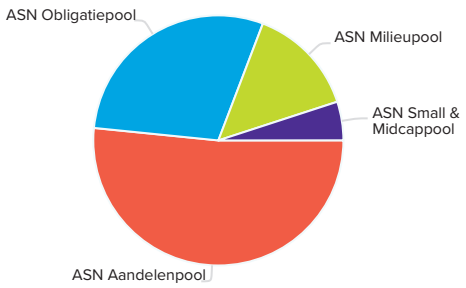

2.10 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Fondsprofiel

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief belegt via de ASN Aandelenpool in aandelen wereldwijd, via de ASN Milieupool in aandelen in de milieu- en watersector, via de ASN Obligatiepool in euro-staatsobligaties, sociale en groene leningen, en via de ASN Small & Midcappool in aandelen van kleinere Europese bedrijven. Alle beleggingen moeten voldoen aan de duurzame beleggingscriteria van ABB. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnbeleggingsfondsen.nl op de webpagina van het fonds.

Rendement

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief behaalde over de eerste helft van 2019 op basis van de beurskoers een rendement van 16,42% (per 30 juni 2018: 0,13%), inclusief herbelegging van het dividend over 2018 van € 0,70 per aandeel (over 2017 € 0,00). De samengestelde benchmark behaalde in dezelfde periode een rendement van 15,02% (per 30 juni 2018: 1,66%). De benchmark is als volgt samengesteld:

Gewicht	*Benchmark*
67%	Benchmark ASN Duurzaam Aandelenfonds
18%	Benchmark ASN Milieu & Waterfonds
10%	Benchmark ASN Duurzaam Obligatiefonds
5%	Benchmark ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Geïndexeerd rendement

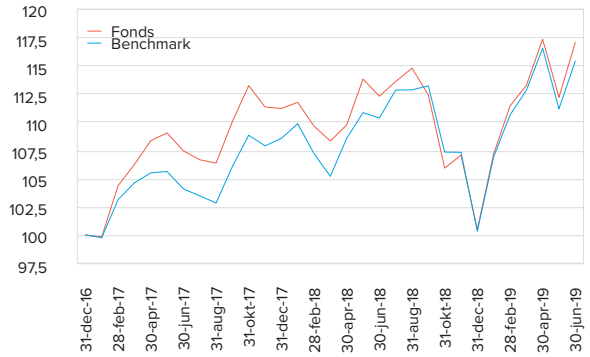

Rendementsbijdragen

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief behaalde in de eerste helft van 2019 een positief rendement. Bovendien deed het fonds het beter dan de benchmark. Dit werd veroorzaakt doordat de aandelenkoersen in het algemeen stegen, die van de beleggingen in de ASN Milieupool in het bijzonder.

Portefeuillebeheer

Het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief heeft een portefeuilleverdeling van 67% ASN Aandelenpool, 18% ASN Milieupool, 10% ASN Obligatiepool en 5% ASN Small & Midcappool, met bandbreedtes van plus of min 5%. De portefeuille van het fonds wordt maandelijks teruggebracht naar de strategische verdeling. Het fonds is de gehele periode binnen de bandbreedtes van de verdeling gebleven.

Meer informatie over de beleggingen vindt u in paragraaf 2.1, paragraaf 2.4, paragraaf 2.5 en paragraaf 2.2. Deze paragrafen beschrijven respectievelijk het ASN Duurzaam Aandelenfonds, ASN Milieu & Waterfonds, ASN Duurzaam Small & Midcapfonds en ASN Duurzaam Obligatiefonds. De beleggingen in deze fondsen komen overeen met de beleggingen van het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief.

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
Eerste halfjaar 2019	16,42%	15,02%
2018	-10,46%	-7,57%
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)[2]	6,17%	8,48%
Gemiddeld per jaar sinds start (10-01-2017)	11,23%	11,16%

1 *Samengestelde benchmark: 43,55% MSCI Europe Index Net EUR, 16,75% MSCI USA Index Net EUR, 6,7% MSCI Japan Index Net EUR en 10% iBoxx € Sovereign Index (TR)> 1 jaar (vanaf 1 maart 2017: iBoxx € Sovereign Index TR te wijzigen naar iBoxx € Eurozone 1-10 Index TR) en 18% MSCI World Small & Mid Cap Index Net EUR en 5% MSCI Europe Small Cap Total Return Index (Verenigd Koninkrijk voor 50% gewogen)*

2 *Dit fonds is opgericht op 10 januari 2017. Het rendement is daarom berekend over minder dan drie jaar. Er is geen historie beschikbaar.*

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2019	57,40
Koers 31 december 2018	49,92
Hoogste koers in 12 maanden	58,79
Laagste koers in 12 maanden	49,16
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2019[1]	57,85
Dividend over het boekjaar 2018	0,70

1 *Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.*

Fondsomvang

	30-06-2019	*31-12-2018*
Fondsomvang in duizenden euro's	294.011	268.668
Aantal uitstaande aandelen	5.082.156	5.342.613

Samenstelling beleggingsportefeuille

De samenstelling van een beleggingsportefeuille geeft een indicatie van de financiële risico's van een fonds. Onderstaande overzichten geven meer inzicht in de samenstelling van de beleggingsportefeuille.

Samenstelling beleggingsportefeuille

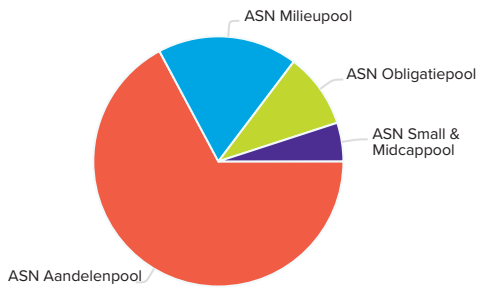

2.11 ASN Groenprojectenfonds

Fondsprofiel

Het ASN Groenprojectenfonds belegt via de ASN Groenprojectenpool in onderhandse leningen. Het fonds heeft de mogelijkheid om in aandelenkapitaal te beleggen. Van deze mogelijkheid is gedurende de verslagperiode geen gebruik gemaakt. Minstens 70% van het fondsvermogen is belegd in groenprojecten zoals bedoeld in de Regeling groenprojecten 2016 en de Regeling groenprojecten buitenland 2002. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op asnbeleggingsfondsen.nl op de webpagina van het fonds.

Rendement

Het ASN Groenprojectenfonds behaalde in de eerste helft van 2019 op basis van de beurskoers een rendement van 1,80% (per 30 juni 2018: -2,10%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2018 van € 0,10 per aandeel (over 2017: € 0,10 per aandeel).

Sinds 15 juni 2017 is het ASN Groenprojectenfonds ondergebracht in de paraplustructuur van ASN Beleggingsfondsen N.V. De volgende grafiek toont het geïndexeerde rendementsverloop van het fonds. Daarbij worden de rendementen van voor en na de herstructurering in één grafieklijn getoond.

Geïndexeerd rendement

Rendementsbijdragen 2019

	Procent , op basis van de koers van het fonds
Rente leningen	1,00%
Waardeveranderingen van de beleggingsportefeuille	1,30%
Fondskosten	-0,50%
Totaal	1,80%

De totale rente-inkomsten van leningen op basis van ontvangen en aangegroeide rente bedroegen € 3,6 miljoen. Zij droegen positief bij aan het rendement met circa 0,5%. De rente-inkomsten waren in de eerste helft van 2019 licht lager dan in dezelfde periode in 2018.

De overige bedrijfsopbrengsten bedroegen gedurende de verslagperiode € 424 duizend (1e helft 2018: € 217 duizend).

De fondskosten in de verslagperiode bedroegen € 1,987 miljoen (1e helft 2018: € 1,950). Dit is op jaarbasis circa 1,0% van het fondsvermogen, in lijn met de fondskosten zoals gedefinieerd in het prospectus.

Portefeuillebeheer

Het fonds heeft in de verslagperiode voor een bedrag van € 56 miljoen aan nieuwe leningen uitgeboekt. Het grootste deel van deze leningen is in Nederland verstrekt. In 2017 verstrekte het fonds de eerste buitenlandse leningen, namelijk aan een windpark in Pakistan (in totaal USD 5 miljoen) en een waterkrachtcentrale in Oeganda (maximaal USD 2,5 miljoen). In 2019 is het laatste gedeelte hiervan uitgeboekt. Het fonds verstrekte in de eerste helft van 2019 een financiering aan twee nieuwe buitenlandse leningen, namelijk zonneparken in Jordanië (USD 5 miljoen) en in Pakistan (USD 2,3 miljoen). In de eerste helft van 2019 zijn er tevens leningovereenkomsten gesloten, waarvan de lening nog niet is uitgeboekt (commitments). Op 30-06-2019 was er voor een totaalbedrag van € 42,6 miljoen aan nieuwe leningen gecommiteerd. Op de leningenportefeuille werd in het eerste halfjaar voor een totaalbedrag van € 20 miljoen afgelost.

Medio 2019 kwam het totale bedrag aan uitzettingen, exclusief de staatsobligaties, uit op een marktwaarde van € 372 miljoen. Dankzij committeringen en kansrijke potentiële nieuwe transacties zijn de perspectieven voor 2019 uiterst positief. Een kanttekening hierbij is dat minder onderhandelingen leiden tot verstrekking van een lening door de ASN Groenprojectenpool vanwege de sterke vraag van andere kredietverstrekkers naar groenprojecten.

De sector hernieuwbare energie, en daarmee het ASN Groenprojectenfonds, wordt beïnvloed door de energieprijs. De elektriciteitsprijzen zijn in de eerste helft van 2019 gedaald. De daling komt mede doordat de kosten van de productie van elektriciteit zijn gedaald. De verwachting is dat de prijzen voor de rest van het jaar zullen stabiliseren en in 2020 verder gaan stijgen.

Vooruitzichten

We verwachten vooralsnog geen toename van de creditspreads omdat de vraag naar groenprojecten aanhoudt. Het is wel mogelijk dat de marktrente gaat stijgen, maar deskundigen verwachten deze stijging niet eerder dan eind 2020.

De focus van het ASN Groenprojectenfonds ligt onverminderd op windenergie, zonne-energie, decentrale energievoorzieningen en duurzaam bouwen. We houden er rekening mee dat de prijsconcurrentie ook in 2019 voortduurt. Daarbij gaat het niet alleen om concurrentie van groene fondsen, maar ook van Europese en nationale organisaties die willen bijdragen aan de verdere uitbreiding van hernieuwbare energie.

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
Eerste halfjaar 2019	1,80%	N.v.t.
2018	-1,80%	N.v.t.
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	0,04%	N.v.t.
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)[2]	0,83%	N.v.t.
Gemiddeld per jaar sinds start (15-11-1995)[3]	2,64%	N.v.t.

1 Er wordt geen gebruik gemaakt van een benchmark.

2 Het rendement over de laatste vijf jaar is berekend op basis van de intrinsieke waarde omdat het fonds geen beurskoers heeft vanaf de startdatum.

3 Het gemiddeld rendement per jaar sinds de start van het fonds is berekend op basis van de intrinsieke waarde omdat het fonds geen beurskoers heeft vanaf de startdatum.

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2019	26,47
Koers 31 december 2018	26,09
Hoogste koers in 12 maanden	26,46
Laagste koers in 12 maanden	25,85
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2019[1]	26,47
Dividend over het boekjaar 2018	0,10

1 Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

Fondsomvang

	30-06-2019	*31-12-2018*
Fondsomvang in duizenden euro's	409.713	409.250
Aantal uitstaande aandelen	15.479.573	15.683.050

2.12 ASN-Novib Microkredietfonds

Fondsprofiel

Het ASN-Novib Microkredietfonds belegt via de ASN Microkredietpool in microfinancieringsinstellingen (MFI's) via onderhandse leningen en/of aandelenparticipaties in het eigen vermogen van MFI's. Sinds de tweede helft van 2018 beleggen de ASN Duurzame Mixfondsen Defensief en Zeer Defensief ook in de ASN Microkredietpool. Sind de eerste helft van 2019 belegt het ASN Duurzame Mixfonds Neutraal ook in de ASN Microkredietpool. De pool belegt uitsluitend in MFI's die voldoen aan de selectiecriteria. Daarbij zijn de sociale prestaties en de kredietwaardigheid van MFI's de belangrijkste criteria. Het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. bevat volledige informatie over het beleggingsbeleid van dit fonds. U vindt dit prospectus op www.asnbeleggingsfondsen.nl.

Hieronder ziet u de verschillende regio' s waarin de ASN Microkredietpool ultimo verslagperiode belegde.

Beleggingen in de verschillende regio's als percentage van de beleggingsportefeuille	*30-06-2019*	*31-12-2018*
Kaukasus, Oost-Europa en (Centraal-)Azië	29,9%	24,0%
Latijns-Amerika	28,3%	36,6%
Zuidoost-Azië	28,0%	27,9%
Afrika	8,8%	8,9%
Wereldwijd	5,0%	2,6%
Totaal	**100,0%**	**100,0%**

Rendement

Het ASN-Novib Microkredietfonds behaalde in de eerste helft van 2019 op basis van de beurskoers een rendement van 0,10% (per 30 juni 2018: 2,16%). Dit is inclusief het herbelegde dividend over 2018 van € 1,00 per aandeel (over 2017: € 0,10). Sinds 15 juni 2017 is het fonds ondergebracht in de paraplustructuur van ASN Beleggingsfondsen N.V. De volgende grafiek toont het geïndexeerde rendementsverloop van het fonds. Daarbij worden de rendementen van voor en na de herstructurering in één grafieklijn getoond.

Geïndexeerd rendement

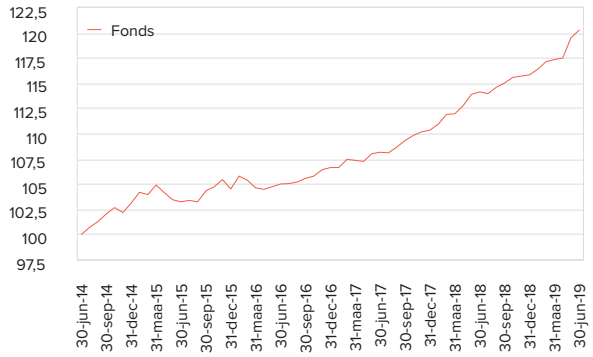

Rendementsbijdragen

Het positieve rendement van het ASN-Novib Microkredietfonds is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de rente-inkomsten van de leningenportefeuille.

Het rendement op basis van beurskoers wijkt af van het rendement berekend op basis van intrinsieke waarde in de halfjaarcijfers. Dit heeft te maken met timingverschillen en de verwerking van gebeurtenissen en correcties na balansdatum in het halfjaarbericht.

Elementen die bijdroegen aan het rendement in de eerste helft van 2019 (bij benadering)

	Procent
Rente-inkomsten	3,20
Waardeveranderingen leningen	-0,20
Resultaat aandelenparticipaties	0,40
Rendement op liquiditeitspositie (obligaties en liquide middelen)	-0,10
Afdekkingsinstrumenten	-1,40
Fondskosten	-1,20
Overig	-0,60
Totaal	0,10

Correcties waardering na balansdatum

Aandelenparticipaties die geen notering hebben aan een actieve, gereglementeerde effectenbeurs, worden gewaardeerd tegen reële waarde. Dit gebeurt op basis van recente markttransacties, rekening houdend met de marktontwikkelingen, of op basis van een benadering van de reële waarde. Deze reële waarde wordt benaderd door de *multiple* (de relatieve waarderingsfactor) te vermenigvuldigen met de intrinsieke waarde van de MFI. Hiervoor gebruikt ABB de laatst bekende intrinsieke waarde van de MFI. Op 30-06-2019 waren nog niet van alle MFI's de intrinsieke waardes per 30-06-2019 beschikbaar. In de maanden juli en augustus 2019 is van een aantal MFI's alsnog de intrinsieke waarde per ultimo juni 2019 ontvangen. Deze nagekomen intrinsieke waardes weken niet materieel af van de op 30-06-2019 gehanteerde intrinsieke waarde. Deze waardeveranderingen zijn derhalve niet alsnog in het halfjaarbericht van ASN Micokredietpool verwerkt. Daarnaast is er eind juni een menselijke fout gemaakt, waardoor de waardering van een tweetal equityposities niet correct is verwerkt. Deze fout is begin juli gecorrigeerd. Per saldo heeft deze aanpassing geleid tot een lagere waardering van de aandelenparticipaties met € 1,4 miljoen. Hierdoor wijkt de afgegeven NAV van de ASN Microkredietpool per ultimo juni 2019 (€ 59,03) af van de gerapporteerde NAV (€ 58,83) in dit halfjaarbericht.

Rente-inkomsten

De rente-inkomsten van leningen aan MFI's op basis van ontvangen en aangegroeide rente bedroegen € 10,8 miljoen. Deze inkomsten droegen met circa 3,20% positief bij aan het rendement.

Waardeveranderingen leningen

Het resultaat van waardeveranderingen van leningen bestaat grotendeels uit valutawinsten en -verliezen op kredieten en onderhandse leningen. Deze droegen per saldo negatief bij aan het resultaat. Gedurende de verslagperiode is de voorziening verhoogd met € 0,5 miljoen. Dit zijn voorzieningen voor projecten die in de problemen zijn geraakt en waarop afgeboekt moest worden. De mutatie in de kredietvoorziening was beperkt. Daarmee was ook het effect ervan op het rendement gering. Het totaal van de waardeveranderingen is weergegeven in de winst-en-verliesrekening. De beleggingen worden op marktwaarde gewaardeerd. Om te voorkomen dat vertrouwelijke informatie over de waardering van individuele MFI's openbaar wordt, maken we in het halfjaarbericht gebruik van een voorziening.

Resultaat aandelenparticipaties

Gedurende de verslagperiode ontving de ASN Microkredietpool iets meer dan € 0,8 miljoen aan dividenden uit aangehouden aandelenparticipaties. Samen met de waardeveranderingen van de aandelenparticipaties in de portefeuille leverde dit een positieve bijdrage aan het rendement van circa 0,4%.

Afdekkingsinstrumenten

Het rendement van het fonds werd negatief beïnvloed door valutakoersontwikkelingen van valuta's die niet of niet volledig waren afgedekt, en de kosten van het afdekken van vreemde valuta's. De beleggingen in vreemde valuta's en de kosten voor het afdekken van valutarisico's hadden een negatieve impact van circa 1,4% op het rendement. Het grootste gedeelte van de portefeuille is genoteerd in US-dollars.
Valutarisico's worden grotendeels afgedekt. De kosten hiervan worden bepaald door het verschil in rente tussen de vreemde valuta en de euro. Dit had impact op de kosten van het afdekken van valutarisico's. Als het renteverschil oploopt, stijgen namelijk de kosten van het afdekken van het valutarisico. Deze kosten veroorzaakten in het eerste halfjaar in grote mate het negatieve rendement van 1,4 procent. In mindere mate hadden ook de niet-afgedekte valuta's een negatieve impact op het resultaat.

Portefeuillebeheer

Ultimo juni 2019 had de beleggingsportefeuille van de ASN Microkredietpool, inclusief de valuta-afdekkingsinstrumenten, een omvang van ruim € 325,4 miljoen, € 15,8 miljoen meer dan op 31 december 2018. In de eerste helft van 2019 investeerde de pool bijna € 116 miljoen in 35 MFI's in twintig landen. We keurden voor bijna € 93 miljoen aan participaties,

senior- en achtergestelde leningen goed. Deze zijn al uitgekeerd of worden de komende tijd aan de portefeuille toegevoegd. Aan het einde van de verslagperiode had het fonds zich voor € 12,2 miljoen aan nieuwe leningen gecommitteerd.
De pool heeft directe beleggingen in 91 MFI's in 39 landen, met een gemiddelde financiering van € 3,7 miljoen per MFI. Daarmee is de geografische spreiding breed. In de verslagperiode werd Indonesië aan het fonds toegevoegd. De top vijf van landen waarin het fonds de grootste belangen heeft, veranderde niet. Op één staat India, waar het fonds 8,9% van het fondsvermogen belegt. Daarna volgen Ecuador (6,5%), Peru (5,9%), Georgië (5,1%) en Kazachstan (4,4%). De belangen in de regio's veranderden als volgt. Het belang in Latijns-Amerika nam af van 36,6% eind december 2018 tot 29,9%. De portefeuille in de regio Zuidoost-Azië nam toe van 27,9% tot 28,3%. Het belang in Afrika nam af van 8,9% naar 8,8%. De belangen in de Kaukasus, Oost-Europa en (Centraal-)Azië namen toe van 24,0% tot 28,0%. De overige 5,0% is belegd in organisaties die wereldwijd actief zijn. Dat betreft zowel leningen als een klein aandelenbelang in Finca (een netwerk van MFI's in meer dan twintig landen) en een participatie in het fonds Women's World Banking Capital Partners (WWB Capital Partners). WWB Capital Partners belegt in aandelen van MFI's die ernaar streven financiële diensten aan vrouwen te bieden.
In de verslagperiode investeerde het fonds in zes nieuwe MFI's, terwijl een MFI terugkeerde in de portefeuille.

Voor het portefeuillebeheer laat ABB zich adviseren door projectadviseur Triple Jump B.V.

Vooruitzichten

Naar verwachting groeit de markt voor microfinanciering in de tweede helft van 2019 met ongeveer 5 tot 10%. Dit percentage kan behoorlijk verschillen per regio. De groei in (Zuidoost-)Azië is hoger dan in een groot deel van Latijns-Amerika. Deze groei wordt vooral veroorzaakt door de dynamiek van de regio (Zuidoost-)Azië (hoge bevolkingsgroei en economische groei) en de hoge potentie die de microfinancieringsmarkten er hebben voor verdere groei. India blijft de belangrijkste Aziatische markt voor het fonds. Daarom is de verwachting dat de regio Azië in 2019 bovengemiddeld zal groeien in het fonds.

De groei in de Kaukasus, de Balkan en een groot deel van Centraal-Azië zet verder door, net als in 2018. Voor de tweede helft van dit jaar zijn er goede mogelijkheden voor additionele investeringen in het fonds in deze regio's.

Voor Latijns-Amerika zijn de groeiverwachtingen minder positief. Het aantal volwassen markten in Zuid-Amerika neemt toe. Het fonds kan daar minder investeringen aanbieden vanwege stevige prijsconcurrente en het alternatieve financieringsaanbod van lokale partijen. Het fonds kan hier moeilijk mee concurreren. De intentie is om in de stabielere markten, zoals Peru en Ecuador, met langer lopende leningen toegevoegde waarde te bieden aan gevestigde MFI's. Hiermee verwachten we licht te kunnen groeien in deze regio. De markten in Midden-Amerika zijn minder aantrekkelijk door de problematische politiek-economische ontwikkelingen in deze regio, vooral in Nicaragua. Daar veroorzaakt president Ortega een voortdurende politieke impasse, die de economie van het land het laatste jaar in een ernstige recessie heeft gestort. De investeringen van het fonds hebben hier last van en we verwachten niet dat dit op korte termijn wordt opgelost. In Mexico verwachten we wel wat groeimogelijkheden. Hier begint de financiering van het mkb beter op gang te komen en zijn er wellicht meer mogelijkheden voor het fonds om leningen te verstrekken.

We blijven actief zoeken naar nieuwe mogelijkheden in Afrika op het gebied van zowel leningen als participaties. In de verslagperiode konden we een mooie participatie nemen in een MFI in Oeganda. We verwachten dat het fonds op langere termijn in Afrika verder groeit. Op korte termijn blijft ons belang in Afrika relatief beperkt. We verwachten dat dit belang in 2019 rond 10% van het fondsvermogen zal uitkomen. De voornaamste reden voor de relatief beperkte omvang van het belang in Afrika is dat het risicoprofiel van de meeste Afrikaanse landen en MFI's hoger is dan dat van de rest van de portefeuille, terwijl de rentemarges relatief beperkt blijven door veel financieringsaanbod in deze regio. Door een goede spreiding en verantwoorde investeringsbeslissingen kan het risico-rendementsprofiel acceptabel blijven.

De rentemarges die we kunnen berekenen aan de MFI's blijven ook in de tweede helft van 2019 onder druk staan. Dit komt doordat de liquiditeit in de meeste markten hoog is en doordat de afdekkingskosten voor buitenlandse valuta's hoog blijven. Toch verwachten we dat het fonds, net als in de eerste helft van het jaar, in de tweede helft van 2019 nog stevig gaat groeien, vooral dankzij goede investeringsmogelijkheden in (Centraal-) Azië, Oost-Europa en de Kaukasus. We verwachten dat de verdeling over regio's in 2019 niet belangrijk zal wijzigen.

Rendement in %

	Fonds	*Benchmark*[1]
Eerste halfjaar 2019	0,10%	N.v.t.
2018	2,42%	N.v.t.
Laatste drie jaar (gemiddeld per jaar)	2,10%	N.v.t.
Laatste vijf jaar (gemiddeld per jaar)[2]	2,38%	N.v.t.
Gemiddeld per jaar sinds start (14-06-1996)[2]	3,00%	N.v.t.

1 Er wordt geen gebruik gemaakt van een benchmark.

2 Dit rendement is op basis van de intrinsieke waarde omdat het fonds geen beurskoers heeft vanaf de startdatum.

Kerncijfers in euro's

Koers 30 juni 2019	55,21
Koers 31 december 2018	55,73
Hoogste koers in 12 maanden	56,32
Laagste koers in 12 maanden	54,73
Intrinsieke waarde per aandeel 30 juni 2019[1]	55,02[2]
Dividend over het boekjaar 2018	1,00

1 Omdat de beurskoers een dag achterloopt op de intrinsieke waarde, kan er een verschil ontstaan.

2 De gepresenteerde intrinsieke waarde per 30 juni 2019 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 30 juni 2019. Het verschil wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een lagere waardering (circa € 1,4 miljoen) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar Hoofdstuk 2.12 ASN-Novib Microkredietfonds, paragraaf rendementsbijdragen.

Fondsomvang

	30-06-2019	*31-12-2018*
Fondsomvang in duizenden euro's	325.432	309.597
Aantal uitstaande aandelen	5.893.957	5.541.655

Smurfit Kappa

3 Halfjaarcijfers ASN Beleggingsfondsen N.V.

3.1 Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingspools		3.749.114	3.477.449
Vorderingen		2.359	6.623
Overige activa			
Liquide middelen		-	137
Kortlopende schulden		5.405	9.746
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-3.046	-2.986
Activa min kortlopende schulden		**3.746.068**	**3.474.463**
Eigen vermogen[2]	(B)		
Geplaatst kapitaal		385.448	391.189
Agio		2.825.267	2.854.773
Overige reserves		142.437	483.177
Onverdeeld resultaat		392.916	-254.676
Totaal eigen vermogen		**3.746.068**	**3.474.463**

1 *De referenties in de balans en de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten. U vindt deze toelichting in de paragrafen 3.5 respectievelijk 3.6. Dergelijke referenties staan ook in de hoofdstukken 4 en 5.*

2 *In de balans wordt geen rekening gehouden met de herwaarderingsreserve die van toepassing is op de ASN Groenprojectenpool en op de ASN Microkredietpool. Deze herwaarderingsreserve is wel opgenomen in de balans van beide beleggingspools, maar niet in de balansen van het ASN Groenprojectenfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds die in deze beleggingspools beleggen.*

3.2 Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(C)	28.934	1.526
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	(D)	381.783	32.234
In rekening gebrachte op- en afslagen		384	550
Som van de bedrijfsopbrengsten		**411.101**	**34.310**
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		18.185	18.108
Som van de bedrijfslasten		**18.185**	**18.108**
Resultaat		**392.916**	**16.202**

3.3 Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	392.916	16.202
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-28.934	-1.526
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-381.783	-32.234
Aankoop van beleggingen	-226.011	-187.605
Verkoop van beleggingen	365.063	155.880
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	2.771	-5.402
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-1.570	6.942
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**122.452**	**-47.743**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	113.107	180.813
Inkoop van aandelen	-177.314	-88.044
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	1.493	-3.938
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-2.771	-307
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	-	2.696
Uitgekeerd dividend	-57.104	-43.477
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-122.589**	**47.743**
Mutatie liquide middelen	-137	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	137	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**-**	**-**

3.4 Toelichting op de halfjaarcijfers

ASN Beleggingsfondsen N.V. is een beleggingsmaatschappij met veranderlijk kapitaal, statutair gevestigd te Den Haag aan de Bezuidenhoutseweg 153. De vennootschap is opgericht op 2 januari 2001. Aandelen van de fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. worden verhandeld via Euronext Fund Service (EFS). Dit is het handelssysteem voor open-end beleggingsinstellingen die in Nederland zijn geregistreerd en aan NYSE Euronext in Amsterdam zijn genoteerd. De verslagperiode van de vennootschap is gelijk aan het kalenderjaar.
Dit verslag heeft betrekking op de periode van 1 januari 2019 tot en met 30 juni 2019. De halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn opgemaakt op 30 augustus 2019.

ASN Beleggingsfondsen N.V. is een open-end beleggingsinstelling en is opgezet volgens een paraplustructuur. De gewone aandelen van ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn onderverdeeld in verschillende series aandelen (de fondsen), waaraan het vermogen van de beleggingsmaatschappij wordt toegerekend en waarin afzonderlijk kan worden belegd. Als ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB) als AIF-beheerder van mening is dat bijzondere omstandigheden daartoe noodzaken, kan het in het belang van ASN Beleggingsfondsen N.V. en zijn aandeelhouders de uitgifte of inkoop van eigen aandelen beperken of tijdelijk opschorten.

Elk fonds heeft zijn eigen beleggingsbeleid, risicoprofiel en koersvorming. Tevens is de administratie van elk fonds gescheiden door het gebruik van separate rekeningen. Het kapitaal wordt in een afzonderlijk fonds gestort en afzonderlijk belegd. Zowel de kosten als de opbrengsten worden per fonds afzonderlijk verantwoord. Waardestijgingen en waardedalingen in de portefeuille van een fonds komen ten goede aan of ten laste van de houders van de desbetreffende serie aandelen. Conform de Wet op het financieel toezicht (Wft) zijn de vermogens van de verschillende fondsen van elkaar gescheiden. De fondsen als zodanig hebben geen rechtspersoonlijkheid; het vermogen is van één en dezelfde rechtspersoon: ASN Beleggingsfondsen N.V. De fondsen beleggen het vermogen van ASN Beleggingsfondsen N.V. in zogenaamde beleggingspools. In deze beleggingspools vindt de uitvoering van het beleggingsbeleid plaats. De beleggingspools zijn besloten fondsen voor gemene rekening. De beleggingspools hebben geen rechtspersoonlijkheid: de juridische eigendom van de beleggingen van de beleggingspools berust bij Pettelaar Effectenbewaarbedrijf N.V. ABB is bestuurder van Pettelaar Effectenbewaarbedrijf N.V.

Voor nadere details ten aanzien van bovenstaande structuur wordt verwezen naar hoofdstuk 5 van het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V.

De beleggingspools worden beheerst door de bepalingen in de voorwaarden van beheer. Deze voorwaarden formaliseren de rechtsverhouding tussen ABB, Pettelaar en de participanten in de beleggingspools. De enige participanten in de pools zijn ASN Beleggingsfondsen N.V., respectievelijk de pool waarin ASN Beleggingsfondsen N.V. belegt en Kas Bank N.V. De voorwaarden van beheer van de beleggingspools kunnen worden gewijzigd door ABB en Pettelaar gezamenlijk.

Aan de halfjaarcijfers 2019 van ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn toegevoegd de halfjaarcijfers 2019 van de besloten fondsen voor gemene rekening (beleggingspools), waarin de vennootschap haar vermogen heeft belegd. Deze worden geacht onderdeel uit te maken van de toelichting op de halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V.

Elk ASN beleggingsfonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. De kosten die door de ASN beleggingsfondsen worden vergoed, worden dagelijks (op beursdagen), naar rato van een vast percentage van het jaarlijkse vermogen van het fonds aan het einde van de dag, gereserveerd en ten laste van het vermogen van het betreffende fonds gebracht.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

De lopendekostenfactor (LKF) per beleggingsfonds bedraagt:

	LKF (op jaarbasis)	
	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 30-06-2018
ASN Duurzaam Aandelenfonds	0,85%	0,85%
ASN Duurzaam Obligatiefonds	0,45%	0,45%
ASN Duurzaam Mixfonds	0,65%	0,65%
ASN Milieu & Waterfonds	1,20%	1,20%
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1,20%	1,20%
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	0,90%	0,50%
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	0,90%	0,55%
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	0,65%	0,65%
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	0,85%	0,85%
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	0,90%	0,90%
ASN Groenprojectenfonds	1,00%	1,00%
ASN-Novib Microkredietfonds	2,32%	2,30%

De halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn opgesteld volgens de voorschriften die zijn vastgelegd in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen en Richtlijn 394 (RJ 394) Tussentijdse berichten. De halfjaarcijfers zijn opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling. De beheerder ABB is in het bezit van een vergunning op grond van artikel 2:65 Wft.

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. is een 100%-deelneming van ASN Duurzame Deelnemingen N.V., een 100%-deelneming van de Volksbank N.V. (de Volksbank). De Volksbank is statutair gevestigd te Utrecht op het adres Croeselaan 1, 3521 BJ. ABB, AIF-beheerder van de vennootschap, is statutair gevestigd te Den Haag en houdt kantoor aldaar aan de Bezuidenhoutseweg 153, 2594 AG.

Op onderdelen zijn in dit halfjaarbericht bewoordingen gehanteerd die afwijken van de modellen voor beleggingsinstellingen zoals voorgeschreven in het Besluit modellen jaarrekening, omdat deze beter de inhoud van de post weergeven.

3.4.1 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Tenzij anders vermeld zijn alle bedragen in duizenden euro's en worden de posten die in de balans zijn opgenomen, gewaardeerd tegen marktwaarde.

Vreemde valuta

De rapportage- en functionele valuta van de vennootschap is de euro. Omrekening van activa en passiva in vreemde valuta geschiedt tegen de geldende valutakoersen per balansdatum.

Ultimo verslagperiode werden voor de beleggingspools (inclusief de ASN Microkredietpool) de volgende wisselkoersen gehanteerd (World Market/Reuters *closing spot rates*):

Valutakoers t.o.v. de euro	*30-06-2019*	*31-12-2018*
Amerikaanse dollar	1,1388	1,1432
Armeense dram	541,2305	553,3793
Australische dollar	1,6228	1,6238
Azerbeidzjaanse manat	1,9320	1,9394
Boliviaanse boliviano	7,8691	7,8992
Britse pond	0,8948	0,8976
Cambodjaanse riel	4.609,7240	4.578,4294
Canadese dollar	1,4881	1,5613
Centraal-Afrikaanse frank	659,3440	692,7276
Chinese yuan	7,8216	7,8485
Colombiaanse peso	3.652,1316	3.712,3796
Deense kroon	7,4637	7,4624
Dominicaanse peso	57,3044	57,1404
Georgische lari	3,2342	3,0636
Guatemalaanse quetzal	8,7781	8,8446
Hondurese lempira	27,9093	27,8229
Hongkong dollar	8,8969	8,9501
Indiase roepie	78,6085	79,8090
Indonesische roepia	16.088,3970	16.438,4970
Japanse yen	122,6943	125,4207
Jordaanse dinar	0,8074	0,8112
Kazachse tenge	433,4558	435,5744
Kirgizische som	79,2687	79,8490
Mexicaanse peso	21,8782	22,5129
Moldavische leu	20,5553	19,5848
Nicaraguaanse Córdoba Oro	37,7095	36,9586
Nieuwe Peruviaanse sol	3,7443	3,8621
Nigeriaanse naira	409,9680	415,5350
Noorse kroon	9,7095	9,8987
Oegandese shilling	4.207,8660	4.246,8023
Pakistaanse roepie	181,9233	158,6692
Paraguayaanse guaraní	7.049,0809	6.808,0298
Singaporese dollar	1,5407	1,5581
Tadzjiekse somoni	10,7276	10,8093
Taiwanese dollar	35,3706	35,1370
Tanzaniaanse shilling	2.619,2400	2.629,2450
West-Afrikaanse frank	655,9570	655,9570
Zambiaanse kwacha	14,6141	13,6321
Zuid-Afrikaanse rand	16,0585	16,4442
Zweedse kroon	10,5660	10,1350
Zwitserse frank	1,1103	1,1269

Voor aan- en verkopen gedurende de verslagperiode zijn de transactiekoersen gehanteerd. Voor posten van de winst-en-verliesrekening in vreemde valuta geldt eveneens de transactiekoers. Verschillen uit hoofde van de valutaomrekening worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Criteria voor opname in de balans

Een financieel instrument wordt in de balans opgenomen zodra het waarschijnlijk is dat toekomstige economische voordelen hieruit naar de vennootschap zullen vloeien. De reële waarde van een financieel instrument bij eerste opname is gelijk aan de kostprijs van een financieel instrument. Een financieel instrument wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het financiële instrument aan een derde worden overgedragen.

Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen als er sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en simultaan af te wikkelen. Bovendien bestaat het stellige voornemen om de posten netto en simultaan af te wikkelen. De rentebaten en rentelasten die samenhangen met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen, worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. vereist dat de directie oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen doet die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden beoordeeld. Dit is een regulier proces, waarbij minimaal maandelijks nieuwe beoordelingen plaatsvinden. Deze beoordelingen worden tevens gedocumenteerd. Het is mogelijk dat tussentijds nieuwe informatie naar voren komt op basis waarvan schattingen worden herzien. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

In de tabel 'Waardering van financiële instrumenten tegen reële waarde' in de volgende paragraaf wordt nader inzicht gegeven in de mate waarin schattingen aan de orde zijn. Met name voor de ASN Groenprojectenpool en de ASN Microkredietpool wordt de reële waarde van de beleggingsportefeuille afgeleid van een berekening van de netto contante waarde (categorie 3) of afgeleid van een andere geschikte methode (categorie 4). In dit geval is sprake van een schatting waarbij bijvoorbeeld voor de bepaling van de reële waarde van de staatsobligaties in de portefeuille van de ASN Groenprojectenpool wordt uitgegaan van actieve marktquotes met de veronderstelling dat er sprake is van voldoende liquiditeit op de markt. De reële waarde van groenleningen in de portefeuille van de ASN Groenprojectenpool wordt bepaald op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen (rente en aflossingen). De leningen worden verdisconteerd door gebruik te maken van een rentecurve. Tot 25 juni 2019 werd gebruik gemaakt van de EUR WSW/WFZ curve voor leningen die gegarandeerd zijn door WSW/WFZ. Voor leningen die geen garantie hebben, werd een kredietopslag op deze rentecurve toegepast. Sinds 25 juni 2019 wordt gebruikt gemaakt van een risicovrije rentecurve. Bovenop deze rentecurve wordt voor alle leningen een kredietopslag toegepast.

Voor de ASN Microkredietpool wordt onder andere uitgegaan van de veronderstelling dat andere observeerbare marktdata de waarde van de valutatermijncontracten - waarvoor geen eigen observeerbare marktdata beschikbaar was - de marktwaarde van het derivaat zo goed mogelijk benaderd.

Voor meer details ten aanzien van de gehanteerde schattingen en veronderstellingen bij de bepaling van de reële waarde van de andere beleggingen in de beleggingsportefeuille van de ASN Microkredietpool en de ASN Groenprojectenpool wordt verwezen naar de grondslagen betreffende "Beleggingen zonder beursnotering".

Beleggingen

Beschikking

De effecten staan ter vrije beschikking van de vennootschap.

Participaties in beleggingspools

De beleggingen van de fondsen bestaan uit participaties in de beleggingspools. De participaties in de beleggingspools worden gewaardeerd tegen de intrinsieke waarde (*net asset value* ofwel NAV) per einde verslagperiode. Deze komt

overeen met de reële waarde. De participaties worden op dagbasis aangekocht of verkocht tegen de vastgestelde intrinsieke waarde.

De beleggingen in de beleggingspools zijn doorgaans als liquide te beschouwen. De beleggingen in de ASN Groenprojectenpool en de ASN Microkredietpool zijn illiquide van aard. Om meer liquiditeit in deze pools te creëren, worden in deze pools liquide middelen aangehouden. We wijzen erop dat de ABB kan besluiten de ASN Groenprojectenpool voor nieuwe instroom te sluiten om de fiscale status van Groene Instelling te beschermen. Dit is in het belang van de zittende participanten in de ASN Groenprojectenpool en daarmee indirect ook in het belang van de fondsen die in de ASN Groenprojectenpool beleggen.

In het kader van de jaarlijkse controle van ASN Beleggingsfondsen N.V. wordt de intrinsieke waarde van alle beleggingspools gecontroleerd door de externe accountant.

Indirecte beleggingen
Aangezien ASN Beleggingsfondsen N.V. haar vermogen belegt in onderliggende beleggingspools, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo Wft), artikel 122, lid 1, onderdeel g - de halfjaarcijfers van de onderliggende beleggingspools opgenomen in het halfjaarbericht van ASN Beleggingsfondsen N.V.
Als een beleggingsinstelling 85 procent of meer belegt in een andere beleggingsinstelling, zijn artikel 122, lid 1a tot en met 1e, artikel 123, lid 1m, 5 en 6 en artikel 124, lid 1i en 1j ook van toepassing op de beleggingsinstelling waarin belegd wordt, namelijk de onderliggende beleggingspools. Artikel 122 tot en met 124 Bgfo vragen een nadere toelichting op de balans en de winst-en-verliesrekening. Dit heeft onder meer tot doel een beter inzicht te bieden in de beleggingen en in de kosten.

Bepaling reële waarde beleggingen in de onderliggende beleggingspools
In overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving (RJ) 290.916 volgt onderstaand informatie over financiële instrumenten die in de halfjaarcijfers tegen reële waarde worden gewaardeerd. Deze financiële instrumenten worden geclassificeerd en beschreven op de volgende niveaus (*categorieën*):

Categorie 1: de reële waarde is afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen;

Categorie 2: de reële waarde is afgeleid van onafhankelijke taxaties;

Categorie 3: de reële waarde is afgeleid van een berekening van de netto contante waarde (NCW);

Categorie 4: de reële waarde is afgeleid van een andere geschikte methode.

Waardering van financiële instrumenten tegen reële waarde

In € 1.000	*30-06-2019*	*Categorie 1 Ter beurze genoteerde marktprijzen*	*Categorie 2 Onafhankelijke taxaties*	*Categorie 3 Netto-contante-waardeberekening en*	*Categorie 4 Andere methode*
ASN Aandelenpool	1.388.822	1.381.340	-	-	7.482[1]
ASN Obligatiepool	694.849	694.849	-	-	-
ASN Mixpool	248.070	248.070	-	-	-
ASN Milieupool	653.830	653.830	-	-	-
ASN Small & Midcappool	152.485	152.485	-	-	-
ASN Groenprojectenpool	371.599	-	-	371.599	-
ASN Microkredietpool	339.084	-	-	142	338.942
Totaal	**3.848.739**	**3.130.574**	**-**	**371.741**	**346.424**

1 *Betreft de belegging in het ASN Venture Capital Fonds.*

Voor nagenoeg alle leningen die zich in de portefeuille van de ASN Groenprojectenpool bevinden, wordt de reële waarde dagelijks berekend door alle toekomstige kasstromen te verdisconteren. De verdiscontering van die kasstromen is gebaseerd op observeerbare rentequotes die de markt actief afgeeft. Bij de bepaling van de reële waarde wordt rekening gehouden met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger heeft door te beleggen in een groene instelling. Hierbij kan per lening een afslag op de rentecurve vastgesteld worden. Voor leningen in de portefeuille die al dan niet geheel

voorzien zijn, vindt waardering niet alleen plaats op basis van kwantitatieve gegevens maar ook op basis van kwalitatieve informatie over de betreffende debiteuren.

Voor de ASN Microkredietpool wordt de reële waarde van de valutatermijncontracten berekend met behulp van berekeningen van de netto contante waarde. Zoals ook uiteengezet in de waarderingsgrondslagen, zijn niet voor alle valutatermijncontracten objectieve marktdata beschikbaar. Ultimo verslagperiode waren voor de marktwaarde van alle valutatermijncontracten, € -1,4 miljoen, objectieve marktdata beschikbaar.

Transactiekosten

Transactiekosten bij aan- en verkoop van beleggingen worden verantwoord als onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. Transactiekosten bij aankoop van beleggingen worden derhalve niet geactiveerd.

Omdat de aan- en verkopen van beleggingen plaatsvinden in de beleggingspools, wordt het totaalbedrag aan transactiekosten van beleggingen in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar zijn, toegelicht in de halfjaarcijfers van de beleggingspools. Aan de aan- en verkopen van participaties in de beleggingspools door de fondsen zijn geen kosten verbonden.

Transactiekosten voor vastrentende waarden zijn niet te bepalen omdat zij in de aan- en verkoopkoers zijn opgenomen en niet separaat identificeerbaar zijn. De totale omvang van de transactiekosten betreffende vastrentende waarden is derhalve niet met voldoende nauwkeurigheid vast te stellen. De omloopsnelheid van de portefeuille, die in de halfjaarcijfers van elke beleggingspool wordt vermeld, is een indicatie voor de relatieve transactiekosten.

Beleggingen met een beursnotering

Aandelen genoteerd aan een effectenbeurs worden gewaardeerd tegen reële waarde op basis van de meest recente slotkoers in de verslagperiode. Als financiële instrumenten op verschillende effectenbeurzen zijn genoteerd, bepaalt de AIF-beheerder van welke effectenbeurs de koers in aanmerking wordt genomen.

Vastrentende waarden worden gewaardeerd tegen reële waarde. Als er een actieve markt bestaat, wordt gebruik gemaakt van de relevante biedkoersen of, als biedkoersen niet aanwezig zijn, van de relevante midkoers (tussen bieden en laten) ten tijde van het slot van de markt. Als een waardering niet mogelijk is op basis van quotes van informatieleveranciers, wordt gekeken naar waarderingen door andere externe partijen. In het geval van vastrentende producten wordt er bij de *lead manager* of de partij waarvan de stukken zijn overgenomen, een waardering opgevraagd. Als dit niet mogelijk is, wordt de koers modelmatig bepaald.

Beleggingen zonder beursnotering

Niet aan een effectenbeurs genoteerde of verhandelde beleggingen en eventuele incourante beleggingen worden in beginsel gewaardeerd op basis van een indicatieve waardering van externe partijen. Als deze niet beschikbaar is, wordt de waardering modelmatig bepaald door de AIF-beheerder. De AIF-beheerder zal alles in het werk stellen om een zo accuraat en recent mogelijke waardering toe te kennen. Dit betekent dat de waardering gedateerd kan zijn. Als na vaststelling van de intrinsieke waarde van het fonds per ultimo verslagperiode, maar voorafgaand aan publicatie van het (half)jaarverslag, informatie beschikbaar komt die leidt tot een materieel ander inzicht in de intrinsieke waarde, wordt dit in het (half)jaarverslag verwerkt en toegelicht.

De beleggingen van ASN Venture Capital Fonds N.V., waarin de ASN Aandelenpool belegt, hebben het karakter van duurzaam durfkapitaal en zijn veelal niet-beursgenoteerd. Ten behoeve van de berekening van de intrinsieke waarde van de ASN Aandelenpool wordt voor ASN Venture Capital Fonds N.V. dagelijks een intrinsieke waarde berekend op basis van op dat moment beschikbare informatie. Doordat gecontroleerde jaarcijfers van de fondsen waarin ASN Venture Capital Fonds N.V. belegt, per de datum van het verslag van de ASN Beleggingsfondsen N.V. ontbreken, resteert er enige onzekerheid over de waardering per balansdatum. Deze onzekerheid is inherent aan de aard van de beleggingen. Voor de niet-beursgenoteerde beleggingen in de portefeuille van ASN Venture Capital Fonds N.V. geven de beheerders van deze fondsen doorgaans eens per kwartaal een waardering af per het einde van het voorgaande kwartaal.

De ASN Groenprojectenpool en de ASN Microkredietpool beleggen in specifieke beleggingscategorieën. Hierna worden de waarderingsgrondslagen voor deze beleggingscategorieën uiteengezet.

ASN Groenprojectenpool

1 Leningen

De verstrekte leningen hebben geen marktnotering, deze worden tegen reële waarde gewaardeerd. De reële waarde van groenleningen wordt bepaald op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen (rente en aflossingen).

Daarbij worden de resterende looptijd en mogelijkheid van vervroegde aflossing in acht genomen. De leningen worden verdisconteerd door gebruik te maken van een rentecurve. Tot 25 juni 2019 werd gebruik gemaakt van de EUR WSW/WfZ curve voor leningen die gegarandeerd zijn door WSW/WfZ. Voor leningen die geen garantie hebben, werd een kredietopslag op deze rentecurve toegepast. Sinds 25 juni 2019 wordt gebruikt gemaakt van een risicovrije rentecurve. Bovenop deze rentecurve wordt voor alle leningen een kredietopslag toegepast. Per lening wordt een kredietrating bepaald met behulp van een intern creditrating model. De bijbehorende kredietopslag wordt aan de rentecurve toegevoegd als kredietopslag.

In de balans zijn de afwaarderingen van de leningen gepresenteerd in een voorziening. Hiermee wordt in het belang van het fonds voorkomen dat betreffende informatie van individuele leningen openbaar gemaakt wordt.

Daarnaast wordt rekening gehouden met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger kan hebben door te beleggen in een groene instelling. De fiscaal gunstige behandeling heeft betrekking op het feit dat een particuliere belegger vrijgesteld is van vermogensrendementsheffing op groene beleggingen. Het belastingvoordeel voor een gemiddelde participant wordt door ABB ingeschat op 0,58% per 1 januari 2019. Doordat particuliere beleggers dit belastingvoordeel hebben, zijn deze leningen aantrekkelijker voor particuliere beleggers. Dit fiscale voordeel is daarom expliciet opgenomen in de waardering als een negatieve spreadcomponent (fiscale spread á -/- 0,58%).

Binnen de waarderingsmethodiek die van kracht is, geldt dat op uitgiftedatum van de lening de contante waarde van de toekomstige kasstromen gelijk moet zijn aan de nominale waarde. Dit wordt gerealiseerd door een residual implied spread op te nemen die zodanig bepaald wordt dat de marktwaarde op uitgiftedatum gelijk is aan de nominale waarde. Deze residual implied spread is een restpost die overige (onobserveerbare) spreadcomponenten verklaart.

Na uitgiftedatum is het binnen deze methodiek mogelijk om de spread aan te passen indien een verandering van kredietwaardigheid en/of fiscale regelgeving hier aanleiding toe geeft. Een verandering van de kredietrating komt tot uiting in een aanpassing van de kredietopslag en een verandering van het gemiddelde fiscale voordeel komt tot uiting door een verandering van de fiscale spread door te voeren.

Deze is afhankelijk van de overeengekomen voorwaarden voor de groenlening en de op dat moment geldende marktrente. Deze renteconcessie wordt zodanig vastgesteld dat de waardering op de transactiedatum gelijk is aan de aanschafwaarde. In de regel is de impliciet berekende renteconcessie nooit groter dan het belastingvoordeel die aan de renteconcessie ten grondslag ligt.

Per lening wordt een afslag op de rentecurve bepaald. Daardoor wordt bij de bepaling van de contante waarde van de toekomstige kasstromen rekening gehouden met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger kan hebben door te beleggen in een groene instelling. Bij groenleningen wordt veelal een korting gegeven op de marktconforme rente, gegeven de fiscaal gunstige behandeling van de lening.

Schattingswijziging leningen ASN Groenprojectenpool
Op 25 juni 2019 heeft er een schattingswijziging plaatsgevonden met betrekking tot de leningen in de ASN Groenprojectenpool. De reële waarde van leningen wordt bepaald op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen (rente en aflossingen). Hierbij wordt gebruik gemaakt van een rentecurve en een kredietopslag. Op 25 juni zijn de rentecurve en de kredietopslagen van leningen gewijzigd. De EUR WSW/WfZ-curve is vervangen door een risicovrije rentecurve (EONIA/IRS). De kredietopslag wordt sinds 25 juni berekend op basis van een ander intern creditrating model. Dit model weegt de specifieke risico's van leningen in de ASN Groenprojectenpool mee, waar voorheen voornamelijk de algemene risico's van kredietverlening werden meegewogen. De financiële impact van deze schattingswijziging was per saldo nihil.

2. Bouwdepots
Bouwdepots zijn gelden die gestort worden op een rekening ten name van leningnemers van de aan het bouwdepot gekoppelde lening. Deze bouwdepots dienen om projecten te financieren. Het bouwdepot is gekoppeld aan de financiering van het project dat aan de lening ten grondslag ligt. De bouwdepots worden in de ASN Groenprojectenpool gewaardeerd op kostprijs.

ASN Microkredietpool
1. Aandelenparticipaties
Aandelenparticipaties in MFI's hebben veelal geen notering aan een actieve, gereglementeerde effectenbeurs. Als dit wel het geval is, worden deze aandelenparticipaties gewaardeerd tegen de meest recente beurskoers in de verslagperiode. Aandelenparticipaties die geen notering hebben aan een actieve, gereglementeerde effectenbeurs, worden gewaardeerd tegen reële waarde. Dit gebeurt op basis van recente markttransacties, rekening houdend met de marktontwikkelingen, of

op basis van een benadering van de reële waarde. Deze reële waarde wordt benaderd door de *multiple* (de relatieve waarderingsfactor) te vermenigvuldigen met de intrinsieke waarde van de MFI. Bij de bepaling van de multiple wordt informatie ingewonnen bij de projectadviseur. Om de betrouwbaarheid van deze indicatieve waarderingsvoorstellen te beoordelen worden de voorgestelde multiples vergeleken met de multiples van vergelijkbare beursgenoteerde beleggingen. Deze multiples worden daarop gecorrigeerd voor relevante risiciofactoren zoals liquiditeits-, landen- en bedrijfsrisico's. ABB beoordeelt de voorgestelde waarderingen van de projectadviseur en stelt de waarderingen vast in haar Valuation Committe. ABB heeft de waarderingsgrondslagen voor de bepaling van de marktwaarde van de aandelenparticipaties opgesteld en formeel vastgelegd in het waarderingsbeleid. Deze waardering wordt beschouwd als de beste benadering van de reële waarde van een aandelenparticipatie in een MFI.

2. Participaties in Oikocredit International Share Foundation
Oikocredit International Share Foundation is een niet-beursgenoteerd fonds. Participaties worden verhandeld tegen een vaste koers van € 200 per participatie. Participaties in het fonds kunnen aan het fonds worden verkocht tegen de nominale waarde van € 200 per participatie, mits de intrinsieke waarde van een participatie hoger is dan € 200 per participatie. Op basis van de meest recente informatie beoordeelt ABB twee maal per jaar of de intrinsieke waarde van een participatie hoger is dan € 200 per participatie. Als de intrinsieke waarde onder de kostprijs van € 200 per participatie ligt, wordt deze aangepast. In dat geval wordt de nieuwe koers gebruikt om de marktwaarde van de participaties te bepalen.

3. Kredieten en achtergestelde leningen
De kredieten en achtergestelde leningen hebben geen marktnotering. Zij worden gewaardeerd op basis van de nominale waarde, onder aftrek van eventuele voorzieningen voor verwachte oninbaarheid. De rentegevoeligheid van de leningenportefeuille is relatief laag en de looptijd van leningen is overwegend kort. Daarom is het uitgangspunt dat de nominale waarde, onder aftrek van eventuele voorzieningen voor verwachte oninbaarheid, de beste benadering is van de reële waarde. Als er sprake is van een voorziening, wordt deze direct genomen als hier concrete aanleiding voor is. Ook het Valuation Committee speelt hierin een rol. Dit comité bewaakt de waarderingskwaliteit van de beleggingsposities. Het heeft de fiduciaire bevoegdheid om de reële waarde van de leningen bij te stellen – uitsluitend naar beneden – als hiertoe aanleiding is. Daarbij bepaalt het comité of de nominale waarde minus de eventuele voorzieningen nog steeds de beste benadering is van de reële waarde. Het markt- en het kredietrisico worden op het niveau van de individuele debiteuren bepaald door een consistente methodiek met vaste parameters. De leningenportefeuille van de ASN Microkredietpool heeft een korte *duration* (rentetypische looptijd). Daardoor hebben veranderingen in de marktrente geen significante impact op portefeuilleniveau.

4. Derivaten
Valuta-afdekkingsinstrumenten worden alleen afgesloten om valutarisico af te dekken. Derivaten die niet beursgenoteerd zijn, worden gewaardeerd op basis van een benadering van de reële waarde. De reële waarde wordt benaderd door de verwachte contractuele kasstromen te verdisconteren met de marktconforme risicovoet. Deze wordt bepaald met behulp van observeerbare marktdata, als deze beschikbaar zijn. Als ze niet voldoende beschikbaar zijn, bijvoorbeeld bij exotische valuta's, wordt tevens gebruik gemaakt van andere observeerbare marktdata die de karakteristieken van het betreffende derivaat zo goed mogelijk benaderen. Dit impliceert uiteraard een bepaalde onzekerheid in de benadering van de reële waarde.

Derivaten met een negatieve reële waarde zijn verantwoord in de post derivaten onder beleggingen aan de passivazijde van de balans.

ABB heeft de waarderingsgrondslagen opgesteld en formeel vastgelegd in het waarderingsbeleid. De waarderingen van de derivaten worden gecontroleerd door ze te vergelijken met de waardering volgens de tegenpartijen. Waardemutaties in deze posten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord via niet-gerealiseerde waardeveranderingen.

Vorderingen en schulden
Vorderingen en schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Aangezien er geen sprake is van agio of disagio en transactiekosten, is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen en schulden.

Overige activa en passiva
De overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De nominale waarde is nagenoeg gelijk aan de marktwaarde als gevolg van de korte looptijden van de betreffende posten.

Op- en afslag bij toe- en uittredingen

Bij een gesaldeerde uitgifte van aandelen van het fonds wordt de uitgifteprijs van de aandelen ten opzichte van de berekende intrinsieke waarde verhoogd met een opslag; bij een gesaldeerde inkoop van aandelen wordt de inkoopprijs verlaagd met een afslag. Aandelen worden uitgegeven tegen de actuele intrinsieke waarde vermeerderd met een opslag, dan wel ingenomen tegen de actuele intrinsieke waarde verminderd met een afslag.

De op- en afslagen worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord onder de post 'In rekening gebrachte op- en afslagen' en komen geheel ten goede aan het betreffende fonds. Zij dienen vooral om transactiekosten te dekken die bij het fonds in rekening worden gebracht over haar beleggingstransacties. Deze transactiekosten bestaan uit vergoedingen voor onder andere brokerkosten, researchkosten, settlementkosten, valutaverschillen en vergoedingen voor marktimpact. Jaarlijks worden de op- en afslagen vastgesteld op basis van de gemiddelde transactiekosten die representatief zijn voor transacties op de financiële markten in de betreffende beleggingscategorie. Onderstaand worden de actuele op- en afslagen weergegeven vanaf 31 januari 2019.

	ASN Duurzaam Obligatiefonds	*ASN Milieu & Waterfonds*	*ASN Duurzaam Aandelenfonds*	*ASN Duurzaam Mixfonds*	*ASN Duurzaam Small & Midcapfonds*
Opslag	+ 0,125%	+ 0,20%	+ 0,25%	+ 0,175%	+ 0,40%
Afslag	- 0,125%	- 0,175%	- 0,10%	- 0,125%	- 0,225%

	ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	*ASN Duurzaam Mixfonds Defensief*	*ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal*	*ASN Duurzaam Mixfonds Offensief*	*ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief*
Opslag	+ 0,125%	+ 0,125%	+ 0,175%	+ 0,20%	+ 0,225%
Afslag	- 0,10%	- 0,10%	- 0,125%	- 0,125%	- 0,125%

Voor het ASN Groenprojectenfonds en het ASN-Novib Microkredietfonds wordt geen op- of afslag in rekening gebracht.

3.4.2 Grondslagen voor de resultaatbepaling

Verantwoording van baten en lasten

Baten worden in de winst-en-verliesrekening verantwoord wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt voornamelijk bepaald door de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen van de beleggingen gedurende de verslagperiode, onder aftrek van de kosten die aan de verslagperiode zijn toe te rekenen. De gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten) de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode in mindering te brengen. De niet-gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo verslagperiode de balanswaarde aan het begin van de verslagperiode in mindering te brengen, dan wel de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode.

Daarnaast bestaat het resultaat in de beleggingspools uit de directe beleggingsopbrengsten, zoals interest en dividend. Het dividend is het verdiende bruto contante dividend onder aftrek van provisie en niet zijnde terug te vorderen dividendbelasting. De opbrengsten in de vorm van stockdividend worden als aankoop tegen nihil in de balans verwerkt. In het geval van 'keuze dividend' (cashdividend of stockdividend) wordt bij de keuze voor stockdividend het niet ontvangen cash dividend verantwoord en als kostprijs van het stockdividend geregistreerd. De interestbaten zijn de bruto ontvangen rentes op (onderhandse) leningen, kredieten en obligaties, onder aftrek van een eventuele provisie. De rente wordt verantwoord in de periode waarop zij betrekking heeft.

Herwaarderingsreserve

Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen worden via de winst-en-verliesrekening verwerkt. Het deel van het resultaat dat betrekking heeft op positieve niet-gerealiseerde herwaarderingen van

- leningen, zowel groene als niet-groene, in de ASN Groenprojectenpool en

- aandelenparticipaties, zowel in microfinancieringsinstellingen als in Oikocredit International Share Foundation, in de ASN Microkredietpool

wordt niet uitgekeerd aan de participanten, maar toegevoegd aan de herwaarderingsreserve. Negatieve herwaarderingen, waaronder voorzieningen, worden via de winstverdeling ten laste gebracht van de overige reserves.

Deze herwaarderingsreserve is opgenomen in de balans van beide beleggingspools, maar niet in de balans van ASN Groenprojectenfonds resp. ASN-Novib Microkredietfonds die in deze beleggingspools beleggen. In de balans van ASN Beleggingsfondsen N.V. wordt dus geen rekening gehouden met de herwaarderingsreserve die van toepassing is op de ASN Groenprojectenpool en op de ASN Microkredietpool.

Lopende kostenfactor (LKF)

De lopende kostenfactor (LKF) geeft de totale kosten die ten laste van het fonds komen weer als percentage van het gemiddelde fondsvermogen. Bij de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of *net asset value* (NAV) wordt afgegeven. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten alle kosten die in een verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopende kosten worden uitgedrukt in procenten van het gemiddelde fondsvermogen van het betreffende fonds in de verslagperiode.

Behalve de fondskosten worden geen andere kosten aan de fondsen in rekening gebracht. Door de berekeningsmethodiek van de kostenvergoeding wijken de lopende kosten in beginsel niet af van de fondskosten.

Omloopfactor

De omloopfactor van de activa geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van het fonds. Dit biedt inzicht in de mate waarin er actief beheer plaatsvindt in de beleggingsportefeuille. Een negatieve omloopfactor geeft aan dat de dekking vanuit de op- en afslag hoger is dan de transactiekosten van het fonds.

De omloopfactor wordt als volgt berekend:

[(Totaal 1 – Totaal 2) / X] * 100

Totaal 1: het totale bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkopen)

Totaal 2: het totale bedrag aan transacties (uitgiftes + inkopen) van deelnemingsrechten van de beleggingsinstelling

X: de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling

Het gemiddelde fondsvermogen over de verslagperiode wordt bepaald op basis van de frequentie waarmee de NAV wordt afgegeven. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

3.4.3 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht geeft inzicht in de herkomst van de liquide middelen die gedurende de verslagperiode beschikbaar zijn gekomen, en de wijze waarop deze zijn aangewend. De kasstromen worden gesplitst in operationele (beleggings)activiteiten en financieringsactiviteiten. Als liquide middelen worden aangemerkt alle onmiddellijk opeisbare tegoeden bij banken.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. In het kasstroomoverzicht wordt het resultaat door middel van aanpassingen hierop tot kasstromen herleid. Deze aanpassingen betreffen onder andere correcties op de overlopende posten.

3.4.4 Grondslagen voor de fondsen en beleggingspools

De halfjaarcijfers van de fondsen en de beleggingspools zijn opgesteld in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek, de Wet op het financieel toezicht (Wft) en de Richtlijnen voor de

Jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 615 (RJ 615) Beleggingsinstellingen en Richtlijn 394 (RJ 394) Tussentijdse berichten. De grondslagen die van toepassing zijn voor ASN Beleggingsfondsen N.V., zoals uiteengezet in de voorgaande paragrafen: i) Grondslagen voor de waardering van activa en passiva; ii) Grondslagen voor de resultaatbepaling; en iii) Kasstroomoverzicht, zijn overeenkomstig van toepassing voor de fondsen en beleggingspools.

3.4.5 Fiscale aspecten

ASN Beleggingsfondsen N.V. heeft de status van fiscale beleggingsinstelling zoals bedoeld in artikel 28 van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, zoals nader is uitgewerkt in het Besluit beleggingsinstellingen.
Dit houdt in dat ASN Beleggingsfondsen N.V. geen (0%) vennootschapsbelasting verschuldigd is als het voldoet aan de voorwaarden die in de wet en het Besluit beleggingsinstellingen worden genoemd. Een van die voorwaarden is dat het fonds de winst die voor uitdeling beschikbaar is, binnen acht maanden na afloop van het boekjaar aan de participatiehouders uitkeert (de doorstootverplichting).

De pools waarin de fondsen beleggen, zijn niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Alle activa en passiva, alsmede de resultaten, worden rechtstreeks toegerekend aan de houders van participaties in de pools, waaronder ASN Beleggingsfondsen N.V.

Voor meer informatie wordt verwezen naar het prospectus.

Fiscale risico's

Wijzigingsrisico belastingregimes
Het wijzigingsrisico met betrekking tot belastingregimes houdt in hoofdlijnen in dat een overheid de belastingwetgeving in ongunstige zin voor een fonds of een pool verandert. Daardoor wordt de waarde van de beleggingsportefeuille en/of de waarde van het eigen vermogen van een fonds of pool negatief beïnvloed. Het is niet uitgesloten dat de wet of wetsinterpretatie verandert, al dan niet met terugwerkende kracht. Het is daardoor mogelijk dat additionele belastingen verschuldigd worden, inclusief eventuele bronheffingen met betrekking tot betaalbaar gestelde dividenden of rente, die niet voorzien waren ten tijde van het uitbrengen van het prospectus of ten tijde van aankoop, waardering of verkoop. Dit risico neemt toe naarmate er meer wordt belegd in landen met minder stabiele regeringen en democratische procedures bij de totstandkoming van (belasting)wetgeving. Alle pools, behalve de ASN Microkredietpool, beleggen overwegend in landen waar deze minder gunstige externe factoren niet van toepassing zijn. Niettemin geldt het wijzigingsrisico belastingregimes voor alle beleggingen in alle landen.

Bij leningen in ASN Groenprojectenpool wordt per lening een afslag op de rentecurve bepaald. Daardoor wordt bij de bepaling van de contante waarde van de toekomstige kasstromen rekening gehouden met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger kan hebben door te beleggen in een groene instelling. Bij groenleningen wordt veelal een korting gegeven op de marktconforme rente, gegeven de fiscaal gunstige behandeling van de lening.

Wijzigingsrisico fiscale of juridische regimes
Het fiscaal en/of juridisch risico betreft het risico dat de fiscale of juridische behandeling van het fonds of van de aandeelhouders in de tijd wijzigt door veranderingen in wet- en regelgeving. Veranderingen in de wettelijke - of fiscale status van de aandeelhouders of relevante veranderingen in lokale wetgeving en de interpretatie daarvan kan de fiscale positie van aandeelhouders aanzienlijk beïnvloeden.

Risico behouden status fiscale beleggingsinstelling
ASN Beleggingsfondsen N.V. heeft de status van fiscale beleggingsinstelling conform artikel 28 van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Als gevolg daarvan worden de winsten en verliezen belast tegen 0%. Aan de status van fiscale beleggingsinstelling wordt een aantal voorwaarden gesteld. Elk fonds dient separaat aan deze voorwaarden te voldoen. Als de fondsen niet voldoen aan één van de voorwaarden, leidt dit tot verlies van de status van fiscale beleggingsinstelling per 1 januari van het jaar waarin zij niet langer voldoen aan de voorwaarden. Indien niet (tijdig) wordt voldaan aan de doorstootverplichting door een fonds, verliest ASN Beleggingsfondsen N.V. reeds met ingang van het jaar waarop de doorstoot betrekking heeft deze status. Het verlies van de status van fiscale beleggingsinstelling heeft tot gevolg dat de fondsen dan belastingplichtig worden tegen het reguliere tarief vennootschapsbelastingtarief van 25%. Daarnaast vindt er belastingheffing plaats over specifiek gevormde reserves. Bij een beursgenoteerd fonds is er een verhoogd risico omdat er geen volledig zicht is op wie de aandeelhouders in het fonds zijn. De AIF-beheerder heeft passende maatregelen geformuleerd om dit risico te mitigeren.

Groene-instellingsrisico
De overheid merkt het ASN Groenprojectenfonds aan als groene instelling als het minimaal 70% van het fondsvermogen in groenprojecten belegt. ABB monitort dit dagelijks. Als het ASN Groenprojectenfonds op enig moment minder dan 70% van zijn middelen in groenprojecten heeft belegd, kan het fonds de status van groene instelling verliezen. Daarmee vervallen de fiscale voordelen voor particuliere aandeelhouders. Als het ASN Groenprojectenfonds onder de 70%-grens dreigt te komen, wordt toetreding tot en/of uittreding uit het fonds beperkt, gewijzigd of beëindigd en/of kunnen hieraan voorwaarden worden verbonden. In dat geval kan het fonds voor korte of langere tijd geen aandelen uitgeven en/of inkopen.

Dit groene-instellingsrisico hangt samen met het liquiditeitsrisico. Als liquiditeiten die het fonds ontvangt uit aflossingen niet opnieuw worden uitgezet, neemt het aandeel van liquiditeiten in het fondsvermogen toe en daalt het liquiditeitsrisico. Daarmee stijgt het groene-instellingsrisico, aangezien de omvang van de portefeuille groene leningen afneemt. Onder het groene-instellingsrisico valt ook het risico dat de overheid de wet kan aanpassen en de Regeling groenprojecten kan beperken of afschaffen.

Risico erosie fondsvermogen
ASN Beleggingsfondsen N.V. heeft de status van fiscale beleggingsinstelling. Om deze status te kunnen behouden moet de vennootschap jaarlijks de fiscale winst geheel aan de aandeelhouders uitkeren. De fiscale jaarwinst kan onder omstandigheden hoger uitkomen dan de winst die wordt berekend op grond van de regels die gelden bij het opstellen van de statutaire jaarrekening. Daarnaast kan een fonds onder omstandigheden een beleid voeren waarbij meer dividend wordt uitgekeerd dan het jaarresultaat. Als gevolg hiervan is het mogelijk dat het vermogen van de beleggingsinstelling door een dividenduitkering meer afneemt dan de omvang van de jaarwinst. Dit risico wordt beperkt door een actief herbeleggingsbeleid van de fondsen.

FATCA/CRS
ASN Beleggingsfondsen N.V. voldoet aan FATCA, CRS en de bepalingen die in dat kader in de Nederlandse wetgeving zijn opgenomen. Er bestaat de mogelijkheid om aandeelhouders te verzoeken documentatie aan te leveren om hun status onder FATCA of Nederlandse wetgeving te kunnen (blijven) vaststellen. Als ASN Beleggingsfondsen N.V., doordat het niet voldoet aan FATCA, wordt onderworpen aan bronbelasting op haar beleggingen in de Verenigde Staten, dan kan dit gevolgen hebben voor de *net asset value* (NAV).

Afdrachtsvermindering
Indien (binnenlandse of buitenlandse) partijen die niet zijn onderworpen aan een winstbelasting toe- of uittreden kan dit invloed hebben op het rendement van een fonds. Deze participanten wijzigen namelijk in welke mate ASN Beleggingsfondsen N.V. een fiscale faciliteit (de afdrachtsvermindering) kan toepassen. De afdrachtsvermindering voor buitenlandse bronheffingen wordt verminderd overeenkomstig het percentage aandeelhouders dat niet is onderworpen aan een winstbelasting.

Dividendbelasting en buitenlandse bronbelasting
ASN Beleggingsfondsen N.V. dient op uitgekeerd dividend aan aandeelhouders in beginsel 15% dividendbelasting in te houden.

Op dividend dat van Nederlandse beleggingen wordt ontvangen, wordt in beginsel 15% dividendbelasting ingehouden. Op dividend en overige inkomsten dat van buitenlandse beleggingen wordt ontvangen, kan het betreffende land bronbelasting inhouden. Als Nederland een verdrag heeft gesloten met het betreffende bronland om dubbele belasting te voorkomen, kan het bronbelastingtarief mogelijk op grond van dit belastingverdrag worden verlaagd naar het verdragstarief. Afhankelijk van het betreffende belastingverdrag kan ASN Beleggingsfondsen N.V. verzoeken om een (gedeeltelijke) teruggaaf van de ingehouden bronbelasting (tot aan het verdragstarief) bij de buitenlandse belastingautoriteiten. ASN Beleggingsfondsen N.V. heeft de tax reclaim uitbesteed aan KAS BANK N.V. Daarbij wordt voorfinanciering toegepast. In beginsel kan bronbelasting tot aan het verdragstarief worden teruggevorderd. Indien een claim door de buitenlandse fiscus wordt afgewezen, moet ASN Beleggingsfondsen N.V. de voorgefinancierde bronbelasting aan KAS BANK N.V. terugbetalen.

ASN Beleggingsfondsen N.V. kan in beginsel de Nederlandse dividendbelasting die is ingehouden op ontvangen dividenden, en (resterende) buitenlandse bronbelasting tot maximaal 15% verrekenen met de dividendbelasting die zij moet afdragen over de dividenduitkeringen van ASN Beleggingsfondsen N.V. mits zij de uiteindelijke gerechtigde tot de ontvangen dividenden is. Dit vindt plaats via de zogenaamde afdrachtvermindering. ASN Beleggingsfondsen N.V. mag de afdrachtvermindering niet toepassen ter zake van buitenlandse bronbelasting voor zover er vrijgestelde entiteiten deelnemen in de Vennootschap, met uitzondering van vrijgestelde beleggingsinstellingen (VBI's).

3.4.6 Financiële risico's en beheersingsmaatregelen

De activiteiten van ASN Beleggingsfondsen N.V. kunnen voor de vennootschap financiële risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. Aangezien elk fonds een eigen beleggingsbeleid voert, variëren deze risico's per fonds. Om het beleggingsbeleid uit te voeren beleggen de fondsen in participaties van (combinaties van) de beleggingspools. In deze pools zijn de beleggingsportefeuilles ondergebracht. Het risicoprofiel van een fonds is dan ook gelijk aan het risicoprofiel van de beleggingspool(s) waarin het belegt.

Deze risico's bestaan onder andere uit marktrisico, renterisico, valutarisico, concentratierisico, inflatierisico, kredietrisico, creditspreadrisico, faillissementsrisico, betalingsrisico, paraplurisico, liquiditeitsrisico, operationeel risico, procesrisico, systeemrisico, uitbestedingsrisico en bewaarnemingsrisico. De risico's worden onderstaand per beleggingspool beschreven en zijn tevens opgenomen in de toelichting op de halfjaarcijfers van de beleggingspools.

3.4.6.1 ASN Aandelenpool

Het risicoprofiel van een fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de beleggingspool(s) waarin het belegt. De volgende fondsen beleggen in de ASN Aandelenpool:

- ASN Duurzaam Aandelenfonds
- ASN Duurzaam Mixfonds (via ASN Mixpool)
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal
- ASN Duurzaam Mixfonds Offensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

De risico's van ASN Aandelenpool bestaan onder andere uit marktrisico, valutarisico, concentratierisico, inflatierisico, kredietrisico, faillissementsrisico, betalingsrisico, liquiditeitsrisico, operationeel risico, procesrisico, systeemrisico, uitbestedingsrisico en bewaarnemingsrisico. De risico's worden onderstaand en in de toelichting op de halfjaarcijfers van de beleggingspools nader beschreven.

Valutarisico

De valutarisico's die voortkomen uit de beleggingen van het ASN Aandelenpool worden niet afgedekt in euro's, derhalve wordt bij het beleggen in de ASN Aandelenpool een valutarisico gelopen. Per ultimo verslagperiode belegde de ASN Aandelenpool de volgende bedragen in euro's en in vreemde valuta's:

In € 1.000	*30-06-2019*		*31-12-2018*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Euro	467.633	33,6	426.738	33,5
Amerikaanse dollar	323.479	23,3	301.387	23,6
Britse pond	238.268	17,2	204.883	16,1
Japanse yen	114.160	8,2	132.776	10,4
Zweedse kroon	73.343	5,3	57.618	4,5
Deense kroon	63.788	4,6	60.667	4,8
Canadese dollar	46.081	3,3	39.510	3,1
Zwitserse frank	23.672	1,7	30.220	2,4
Noorse kroon	16.049	1,2	7.747	0,6
Taiwanese dollar	7.931	0,6	-	-
Australische dollar	7.575	0,5	10.969	0,9
Zuid-Afrikaanse rand	5.157	0,4	-	-
Hongkong dollar	1.686	0,1	1.862	0,1
Totaal	**1.388.822**	**100,0**	**1.274.377**	**100,0**

In de toelichting op de halfjaarcijfers van de ASN Aandelenpool is een specificatie van de beleggingen opgenomen.

Concentratierisico

Het beleggingsbeleid van de ASN Aandelenpool biedt enige ruimte voor beleggingen in opkomende landen en regio's. Het beleid is erop gericht het risico te beheersen door een limiet te stellen aan het maximale percentage van het

vermogen dat de ASN Aandelenpool belegt in één bedrijf of instelling. De ASN Aandelenpool mag nooit meer dan 5% van het fondsvermogen beleggen in één bedrijf of instelling. De aandelen van de bedrijven of instellingen waarin de pool meer dan 5% van haar fondsvermogen belegt, mogen samen een waarde van maximaal 40% van het fondsvermogen hebben. In de eerste helft van 2019 is er geen belegging waarin de ASN Aandelenpool een belang heeft van meer dan 5% van het fondsvermogen.

Kredietrisico

De ASN Aandelenpool loopt kredietrisico, voornamelijk als gevolg van verkooptransacties waardoor kortlopende vorderingen ontstaan. Het risico van deze kortlopende vorderingen is zeer laag, doordat de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het maximale kredietrisico van de ASN Aandelenpool wordt bepaald door de som van de liquide middelen en de vorderingen. Dit risico bedroeg ultimo verslagperiode € 16,6 miljoen (ultimo 2018: € 16,7 miljoen).

Betreffende de fondsen die beleggen in de ASN Aandelenpool is tevens sprake van kredietrisico. Dit risico betreft voornamelijk kortlopende vorderingen als gevolg van verkooptransacties. Deze kortlopende vorderingen hebben een zeer laag risico, doordat de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het kredietrisico voor deze fondsen betrof ultimo verslagperiode:

In € 1.000	***30-06-2019***
ASN Duurzaam Aandelenfonds	262
ASN Duurzaam Mixfonds	218
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	58
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	25
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	155
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	30
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	157

3.4.6.2 ASN Obligatiepool

Het risicoprofiel van een fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de beleggingspool(s) waarin het belegt. De volgende fondsen beleggen in de ASN Obligatiepool:

- ASN Duurzaam Obligatiefonds
- ASN Duurzaam Mixfonds (via ASN Mixpool)
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal
- ASN Duurzaam Mixfonds Offensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

De risico's van de ASN Obligatiepool bestaan onder andere uit marktrisico, renterisico, valutarisico, concentratierisico, inflatierisico, kredietrisico, creditspreadrisico, faillissementsrisico, betalingsrisico, liquiditeitsrisico, operationeel risico, procesrisico, systeemrisico, uitbestedingsrisico en bewaarnemingsrisico. De risico’s worden onderstaand en in de toelichting op de halfjaarcijfers van de beleggingspools nader beschreven.

Renterisico

In de toelichting op de halfjaarcijfers van de ASN Obligatiepool in paragraaf 5.2 zijn de *modified duration* en de renteherzieningsdata van de verschillende beleggingen opgenomen.

Kredietrisico

Volgens het beleggingsbeleid belegt de ASN Obligatiepool in staatsobligaties en green en social bonds. Voor dit fonds geldt geen eis voor de minimale rating per obligatielening en geen restrictie voor een minimale rating van de portefeuille. Er is ook geen restrictie op de omvang van een lening.

ABB bepaalt het universum van landen waarin de ASN Obligatiepool middels obligaties kan beleggen. De portefeuille is ingericht op basis van de scores die landen behalen op het gebied van duurzaamheid en terugbetaalcapaciteit (de verhouding tussen belastinginkomsten en renteverplichtingen). Hoe beter een land scoort op beide criteria, des te groter is het belang van het land in de portefeuille. De leningen in de portefeuille van de ASN Obligatiepool zijn als volgt verdeeld over gemiddelde kredietratings:

	30-06-2019		31-12-2018	
In € 1.000	*Marktwaarde*	*%*	*Marktwaarde*	*%*
AAA	222.999	32,2	225.104	31,3
AA+	106.464	15,3	111.607	15,5
AA	50.930	7,3	53.211	7,4
AA-	46.720	6,7	48.923	6,8
A+	78.017	11,2	81.868	11,4
A	55.909	8,0	-	-
A-	38.615	5,6	98.357	13,7
BBB+	-	-	-	-
BBB	95.195	13,7	41.771	5,8
BBB-	-	-	58.503	8,1
BB+	-	-	-	-
	694.849	**100,0**	**719.344**	**100,0**

Om tot de gemiddelde kredietrating te komen wordt gebruikgemaakt van *credit rating agencies* S&P, Moody's en Fitch. De gemiddelde rating wordt berekend als het gemiddelde van de rating die de verschillende rating agencies hebben toegekend. In de toelichting op de halfjaarcijfers van ASN Obligatiepool is een specificatie van de beleggingen opgenomen.

De ASN Obligatiepool loopt kredietrisico. Het maximale kredietrisico wordt bepaald door de som van de liquide middelen, de vorderingen en de waarde van de vastrentende beleggingen. Dit risico bedroeg ultimo verslagperiode € 705 miljoen (ultimo 2018: € 728,5 miljoen).

Betreffende de fondsen die beleggen in de ASN Obligatiepool is tevens sprake van kredietrisico's. Deze risico's betreffen voornamelijk kortlopende vorderingen als gevolg van verkooptransacties. Deze kortlopende vorderingen hebben een zeer laag risico, doordat de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het kredietrisico voor deze fondsen betrof ultimo verslagperiode:

In € 1.000	***30-06-2019***
ASN Duurzaam Obligatiefonds	664
ASN Duurzaam Mixfonds	218
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	58
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	25
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	155
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	30
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	157

3.4.6.3 ASN Milieupool

Het risicoprofiel van een fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de beleggingspool(s) waarin het belegt. De volgende fondsen beleggen in de ASN Milieupool:

- ASN Milieu & Waterfonds
- ASN Duurzaam Mixfonds Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal
- ASN Duurzaam Mixfonds Offensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief

De risico's van de ASN Milieupool bestaan onder andere uit marktrisico, valutarisico, concentratierisico, inflatierisico, kredietrisico, creditspreadrisico, faillissementsrisico, betalingsrisico, liquiditeitsrisico, operationeel risico, procesrisico, systeemrisico, uitbestedingsrisico en bewaarnemingsrisico. De risico's worden onderstaand en in de toelichting op de halfjaarcijfers van de beleggingspools nader beschreven.

Valutarisico

De valutarisico's die voortkomen uit de beleggingen van de ASN Milieupool worden niet afgedekt in euro's, derhalve wordt bij het beleggen in de ASN Milieupool een valutarisico gelopen. Per ultimo verslagperiode belegde de ASN Milieupool de volgende bedragen in euro's en in vreemde valuta's:

In € 1.000	*30-06-2019*		*31-12-2018*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Amerikaanse dollar	170.183	26,0	165.270	27,6
Euro	129.981	19,9	121.255	20,2
Japanse yen	73.038	11,2	68.240	11,4
Zwitserse frank	69.531	10,6	54.967	9,2
Hongkong dollar	53.501	8,2	59.645	10,0
Britse pond	51.220	7,9	48.124	8,0
Zweedse kroon	43.108	6,6	34.690	5,8
Deense kroon	24.712	3,8	20.238	3,4
Australische dollar	21.110	3,2	19.686	3,3
Taiwanese dollar	8.782	1,3	-	-
Noorse kroon	8.664	1,3	5.904	1,0
Singaporese dollar	-	-	829	0,1
Totaal	**653.830**	**100,0**	**598.848**	**100,0**

In de toelichting op de halfjaarcijfers van de ASN Milieupool is een specificatie van de beleggingen opgenomen.

Concentratierisico

Het beleggingsbeleid van de ASN Milieupool biedt enige ruimte voor beleggingen in opkomende landen en regio's. Het beleid is erop gericht het risico te beheersen door een limiet te stellen aan het maximale percentage van het vermogen dat de ASN Milieupool belegt in één bedrijf of instelling. De ASN Milieupool mag nooit meer dan 5% van het fondsvermogen beleggen in een bedrijf of instelling. De aandelen van de bedrijven of instellingen waarin de pool meer dan 5% van haar fondsvermogen belegt, mogen samen een waarde van maximaal 40% van het fondsvermogen hebben. In de eerste helft van 2019 is er geen belegging waarin de ASN Milieupool een belang heeft van meer dan 5% van het fondsvermogen.

Kredietrisico

De ASN Milieupool loopt kredietrisico, voornamelijk als gevolg van verkooptransacties waardoor kortlopende vorderingen ontstaan. Het risico van deze kortlopende vorderingen is zeer laag, doordat de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het maximale kredietrisico van de ASN Milieupool wordt bepaald door de som van de liquide middelen en de vorderingen. Dit risico bedroeg ultimo verslagperiode € 14,8 miljoen (ultimo 2018: € 6,0 miljoen). Het kredietrisico is nu aanzienlijk hoger doordat het saldo van de liquide middelen € 8,9 miljoen hoger is dan ultimo 2018.

Betreffende de fondsen die beleggen in de ASN Milieupool is tevens sprake van kredietrisico's. Deze risico's betreffen voornamelijk kortlopende vorderingen als gevolg van verkooptransacties. Deze kortlopende vorderingen hebben een zeer laag risico, doordat de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het kredietrisico voor deze fondsen betrof ultimo verslagperiode:

In € 1.000	***30-06-2019***
ASN Milieu & Waterfonds	302
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	25
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	155
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	30
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	58
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	157

3.4.6.4 ASN Small & Midcappool

Het risicoprofiel van een fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de beleggingspool(s) waarin het belegt. De volgende fondsen beleggen in de ASN Small & Midcappool:

- ASN Duurzaam Small & Midcapfonds
- ASN Duurzaam Mixfonds Offensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal

De risico's van de ASN Small & Midcappool bestaan onder andere uit marktrisico, valutarisico, concentratierisico, inflatierisico, kredietrisico, creditspreadrisico, faillissementsrisico, betalingsrisico, liquiditeitsrisico, operationeel risico, procesrisico, systeemrisico, uitbestedingsrisico en bewaarnemingsrisico. De risico's worden onderstaand en in de toelichting op de halfjaarcijfers van de beleggingspools nader beschreven.

Valutarisico

De valutarisico's die voortkomen uit de beleggingen van het ASN Small & Midcappool worden niet afgedekt in euro's, derhalve wordt bij het beleggen in het ASN Small & Midcappool een valutarisico gelopen. Per ultimo verslagperiode belegde ASN Small & Midcappool de volgende bedragen in euro's en in vreemde valuta's:

In € 1.000	*30-06-2019*		*31-12-2018*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Euro	71.145	46,6	51.247	45,0
Britse pond	41.555	27,3	30.922	27,2
Zwitserse frank	29.171	19,1	22.809	20,0
Deense kroon	5.434	3,6	4.444	3,9
Zweedse kroon	5.180	3,4	4.380	3,9
Totaal	**152.485**	**100,0**	**113.802**	**100,0**

In de toelichting op de halfjaarcijfers van de ASN Small & Midcappool is een specificatie van de beleggingen opgenomen.

Concentratierisico

Het beleggingsbeleid van de ASN Small & Midcappool biedt enige ruimte voor beleggingen in opkomende landen en regio's. Het beleid is erop gericht het risico te beheersen door een limiet te stellen aan het maximale percentage van het vermogen dat de ASN Small & Midcappool belegt in één bedrijf of instelling. De ASN Small & Midcappool mag maximaal 10% in één bedrijf of instelling beleggen. De aandelen van de ondernemingen waarin de pool meer dan 5% belegt, mogen samen een waarde van maximaal 40% van het fondsvermogen hebben. In de eerste helft van 2019 is er geen belegging waarin de ASN Small & Midcappool een belang heeft van meer dan 10% van het fondsvermogen.

Wanneer de ASN Small & Midcappool aandelen in een onderneming koopt, mogen deze op het moment van aankoop:

- maximaal 5% van het aandelenkapitaal van deze onderneming uitmaken;
- maximaal 5% van het fondsvermogen uitmaken; wanneer dit belang toeneemt tot 10%, moet het worden verminderd tot minder dan 10%.

Kredietrisico

De ASN Small & Midcappool loopt kredietrisico, voornamelijk als gevolg van verkooptransacties waardoor kortlopende vorderingen ontstaan. Het risico van deze kortlopende vorderingen is zeer laag, doordat de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het maximale kredietrisico van de ASN Small & Midcappool wordt bepaald door de som van de liquide middelen en de vorderingen. Dit risico bedroeg ultimo verslagperiode € 7,7 miljoen (ultimo 2018: € 2,2 miljoen). Het kredietrisico is nu aanzienlijk hoger doordat het saldo van de liquide middelen € 5,2 miljoen hoger is dan ultimo 2018.

Betreffende de fondsen die beleggen in de ASN Small & Midcappool is tevens sprake van kredietrisico's. Deze risico's betreffen voornamelijk kortlopende vorderingen als gevolg van verkooptransacties. Deze kortlopende vorderingen hebben een zeer laag risico, doordat de onderliggende activa worden geleverd tegen gelijktijdige ontvangst van het transactiebedrag. Het kredietrisico voor deze fondsen betrof ultimo verslagperiode:

In € 1.000	***30-06-2019***
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	122
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	25
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	155
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	30
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	58
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	157

3.4.6.5 ASN Groenprojectenpool

Alleen het ASN Groenprojectenfonds belegt in de ASN Groenprojectenpool. Het risicoprofiel van een fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de beleggingspool(s) waarin het belegt.

De activiteiten van de ASN Groenprojectenpool kunnen financiële risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's bestaan uit marktrisico, renterisico, kredietrisico, liquiditeitsrisico, verhandelbaarheidsrisico, valutarisico, creditspreadrisico en groene-instellingsrisico. De risico's komen voort uit het beheer van de beleggingsportefeuille. Deze risico's zijn beschreven in het prospectus van ASN Beleggingsfondsen N.V. en zijn onderstaand nader gekwantificeerd.

Liquiditeitsrisico en verhandelbaarheidsrisico

Ultimo verslagperiode bestond het fondsvermogen voor 8,9% (ultimo 2018: 16,8%) uit liquide middelen.
ASN Groenprojectenpool kan staatsobligaties aanhouden uit hoofde van liquiditeitsbeheer. Gedurende de verslagperiode is van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt. Het liquiditeitsbeleid voorziet erin dat het fonds een minimumpercentage liquide middelen aanhoudt.

Groene-instellingsrisico

Gedurende de verslagperiode heeft het fonds voldaan aan de minimumeisen die gesteld worden aan groene instellingen; het percentage groenbeleggingen steeg van 75,2% (ultimo 2018) naar 79,8%.

Renterisico

Onderstaande tabel geeft inzicht in het renterisico. De *modified duration* (de gemiddelde rentetypische looptijd) geeft een indicatie wat de procentuele waardeverandering van de beleggingsportefeuille zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.

	30-06-2019	*31-12-2018*
Gemiddelde resterende looptijd	9,19 jaar	8,88 jaar
Modified duration (leningportefeuille)	4,85	4,80
Modified duration van de pool	4,43	3,89

Voor de leningen in de portefeuille van de ASN Groenprojectenpool gelden de volgende resterende looptijden:

Looptijd	*Marktwaarde (in € 1.000)*	*% van de portefeuille leningen*
< 1 jaar	3.033[1]	0,82
1 - 5 jaar	86.087	23,17
5 - 10 jaar	62.889	16,92
> 10 jaar	219.590	59,09
Totaal	**371.599**	**100,00**

1 Dit bedrag bevat ook de nog niet opgenomen gedeeltes van de bouwdepots.

Een negatieve marktwaarde bij de looptijden korter dan een jaar wordt veroorzaakt door de bouwdepots die veelal een looptijd van korter dan een jaar hebben.

Concentratierisico

Doordat de ASN Groenprojectenpool hoofdzakelijk een Nederlands sectorfonds is, is de spreiding van de beleggingen relatief beperkt. Tevens maken individuele leningen een groot deel uit van het fonds. Beide factoren hebben een

negatieve invloed op het concentratiericiso. Onderstaand wordt de spreiding van de beleggingen, exclusief liquiditeiten, over de verschillende sectoren gegeven.

	% van de portefeuille leningen	*Marktwaarde (in € 1.000)*
Duurzaam bouwen	20,96	77.877
Windenergie	32,53	120.899
Decentrale energievoorziening	6,40	23.795
Zonne-energie	13,64	50.694
Zorg en welzijn	1,18	4.381
Natuur- en overige groenprojecten	13,39	49.742
Totaal groene beleggingen	**88,10**	**327.388**
Niet-groene portefeuille	11,90	44.211
Totaal leningen	**100,00**	**371.599**

Kredietrisico

ABB wijst op basis van advies van de projectadviseur alle leningnemers een risicocategorie toe, rekening houdend met eventuele zekerheden en garanties. Dit gebeurt op basis van een risicoanalyse. Bij deze analyse beoordeelt de AIF-beheerder de bedrijfskwaliteit en kredietkwaliteit. De bedrijfskwaliteit wordt onder meer berekend aan de hand van de solvabiliteit en winstgevendheid van de onderneming en/of het project. Verder neemt ABB in ogenschouw of het gaat om een startende onderneming of een bedrijf dat al langere tijd bestaat. De kredietkwaliteit is afhankelijk van de terugbetaalcapaciteit van de uitgevende instelling. Bij het verstrekken van een lening worden afdoende zekerheden verkregen. Los van de mathematische rekenmethodiek van de kredietklasse worden kwalitatieve factoren meegewogen. ABB maakt een inschatting van de toekomstige omzetten van het project en van de sectorgebonden risico's, politieke risico's, juridische risico's en projectgebonden risico's.

De volgende tabel vermeldt per risicoklasse het percentage van alle uitstaande leningen die in de betreffende categorie vallen. Risicoklasse 1 is de minst risicovolle, risicoklasse 8 de meest risicovolle.

% van de portefeuille	*30-06-2019*	*31-12-2018*
Risicoklasse 1	37,61	43,29
Risicoklasse 2	10,93	16,30
Risicoklasse 3	21,93	17,87
Risicoklasse 4	27,37	21,00
Risicoklasse 5	2,16	1,54
Risicoklasse 6	-	-
Risicoklasse 7	-	-
Risicoklasse 8	-	-
Totaal	**100,00**	**100,00**

De gewogen gemiddelde risicoclassificatie bedroeg ultimo verslagperiode: 2,45 (ultimo 2018: 2,21). De gewogen gemiddelde risicoclassificatie is het rekenkundige gemiddelde van de gehele portefeuille met uitstaande leningen op basis van de classificatie uit de betreffende tabel, vermenigvuldigd met het uitstaande obligo in de betreffende categorie van de ASN Groenprojectenpool. De gemiddelde kredietrisicoscore van de financieringsportefeuille is verslechterd ten opzichte van ultimo 2018 (2,21). Deze verslechtering wordt met name veroorzaakt door een toename van het aantal leningen in risicoklasse 4. In deze risicoklasse zitten veelal leningen aan projecten die nog in de bouwfase zitten. Gedurende de bouwfase is het risico van een project namelijk wat hoger. In de eerste helft van 2019 zijn er relatief veel nieuwe leningen verstrekt, waardoor ook het aantal leningen in risicoklasse 4 is toegenomen.

Wanneer ABB inschat dat de kans op een (al dan niet gedeeltelijk) faillissement toeneemt, kan zij een voorziening op een lening treffen. In de verslagperiode is er geen voorziening voor oninbaarheid getroffen (2018: € 955 duizend verlaagd).

De ASN Groenprojectenpool loopt een kredietrisico op het totaal van de beleggingen in vastrentende waarden, vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico voor het fonds bedraagt ultimo verslagperiode € 463,6 miljoen (ultimo 2018: € 460,3 miljoen). Omdat er tegenover een gedeelte van de liquide middelen kortlopende schulden

staan, is dit bedrag hoger dan het fondsvermogen. Het kredietrisico op vastrentende waarden heeft niet alleen betrekking op leningen, maar ook op staatsobligaties. Het kredietrisico op de staatsobligaties is beperkt doordat het fonds belegt in staatsobligaties met een korte resterende looptijd.

Valutarisico

De onderhandse leningen in projecten in Nederland en het aandelenkapitaal waarin het ASN Groenprojectenfonds belegt en de posities die het (tijdelijk) in liquiditeiten aanhoudt, luiden overwegend in euro's. De leningen in buitenlandse projecten kunnen in een andere valuta dan de euro luiden.
Ultimo verslagperiode werd 97,85% (ultimo 2018: 98,51%) van de onderhandse leningen in EUR aangehouden en 2,15% (ultimo 2018: 1,49%) in USD.

Tegenpartijrisico

De ASN Groenprojectenpool maakte in de verslagperiode gebruik van bankrekeningen om liquiditeiten aan te houden. Kasstromen uit hoofde van rente en aflossingen van debiteuren verliepen via de balans van de Volksbank N.V. Daarbij vindt periodiek verrekening van openstaande posten plaats.
Op basis van deze beide activiteiten liep de pool risico op de Volksbank N.V. De omvang van de bankrekening die de pool aanhoudt bij de Volksbank N.V. bedroeg op 30 juni 2019 € 23,3 miljoen (ultimo 2018: € 20,5 miljoen). De ASN Groenprojectenpool maakt ook gebruik van bankrekeningen bij KAS BANK N.V., het saldo op de bankrekeningen bij KAS BANK N.V. bedroeg op 30 juni 2019 € 13,2 miljoen (ultimo 2018: € 48,2 miljoen).
De kredietwaardigheid van een tegenpartij vormt een indicatie van het tegenpartijrisico. De kredietwaardigheid van de Volksbank N.V. werd door kredietratingbureau S&P ultimo verslagperiode beoordeeld met rating A- (met een positief vooruitzicht). De kredietwaardigheid van KAS BANK N.V. werd door kredietratingbureau Fitch Ratings ultimo verslagperiode beoordeeld met rating A- (met een stabiel vooruitzicht).

3.4.6.6 ASN Microkredietpool

Het risicoprofiel van een fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de beleggingspool(s) waarin het belegt. De volgende fondsen beleggen in de ASN Microkredietpool:

- ASN-Novib Microkredietfonds
- ASN Duurzaam Mixfonds Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief
- ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal
- ASN Duurzaam Mixfonds Offensief (met ingang van 1 augustus 2019)
- ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief (met ingang van 1 september 2019)

De activiteiten van de ASN Microkredietpool kunnen risico's van verscheidene aard met zich meebrengen. Deze risico's bestaan uit onder andere marktrisico, renterisico, concentratierisico, valutarisico, kredietrisico, tegenpartijrisico, liquiditeitsrisico en verhandelbaarheidsrisico, fiscaal en juridisch risico, compliancerisico, operationeel risico, uitbestedingsrisico en bewaarnemingsrisico. Deze risico's zijn in de paragraaf *Risico's en risicobeheer* toegelicht en hieronder nader gekwantificeerd. Beleggen in ontwikkelingslanden brengt in het algemeen hogere risico's met zich mee dan beleggen in eigen land.

Renterisico

De *duration* (rentetypische looptijd) van de leningenportefeuille per 30 juni 2019 was 1,62 jaar (ultimo 2018: 1,60 jaar). De duration van de pool per 30 juni 2019 was 1,75 jaar (ultimo 2018: 1,73 jaar) exclusief liquide middelen.

Valutarisico

Gedurende de eerste helft van 2019 nam de nettobelegging in vreemde valuta's, exclusief de US-dollar, af tot 10,74% (ultimo 2018: 12,12%). De pool belegde per 30 juni 2019 in de volgende valuta's:

Valuta-exposure in duizenden	*Bruto in vreemde valuta's*	*Bruto in euro's*	*Valutatermijn-affaires in vreemde valuta's*	*Netto in vreemde valuta's*	*Netto in euro's*
Bolivia (BOB)	21.623	2.748	-	21.623	2.748
Cambodja (KHR)	8.146.000	1.767	-	8.146.000	1.767
China (CNY)	31.423	4.017	31.423	-	-
Colombia (COP)	13.416.858	3.674	-	13.416.858	3.674
Georgië (GEL)	36.434	11.265	25.154	11.280	3.488
India (INR)	2.660.900	33.850	2.660.900	-	-
Jordanië (JOD)	2.482	3.073	-	2.482	3.073
Kazachstan (KZT)	3.054.815	7.048	2.279.040	775.775	1.790
Kirgizië (KGS)	707.710	8.929	586.235	121.475	1.532
Mexico (MXN)	34.192	1.563	10.210	23.982	1.096
Moldavië (MDL)	29.246	1.423	29.246	-	-
Nicaragua (NIO)	41.299	1.095	28.157	13.142	349
Oeganda (UGX)	23.320.138	3.703	-	23.320.138	5.542
Pakistan (PKR)	1.314.409	7.225	-	1.314.409	7.225
Peru (PEN)	42.144	11.255	42.144	-	-
Senegal (XOF)	10.371.895	15.812	3.476.572	6.895.323	10.512
Tadzjikistan (TJS)	-	-	-	-	-
Verenigde Staten (USD)	138.510	121.627	131.068	7.442	6.535
Zambia (ZMW)	3.784	259	-	3.784	259
Zuid-Afrika (ZAR)	55.066	3.429	55.066	-	-
Euro (EUR)		96.297			
Totaal in €		**340.059**			**49.590**

Onderstaand wordt de aansluiting met de balans weergegeven:

	30-06-2019
Aandelenparticipaties	34.586
Participaties in Oikocredit International Share Foundation	2.683
Kredieten	243.369
Achtergestelde leningen	58.304
Rekening courant USD	1.117
Totaal in €	**340.059**

De per 30 juni 2019 gehanteerde valutakoersen voor de ASN Microkredietpool staan in de paragraaf *Grondslagen voor de waardering van activa en passiva*.

Concentratierisico

Hieronder vindt u een overzicht van de vijf grootste belangen in MFI's ultimo verslagperiode, uitgedrukt als percentage van het fondsvermogen.

Aandelenparticipaties	*% van het fondsvermogen*
Khushhali Bank Pakistan	1,80
CES PANAMA	1,02
BRAC Uganda Finance Ltd.	0,92
Crezcamos S.A.	0,92
MicroCred Senegal	0,83

In de paragraaf *Kredietrisico* staat een overzicht van de vijf landen waar de ASN Microkredietpool per ultimo verslagperiode het meest in belegde, evenals de grootste debiteuren.

Liquiditeitsrisico en verhandelbaarheidsrisico

Per ultimo verslagperiode werd 15,0% van het fondsvermogen liquide aangehouden op bankrekeningen (ultimo 2018 op bankrekeningen: 22,2%). Er hebben zich in de verslagperiode geen problemen voorgedaan met de liquiditeit. Het overzicht onderstaand toont de aflossingstermijnen die aan de portefeuille van kredieten en achtergestelde leningen verbonden zijn.

	in duizenden euro's	*% van de portefeuille*
Aflossingen 2019	28.846	9,56
Aflossingen 2020	47.442	15,73
Aflossingen 2021	74.972	24,85
Aflossingen 2022	97.028	32,16
Aflossingen 2023	12.159	4,03
Aflossingen 2024	12.667	4,20
Aflossingen 2025	14.561	4,83
Aflossingen 2026	9.607	3,18
Aflossingen 2027	4.391	1,46
Totaal kredieten en achtergestelde leningen	**301.673**	**100,00**

Kredietrisico

Per ultimo verslagperiode bedroegen de omvangrijkste beleggingen in één land 8,89% (ultimo 2018: 9,2%) van het fondsvermogen. Daarmee bleef het fonds ruim onder de grens van 15%. De ASN Microkredietpool belegde per ultimo verslagperiode het meest in de volgende vijf landen:

Land	*Percentage van het fondsvermogen*
India	8,89
Ecuador	6,49
Peru	5,88
Georgië	5,13
Kazachstan	4,39

Vijf grootste debiteuren in de portefeuille als % van het fondsvermogen	
KazMicroFinance Kazakhstan	3,94
Mitra Bisnis Keluarga	3,74
Grassland Finance Limited	3,25
Hamkorbank	3,09
Credo Georgia	2,66

In paragraaf 2.12 vindt u een overzicht van de geografische verdeling van de beleggingen. In de toelichting op de balans in paragraaf 5.7 is een overzicht van de beleggingen opgenomen, met vermelding van het land waar de betreffende MFI actief is. ABB wijst op basis van advies van de projectadviseur alle MFI's een risicocategorie toe, rekening houdend met eventuele zekerheden en garanties. Dit gebeurt op basis van een risicoanalyse. Daarbij beoordeelt ABB de financiële gegevens en prestaties en de institutionele kracht van elke organisatie waarin de pool belegt, alsmede externe factoren die het risico voor de organisatie kunnen beïnvloeden. De onderstaande tabel toont het percentage van de kredietportefeuille per risicocategorie per ultimo verslagperiode. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de meest recente, beschikbare risicocategorieën die aan de beleggingen zijn toegekend. De methodiek die gebruikt wordt om de risicocategorie vast te stellen, is alleen bruikbaar voor individuele MFI's.

Risicoklasse	*30-06-2019*	*31-12-2018*
Sterk	30,6%	18,9%
Goed	37,8%	33,6%
Bevredigend	28,2%	30,7%
Zwak	1,0%	12,9%
Problematisch	2,4%	3,9%

Uit de tabel is op te maken dat er in de verslagperiode verschuivingen zijn geweest tussen de verschillende risicocategorieën. De beleggingen die als 'Zwak' of 'Problematisch' zijn aangemerkt, zijn in omvang afgenomen. Daarentegen is de omvang van de beleggingen die als 'Sterk', 'Goed' of 'Bevredigend' zijn gekwalificeerd in omvang toegenomen.

De ASN Microkredietpool loopt een maximaal kredietrisico op het totaal van de beleggingen in vastrentende waarden, derivaten, vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico bedroeg per ultimo verslagperiode € 370,6 miljoen (ultimo 2018: € 305,0 miljoen). Voor twee MFI's, die (mogelijkerwijs) niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen, is per 30 juni 2019 een voorziening getroffen. Het Valuation Committee bepaalt de omvang van de voorziening, met inachtneming van het advies van de projectadviseur.

Tegenpartijrisico

Ultimo verslagperiode beschikt ASN Microkredietpool over derivatencontracten met The Currency Exchange Fund N.V. en de Volksbank N.V. Met deze tegenpartijen zijn valutaswaps (*cross currency swaps*) respectievelijk valutatermijncontracten (*FX forwards*) aangegaan.

ABB heeft met The Currency Exchange Fund N.V. een *credit support annex* (CSA) afgesloten om het tegenpartijrisico met betrekking tot de waardeontwikkeling van derivatencontracten te mitigeren. Op basis van een CSA kunnen de partijen over en weer zekerheden (*collateral*) uitwisselen, afhankelijk van de waardeontwikkeling van de derivaten die onder de CSA vallen.

De waarde van de valutaswaps was ultimo verslagperiode positief (ultimo juni 2019: € 1,6 miljoen; ultimo 2018: € 1,7 miljoen), daarnaast dient rekening te worden gehouden met opgelopen interest op de valutaswaps. Als gevolg van de afspraken in de CSA is van The Currency Exchange Fund N.V. een bedrag van € 0,3 miljoen aan onderpand (*collateral*) ontvangen (ultimo 2018: € 1,2 miljoen ontvangen). De ASN Microkredietpool liep ultimo verslagperiode dus een beperkt tegenpartijrisico op The Currency Exchange Fund N.V.

Op 1 maart 2017 is er ook met de Volksbank N.V. een CSA afgesloten. De waarde van de valutatermijncontracten was ultimo verslagperiode negatief, € 1,4 miljoen (ultimo 2018: negatief € 5,0 miljoen). Als gevolg van de afspraken in de CSA heeft ASN Microkredietpool een bedrag van € 1,5 miljoen als onderpand (*collateral*) betaald aan de Volksbank N.V. (ultimo 2018: € 5,31 miljoen betaald). De ASN Microkredietpool liep ultimo verslagperiode derhalve tegenpartijrisico op de Volksbank N.V.

De ASN Microkredietpool maakte in de verslagperiode gebruik van bankrekeningen om liquiditeiten aan te houden. Het saldo van de bankrekeningen die ASN Microkredietpool aanhoudt, bedroeg ultimo verslagperiode € 60,3 miljoen (ultimo 2018: € 74,9 miljoen). Op dit bedrag loopt de ASN Microkredietpool tegenpartijrisico.

ASN Microkredietpool houdt bankrekeningen aan bij de Volksbank N.V., ABN AMRO N.V. en KAS BANK N.V. De kredietwaardigheid van een tegenpartij vormt een indicatie van het tegenpartijrisico. De kredietwaardigheid van de Volksbank N.V. en ABN AMRO N.V. werd door kredietratingbureau S&P ultimo verslagperiode respectievelijk beoordeeld met rating A- (met een positief vooruitzicht) en met rating A (met een positief vooruitzicht). De kredietwaardigheid van KAS BANK N.V. werd door kredietratingbureau Fitch Ratings ultimo verslagperiode beoordeeld met rating A- (met een stabiel vooruitzicht). Kredietratingbureau S&P beoordeelde The Currency Exchange Fund N.V. aan het einde van de verslagperiode met A- (met een stabiel vooruitzicht).

ABB kan het tegenpartijrisico mitigeren door de spreiding te vergroten en een gedeelte van de liquiditeiten aan te houden in Nederlandse, Duitse en Franse staatsobligaties en schatkistwissels (*treasury bills*) met een korte resterende looptijd (ultimo juni 2019: n.v.t.; ultimo 2018: n.v.t.). Indien staatsobligaties worden aangehouden, gebeurt dit uitsluitend in het kader van liquiditeitsbeheer. De omvang van de totale liquiditeitspositie bedroeg ultimo juni 2019 € 60,3 miljoen (ultimo 2018: € 74,9 miljoen). Onderstaand volgt een overzicht van de kredietratings per land.

Land	*Kredietrating per 30 juni 2019 door Fitch*	*Kredietrating per 31 december 2018 door Fitch*
Duitsland	AAA	AAA
Frankrijk	AA	AA
Nederland	AAA	AAA

3.5 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingspools

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	3.477.449	3.748.212
Aankopen	226.011	342.557
Verkopen	-365.063	-394.206
Gerealiseerde waardeveranderingen	28.934	-1.512
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	381.783	-217.602
Stand ultimo periode	**3.749.114**	**3.477.449**

Aangezien de vennootschap haar vermogen belegt in beleggingspools, zijn – in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 – de halfjaarcijfers van de onderliggende beleggingspools opgenomen in dit halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op de halfjaarcijfers van de vennootschap.

Participaties per beleggingspool

In € 1.000	30-06-2019	31-12-2018
ASN Aandelenpool	1.290.600	1.175.395
ASN Obligatiepool	569.784	600.071
ASN Mixpool	248.070	235.823
ASN Milieupool	668.563	603.045
ASN Small & Midcappool	159.872	115.893
ASN Groenprojectenpool	410.047	409.596
ASN Microkredietpool	402.178	337.626
Totaal	**3.749.114**	**3.477.449**

(B) Eigen vermogen

Het eigen vermogen is als volgt over de fondsen verdeeld:

In € 1.000	30-06-2019	31-12-2018
ASN Duurzaam Aandelenfonds	843.103	767.710
ASN Duurzaam Obligatiefonds	235.072	221.812
ASN Duurzaam Mixfonds	247.939	235.691
ASN Milieu & Waterfonds	561.919	493.339
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	108.012	92.265
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	53.039	52.723
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	81.449	78.986
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	413.151	388.826
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	173.228	155.596
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	294.011	268.668
ASN Groenprojectenfonds	409.713	409.250
ASN-Novib Microkredietfonds	325.432	309.597
Totaal	**3.746.068**	**3.474.463**

Aandelenkapitaal

Het maatschappelijk kapitaal is verdeeld in (twintig series van in totaal) 174.000.000 gewone aandelen en één prioriteitsaandeel van nominaal € 5,00. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt derhalve € 870.000.005.

De tabellen op de volgende pagina specificeren achtereenvolgens het verloop van het aantal uitstaande aandelen in de eerste helft van 2019 en geheel 2018 en het verloop van het geplaatst kapitaal, agio, overige reserves en het onverdeeld resultaat in de eerste helft van 2019 en 2018.

	Stand per 01-01-2018	Uitgegeven aandelen	Ingekochte aandelen	Stand per 31-12-2018	Uitgegeven aandelen	Ingekochte aandelen	Stand per 30-06-2019
ASN Duurzaam Aandelenfonds	7.458.053	693.106	-523.909	7.627.250	226.109	-493.301	7.360.058
ASN Duurzaam Obligatiefonds	8.638.061	983.201	-1.956.191	7.665.071	599.366	-193.881	8.070.556
ASN Duurzaam Mixfonds	2.800.544	148.385	-176.768	2.772.161	108.499	-144.492	2.736.168
ASN Milieu & Waterfonds	16.259.204	2.168.451	-896.706	17.530.949	222.077	-992.576	16.760.450
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	2.490.291	421.916	-187.357	2.724.850	82.587	-242.872	2.564.565
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	1.109.054	33.013	-106.531	1.035.536	34.117	-53.031	1.016.622
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	1.610.712	67.990	-124.787	1.553.915	32.243	-59.422	1.526.736
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	8.078.852	105.591	-508.068	7.676.375	131.095	-266.419	7.541.051
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	3.142.022	124.320	-181.942	3.084.400	85.702	-112.475	3.057.627
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	5.752.551	98.615	-508.553	5.342.613	70.642	-331.099	5.082.156
ASN Groenprojectenfonds	15.227.259	1.229.361	-773.570	15.683.050	339.741	-543.218	15.479.573
ASN-Novib Microkredietfonds	5.081.093	565.945	-105.383	5.541.655	402.099	-49.797	5.893.957
Prioriteitsaandeel	1	-	-	1	-	-	1
Totaal	**77.647.697**	**6.639.894**	**-6.049.765**	**78.237.826**	**2.334.277**	**-3.482.583**	**77.089.520**

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Geplaatst kapitaal		
Stand per 1 januari	391.189	388.236
Uitgegeven aandelen	11.671	33.202
Ingekochte aandelen	-17.412	-30.249
Stand ultimo periode	385.448	391.189
Agio		
Stand per 1 januari	2.854.773	2.804.014
Uitgegeven aandelen	101.436	261.488
Ingekochte aandelen	-130.942	-210.729
Stand ultimo periode	2.825.267	2.854.773
Overige reserves		
Stand per 1 januari	483.177	371.272
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-311.780	138.145
Ingekochte aandelen	-28.960	-26.240
Stand ultimo periode	142.437	483.177
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-254.676	181.622
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	311.780	-138.145
Uitgekeerd dividend	-57.104	-43.477
Resultaat over de verslagperiode	392.916	-254.676
Stand ultimo periode	392.916	-254.676
Totaal eigen vermogen	**3.746.068**	**3.474.463**

Voor het vijfjarenoverzicht verwijzen wij naar de toelichtingen op de afzonderlijke fondsen.

3.6 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door de boekwaarde in mindering te brengen op de verkoopopbrengst (inclusief verkoopkosten). In overeenstemming met RJ 615.405a volgt onderstaand informatie over de gerealiseerde waardeveranderingen uit beleggingen van de beleggingspools.

Gerealiseerde waardeveranderingen per beleggingsfonds

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
ASN Duurzaam Aandelenfonds	8.983	1.059
ASN Duurzaam Obligatiefonds	135	-18
ASN Duurzaam Mixfonds	1.149	160
ASN Milieu & Waterfonds	5.020	-32
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1.736	-26
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	165	-4
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	460	30
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	6.570	234
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	1.400	71
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	3.158	111
ASN Groenprojectenfonds	22	-134
ASN-Novib Microkredietfonds	136	75
Totaal	**28.934**	**1.526**

(D) Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen

De niet-gerealiseerde waardeveranderingen worden bepaald door op de balanswaarde ultimo verslagperiode hetzij de balanswaarde aan het begin van het boekjaar, hetzij de gemiddelde kostprijs van de aankopen gedurende de verslagperiode in mindering te brengen. In overeenstemming met RJ 615.405a volgt onderstaand informatie over de niet-gerealiseerde waardeveranderingen uit beleggingen van de beleggingspools.

Niet-gerealiseerde waardeveranderingen per beleggingsfonds

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
ASN Duurzaam Aandelenfonds	121.352	22.910
ASN Duurzaam Obligatiefonds	6.552	1.354
ASN Duurzaam Mixfonds	20.506	3.860
ASN Milieu & Waterfonds	97.151	-10.854
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	22.064	-2.169
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	2.010	391
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	4.710	655
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	30.891	4.366
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	20.142	2.000
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	41.714	4.376
ASN Groenprojectenfonds	9.209	-2.747
ASN-Novib Microkredietfonds	5.482	8.092
Totaal	**381.783**	**32.234**

(E) Bedrijfslasten

Fondskosten

ABB brengt fondskosten in rekening bij de fondsen. Zij wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van de fondsen. Dit gebeurt naar rato van de percentages per fonds op jaarbasis die in het prospectus zijn genoemd en het vermogen van het fonds per dagultimo. Deze vergoeding wordt iedere maand achteraf in rekening gebracht. ABB brengt aan het einde van iedere maand het maandtotaal van de aldus berekende en gereserveerde fondskosten in rekening aan ASN Beleggingsfondsen N.V.

De fondskosten dienen om alle kosten van de fondsen en de pools te dekken, inclusief de vergoeding aan de vermogensbeheerders van de pools, de bewaarder, de *custodian*, de *fund agent*, het duurzaamheidsonderzoek, de juridisch eigenaar van het vermogen van de beleggingspools, de accountant, het toezicht, fiscaal en juridisch advies, alsmede de settlementskosten, de marketingkosten, de kosten van diensten van derden en de beloning van de raad van commissarissen.

Een uitzondering hierop zijn de transactiekosten. Dit zijn de directe kosten die samenhangen met de aan- en verkoop van beleggingen. Deze kosten worden (gedeeltelijk) gedekt uit een opslag op de intrinsieke waarde bij een (per saldo) uitgifte van aandelen in ASN Beleggingsfondsen N.V., dan wel een afslag van de intrinsieke waarde bij een (per saldo) inkoop van eigen aandelen.

Uitgangspunt bij de vaststelling van de hoogte van de op- en afslag is dat ASN Beleggingsfondsen N.V. de transactiekosten dekt die het gemiddeld op lange termijn maakt bij inkoop en uitgifte van eigen aandelen. Uit oogpunt van transparantie en eenvoud wordt de op- of afslag uitgedrukt in een vast percentage van de intrinsieke waarde. De hoogte wordt bepaald op basis van reële aan- en verkoopkosten van de financiële instrumenten waarin de fondsen beleggen. ABB kan het betreffende percentage aanpassen als het langetermijngemiddelde als gevolg van marktomstandigheden is gewijzigd. ABB evalueert jaarlijks de kosten van de op- en afslag. De op- of afslag komt geheel ten goede aan ASN Beleggingsfondsen N.V.. Zij kan daarmee de aankoopkosten en verkoopkosten van de onderliggende financiële instrumenten voldoen. Dit beschermt zittende beleggers in de fondsen tegen de kosten die ASN Beleggingsfondsen N.V. moet maken om eigen aandelen uit te geven of in te kopen.

Fondskosten per beleggingsfonds

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
ASN Duurzaam Aandelenfonds	3.496	3.652
ASN Duurzaam Obligatiefonds	508	578
ASN Duurzaam Mixfonds	787	819
ASN Milieu & Waterfonds	3.243	3.373
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	619	653
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	235	137
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	361	228
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	1.313	1.364
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	711	723
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	1.298	1.413
ASN Groenprojectenfonds	1.987	1.950
ASN-Novib Microkredietfonds	3.627	3.218
Totaal	**18.185**	**18.108**

Op grond van artikel 123 lid 1j Bgfo dient een vergelijkend overzicht opgenomen te worden van de normatieve kosten en de werkelijke kosten. De normatieve kosten zijn de kosten die, naar soort onderscheiden, volgens het prospectus worden gemaakt.

Onderstaand overzicht toont de kosten die volgens het prospectus in rekening gebracht worden en de kosten die in de halfjaarcijfers zijn opgenomen. In de tabel is per fonds het gemiddelde fondsvermogen vermeld dat als basis heeft gediend voor de berekening van de normatieve kosten.

In € 1.000	Kosten op basis van het percentage fondskosten uit het prospectus (op jaarbasis)	Kosten over 2019 (op jaarbasis)	Gemiddeld fondsvermogen over 2019
ASN Duurzaam Aandelenfonds	7.044	6.992	828.736
ASN Duurzaam Obligatiefonds	1.025	1.016	227.669
ASN Duurzaam Mixfonds	1.587	1.574	244.172
ASN Milieu & Waterfonds	6.533	6.486	544.410
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	1.246	1.238	103.857
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	474	470	52.694
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	728	722	80.931
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	2.647	2.626	407.175
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	1.433	1.422	168.553
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	2.615	2.596	290.569
ASN Groenprojectenfonds	4.007	3.974	400.707
ASN-Novib Microkredietfonds	7.307	7.254	317.705

Lopende kostenfactor (LKF)

De lopende kostenfactor (LKF) geeft de totale kosten die ten laste van het fonds komen weer als percentage van het gemiddelde fondsvermogen. Bij de LKF wordt het gemiddelde fondsvermogen bepaald op basis van de frequentie waarmee de intrinsieke waarde of *net asset value* (NAV) wordt afgegeven. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten alle kosten die in een verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopende kosten worden uitgedrukt in procenten van het gemiddelde fondsvermogen van het betreffende fonds in de verslagperiode. De lopende kostenfactor voor elk van de fondsen is vermeld in hoofdstuk 1.4.

Behalve de fondskosten worden geen andere kosten aan de fondsen in rekening gebracht. Door de berekeningsmethodiek van de kostenvergoeding wijken de lopende kosten in beginsel niet af van de fondskosten.

Omloopfactor

De omloopfactor van de activa geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille van het fonds. Dit biedt inzicht in de mate waarin er actief beheer plaatsvindt in de beleggingsportefeuille. Een negatieve omloopfactor geeft aan dat de dekking vanuit de op- en afslag hoger is dan de transactiekosten van het fonds.

De omloopfactor wordt als volgt berekend:

[(Totaal 1 – Totaal 2) / X] * 100

Totaal 1: het totale bedrag aan effectentransacties (effectenaankopen + effectenverkopen)

Totaal 2: het totale bedrag aan transacties (uitgiftes + inkopen) van deelnemingsrechten van de beleggingsinstelling

X: de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingsinstelling

Het gemiddelde fondsvermogen over de verslagperiode wordt bepaald op basis van de frequentie waarmee de NAV wordt afgegeven. De intrinsieke waarde wordt berekend op iedere dag waarop de effectenbeurs van Euronext Amsterdam N.V. voor de handel in Nederland geopend is. Alle NAV's die gedurende de verslagperiode worden afgegeven, worden opgeteld en gedeeld door het aantal afgegeven NAV's.

De aan- en verkopen van beleggingen in de fondsen vinden plaats via de corresponderende beleggingspools. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op de halfjaarcijfers per beleggingspool in hoofdstuk 5.

Transactiekosten

Bij aan- en verkooptransacties door de vennootschap in de beleggingspools worden geen transactiekosten in rekening gebracht. De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in

de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Zij komen indirect ten laste van de vennootschap. Een opgave van de transactiekosten is per beleggingspool opgenomen in hoofdstuk 5.

Vijfjarenoverzicht

Het vijfjarenoverzicht is per fonds opgenomen in de toelichting op de halfjaarcijfers van de fondsen.

Accountantskosten

ABB brengt fondskosten in rekening bij de fondsen. ABB betaalt de accountantskosten uit deze fondskosten. De honoraria van de accountantsorganisatie Ernst & Young Accountants LLP, zoals bedoeld in artikel 2:382a BW, komen volledig ten laste van ABB. Er komen geen accountantskosten direct ten laste van de fondsen. De accountantskosten zijn niet verder gekwantificeerd per fonds en worden daarom niet verder toegelicht in de halfjaarcijfers van de fondsen.

ABB brengt fondskosten in rekening bij de fondsen. ABB betaalt de accountantskosten uit deze fondskosten. De honoraria van de accountantsorganisatie Ernst & Young Accountants LLP, zoals bedoeld in artikel 2:382a BW, komen volledig ten laste van ABB. Er komen geen accountantskosten direct ten laste van de fondsen.

Werknemers

De vennootschap heeft geen werknemers in dienst.

Beloning raad van commissarissen

De leden van de raad van commissarissen ontvangen voor hun werkzaamheden voor ASN Beleggingsfondsen N.V. ieder een jaarlijkse vergoeding van € 9.000. De voorzitter ontvangt een jaarlijkse vergoeding van € 13.500. Deze bedragen zijn inclusief onkostenvergoeding en exclusief btw. In de eerste helft van 2019 vergaderde de raad van commissarissen drie keer en heeft de auditcommissie een keer overleg gevoerd.

3.7 Overige toelichtingen

Uitbesteding werkzaamheden

Ingevolge artikel 124 lid 1 sub g Bgfo wordt hierna een overzicht gegeven van de werkzaamheden voor ASN Beleggingsfondsen N.V. die zijn uitbesteed. In de overeenkomsten met de hierna genoemde partijen zijn onder meer voorschriften opgenomen voor de prestatienorm, de wederzijdse informatieverschaffing, de (formele) opzegtermijn en de vergoeding. De AIF-beheerder houdt toezicht op de uitbestede werkzaamheden. De procedures hiervoor staan in de beschrijving van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC). De vergoeding voor uitbestede werkzaamheden komt volledig ten laste van de AIF-beheerder. ABB is de AIF-beheerder van de vennootschap en heeft de vergunning als bedoeld in artikel 2:65 van de Wft.

Kerntaak	***Partij***
Uitvoering van projectadvisering voor de ASN Groenprojectenpool	ASN Duurzame Financieringen N.V. en FMO Investment Management B.V.
Uitvoering van het vermogensbeheer van de ASN Aandelenpool, ASN Obligatiepool , ASN Mixpool en ASN Duurzame Mixfondsen	ACTIAM N.V.
Uitvoering van de administratie, rapportage en verslaglegging van de ASN Beleggingsfondsen N.V. en de onderliggende subfondsen	BNP Paribas Securities Services SCA
Uitvoering van het vermogensbeheer van de ASN Milieupool	Impax Asset Management Ltd. te Londen (V.K.)
Uitvoering van het vermogensbeheer van de ASN Small & Midcappool	Kempen Capital Management N.V. te Amsterdam
Uitvoering van projectadvisering voor de ASN Microkredietpool	Triple Jump B.V.
Beheer van vreemde valuta's voor de ASN Microkredietpool	Triple Jump B.V.

De AIF-beheerder is altijd bevoegd om de samenwerking met genoemde dienstverlenende instellingen te beëindigen en de taken uit te besteden aan andere bevoegde instellingen of zelf ter hand te nemen.

Belangenconflicten

Op grond van wet- en regelgeving is de AIF-beheerder verplicht te beschikken over adequate procedures en maatregelen ter voorkoming van en voor de omgang met belangenconflicten. Door de uitvoering van de bedrijfsactiviteiten van ABB kunnen belangenconflicten ontstaan. Deze belangenconflicten kunnen ontstaan tussen, maar zijn niet beperkt tot, de belangen van ABB enerzijds en de fondsen die zij beheert, de beleggers in die fondsen, de uitbestedingsrelaties en overige klanten van ABB anderzijds. Daarnaast kunnen zich ook belangenconflicten voordoen

- tussen de fondsen die ABB beheert;
- tussen fondsen die ABB beheert en klanten van ABB; en
- tussen klanten van ABB.

ABB heeft passende, effectieve maatregelen getroffen om (mogelijke) belangenconflicten te voorkomen en te beheersen. ABB houdt via een register de gegevens bij die betrekking hebben op de soorten werkzaamheden die door of namens ABB worden verricht, waarbij een belangenconflict is of kan ontstaan dat een wezenlijk risico met zich meebrengt dat de belangen van een of meer fondsen of van de beleggers daarin worden geschaad. Het is mogelijk dat de maatregelen die ABB heeft getroffen om belangenconflicten te beheersen, bij een specifiek belangenconflict niet volstaan om met redelijke zekerheid te kunnen aannemen dat het risico dat de belangen van beleggers worden geschaad wordt voorkomen. In dat geval brengt ABB beleggers in duidelijke bewoordingen op de hoogte van de algemene aard of de oorzaken van dit belangenconflict. Door middel van interne procedures waarborgt ABB een billijke behandeling van beleggers. De beroepsaansprakelijkheidsrisico's die voorvloeien uit werkzaamheden die ABB uitvoert als beheerder, dekt het af met een beroepsaansprakelijkheidsverzekering en door extra eigen vermogen aan te houden.

De ASN Groenprojectenpool heeft financieringen verstrekt aan de hierna genoemde entiteiten die ook een financiering van ASN Bank ontvangen hebben:

- GCV Zonne-energie Holding B.V.
- Hallostroom Huur Zon B.V.
- Stichting Fien Wonen
- Stichting Groenfonds
- Stichting Portaal;
- Stichting Texels Museum;
- Vaanster (ASN Bank en het fonds hebben leningen verstrekt aan verschillende entiteiten van Vaanster).
- Woningstichting Rochdale

Transacties gelieerde partijen

Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid kunnen transacties worden verricht met partijen die aan ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn gelieerd. Als gevolg van het Bgfo worden in dit kader als gelieerde partijen aangemerkt: alle partijen die behoren tot de groep van de Volksbank N.V. en/of (rechts)personen die via een zeggenschapsstructuur met ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn verbonden. Voor ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn de gelieerde partijen onder andere de Volksbank, ABB, Pettelaar en Triple Jump. Triple Jump is aangemerkt als gelieerde partij omdat ASN Duurzaam Deelnemingen N.V. aandeelhouder is van Triple Jump.

Bovengenoemde partijen verrichten werkzaamheden voor de ASN Beleggingsfondsen. Veelal zijn dat echter geen diensten die rechtstreeks aan ASN Beleggingsfondsen N.V. zijn geleverd. In de verslagperiode hebben de volgende gelieerde partijen diensten geleverd aan ASN Beleggingsfondsen N.V.

Naam verbonden partij	Geleverde diensten
ASN Beleggingsfondsen Beheer B.V.	Beheerder van ASN Beleggingsfondsen N.V.
De Volksbank N.V.	Valutatermijntransacties ten behoeve van ASN Microkredietpool
De Volksbank N.V.	Aanhouden bankrekeningen t.b.v. ASN Groenprojectenpool en ASN Microkredietpool

De transacties die ASN Beleggingsfondsen N.V. heeft verricht met bovengenoemde gelieerde partijen, hebben 'at arm's length' plaatsgevonden. Dit betekent dat bij de transacties prijzen zijn gehanteerd die marktconform zijn. Aan een transactie met een gelieerde partij buiten een gereglementeerde markt, effectenbeurs of een andere geregelde, regelmatig functionerende, erkende open markt, moet altijd een onafhankelijke waardebepaling ten grondslag liggen.

Voor de ASN Microkredietpool worden de valutatermijncontracten (FX forwards) nagenoeg altijd verhandeld via de Volksbank. Er zijn ultimo verslagperiode geen FX forwards in de portefeuille die niet met de Volksbank N.V. zijn afgesloten.

Voor haar werkzaamheden als beheerder brengt ABB een beheerfee in rekening; dit zijn de fondskosten. Deze fee is in lijn met de fondskosten die andere beheerders in de markt voor soortgelijke fondsen in rekening brengt.

De posities die met name de ASN Groenprojectenpool en de ASN Microkredietpool (tijdelijk) in liquiditeiten aanhouden, worden gedeeltelijk op bank- of spaarrekeningen ondergebracht bij een financiële instelling die voldoet aan de duurzaamheidscriteria. Het fonds ontvangt hierover een marktconforme rente. Om de liquiditeitspositie van de ASN Groenprojectenpool optimaler te kunnen managen, is de ASN Groenprojectenpool een kredietfaciliteit aangegaan ten bedrage van € 60 miljoen. Zie ook paragraaf 5.6.1. Van deze kredietfaciliteit zal (deels) gebruik worden gemaakt wanneer de liquiditeitsbehoefte van de ASN Groenprojectenpool daartoe aanleiding geeft.

Softdollararrangementen en retourprovisies

Er kan gebruik worden gemaakt van softdollararrangementen. Dit zijn diensten en producten van financiële dienstverleners die aan vermogensbeheerders ter beschikking worden gesteld in het kader van de uitvoering van transacties in financiële instrumenten in de pools. Deze diensten en producten worden bekostigd uit de opbrengsten van transacties in financiële instrumenten. In de verslagperiode werd geen gebruik gemaakt van softdollararrangementen.

In de verslagperiode is van de vermogensbeheerder van ASN Milieupool, Impax Asset Management, een retourprovisie ontvangen. Van de overige vermogensbeheerders die effectentransacties hebben uitgevoerd zijn in de verslagperiode geen retourprovisies ontvangen.

Handelsregister

ASN Beleggingsfondsen N.V. is statutair gevestigd te Den Haag en is ingeschreven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 27195020.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum is voor twee leningen in de ASN Microkredietpool een voorziening getroffen. Deze gebeurtenis is beschreven in paragraaf 5.7.3. Daarnaast hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die betrekking hebben op de halfjaarcijfers.

Den Haag, 30 augustus 2019

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Bas-Jan Blom
Gert-Jan Bruijnooge

38
JUKI

4 Halfjaarcijfers ASN Beleggingsfondsen

4.1 ASN Duurzaam Aandelenfonds

Balans

Vóór winstbestemming en In € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Aandelenpool		843.683	768.277
Vorderingen		262	1.424
Kortlopende schulden		842	1.991
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-580	-567
Activa min kortlopende schulden		**843.103**	**767.710**
Eigen vermogen	(B)		
Geplaatst kapitaal		36.800	38.136
Agio		565.688	579.236
Overige reserves		113.657	224.240
Onverdeeld resultaat		126.958	-73.902
Totaal eigen vermogen		**843.103**	**767.710**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		8.983	1.059
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		121.352	22.910
In rekening gebrachte op- en afslagen		119	147
Som van de bedrijfsopbrengsten		**130.454**	**24.116**
Bedrijfslasten	(C)		
Fondskosten		3.496	3.652
Som van de bedrijfslasten		**3.496**	**3.652**
Resultaat		**126.958**	**20.464**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	126.958	20.464
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-8.983	-1.059
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-121.352	-22.910
Aankoop van beleggingen	-24.906	-48.830
Verkoop van beleggingen	79.835	33.792
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.112	-2.459
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-37	3.453
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**52.627**	**-17.549**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	25.198	51.734
Inkoop van aandelen	-55.401	-14.047
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	50	-2.357
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-1.112	-67
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	-	1.445
Uitgekeerd dividend	-21.362	-19.159
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-52.627**	**17.549**
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**-**	**-**

4.1.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Aandelenpool

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand begin periode	768.277	840.582
Aankopen	24.906	74.224
Verkopen	-79.835	-79.681
Gerealiseerde waardeveranderingen	8.983	361
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	121.352	-67.209
Stand ultimo periode	**843.683**	**768.277**

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde In € 1.000		Belang in %	
	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018
ASN Aandelenpool	7.862.539	8.396.271	843.683	768.277	60,10%	59,85%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Aandelenpool			107,30	91,50		

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Aandelenpool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van de ASN Aandelenpool opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's
Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 3) en die van de onderliggende pool voor de uitwerking van de risico's.

(B) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	38.136	37.290
Uitgegeven aandelen	1.131	3.466
Ingekochte aandelen	-2.467	-2.620
Stand ultimo periode	**36.800**	**38.136**
Agio		
Stand begin periode	579.236	544.337
Uitgegeven aandelen	24.067	74.488
Ingekochte aandelen	-37.615	-39.589
Stand ultimo periode	**565.688**	**579.236**
Overige reserves		
Stand begin periode	224.240	167.679
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-95.264	71.508
Ingekochte aandelen	-15.319	-14.947
Stand ultimo periode	**113.657**	**224.240**
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-73.902	90.667
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	95.264	-71.508

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Uitgekeerd dividend	-21.362	-19.159
Resultaat over de verslagperiode	126.958	-73.902
Stand ultimo periode	126.958	-73.902
Totaal eigen vermogen	**843.103**	**767.710**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*31-12-2017*	*31-12-2016*	*31-12-2015*
Totaal intrinsieke waarde	843.103	767.710	839.973	812.311	839.677
Koersresultaat	130.335	-66.848	97.434	-11.032	131.473
In rekening gebrachte op- en afslagen	119	267	283	349	-[1]
Bedrijfslasten	3.496	7.321	7.050	6.862	6.571
Totaal resultaat	126.958	-73.902	90.667	-17.545	124.902
Aantal uitstaande gewone aandelen	7.360.058	7.627.250	7.458.053	7.896.619	7.859.356
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	114,55	100,65	112,63	102,87	106,84
Beurskoers	114,02	100,26	112,93	102,96	107,17
Dividend[2]	2,95	2,50	2,15	1,50	1,25
Waardeveranderingen beleggingen	17,59	-8,66	12,94	-1,37	18,03
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,02	0,03	0,04	0,04	-[3]
Bedrijfslasten	0,47	0,95	0,94	0,85	0,90
Totaal resultaat[4]	17,14	-9,58	12,04	-2,18	17,13

1 *De vergelijkende cijfers voor op- en afslagen zijn niet herrekend voor de verslagjaren 2015 en eerder.*

2 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

3 *De vergelijkende cijfers voor op- en afslagen zijn niet herrekend voor het verslagjaar 2015.*

4 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode. In de jaarverslagen over 2015 en eerder werd nog uitgegaan van het aantal uitstaande aandelen aan het einde van de verslagperiode, de vergelijkende cijfers zijn derhalve aangepast.*

4.1.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	3.496	3.652
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	3.496	3.652
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	828.736	866.610
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,85%**	**0,85%**

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,85% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Aandelenpool in hoofdstuk 5.1, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op het halfjaarcijfers per beleggingspool in hoofdstuk 5.

4.2 ASN Duurzaam Obligatiefonds

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Obligatiepool		235.159	221.896
Vorderingen		664	312
Kortlopende schulden		751	396
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-87	-84
Activa min kortlopende schulden		**235.072**	**221.812**
Eigen vermogen	(B)		
Geplaatst kapitaal		40.353	38.325
Agio		191.560	181.736
Overige reserves		-3.051	665
Onverdeeld resultaat		6.210	1.086
Totaal eigen vermogen		**235.072**	**221.812**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		135	-18
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		6.552	1.354
In rekening gebrachte op- en afslagen		31	50
Som van de bedrijfsopbrengsten		**6.718**	**1.386**
Bedrijfslasten	(C)		
Fondskosten		508	578
Som van de bedrijfslasten		**508**	**578**
Resultaat		**6.210**	**808**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	6.210	808
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-135	18
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-6.552	-1.354
Aankoop van beleggingen	-17.157	-21.915
Verkoop van beleggingen	10.581	12.320
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	190	-1.040
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	545	1.431
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**-6.318**	**-9.732**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	17.434	22.785
Inkoop van aandelen	-5.647	-5.982
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-542	-429
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-190	38
Uitgekeerd dividend	-4.737	-6.680
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**6.318**	**9.732**
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**-**	**-**

4.2.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Obligatiepool

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand begin periode	221.896	255.339
Aankopen	17.157	27.407
Verkopen	-10.581	-62.908
Gerealiseerde waardeveranderingen	135	114
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	6.552	1.944
Stand ultimo periode	**235.159**	**221.896**

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in € 1.000		Belang in %	
	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018
ASN Obligatiepool	4.384.556	4.259.911	235.159	221.896	33,37%	30,49%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Obligatiepool			53,63	52,09		

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Obligatiepool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van de ASN Obligatiepool opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's
Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 3) en die van de onderliggende pool voor de uitwerking van de risico's.

(B) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	38.325	43.190
Uitgegeven aandelen	2.997	4.916
Ingekochte aandelen	-969	-9.781
Stand ultimo periode	**40.353**	**38.325**
Agio		
Stand begin periode	181.736	204.588
Uitgegeven aandelen	14.437	23.679
Ingekochte aandelen	-4.613	-46.531
Stand ultimo periode	**191.560**	**181.736**
Overige reserves		
Stand begin periode	665	8.359
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	-3.651	-7.575
Ingekochte aandelen	-65	-119
Stand ultimo periode	**-3.051**	**665**
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	1.086	-895
Onttrekking aan overige reserves	3.651	7.575

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Uitgekeerd dividend	-4.737	-6.680
Resultaat over de verslagperiode	6.210	1.086
Stand ultimo periode	6.210	1.086
Totaal eigen vermogen	**235.072**	**221.812**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*31-12-2017*	*31-12-2016*	*31-12-2015*
Totaal intrinsieke waarde	235.072	221.812	255.242	248.214	226.340
Koersresultaat	6.687	2.058	282	8.045	809
In rekening gebrachte op- en afslagen	31	149	79	44	-[1]
Bedrijfslasten	508	1.121	1.256	1.345	1.222
Totaal resultaat	6.210	1.086	-895	6.744	-413
Aantal uitstaande gewone aandelen	8.070.556	7.665.071	8.638.061	8.201.691	7.584.183
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	29,13	28,94	29,55	30,26	29,84
Beurskoers	29,15	28,98	29,62	30,37	29,87
Dividend[2]	0,60	0,75	0,60	0,50	0,40
Waardeveranderingen beleggingen	0,85	0,24	0,03	1,01	0,11
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	0,02	0,01	-	-[3]
Bedrijfslasten	0,06	0,13	0,15	0,17	0,17
Totaal resultaat[4]	0,79	0,13	-0,11	0,84	-0,06

1 *De vergelijkende cijfers voor op- en afslagen zijn niet herrekend voor de verslagjaren 2015 en eerder.*

2 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

3 *De vergelijkende cijfers voor op- en afslagen zijn niet herrekend voor het verslagjaar 2015.*

4 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode. In de jaarverslagen over 2015 en eerder werd nog uitgegaan van het aantal uitstaande aandelen aan het einde van de verslagperiode, de vergelijkende cijfers zijn derhalve aangepast.*

4.2.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	508	578
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	508	578
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	227.669	258.962
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,45%**	**0,45%**

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,45% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Obligatiepool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Obligatiepool in hoofdstuk 5.2, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de halfjaarcijfers per beleggingspool in hoofdstuk 5.

4.3 ASN Duurzaam Mixfonds

Balans

Vóór winstbestemming en In € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Mixpool		248.070	235.823
Vorderingen		218	314
Kortlopende schulden		349	446
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-131	-132
Activa min kortlopende schulden		**247.939**	**235.691**
Eigen vermogen	(B)		
Geplaatst kapitaal		13.681	13.861
Agio		191.706	192.662
Overige reserves		21.651	38.420
Onverdeeld resultaat		20.901	-9.252
Totaal eigen vermogen		**247.939**	**235.691**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		1.149	160
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		20.506	3.860
In rekening gebrachte op- en afslagen		33	30
Som van de bedrijfsopbrengsten		**21.688**	**4.050**
Bedrijfslasten	(C)		
Fondskosten		787	819
Som van de bedrijfslasten		**787**	**819**
Resultaat		**20.901**	**3.231**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	20.901	3.231
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-1.149	-160
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-20.506	-3.860
Aankoop van beleggingen	-9.335	-9.620
Verkoop van beleggingen	18.743	12.139
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	49	-798
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-48	706
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**8.655**	**1.638**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	9.662	10.515
Inkoop van aandelen	-12.927	-5.963
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	47	38
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-49	-
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	-	51
Uitgekeerd dividend	-5.388	-6.279
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-8.655**	**-1.638**
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**-**	**-**

4.3.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Mixpool

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand begin periode	235.823	253.705
Aankopen	9.335	12.196
Verkopen	-18.743	-22.412
Gerealiseerde waardeveranderingen	1.149	103
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	20.506	-7.769
Stand ultimo periode	**248.070**	**235.823**

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde In € 1.000		Belang in %	
	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018
ASN Mixpool	3.403.919	3.536.899	248.070	235.823	100,00%	100,00%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Mixpool			72,88	66,68		

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Mixpool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van de ASN Mixpool opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's
Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 3) en die van de onderliggende pool voor de uitwerking van de risico's.

(B) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	13.861	14.003
Uitgegeven aandelen	542	742
Ingekochte aandelen	-722	-884
Stand ultimo periode	**13.681**	**13.861**
Agio		
Stand begin periode	192.662	192.354
Uitgegeven aandelen	9.120	12.580
Ingekochte aandelen	-10.076	-12.272
Stand ultimo periode	**191.706**	**192.662**
Overige reserves		
Stand begin periode	38.420	34.311
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-14.640	6.618
Ingekochte aandelen	-2.129	-2.509
Stand ultimo periode	**21.651**	**38.420**
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-9.252	12.897
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	14.640	-6.618

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Uitgekeerd dividend	-5.388	-6.279
Resultaat over de verslagperiode	20.901	-9.252
Stand ultimo periode	20.901	-9.252
Totaal eigen vermogen	**247.939**	**235.691**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*31-12-2017*	*31-12-2016*	*31-12-2015*
Totaal intrinsieke waarde	247.939	235.691	253.565	263.201	249.180
Koersresultaat	21.655	-7.666	14.591	3.999	19.669
In rekening gebrachte op- en afslagen	33	50	54	59	-[1]
Bedrijfslasten	787	1.636	1.748	1.802	1.615
Totaal resultaat	20.901	-9.252	12.897	2.256	18.054
Aantal uitstaande gewone aandelen	2.736.168	2.772.161	2.800.544	2.994.920	2.817.932
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	90,62	85,02	90,54	87,88	88,43
Beurskoers	90,18	84,93	90,92	88,23	88,73
Dividend[2]	2,00	2,25	1,75	1,30	1,30
Waardeveranderingen beleggingen	7,95	-2,72	5,06	1,36	7,59
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,01	0,02	0,02	0,02	-[3]
Bedrijfslasten	0,29	0,58	0,61	0,61	0,62
Totaal resultaat[4]	7,67	-3,28	4,47	0,77	6,97

1 *De vergelijkende cijfers voor op- en afslagen zijn niet herrekend voor de verslagjaren 2015 en eerder.*

2 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

3 *De vergelijkende cijfers voor op- en afslagen zijn niet herrekend voor het verslagjaar 2015.*

4 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode. In de jaarverslagen over 2015 en eerder werd nog uitgegaan van het aantal uitstaande aandelen aan het einde van de verslagperiode, de vergelijkende cijfers zijn derhalve aangepast.*

4.3.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	787	819
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	787	819
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	244.172	254.049
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,65%**	**0,65%**

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,65% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool en ASN Obligatiepool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichtingen op deze beleggingspools in de paragraaf *Omloopfactor* in de hoofdstukken 5.1 en 5.2.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de halfjaarcijfers per beleggingspool in hoofdstuk 5.

4.4 ASN Milieu & Waterfonds

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Milieupool		562.464	493.855
Vorderingen		302	709
Liquide middelen		-	137
Kortlopende schulden		847	1.362
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-545	-516
Activa min kortlopende schulden		**561.919**	**493.339**
Eigen vermogen	(B)		
Geplaatst kapitaal		83.802	87.655
Agio		308.019	320.307
Overige reserves		71.096	180.433
Onverdeeld resultaat		99.002	-95.056
Totaal eigen vermogen		**561.919**	**493.339**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		5.020	-32
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		97.151	-10.854
In rekening gebrachte op- en afslagen		74	161
Som van de bedrijfsopbrengsten		**102.245**	**-10.725**
Bedrijfslasten	(C)		
Fondskosten		3.243	3.373
Som van de bedrijfslasten		**3.243**	**3.373**
Resultaat		**99.002**	**-14.098**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	99.002	-14.098
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-5.020	32
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-97.151	10.854
Aankoop van beleggingen	-7.078	-48.192
Verkoop van beleggingen	40.640	10.463
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	709	-1.107
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	194	986
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**31.296**	**-41.062**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	7.063	51.401
Inkoop van aandelen	-31.657	-2.629
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-302	-519
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-709	-
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	-	662
Uitgekeerd dividend	-5.828	-7.853
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-31.433**	**41.062**
Mutatie liquide middelen	-137	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	137	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**-**	**-**

4.4.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Milieupool

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand begin periode	493.855	553.339
Aankopen	7.078	67.320
Verkopen	-40.640	-38.223
Gerealiseerde waardeveranderingen	5.020	-1.919
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	97.151	-86.662
Stand ultimo periode	**562.464**	**493.855**

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in duizenden euro's		Belang in %	
	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018
ASN Milieupool	12.483.414	13.274.391	562.464	493.855	84,13%	81,89%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Milieupool			45,06	37,20		

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Milieupool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van de ASN Milieupool opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's
Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 3) en die van de onderliggende pool voor de uitwerking van de risico's.

(B) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	87.655	81.296
Uitgegeven aandelen	1.110	10.843
Ingekochte aandelen	-4.963	-4.484
Stand ultimo periode	**83.802**	**87.655**
Agio		
Stand begin periode	320.307	276.169
Uitgegeven aandelen	5.953	60.554
Ingekochte aandelen	-18.241	-16.416
Stand ultimo periode	**308.019**	**320.307**
Overige reserves		
Stand begin periode	180.433	147.873
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-100.884	39.589
Ingekochte aandelen	-8.453	-7.029
Stand ultimo periode	**71.096**	**180.433**
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-95.056	47.442
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	100.884	-39.589

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Uitgekeerd dividend	-5.828	-7.853
Resultaat over de verslagperiode	99.002	-95.056
Stand ultimo periode	99.002	-95.056
Totaal eigen vermogen	**561.919**	**493.339**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*31-12-2017*	*31-12-2016*	*31-12-2015*
Totaal intrinsieke waarde	561.919	493.339	552.780	460.322	386.307
Koersresultaat	102.171	-88.581	53.308	42.628	58.598
In rekening gebrachte op- en afslagen	74	289	253	250	-[1]
Bedrijfslasten	3.243	6.764	6.119	4.934	4.877
Totaal resultaat	99.002	-95.056	47.442	37.944	53.721
Aantal uitstaande gewone aandelen	16.760.450	17.530.949	16.259.204	14.762.975	13.413.036
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	33,53	28,14	34,00	31,18	28,80
Beurskoers	33,39	27,88	34,27	31,39	28,98
Dividend[2]	0,35	0,45	0,25	0,20	0,15
Waardeveranderingen beleggingen	6,00	-5,05	3,41	3,02	4,58
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	0,02	0,02	0,02	-[3]
Bedrijfslasten	0,19	0,39	0,39	0,35	0,38
Totaal resultaat[4]	5,81	-5,42	3,04	2,69	4,20

1 *De vergelijkende cijfers voor op- en afslagen zijn niet herrekend voor de verslagjaren 2015 en eerder.*

2 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

3 *De vergelijkende cijfers voor op- en afslagen zijn niet herrekend voor het verslagjaar 2015.*

4 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode. In de jaarverslagen over 2015 en eerder werd nog uitgegaan van het aantal uitstaande aandelen aan het einde van de verslagperiode, de vergelijkende cijfers zijn derhalve aangepast.*

4.4.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	3.243	3.373
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	3.243	3.373
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	544.410	566.758
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**1,20%**	**1,20%**

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 1,20% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Milieupool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Milieupool in hoofdstuk 5.4, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de halfjaarcijfers per beleggingspool in hoofdstuk 5.

4.5 ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Small & Midcappool		108.117	92.360
Vorderingen		122	48
Kortlopende schulden		227	143
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-105	-95
Activa min kortlopende schulden		**108.012**	**92.265**
Eigen vermogen	(B)		
Geplaatst kapitaal		12.823	13.624
Agio		66.819	70.226
Overige reserves		5.153	27.744
Onverdeeld resultaat		23.217	-19.329
Totaal eigen vermogen		**108.012**	**92.265**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		1.736	-26
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		22.064	-2.169
In rekening gebrachte op- en afslagen		36	67
Som van de bedrijfsopbrengsten		**23.836**	**-2.128**
Bedrijfslasten	(C)		
Fondskosten		619	653
Som van de bedrijfslasten		**619**	**653**
Resultaat		**23.217**	**-2.781**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	23.217	-2.781
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-1.736	26
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-22.064	2.169
Aankoop van beleggingen	-3.332	-13.488
Verkoop van beleggingen	11.375	4.973
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	48	-306
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	132	308
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**7.640**	**-9.099**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	3.318	13.678
Inkoop van aandelen	-9.648	-3.094
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-122	-248
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-48	82
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	-	171
Uitgekeerd dividend	-1.140	-1.490
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-7.640**	**9.099**
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**-**	**-**

4.5.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Small & Midcappool

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Stand begin periode	92.360	103.284
Aankopen	3.332	16.702
Verkopen	-11.375	-9.486
Gerealiseerde waardeveranderingen	1.736	-437
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	22.064	-17.703
Stand ultimo periode	**108.117**	**92.360**

	Aantal participaties		*Intrinsieke waarde* *In € 1.000*		*Belang* *in %*	
	30-06-2019	*31-12-2018*	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*30-06-2019*	*31-12-2018*
ASN Small & Midcappool	1.773.957	1.916.100	108.117	92.360	67,63%	79,69%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Small & Midcappool			60,95	48,20		

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Small & Midcappool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van de ASN Small & Midcappool opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's
Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 3) en die van de onderliggende pool voor de uitwerking van de risico's.

(B) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	13.624	12.451
Uitgegeven aandelen	413	2.110
Ingekochte aandelen	-1.214	-937
Stand ultimo periode	12.823	13.624
Agio		
Stand begin periode	70.226	60.022
Uitgegeven aandelen	2.905	15.010
Ingekochte aandelen	-6.312	-4.806
Stand ultimo periode	66.819	70.226
Overige reserves		
Stand begin periode	27.744	12.991
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-20.469	16.226
Ingekochte aandelen	-2.122	-1.473
Stand ultimo periode	5.153	27.744
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-19.329	17.716
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	20.469	-16.226
Uitgekeerd dividend	-1.140	-1.490
Resultaat over de verslagperiode	23.217	-19.329
Stand ultimo periode	23.217	-19.329
Totaal eigen vermogen	**108.012**	**92.265**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*31-12-2017*	*31-12-2016*	*31-12-2015*
Totaal intrinsieke waarde	108.012	92.265	103.180	79.321	82.641
Koersresultaat	23.800	-18.140	18.690	-1.550	12.545
In rekening gebrachte op- en afslagen	36	93	103	69	-[1]
Bedrijfslasten	619	1.282	1.077	945	1.201
Totaal resultaat	23.217	-19.329	17.716	-2.426	11.344
Aantal uitstaande gewone aandelen	2.564.565	2.724.850	2.490.291	2.297.673	2.286.700
Per gewoon aandeel					
In euro's					
Intrinsieke waarde	42,12	33,86	41,43	34,52	36,14
Beurskoers	41,83	33,67	41,33	34,25	36,49
Dividend[2]	0,45	0,55	0,70	0,50	0,35
Waardeveranderingen beleggingen	9,10	-6,67	7,98	-0,67	5,73
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,01	0,03	0,04	0,03	-[3]
Bedrijfslasten	0,24	0,47	0,46	0,41	0,55
Totaal resultaat[4]	8,87	-7,11	7,56	-1,05	5,18

1 *De vergelijkende cijfers voor op- en afslagen zijn niet herrekend voor de verslagjaren 2015 en eerder.*

2 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

3 *De vergelijkende cijfers voor op- en afslagen zijn niet herrekend voor het verslagjaar 2015.*

4 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode. In de jaarverslagen over 2015 en eerder werd nog uitgegaan van het aantal uitstaande aandelen aan het einde van de verslagperiode, de vergelijkende cijfers zijn derhalve aangepast.*

4.5.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	619	653
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	619	653
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	103.857	109.691
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**1,20%**	**1,20%**

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 1,20% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Small & Midcappool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Small & Midcappool in hoofdstuk 5.5, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de halfjaarcijfers per beleggingspool in hoofdstuk 5.

4.6 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingspools		53.078	52.763
Vorderingen		58	122
Kortlopende schulden		97	162
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-39	-40
Activa min kortlopende schulden		**53.039**	**52.723**
Eigen vermogen	(B)		
Geplaatst kapitaal		5.084	5.178
Agio		46.636	47.482
Overige reserves		-626	299
Onverdeeld resultaat		1.945	-236
Totaal eigen vermogen		**53.039**	**52.723**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		165	-4
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		2.010	391
In rekening gebrachte op- en afslagen		5	6
Som van de bedrijfsopbrengsten		**2.180**	**393**
Bedrijfslasten	(C)		
Fondskosten		235	137
Som van de bedrijfslasten		**235**	**137**
Resultaat		**1.945**	**256**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	1.945	256
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-165	4
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-2.010	-391
Aankoop van beleggingen	-2.588	-396
Verkoop van beleggingen	4.448	3.133
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-20	195
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-85	-2
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**1.525**	**2.799**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	1.765	446
Inkoop van aandelen	-2.741	-3.049
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	84	-1
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	20	-195
Uitgekeerd dividend	-653	-
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-1.525**	**-2.799**
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**-**	**-**

4.6.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingspools

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Stand begin periode	52.763	56.745
Aankopen	2.588	15.425
Verkopen	-4.448	-19.520
Gerealiseerde waardeveranderingen	165	66
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	2.010	47
Stand ultimo periode	**53.078**	**52.763**

	Aantal participaties		*Intrinsieke waarde* *in € 1.000*		*Belang* *in %*	
	30-06-2019	*31-12-2018*	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*30-06-2019*	*31-12-2018*
ASN Obligatiepool	665.511	683.322	35.694	35.594	5,07%	4,89%
ASN Microkredietpool[1]	205.862	210.206	12.153	12.192	3,02%	3,62%
ASN Aandelenpool	38.943	43.596	4.179	3.989	0,30%	0,31%
ASN Milieupool[1]	11.684	13.315	526	495	0,08%	0,08%
ASN Small & Midcappool[1]	8.631	10.234	526	493	0,33%	0,43%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Obligatiepool			53,63	52,09		
ASN Microkredietpool			59,03	57,82		
ASN Aandelenpool			107,30	91,50		
ASN Milieupool			45,06	37,20		
ASN Small & Midcappool			60,95	48,20		

1 *Per 1 augustus 2018 is het beleggingsbeleid van het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief gewijzigd. De beleggingsportefeuille is uitgebreid met de ASN Microkredietpool, de ASN Milieupool en de ASN Small & Midcappool.*

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Obligatiepool en de ASN Aandelenpool en vanaf 1 augustus 2018 tevens in de ASN Microkredietpool, de ASN Milieupool en de ASN Small & Midcappool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van deze beleggingspools opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's
Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool(s) waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 3) en die van de onderliggende pools voor de uitwerking van de risico's.

(B) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	5.178	5.545
Uitgegeven aandelen	171	165
Ingekochte aandelen	-265	-532
Stand ultimo periode	5.084	5.178
Agio		
Stand begin periode	47.482	50.871
Uitgegeven aandelen	1.594	1.515
Ingekochte aandelen	-2.440	-4.904
Stand ultimo periode	46.636	47.482
Overige reserves		
Stand begin periode	299	-7
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-889	311
Ingekochte aandelen	-36	-5
Stand ultimo periode	-626	299
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-236	311
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	889	-311
Uitgekeerd dividend	-653	-
Resultaat over de verslagperiode	1.945	-236
Stand ultimo periode	1.945	-236
Totaal eigen vermogen	**53.039**	**52.723**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	30-06-2019	31-12-2018	31-12-2017[1]
Totaal intrinsieke waarde	53.039	52.723	56.720
Koersresultaat	2.175	113	406
In rekening gebrachte op- en afslagen	5	12	84
Bedrijfslasten	235	361	179
Totaal resultaat	1.945	-236	311[2]
Aantal uitstaande gewone aandelen	1.016.622	1.035.536	1.109.054
Intrinsieke waarde	52,17	50,91	51,14
Beurskoers	51,98	50,94	51,10
Dividend[3]	0,65	-	-
Waardeveranderingen beleggingen	2,14	0,11	0,58
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	0,01	0,12
Bedrijfslasten	0,23	0,34	0,26
Totaal resultaat[4]	1,91	-0,22	0,44

1 *Het fonds is opgericht op 10 januari 2017 en bestaat derhalve nog geen vijf jaar.*

2 *Het resultaat is berekend over de periode van 10 januari 2017 tot en met 31 december 2017.*

3 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

4 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.*

4.6.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	235	137
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	235	137
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	52.694	55.116
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,90%**	**0,50%**

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,90% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

Ten gevolge van de toevoeging van additionele beleggingsinstellingen (ASN Microkredietpool, de ASN Milieupool en de ASN Small & Midcappool) zijn de fondskosten van het ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief per 1 augustus 2018 gestegen van 0,50% naar een tarief van 0,90%.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool, ASN Obligatiepool, ASN Microkredietpool, ASN Milieupool en ASN Small & Midcappool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op deze beleggingspools in hoofdstuk 5, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de halfjaarcijfers per beleggingspool in hoofdstuk 5.

4.7 ASN Duurzaam Mixfonds Defensief

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingspools		81.509	79.047
Vorderingen		25	46
Kortlopende schulden		85	107
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-60	-61
Activa min kortlopende schulden		**81.449**	**78.986**
Eigen vermogen	(B)		
Geplaatst kapitaal		7.634	7.770
Agio		71.149	72.397
Overige reserves		-2.148	745
Onverdeeld resultaat		4.814	-1.926
Totaal eigen vermogen		**81.449**	**78.986**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		460	30
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		4.710	655
In rekening gebrachte op- en afslagen		5	10
Som van de bedrijfsopbrengsten		**5.175**	**695**
Bedrijfslasten	(C)		
Fondskosten		361	228
Som van de bedrijfslasten		**361**	**228**
Resultaat		**4.814**	**467**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	4.814	467
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-460	-30
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-4.710	-655
Aankoop van beleggingen	-5.616	-3.748
Verkoop van beleggingen	8.324	4.720
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	46	2
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	24	20
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**2.422**	**776**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	1.691	2.280
Inkoop van aandelen	-3.129	-3.032
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-25	-22
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-46	-2
Uitgekeerd dividend	-913	-
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-2.422**	**-776**
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**-**	**-**

4.7.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingspools

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Stand begin periode	79.047	83.897
Aankopen	5.616	23.910
Verkopen	-8.324	-27.341
Gerealiseerde waardeveranderingen	460	-39
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	4.710	-1.380
Stand ultimo periode	**81.509**	**79.047**

	Aantal participaties		*Intrinsieke waarde* *In € 1.000*		*Belang* *in %*	
	30-06-2019	*31-12-2018*	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*30-06-2019*	*31-12-2018*
ASN Obligatiepool	843.050	863.859	45.216	44.998	6,42%	6,18%
ASN Aandelenpool	148.659	156.607	15.952	14.330	1,14%	1,12%
ASN Microkredietpool[1]	259.397	262.648	15.313	15.233	3,81%	4,51%
ASN Milieupool	55.885	60.416	2.518	2.248	0,36%	0,37%
ASN Small & Midcappool[1]	41.185	46.437	2.510	2.238	1,57%	1,93%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Obligatiepool			53,63	52,09		
ASN Aandelenpool			107,30	91,50		
ASN Microkredietpool			59,03	57,82		
ASN Milieupool			45,06	37,20		
ASN Small & Midcappool			60,95	48,20		

1 *Per 1 oktober 2018 is het beleggingsbeleid van het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief gewijzigd. De beleggingsportefeuille is uitgebreid met de ASN Microkredietpool en de ASN Small & Midcappool.*

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Obligatiepool, de ASN Aandelenpool en de ASN Milieupool, en vanaf 1 oktober 2018 tevens in de ASN Microkredietpool en de ASN Small & Midcappool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van deze beleggingspools opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool(s) waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 3) en die van de onderliggende pools voor de uitwerking van de risico's.

(B) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	7.770	8.053
Uitgegeven aandelen	161	340
Ingekochte aandelen	-297	-623
Stand ultimo periode	7.634	7.770
Agio		
Stand begin periode	72.397	75.041
Uitgegeven aandelen	1.530	3.193
Ingekochte aandelen	-2.778	-5.837
Stand ultimo periode	71.149	72.397
Overige reserves		
Stand begin periode	745	-8
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-2.839	771
Ingekochte aandelen	-54	-18
Stand ultimo periode	-2.148	745
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-1.926	771
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	2.839	-771
Uitgekeerd dividend	-913	-
Resultaat over de verslagperiode	4.814	-1.926
Stand ultimo periode	4.814	-1.926
Totaal eigen vermogen	**81.449**	**78.986**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*31-12-2017*[1]
Totaal intrinsieke waarde	81.449	78.986	83.857
Koersresultaat	5.170	-1.419	918
In rekening gebrachte op- en afslagen	5	18	132
Bedrijfslasten	361	525	279
Totaal resultaat	4.814	-1.926	771[2]
Aantal uitstaande gewone aandelen	1.526.736	1.553.915	1.610.712
Per gewoon aandeel			
In euro's			
Intrinsieke waarde	53,35	50,83	52,06
Beurskoers	53,23	50,64	52,05
Dividend[3]	0,60	-	-
Waardeveranderingen beleggingen	3,36	-0,89	0,94
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	0,01	0,14
Bedrijfslasten	0,23	0,33	0,29
Totaal resultaat[4]	3,13	-1,21	0,79

1 *Het fonds is opgericht op 10 januari 2017 en bestaat derhalve nog geen vijf jaar.*

2 *Het resultaat is berekend over de periode van 10 januari 2017 tot en met 31 december 2017.*

3 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

4 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.*

4.7.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	361	228
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	361	228
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	80.931	83.409
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,90%**	**0,55%**

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,90% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

Ten gevolge van de toevoeging van additionele beleggingsinstellingen (ASN Microkredietpool en de ASN Small & Midcappool) zijn de fondskosten van het ASN Duurzaam Mixfonds Defensief per 1 oktober 2018 gestegen van 0,55% naar een tarief van 0,90%.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool, de ASN Obligatiepool, de ASN Microkredietpool, de Small & Midcappool en de ASN Milieupool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op deze beleggingspools in hoofdstuk 5, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de halfjaarcijfers per beleggingspool in hoofdstuk 5.

4.8 ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingspools		413.370	389.043
Vorderingen		155	535
Kortlopende schulden		374	752
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-219	-217
Activa min kortlopende schulden		**413.151**	**388.826**
Eigen vermogen	(B)		
Geplaatst kapitaal		37.705	38.382
Agio		358.670	365.047
Overige reserves		-19.402	3.422
Onverdeeld resultaat		36.178	-18.025
Totaal eigen vermogen		**413.151**	**388.826**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		6.570	234
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		30.891	4.366
In rekening gebrachte op- en afslagen		30	30
Som van de bedrijfsopbrengsten		**37.491**	**4.630**
Bedrijfslasten	(C)		
Fondskosten		1.313	1.364
Som van de bedrijfslasten		**1.313**	**1.364**
Resultaat		**36.178**	**3.266**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	36.178	3.266
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-6.570	-234
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-30.891	-4.366
Aankoop van beleggingen	-101.998	-15.326
Verkoop van beleggingen	115.132	27.206
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	380	-174
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	2	-10
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**12.233**	**10.362**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	6.996	3.048
Inkoop van aandelen	-14.348	-13.584
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-	-
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-380	174
Uitgekeerd dividend	-4.501	-
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-12.233**	**-10.362**
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**-**	**-**

4.8.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingspools

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand begin periode	389.043	428.308
Aankopen	101.998	24.587
Verkopen	-115.132	-48.476
Gerealiseerde waardeveranderingen	6.570	188
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	30.891	-15.564
Stand ultimo periode	**413.370**	**389.043**

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde In € 1.000		Belang in %	
	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018
ASN Obligatiepool	3.257.260	4.227.211	174.698	220.193	24,79%	30,26%
ASN Aandelenpool	1.299.142	1.437.346	139.404	131.520	9,93%	10,25%
ASN Microkredietpool[1]	824.442	-	48.670	-	12,10%	-
ASN Milieupool	562.388	1.003.385	25.339	37.330	3,79%	6,19%
ASN Small & Midcappool[1]	414.450	-	25.259	-	15,80%	-

			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Obligatiepool			53,63	52,09		
ASN Aandelenpool			107,30	91,50		
ASN Microkredietpool			59,03	57,82		
ASN Milieupool			45,06	37,20		
ASN Small & Midcappool			60,95	48,20		

1 *Per 1 april 2019 is het beleggingsbeleid van het ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal gewijzigd. De beleggingsportefeuille is uitgebreid met de ASN Microkredietpool en de ASN Small & Midcappool.*

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Obligatiepool, de ASN Aandelenpool en de ASN Milieupool en vanaf 1 april 2019 tevens in de ASN Microkredietpool en de ASN Small & Midcappool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van deze beleggingspools opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's
Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool(s) waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 3) en die van de onderliggende pools voor de uitwerking van de risico's.

(B) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	38.382	40.394
Uitgegeven aandelen	655	528
Ingekochte aandelen	-1.332	-2.540
Stand ultimo periode	**37.705**	**38.382**
Agio		
Stand begin periode	365.047	384.247
Uitgegeven aandelen	6.341	5.064

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Ingekochte aandelen	-12.718	-24.264
Stand ultimo periode	358.670	365.047
Overige reserves		
Stand begin periode	3.422	15
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-22.526	3.415
Ingekochte aandelen	-298	-8
Stand ultimo periode	-19.402	3.422
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-18.025	3.415
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	22.526	-3.415
Uitgekeerd dividend	-4.501	-
Resultaat over de verslagperiode	36.178	-18.025
Stand ultimo periode	36.178	-18.025
Totaal eigen vermogen	**413.151**	**388.826**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*31-12-2017*[1]
Totaal intrinsieke waarde	413.151	388.826	428.071
Koersresultaat	37.461	-15.376	4.165
In rekening gebrachte op- en afslagen	30	58	800
Bedrijfslasten	1.313	2.707	1.550
Totaal resultaat	36.178	-18.025	3.415[2]
Aantal uitstaande gewone aandelen	7.541.051	7.676.375	8.078.852
Per gewoon aandeel			
In euro's			
Intrinsieke waarde	54,79	50,65	52,99
Beurskoers	54,47	50,42	53,01
Dividend[3]	0,60	-	-
Waardeveranderingen beleggingen	4,93	-1,96	0,91
In rekening gebrachte op- en afslagen	-	0,01	0,17
Bedrijfslasten	0,17	0,34	0,34
Totaal resultaat[4]	4,76	-2,29	0,74

1 *Het fonds is opgericht op 10 januari 2017 en bestaat derhalve nog geen vijf jaar.*

2 *Het resultaat is berekend over de periode van 10 januari 2017 tot en met 31 december 2017.*

3 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

4 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.*

4.8.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	1.313	1.364
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	1.313	1.364
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	407.175	423.244
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,65%**	**0,65%**

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,65% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool, de ASN Obligatiepool, de ASN Milieupool., ASN Microkredietpool en de ASN Small & Midcappool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op deze beleggingspools in hoofdstuk 5, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de halfjaarcijfers per beleggingspool in hoofdstuk 5.

4.9 ASN Duurzaam Mixfonds Offensief

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingspools		173.348	155.710
Vorderingen		30	46
Kortlopende schulden		150	160
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-120	-114
Activa min kortlopende schulden		**173.228**	**155.596**
Eigen vermogen	(B)		
Geplaatst kapitaal		15.288	15.422
Agio		148.917	150.178
Overige reserves		-11.826	2.654
Onverdeeld resultaat		20.849	-12.658
Totaal eigen vermogen		**173.228**	**155.596**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		1.400	71
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		20.142	2.000
In rekening gebrachte op- en afslagen		18	17
Som van de bedrijfsopbrengsten		**21.560**	**2.088**
Bedrijfslasten	(C)		
Fondskosten		711	723
Som van de bedrijfslasten		**711**	**723**
Resultaat		**20.849**	**1.365**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	20.849	1.365
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-1.400	-71
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-20.142	-2.000
Aankoop van beleggingen	-13.798	-6.419
Verkoop van beleggingen	17.702	7.885
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-30	-20
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-40	-207
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**3.141**	**533**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	4.668	3.707
Inkoop van aandelen	-6.213	-4.464
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	46	204
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	30	20
Uitgekeerd dividend	-1.672	-
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-3.141**	**-533**
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**-**	**-**

4.9.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingspools

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand begin periode	155.710	171.485
Aankopen	13.798	11.809
Verkopen	-17.702	-16.331
Gerealiseerde waardeveranderingen	1.400	27
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	20.142	-11.280
Stand ultimo periode	**173.348**	**155.710**

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in € 1.000		Belang in %	
	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018
ASN Aandelenpool	833.631	852.386	89.452	77.996	6,37%	6,08%
ASN Obligatiepool	943.556	938.395	50.606	48.880	7,18%	6,72%
ASN Milieupool	544.863	571.701	24.550	21.269	3,67%	3,53%
ASN Small & Midcappool	143.399	156.936	8.740	7.565	5,47%	6,53%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Aandelenpool			107,30	91,50		
ASN Obligatiepool			53,63	52,09		
ASN Milieupool			45,06	37,20		
ASN Small & Midcappool			60,95	48,20		

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Aandelenpool, de ASN Obligatiepool, de ASN Milieupool en de ASN Small & Midcappool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van deze beleggingspools opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool(s) waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 3) en die van de onderliggende pools voor de uitwerking van de risico's.

(B) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	15.422	15.710
Uitgegeven aandelen	429	622
Ingekochte aandelen	-563	-910
Stand ultimo periode	15.288	15.422
Agio		
Stand begin periode	150.178	152.964
Uitgegeven aandelen	4.239	6.116
Ingekochte aandelen	-5.500	-8.902
Stand ultimo periode	148.917	150.178
Overige reserves		
Stand begin periode	2.654	28
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-14.330	2.659
Ingekochte aandelen	-150	-33
Stand ultimo periode	-11.826	2.654
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-12.658	2.659
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	14.330	-2.659
Uitgekeerd dividend	-1.672	-
Resultaat over de verslagperiode	20.849	-12.658
Stand ultimo periode	20.849	-12.658
Totaal eigen vermogen	**173.228**	**155.596**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*31-12-2017*[1]
Totaal intrinsieke waarde	173.228	155.596	171.361
Koersresultaat	21.542	-11.253	3.036
In rekening gebrachte op- en afslagen	18	34	408
Bedrijfslasten	711	1.439	785
Totaal resultaat	20.849	-12.658	2.659[2]
Aantal uitstaande gewone aandelen	3.057.627	3.084.400	3.142.022
Per gewoon aandeel			
In euro's			
Intrinsieke waarde	56,65	50,45	54,54
Beurskoers	56,29	50,35	54,83
Dividend[3]	0,55	-	-
Waardeveranderingen beleggingen	7,01	-3,60	1,74
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,01	0,01	0,23
Bedrijfslasten	0,23	0,46	0,45
Totaal resultaat[4]	6,79	-4,05	1,52

1 *Het fonds is opgericht op 10 januari 2017 en bestaat derhalve nog geen vijf jaar.*

2 *Het resultaat is berekend over de periode van 10 januari 2017 tot en met 31 december 2017.*

3 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

4 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.*

4.9.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	711	723
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	711	723
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	168.553	171.592
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,85%**	**0,85%**

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,85% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool, de ASN Obligatiepool, de ASN Milieupool en de ASN Small & Midcappool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op deze beleggingspools in hoofdstuk 5, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de halfjaarcijfers per beleggingspool in hoofdstuk 5.

4.10 ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingspools		294.226	268.878
Vorderingen		157	413
Kortlopende schulden		372	623
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-215	-210
Activa min kortlopende schulden		**294.011**	**268.668**
Eigen vermogen	(B)		
Geplaatst kapitaal		25.411	26.713
Agio		251.626	264.502
Overige reserves		-26.633	6.254
Onverdeeld resultaat		43.607	-28.801
Totaal eigen vermogen		**294.011**	**268.668**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		3.158	111
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		41.714	4.376
In rekening gebrachte op- en afslagen		33	32
Som van de bedrijfsopbrengsten		**44.905**	**4.519**
Bedrijfslasten	(C)		
Fondskosten		1.298	1.413
Som van de bedrijfslasten		**1.298**	**1.413**
Resultaat		**43.607**	**3.106**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	43.607	3.106
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-3.158	-111
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-41.714	-4.376
Aankoop van beleggingen	-10.563	-2.561
Verkoop van beleggingen	30.087	15.504
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	256	98
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	5	-11
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**18.520**	**11.649**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	3.952	2.673
Inkoop van aandelen	-18.655	-14.224
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-256	-98
Uitgekeerd dividend	-3.561	-
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-18.520**	**-11.649**
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**-**	**-**

4.10.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingspools

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand begin periode	268.878	320.346
Aankopen	10.563	8.166
Verkopen	-30.087	-33.535
Gerealiseerde waardeveranderingen	3.158	5
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	41.714	-26.104
Stand ultimo periode	**294.226**	**268.878**

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde in € 1.000		Belang in %	
	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018
ASN Aandelenpool	1.844.566	1.959.341	197.930	179.285	14,10%	13,97%
ASN Milieupool	1.179.939	1.286.122	53.164	47.848	7,95%	7,93%
ASN Obligatiepool	529.749	547.310	28.412	28.509	4,03%	3,92%
ASN Small & Midcappool	241.523	274.595	14.720	13.236	9,21%	11,42%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Aandelenpool			107,30	91,50		
ASN Milieupool			45,06	37,20		
ASN Obligatiepool			53,63	52,09		
ASN Small & Midcappool			60,95	48,20		

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Aandelenpool, de ASN Obligatiepool, de ASN Milieupool en de ASN Small & Midcappool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van deze beleggingspools opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's

Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool(s) waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 3) en die van de onderliggende pools voor de uitwerking van de risico's.

(B) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	26.713	28.763
Uitgegeven aandelen	353	493
Ingekochte aandelen	-1.655	-2.543
Stand ultimo periode	25.411	26.713
Agio		
Stand begin periode	264.502	284.852
Uitgegeven aandelen	3.599	4.962
Ingekochte aandelen	-16.475	-25.312
Stand ultimo periode	251.626	264.502
Overige reserves		
Stand begin periode	6.254	10
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-32.362	6.475
Ingekochte aandelen	-525	-231
Stand ultimo periode	-26.633	6.254
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-28.801	6.475
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	32.362	-6.475
Uitgekeerd dividend	-3.561	-
Resultaat over de verslagperiode	43.607	-28.801
Stand ultimo periode	43.607	-28.801
Totaal eigen vermogen	**294.011**	**268.668**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*31-12-2017*[1]
Totaal intrinsieke waarde	294.011	268.668	320.100
Koersresultaat	44.872	-26.099	7.109
In rekening gebrachte op- en afslagen	33	64	868
Bedrijfslasten	1.298	2.766	1.502
Totaal resultaat	43.607	-28.801	6.475[2]
Aantal uitstaande gewone aandelen	5.082.156	5.342.613	5.752.551
Per gewoon aandeel			
In euro's			
Intrinsieke waarde	57,85	50,29	55,64
Beurskoers	57,40	49,92	55,75
Dividend[3]	0,70	-	-
Waardeveranderingen beleggingen	8,62	-4,68	2,28
In rekening gebrachte op- en afslagen	0,01	0,01	0,28
Bedrijfslasten	0,25	0,50	0,48
Totaal resultaat[4]	8,38	-5,17	2,08

1 *Het fonds is opgericht op 10 januari 2017 en bestaat derhalve nog geen vijf jaar.*

2 *Het resultaat is berekend over de periode van 10 januari 2017 tot en met 31 december 2017.*

3 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

4 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de verslagperiode.*

4.10.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	1.298	1.413
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	1.298	1.413
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	290.569	316.553
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**0,90%**	**0,90%**

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 0,90% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Aandelenpool, de ASN Obligatiepool, de ASN Milieupool en de ASN Small & Midcappool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting op deze beleggingspools in hoofdstuk 5, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de halfjaarcijfers per beleggingspool in hoofdstuk 5.

4.11 ASN Groenprojectenfonds

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Groenprojectenpool		410.047	409.596
Vorderingen		131	2.457
Kortlopende schulden		465	2.803
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-334	-346
Activa min kortlopende schulden		**409.713**	**409.250**
Eigen vermogen	(B)		
Geplaatst kapitaal		77.398	78.415
Agio		333.891	338.390
Overige reserves		-8.820	-4.111
Onverdeeld resultaat		7.244	-3.444
Totaal eigen vermogen		**409.713**	**409.250**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		22	-134
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		9.209	-2.747
Som van de bedrijfsopbrengsten		**9.231**	**-2.881**
Bedrijfslasten	(C)		
Fondskosten		1.987	1.950
Som van de bedrijfslasten		**1.987**	**1.950**
Resultaat		**7.244**	**-4.831**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	7.244	-4.831
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-22	134
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-9.209	2.747
Aankoop van beleggingen	-8.056	-7.673
Verkoop van beleggingen	16.836	17.562
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-38	103
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-2.376	114
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**4.379**	**8.156**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	8.921	8.038
Inkoop van aandelen	-14.171	-14.454
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	2.364	-253
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	38	-103
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	-	115
Uitgekeerd dividend	-1.531	-1.499
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-4.379**	**-8.156**
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**-**	**-**

4.11.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Groenprojectenpool

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand begin periode	409.596	402.924
Aankopen	8.056	31.281
Verkopen	-16.836	-25.112
Gerealiseerde waardeveranderingen	22	-236
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	9.209	739
Stand ultimo periode	**410.047**	**409.596**

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde In € 1.000		Belang in %	
	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018
ASN Groenprojectenpool	15.062.576	15.395.247	410.047	409.596	100,00%	100,00%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Groenprojectenpool			27,22	26,61		

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Groenprojectenpool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van de ASN Groenprojectenpool opgenomen in het halfjaarbericht. Deze halfjaarcijfers worden geacht deel uit te maken van de toelichting op het halfjaarbericht van dit fonds.

Risico's en beheersing van risico's
Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 3) en die van de onderliggende pool voor de uitwerking van de risico's.

(B) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	78.415	76.136
Uitgegeven aandelen	1.699	6.147
Ingekochte aandelen	-2.716	-3.868
Stand ultimo periode	**77.398**	**78.415**
Agio		
Stand begin periode	338.390	329.295
Uitgegeven aandelen	7.222	25.817
Ingekochte aandelen	-11.721	-16.722
Stand ultimo periode	**333.891**	**338.390**
Overige reserves		
Stand begin periode	-4.111	33
Onttrekking uit onverdeeld resultaat	-4.975	-4.383
Ingekochte aandelen	266	239
Stand ultimo periode	**-8.820**	**-4.111**
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	-3.444	-2.884
Onttrekking aan overige reserves	4.975	4.383

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Uitgekeerd dividend	-1.531	-1.499
Resultaat over de verslagperiode	7.244	-3.444
Stand ultimo periode	7.244	-3.444
Totaal eigen vermogen	**409.713**	**409.250**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*31-12-2017*[1]
Totaal intrinsieke waarde	409.713	409.250	402.580
Koersresultaat	9.231	503	-737
Bedrijfslasten	1.987	3.947	2.148
Totaal resultaat	7.244	-3.444	-2.885[2]
Aantal uitstaande gewone aandelen	15.479.573	15.683.050	15.227.259
Per gewoon aandeel			
In euro's			
Intrinsieke waarde	26,47	26,10	26,44
Beurskoers	26,47	26,09	26,67
Dividend[3]	0,10	0,10	-[4]
Waardeveranderingen beleggingen	0,60	0,03	-0,06
Bedrijfslasten	0,13	0,26	0,18
Totaal resultaat[5]	0,47	-0,23	-0,24

1 *Het fonds is opgericht op 12 juni 2017 en bestaat derhalve nog geen vijf jaar.*

2 *Het resultaat is berekend over de periode van 12 juni 2017 tot en met 31 december 2017.*

3 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

4 *Op 15 juni 2017 is het ASN Groenprojectenfonds ondergebracht in de paraplustructuur van ASN Beleggingsfondsen N.V. Met ingang van die datum vinden eventuele dividenduitkeringen niet meer plaats bij de ASN Groenprojectenpool maar bij het het ASN Groenprojectenfonds.*

5 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de periode van 12 juni 2017 tot en met 31 december 2017.*

4.11.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	1.987	1.950
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	1.987	1.950
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	400.707	393.014
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**1,00%**	**1,00%**

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 1,00% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Groenprojectenpool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Groenprojectenpool in hoofdstuk 5.6, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan- en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de halfjaarcijfers per beleggingspool in hoofdstuk 5.

4.12 ASN-Novib Microkredietfonds

Balans

Vóór winstbestemming en In € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Participaties in de ASN Microkredietpool		326.043	310.201
Vorderingen		235	197
Kortlopende schulden		846	801
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-611	-604
Activa min kortlopende schulden		**325.432**	**309.597**
Eigen vermogen	(B)		
Geplaatst kapitaal		29.469	27.708
Agio		290.586	272.610
Overige reserves		3.386	2.412
Onverdeeld resultaat		1.991	6.867
Totaal eigen vermogen		**325.432**	**309.597**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		136	75
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		5.482	8.092
Som van de bedrijfsopbrengsten		**5.618**	**8.167**
Bedrijfslasten	(C)		
Fondskosten		3.627	3.218
Som van de bedrijfslasten		**3.627**	**3.218**
Resultaat		**1.991**	**4.949**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	1.991	4.949
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-136	-75
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-5.482	-8.092
Aankoop van beleggingen	-21.584	-9.437
Verkoop van beleggingen	11.360	6.183
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	69	104
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	114	154
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**-13.668**	**-6.214**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van aandelen	22.439	10.508
Inkoop van aandelen	-2.777	-3.522
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte aandelen	-107	-351
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop aandelen	-69	-156
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	-	252
Uitgekeerd dividend	-5.818	-517
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**13.668**	**6.214**
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**-**	**-**

4.12.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in de ASN Microkredietpool

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand begin periode	310.201	278.258
Aankopen	21.584	29.530
Verkopen	-11.360	-11.181
Gerealiseerde waardeveranderingen	136	255
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	5.482	13.339
Stand ultimo periode	**326.043**	**310.201**

	Aantal participaties		Intrinsieke waarde In € 1.000		Belang in %	
	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018	30-06-2019	31-12-2018
ASN Microkredietpool	5.523.007	5.348.294	326.043	310.201	80,79%	91,88%
			Intrinsieke waarde per participatie (in € 1)			
ASN Microkredietpool			59,03	57,82		

Aangezien dit fonds zijn vermogen belegt in de ASN Microkredietpool, zijn - in het kader van het vereiste inzicht op basis van het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen Wft (Bgfo) artikel 122 tot en met 124 - de halfjaarcijfers van de ASN Microkredietpool opgenomen in het halfjaarbericht.

Risico's en beheersing van risico's
Het risicoprofiel van het fonds is gelijk aan het risicoprofiel van de pool waarin het fonds belegt. Elke pool belegt in verschillende financiële instrumenten, met een eigen risico. We verwijzen naar de toelichting op de halfjaarcijfers van ASN Beleggingsfondsen N.V. (hoofdstuk 3) en die van de onderliggende pool voor de uitwerking van de risico's.

(B) Eigen vermogen

Verloopoverzicht eigen vermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Geplaatst kapitaal		
Stand begin periode	27.708	25.405
Uitgegeven aandelen	2.010	2.830
Ingekochte aandelen	-249	-527
Stand ultimo periode	**29.469**	**27.708**
Agio		
Stand begin periode	272.610	249.274
Uitgegeven aandelen	20.429	28.510
Ingekochte aandelen	-2.453	-5.174
Stand ultimo periode	**290.586**	**272.610**
Overige reserves		
Stand begin periode	2.412	-12
Toevoeging uit onverdeeld resultaat	1.049	2.531
Ingekochte aandelen	-75	-107
Stand ultimo periode	**3.386**	**2.412**
Onverdeeld resultaat		
Stand begin periode	6.867	3.048
Toevoeging aan overige reserves	-1.049	-2.531
Uitgekeerd dividend	-5.818	-517

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Resultaat over de verslagperiode	1.991	6.867
Stand ultimo periode	1.991	6.867
Totaal eigen vermogen	**325.432**	**309.597**

Vijfjarenoverzicht

In € 1.000	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*31-12-2017*[1]
Totaal intrinsieke waarde	325.432	309.597	277.715
Koersresultaat	5.618	13.594	6.511
Bedrijfslasten	3.627	6.727	3.463
Totaal resultaat	1.991	6.867	3.048[2]
Aantal uitstaande gewone aandelen	5.893.957	5.541.655	5.081.093
Per gewoon aandeel			
In euro's			
Intrinsieke waarde	55,02[3]	55,87[4]	54,66
Beurskoers	55,21	55,73	54,51
Dividend[5]	1,00	0,10	-[6]
Waardeveranderingen beleggingen	0,99	2,57	1,57
Bedrijfslasten	0,64	1,27	0,84
Totaal resultaat[7]	0,35	1,30	0,73

1 *Het fonds is opgericht op 12 juni 2017 en bestaat derhalve nog geen vijf jaar.*

2 *Het resultaat is berekend over de periode van 12 juni 2017 tot en met 31 december 2017.*

3 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 30 juni 2019 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 30 juni 2019. Het verschil wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een lagere waardering (circa € 1,4 miljoen) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar hoofdstuk 2.12 ASN-Novib Microkredietfonds, paragraaf rendementsbijdragen.*

4 *De gepresenteerde intrinsieke waarde per 31 december 2018 is gecorrigeerd ten opzichte van de reeds eerder afgegeven intrinsieke waarde per 31 december 2018. Het verschil wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een hogere waardering (circa € 1,1 miljoen) van de aandelenparticipaties in de ASN Microkredietpool.*

5 *Dit betreft het in het betreffende jaar uitgekeerde dividend over het voorafgaande jaar.*

6 *Op 15 juni 2017 is het ASN-Novib Microkredietfonds ondergebracht in de paraplustructuur van ASN Beleggingsfondsen N.V. Met ingang van die datum vinden eventuele dividenduitkeringen niet meer plaats bij de ASN Microkredietpool maar bij het het ASN-Novib Microkredietfonds.*

7 *Het totaal resultaat per aandeel is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande aandelen gedurende de periode van 12 juni 2017 tot en met 31 december 2017.*

4.12.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	3.627	3.218
Lopende kosten		
Totale bedrijfslasten	3.627	3.218
Gemiddeld fondsvermogen in de verslagperiode	317.705	281.848
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)	**2,30%**	**2,30%**

Het fonds betaalt aan ABB fondskosten. ABB betaalt uit deze fondskosten alle kosten die voor het fonds worden gemaakt. Deze vergoeding wordt dagelijks (op beursdagen) gereserveerd en ten laste gebracht van het vermogen van het fonds. Dit gebeurt naar rato van een vast percentage van 2,30% (op jaarbasis) van het vermogen van het fonds per dagultimo.

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten.

ASN-Novib Microkredietfonds heeft gedurende de verslagperiode gemiddeld 10% of meer van haar vermogen direct of indirect belegd in ASN Microkredietpool. Daarom is naast de lopendekostenfactor voor dit fonds tevens een synthetische lopendekostenfactor van toepassing waarbij behalve met de kosten van ASN-Novib Microkredietfonds ook rekening wordt gehouden met de kosten van ASN Microkredietpool.
De lopendekostenfactor van ASN Microkredietpool bedroeg in de verslagperiode 0,02% (eerste helft 2018: 0,01%). Derhalve komt de synthetische lopendekostenfactor van ASN-Novib Microkredietfonds in de verslagperiode uit op 2,32% (eerste helft 2018: 2,31%).

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. De feitelijke aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats in de ASN Microkredietpool. Daarom verwijzen wij voor de omloopfactor naar de toelichting van de ASN Microkredietpool in hoofdstuk 5.7, paragraaf *Omloopfactor*.

Transactiekosten
De kosten van de onderliggende beleggingstransacties in de beleggingspools van het fonds zijn inbegrepen in de aan en verkoopprijzen van de betreffende transacties. Een opgave van de geïdentificeerde transactiekosten is opgenomen in de toelichting op de halfjaarcijfers per beleggingspool in hoofdstuk 5.

Microfinanciering

5 Halfjaarcijfers ASN Beleggingspools

Microfinanciering

5.1 ASN Aandelenpool

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Aandelen		1.388.822	1.274.377
Vorderingen		8.275	6.487
Overige activa			
Liquide middelen		8.342	10.219
Kortlopende schulden		1.689	7.515
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		14.928	9.191
Activa min kortlopende schulden		1.403.750	**1.283.568**
Fondsvermogen	(B)		
Gestort kapitaal		987.367	1.044.282
Overige reserves		198.128	349.070
Onverdeeld resultaat		218.255	-109.784
Totaal fondsvermogen		1.403.750	**1.283.568**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		22.982	24.089
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		41.645	-2.265
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		153.558	18.554
Overige bedrijfsopbrengsten	(C)	130	60
Som van de bedrijfsopbrengsten		**218.315**	**40.438**
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	(D)	60	40
Som van de bedrijfslasten		**60**	**40**
Resultaat		**218.255**	**40.398**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	218.125	40.338
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-41.645	2.265
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-153.558	-18.554
Aankoop van beleggingen	-465.394	-399.229
Verkoop van beleggingen	546.152	391.847
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-1.884	-10.023
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-4.405	11.871
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**97.391**	**18.515**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	52.181	65.768
Inkoop van participaties	-150.254	-77.029
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	96	-355
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-1.421	2.797
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-99.398**	**-8.819**
Mutatie liquide middelen	-2.007	9.696
Liquide middelen begin van de verslagperiode	10.219	6.577
Koersverschillen op geldmiddelen	130	60
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**8.342**	**16.333**

5.1.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	1.274.377	1.417.666
Aankopen	465.394	930.715
Verkopen	-546.152	-925.878
Gerealiseerde waardeveranderingen	41.645	-29.718
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	153.558	-118.408
Stand ultimo periode	**1.388.822**	**1.274.377**

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van ASN Aandelenpool bevinden is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille en de sector- en landenverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en het valutarisico.

De specificaties betreffen de beleggingen per 30 juni 2019 met de gepresenteerde marktwaarde in duizenden euro's.

Indeling in sectoren

Aantal		Valuta	Marktwaarde in € 1.000
	Auto's		
295.006	Hella GmbH & Co KGaA	EUR	12.827
159.022	Plastic Omnium	EUR	3.646
			16.473
	Basisgoederen		
1.917.082	DS Smith	GBP	7.767
2.401	Givaudan	CHF	5.960
166.348	Holmen	SEK	3.118
2.833.838	Orora	AUD	5.658
542.360	Smurfit Kappa	EUR	14.432
			36.935
	Consumentenservicebedrijven		
222.400	Benesse	JPY	4.546
			4.546
	Detailhandel		
58.192	ASOS	GBP	1.658
338.106	CECONOMY AG	EUR	1.824
649.677	Hennes & Mauritz	SEK	10.168
840.946	Inditex	EUR	22.243
212.185	Kontoor Brands Inc.	USD	5.221
549.008	WH Smith	GBP	12.087
			53.201
	Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg		
156.777	Becton Dickinson	USD	34.694
85.411	Coloplast	DKK	8.489
41.095	CompuGroup Medical	EUR	2.918

Aantal		Valuta	Marktwaarde in € 1.000
56.829	Demant A/S	DKK	1.554
140.400	Ensign Group	USD	7.018
125.589	Korian	EUR	4.202
1.463.699	Netcare	ZAR	1.639
327.989	Philips	EUR	12.524
43.072	Ramsay Health Care	AUD	1.917
256.506	Smith & Nephew	GBP	4.888
			79.843
	Duurzame consumptiegoederen		
87.409	Adidas	EUR	23.732
2.286.325	Barratt Developments	GBP	14.631
375.105	Bellway	GBP	11.675
61.213	Berkeley Group	GBP	2.552
289.615	Electrolux	SEK	6.504
77.040	EssilorLuxottica SA	EUR	8.840
613.100	Gildan Activewear	CAD	20.880
693.000	Hanesbrands	USD	10.479
663.794	Persimmon	GBP	14.815
189.200	Puma	EUR	11.097
34.064	SEB	EUR	5.386
8.020.632	Taylor Wimpey	GBP	14.140
312.600	VF	USD	23.978
			168.709
	Energie		
89.325	EDP Renováveis	EUR	806
			806
	Farmacie & biotechnologie		
1.917.900	Astellas Pharma	JPY	23.994
404.196	AstraZeneca	GBP	29.082
1.622.317	GlaxoSmithKline	GBP	28.585
143.632	Merck	EUR	13.208
763.426	Novo Nordisk	DKK	34.214
			129.083
	Fund certificates		
13.454	ASN Venture Capital Fonds	EUR	7.482
			7.482
	Halfgeleiders		
874.400	Advanced Micro Devices	USD	23.319
281.900	Advantest	JPY	6.812
266.532	Aixtron	EUR	2.236
109.015	AMS	CHF	3.757
141.492	ASML	EUR	25.998
263.400	Canada Solar	USD	5.049
221.005	Dialog Semiconductor	EUR	7.837
24.016	Elmos Semiconductor	EUR	528
2.164.755	Meyer Burger Technology	CHF	1.020
943.000	Micron Technology	USD	31.955
28.455	SMA Solar Technology	EUR	728
30.898	Soitec	EUR	2.975
582.175	STMicroelectronics	EUR	9.082
345.000	Taiwan Semiconductor Manufacturing	TWD	2.331
102.200	Tokyo Electron	JPY	12.594
396.000	Vanguard International Semi	TWD	730

Aantal		Valuta	Marktwaarde in € 1.000
			136.951
	Kapitaalgoederen		
683.751	Assa Abloy	SEK	13.583
104.971	Dürr	EUR	3.146
443.500	Evoqua Water Technologies	USD	5.546
218.290	Indutrade	SEK	6.132
57.443	Jungheinrich	EUR	1.557
310.321	Kingspan	EUR	14.821
14.307	Landis+Gyr Group	CHF	1.002
181.930	Legrand	EUR	11.697
98.232	Nordex	EUR	1.191
139.754	OSRAM Licht	EUR	4.047
25.362	Rockwool	DKK	5.695
851.423	SIG	GBP	1.234
74.265	TKH Group	EUR	4.051
129.486	Uponor	EUR	1.236
121.981	Vestas Wind Systems	DKK	9.267
54.511	Zumtobel Group	EUR	376
			84.581
	Media		
819.930	Adevinta ASA	NOK	8.006
152.479	M6 Métropole Télévision	EUR	2.539
132.340	Nextar Broadcasting Group	USD	11.737
1.557.418	NOS SGPS	EUR	9.002
461.537	Rightmove	GBP	2.758
306.362	Technicolor	EUR	249
95.610	Telenet	EUR	4.685
			38.976
	Nutsbedrijven		
3.232.000	Beijing Enterprises Water	HKD	1.686
204.113	Red Eléctrica de España	EUR	3.738
			5.424
	Onroerend goed		
588.282	Capital & Counties Properties	GBP	1.424
72.958	Castellum	SEK	1.226
39.136	Gecina	EUR	5.150
594.000	Hannon Armstrong Sustainable	USD	14.699
165.900	Jones Lang Lasalle	USD	20.496
			42.995
	Reclame		
530	JCDecaux	EUR	14
			14
	Software & services		
267.997	Amadeus	EUR	18.669
840.505	Sage Group	GBP	7.537
382.574	Salesforce.com	USD	50.973
53.698	SimCorp	DKK	4.569
871.150	Sophos Group	GBP	3.843
118.200	Tableau Software	USD	17.232
			102.823
	Technologie		
310.385	Electrocomponents	GBP	2.195
138.600	Ibiden	JPY	2.130

Aantal		Valuta	Marktwaarde in € 1.000
3.786.000	Lite-on Technology	TWD	4.870
257.700	Murata Manufacturing	JPY	10.166
87.300	Tech Data	USD	8.019
2.004.135	Telefonaktiebolaget LM Ericsson	SEK	16.711
40.700	Yaskawa Electric	JPY	1.214
			45.305
	Telecommunicatiediensten		
272.798	DNA Oyj	EUR	5.729
295.166	Elisa	EUR	12.666
690.700	KDDI	JPY	15.444
5.668.663	KPN	EUR	15.305
1.207.700	NTT Docomo	JPY	24.731
165.640	Orange Belgium SA	EUR	2.889
135.752	Proximus SADP	EUR	3.519
535.000	Rogers Communications	CAD	25.201
6.749	Swisscom	CHF	2.979
1.210.287	Telefónica Deutschland	EUR	2.974
11.278.718	Vodafone	GBP	16.301
			127.738
	Transport		
152.500	East Japan Railway	JPY	12.529
4.322.359	FirstGroup	GBP	4.722
			17.251
	Uitgeverijen		
98.910	Axel Springer	EUR	6.127
163.300	Lagardère	EUR	3.740
273.100	New York Times	USD	7.823
1.149.762	Pearson	GBP	10.529
331.906	Schibsted	NOK	8.043
			36.262
	Verzorgingsproducten		
588.690	Essity	SEK	15.901
115.095	Henkel	EUR	9.900
113.325	L'Oréal	EUR	28.388
63.156	Ontex Group	EUR	896
284.797	Reckitt Benckiser	GBP	19.778
609.976	Unilever	EUR	32.670
			107.533
	Voeding en dranken		
199.500	Campbell Soup	USD	7.020
275.198	Clicks Group	ZAR	3.518
561.840	Coca-Cola HBC	GBP	18.661
124.341	Pernod Ricard	EUR	20.149
			49.348
	Zakelijke dienstverlening		
169.477	Adecco	CHF	8.954
32.384	Elis	EUR	517
4.217.972	Hays	GBP	7.406
417.975	Herman Miller	USD	16.406
142.400	Interface	USD	1.916
10.887	Lassila & Tikanoja	EUR	156
140.652	Manpower	USD	11.931
401.500	Nielsen	USD	7.968

Aantal		*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
247.290	Randstad	EUR	11.944
816.195	RELX	EUR	17.369
36.108	Société BIC	EUR	2.421
149.261	Wolters Kluwer	EUR	9.555
			96.543
	Som van de beleggingen		**1.388.822**

Landenverdeling ASN Aandelenpool

In € 1.000	*30-06-2019*		*31-12-2018*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Verenigde Staten	318.430	22,8	299.939	23,6
Verenigd Koninkrijk	277.483	20,0	241.950	19,0
Japan	114.160	8,2	132.776	10,4
Frankrijk	99.913	7,2	107.386	8,4
Duitsland	98.040	7,1	83.160	6,5
Nederland	86.859	6,3	73.161	5,8
Zweden	73.343	5,3	57.618	4,5
Denemarken	63.788	4,6	60.667	4,8
Canada	51.130	3,7	40.958	3,2
Zwitserland	47.658	3,4	52.408	4,1
Spanje	45.456	3,3	47.599	3,7
Ierland	29.253	2,1	22.925	1,8
Finland	19.787	1,4	20.788	1,6
Noorwegen	16.049	1,2	7.747	0,6
België	11.989	0,9	9.068	0,7
Portugal	9.002	0,6	-	-
Taiwan	7.931	0,6	-	-
Australië	7.575	0,5	10.969	0,9
Zuid-Afrika	5.157	0,4	-	-
Oostenrijk	4.133	0,3	3.393	0,3
Hongkong	1.686	0,1	1.862	0,1
Italië	-	-	3	-
Totaal	**1.388.822**	**100,0**	**1.274.377**	**100,0**

Sectorverdeling ASN Aandelenpool

In € 1.000	30-06-2019		31-12-2018	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Duurzame consumptiegoederen	168.709	12,1	104.007	8,2
Halfgeleiders	136.951	9,9	126.458	9,9
Farmacie & biotechnologie	129.083	9,3	185.762	14,7
Telecommunicatiediensten	127.738	9,2	167.410	13,2
Verzorgingsproducten	107.533	7,7	89.681	7,0
Software & services	102.823	7,4	82.673	6,5
Zakelijke dienstverlening	96.543	7,0	87.261	6,8
Kapitaalgoederen	84.581	6,1	69.095	5,4
Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg	79.843	5,7	64.136	5,0
Detailhandel	53.201	3,8	41.693	3,3
Voeding en dranken	49.348	3,6	37.364	2,9
Technologie	45.305	3,3	35.902	2,8
Onroerend goed	42.995	3,1	38.008	3,0
Media	38.976	2,8	12.530	1,0
Basisgoederen	36.935	2,7	52.017	4,1
Uitgeverijen	36.262	2,6	33.347	2,6
Transport	17.251	1,2	12.919	1,0
Auto's	16.473	1,2	11.669	0,9
Fund certificates	7.482	0,5	7.463	0,6
Nutsbedrijven	5.424	0,4	1.865	0,1
Consumentenservicebedrijven	4.546	0,3	4.895	0,4
Energie	806	0,1	-	-
Reclame	14	-	8.222	0,6
Totaal	**1.388.822**	**100,0**	**1.274.377**	**100,0**

(B) Fondsvermogen

Verloopoverzicht fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	1.044.282	1.039.745
Uitgegeven participaties	52.181	113.531
Ingekochte participaties	-109.096	-108.994
Stand ultimo periode	**987.367**	**1.044.282**
Overige reserves		
Stand per 1 januari	349.070	269.163
Ingekochte participaties	-41.158	-39.744
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-109.784	119.651
Stand ultimo periode	**198.128**	**349.070**
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-109.784	119.651
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	109.784	-119.651
Resultaat over de verslagperiode	218.255	-109.784
Stand ultimo periode	**218.255**	**-109.784**
Totaal fondsvermogen	**1.403.750**	**1.283.568**

Vijfjarenoverzicht

Totalen in € 1.000	***30-06-2019***	***31-12-2018***	***31-12-2017***	***31-12-2016***	***31-12-2015***
Totaal intrinsieke waarde	1.403.750	1.283.568	1.428.559	934.343	955.406
Aantal uitstaande participaties	13.081.980	14.027.735	14.373.591	10.578.988	10.660.229
Intrinsieke waarde per participatie	107,30	91,50	99,39	88,32	89,62

Kredietrisico

Er wordt een kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico van de ASN Aandelenpool bedraagt ultimo verslagperiode € 16,6 miljoen (ultimo 2018: € 16,7 miljoen).

Liquiditeitsrisico

Per verslagdatum was 0,54% (ultimo 2018: 0,58%) van de ASN Aandelenpool belegd in ASN Venture Capital Fonds N.V. De beleggingen in ASN Venture Capital Fonds N.V. hebben een illiquide karakter.

5.1.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Koersverschillen op geldmiddelen	130	60
Totaal	**130**	**60**

(D) Overige bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Rente rekening courant	60	40
Totaal	**60**	**40**

Lopendekostenfactor
De Beheerder ontvangt van de ASN Aandelenpool geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer, deze beheervergoeding wordt aan de Fondsen, die in de ASN Aandelenpool beleggen, in rekening gebracht. De lopendekostenfactor van ASN Aandelenpool is derhalve nihil (eerste helft 2018: nihil).

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van participaties, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingspool.

	01-01-2019 t/m 30-06-2019	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Omloopfactor	58,55%	44,57%

Transactiekosten
Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen € 758.174 (eerste helft 2018: € 699.435).

5.2 ASN Obligatiepool

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Obligaties		694.849	719.344
Vorderingen		7.649	8.516
Overige activa			
Liquide middelen		2.453	597
Kortlopende schulden		249	736
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		9.853	8.377
Activa min kortlopende schulden		**704.702**	**727.721**
Fondsvermogen	(B)		
Gestort kapitaal		641.187	677.207
Overige reserves		42.421	44.027
Onverdeeld resultaat		21.094	6.487
Totaal fondsvermogen		**704.702**	**727.721**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Opbrengsten uit beleggingen			
Rente obligaties		7.403	9.347
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		626	-802
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		13.070	-4.421
Som van de bedrijfsopbrengsten		**21.099**	**4.124**
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	(C)	5	4
Som van de bedrijfslasten		**5**	**4**
Resultaat		**21.094**	**4.120**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	21.094	4.120
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-626	802
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-13.070	4.421
Aankoop van beleggingen	-131.679	-133.294
Verkoop en lossingen van beleggingen	169.870	114.935
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	1.326	-1.258
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-	1.793
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**46.915**	**-8.481**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	58.628	52.382
Inkoop van participaties	-102.741	-45.043
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	-459	-262
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-487	1.401
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-45.059**	**8.478**
Mutatie liquide middelen	1.856	-3
Liquide middelen begin van de verslagperiode	597	1.814
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**2.453**	**1.811**

5.2.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	719.344	813.906
Aankopen	131.679	313.796
Verkopen	-169.358	-389.616
Lossingen	-512	-7.384
Gerealiseerde waardeveranderingen	626	-4.460
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	13.070	-6.898
Stand ultimo periode	**694.849**	**719.344**

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

Onderstaande tabel geeft inzicht in het renterisico. De *modified duration* geeft een indicatie wat de percentuele mutatie van de waarde van de portefeuille zou zijn bij een wijziging van de marktrente van één procent.

	30-06-2019	31-12-2018
Effectief rendement	-0,20%	0,33%
Couponrendement	1,97%	2,21%
Gemiddeld resterende looptijd	5,17 jaar	5,21 jaar
Modified duration	4,92	4,88

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van ASN Obligatiepool bevinden is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille en de sector-, landen- en ratingverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico, valutarisico en kredietrisico.

De specificaties betreffen de beleggingen per 30 juni 2019 met de gepresenteerde marktwaarde in duizenden euro's.

Nominale waarde in € 1.000	Coupon-rente		Valuta	Renteherzienings-datum	Marktwaarde in € 1.000
		Staatsobligaties			
3.000	3,75%	België	EUR	28-9-2020	3.162
4.200	4,25%	België	EUR	28-9-2021	4.668
2.800	4%	België	EUR	28-3-2022	3.161
2.700	4,25%	België	EUR	28-9-2022	3.133
4.000	2,25%	België	EUR	22-6-2023	4.456
4.000	2,6%	België	EUR	22-6-2024	4.613
5.020	0,5%	België	EUR	22-10-2024	5.262
650	0,8%	België	EUR	22-6-2025	694
2.000	4,5%	België	EUR	28-3-2026	2.649
2.500	1%	België	EUR	22-6-2026	2.718
3.600	0,8%	België	EUR	22-6-2027	3.870
3.250	5,5%	België	EUR	28-3-2028	4.840
3.250	0,8%	België	EUR	22-6-2028	3.494
					46.720
5.700	0%	Duitsland	EUR	17-4-2020	5.731
8.000	2,5%	Duitsland	EUR	4-1-2021	8.401

Nominale waarde in € 1.000	Coupon-rente		Valuta	Renteherzienings-datum	Marktwaarde in € 1.000
5.700	0%	Duitsland	EUR	9-4-2021	5.775
3.000	0%	Duitsland	EUR	8-10-2021	3.052
2.500	2%	Duitsland	EUR	4-1-2022	2.676
4.300	0%	Duitsland	EUR	8-4-2022	4.392
4.700	1,5%	Duitsland	EUR	4-9-2022	5.042
4.000	1,5%	Duitsland	EUR	15-2-2023	4.330
4.900	2%	Duitsland	EUR	15-8-2023	5.458
2.950	0%	Duitsland	EUR	13-10-2023	3.041
3.650	6,25%	Duitsland	EUR	4-1-2024	4.815
4.700	1,5%	Duitsland	EUR	15-5-2024	5.207
3.500	1%	Duitsland	EUR	15-8-2024	3.802
3.250	0,5%	Duitsland	EUR	15-2-2025	3.460
3.400	0,5%	Duitsland	EUR	15-2-2026	3.646
5.500	0,25%	Duitsland	EUR	15-2-2027	5.821
4.500	0,5%	Duitsland	EUR	15-8-2027	4.859
5.550	0,5%	Duitsland	EUR	15-2-2028	5.999
6.000	0,25%	Duitsland	EUR	15-2-2029	6.338
					91.845
5.000	2,5%	Frankrijk	EUR	25-10-2020	5.207
4.050	3,25%	Frankrijk	EUR	25-10-2021	4.424
4.700	0%	Frankrijk	EUR	25-5-2022	4.793
6.000	0%	Frankrijk	EUR	25-3-2023	6.142
9.400	1,75%	Frankrijk	EUR	25-11-2024	10.537
2.000	0,5%	Frankrijk	EUR	25-5-2025	2.107
3.000	1%	Frankrijk	EUR	25-11-2025	3.264
1.000	0,5%	Frankrijk	EUR	25-5-2026	1.056
3.350	0,25%	Frankrijk	EUR	25-11-2026	3.477
3.000	1%	Frankrijk	EUR	25-5-2027	3.289
5.000	0,75%	Frankrijk	EUR	25-5-2028	5.386
					49.682
1.000	4,5%	Ierland	EUR	18-4-2020	1.041
2.600	5%	Ierland	EUR	18-10-2020	2.789
2.900	0,8%	Ierland	EUR	15-3-2022	3.005
5.044	3,9%	Ierland	EUR	20-3-2023	5.871
4.650	3,4%	Ierland	EUR	18-3-2024	5.490
4.850	5,4%	Ierland	EUR	13-3-2025	6.423
5.500	1%	Ierland	EUR	15-5-2026	5.940
4.300	0,9%	Ierland	EUR	15-5-2028	4.629
2.000	1,1%	Ierland	EUR	15-5-2029	2.181
					37.369
850	0,7%	Italië	EUR	1-5-2020	855
2.150	4%	Italië	EUR	1-9-2020	2.251
5.400	3,75%	Italië	EUR	1-5-2021	5.746
2.050	4,75%	Italië	EUR	1-9-2021	2.240
2.000	5%	Italië	EUR	1-3-2022	2.229
1.100	4,40%	Italië	EUR	1-11-2022	1.266
5.600	4,75%	Italië	EUR	1-8-2023	6.418
2.300	4,5%	Italië	EUR	1-3-2024	2.637
2.500	1,85%	Italië	EUR	15-5-2024	2.570
1.400	3,75%	Italië	EUR	1-9-2024	1.565

Nominale waarde in € 1.000	Coupon-rente		Valuta	Renteherzienings-datum	Marktwaarde in € 1.000
3.250	5%	Italië	EUR	1-3-2025	3.875
1.000	1,6%	Italië	EUR	1-6-2026	1.002
1.700	1,25%	Italië	EUR	1-12-2026	1.661
2.200	2,05%	Italië	EUR	1-8-2027	2.249
1.800	2%	Italië	EUR	1-2-2028	1.832
1.600	2,8%	Italië	EUR	1-12-2028	1.719
					40.115
5.900	3,5%	Nederland	EUR	15-7-2020	6.155
6.300	3,25%	Nederland	EUR	15-7-2021	6.814
4.000	0%	Nederland	EUR	15-1-2022	4.071
8.745	7,5%	Nederland	EUR	15-1-2023	11.319
8.800	1,75%	Nederland	EUR	15-7-2023	9.664
5.500	2%	Nederland	EUR	15-7-2024	6.221
7.800	0,25%	Nederland	EUR	15-7-2025	8.150
6.000	0,5%	Nederland	EUR	15-7-2026	6.393
6.000	0,75%	Nederland	EUR	15-7-2027	6.524
2.500	5,5%	Nederland	EUR	15-1-2028	3.763
6.000	0,75%	Nederland	EUR	15-7-2028	6.549
					75.623
7.500	3,9%	Oostenrijk	EUR	15-7-2020	7.852
8.960	3,5%	Oostenrijk	EUR	15-9-2021	9.792
5.000	3,65%	Oostenrijk	EUR	20-4-2022	5.608
8.750	3,4%	Oostenrijk	EUR	22-11-2022	9.957
8.050	1,75%	Oostenrijk	EUR	20-10-2023	8.865
7.250	1,65%	Oostenrijk	EUR	21-10-2024	8.080
8.000	1,2%	Oostenrijk	EUR	20-10-2025	8.820
3.650	4,85%	Oostenrijk	EUR	15-3-2026	4.947
5.200	0,75%	Oostenrijk	EUR	20-10-2026	5.598
6.320	6,25%	Oostenrijk	EUR	15-7-2027	9.661
8.000	0,75%	Oostenrijk	EUR	20-2-2028	8.629
5.000	0,5%	Oostenrijk	EUR	20-2-2029	5.267
					93.076
2.000	4,8%	Portugal	EUR	15-6-2020	2.099
7.200	3,85%	Portugal	EUR	15-4-2021	7.753
6.000	2,2%	Portugal	EUR	17-10-2022	6.496
7.000	4,95%	Portugal	EUR	25-10-2023	8.568
4.250	5,65%	Portugal	EUR	15-2-2024	5.397
6.500	2,875%	Portugal	EUR	15-10-2025	7.657
4.500	2,875%	Portugal	EUR	21-7-2026	5.368
4.750	4,125%	Portugal	EUR	14-4-2027	6.177
4.800	2,125%	Portugal	EUR	17-10-2028	5.565
					55.080
2.000	4,125%	Slovenië	EUR	26-1-2020	2.051
1.800	4,375%	Slovenië	EUR	18-1-2021	1.933
4.000	3%	Slovenië	EUR	8-4-2021	4.241
4.000	2,25%	Slovenië	EUR	25-3-2022	4.293
3.900	4,625%	Slovenië	EUR	9-9-2024	4.899
6.000	2,125%	Slovenië	EUR	28-7-2025	6.845
5.850	5,125%	Slovenië	EUR	30-3-2026	7.949

Nominale waarde in € 1.000	Coupon-rente		Valuta	Renteherzienings-datum	Marktwaarde in € 1.000
9.700	1,25%	Slovenië	EUR	22-3-2027	10.677
8.600	1%	Slovenië	EUR	6-3-2028	9.303
3.400	1,1875%	Slovenië	EUR	14-3-2029	3.718
					55.909
1.000	4%	Slowakije	EUR	27-4-2020	1.036
1.000	4%	Slowakije	EUR	26-3-2021	1.079
4.000	3%	Slowakije	EUR	28-2-2023	4.495
4.350	0%	Slowakije	EUR	13-11-2023	4.411
7.547	4,35%	Slowakije	EUR	14-10-2025	9.883
5.500	0,625%	Slowakije	EUR	22-5-2026	5.783
4.800	1,375%	Slowakije	EUR	21-1-2027	5.302
5.900	1%	Slowakije	EUR	12-6-2028	6.340
1.750	3,625%	Slowakije	EUR	16-1-2029	2.319
					40.648
1.900	4,85%	Spanje	EUR	31-10-2020	2.034
1.700	5,5%	Spanje	EUR	30-4-2021	1.885
2.500	0,75%	Spanje	EUR	30-7-2021	2.561
3.000	5,85%	Spanje	EUR	31-1-2022	3.486
2.300	0,45%	Spanje	EUR	31-10-2022	2.360
3.400	4,4%	Spanje	EUR	31-10-2023	4.084
3.000	2,75%	Spanje	EUR	31-10-2024	3.461
2.350	1,6%	Spanje	EUR	30-4-2025	2.577
2.150	4,65%	Spanje	EUR	30-7-2025	2.763
4.300	1,3%	Spanje	EUR	31-10-2026	4.665
3.500	1,45%	Spanje	EUR	31-10-2027	3.851
1.750	6%	Spanje	EUR	31-1-2029	2.685
2.000	1,45%	Spanje	EUR	30-4-2029	2.203
					38.615
		Totaal staatsobligaties			**624.682**
		Greenbonds			
5.000	0,125%	Nordrhein-Westfalen	EUR	16-3-2023	5.103
5.000	0,05%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	30-5-2024	5.131
1.000	0,875%	NRW.Bank	EUR	10-11-2025	1.069
4.000	0,5%	Kreditanstalt für Wiederaufbau	EUR	28-9-2026	4.228
2.000	0,5%	Land Nordrhein-Westfalen	EUR	16-2-2027	2.090
Duitsland					**17.621**
3.000	0,375%	Nordic Investment Bank	EUR	19-9-2022	3.093
5.000	0,125%	Nordic Investment Bank	EUR	10-6-2024	5.139
Finland					**8.232**
5.000	0,125%	Council of Europe Development Bank	EUR	10-4-2024	5.126
1.200	0,5%	Île-de-France	EUR	14-6-2025	1.248
Frankrijk					**6.374**
7.500	1,375%	European Investment Bank	EUR	15-11-2019	7.554
5.000	1,25%	European Investment Bank	EUR	13-11-2026	5.577
Luxemburg					**13.131**
8.000	0,125%	Nederlandse Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden	EUR	20-4-2022	8.152

Nominale waarde in € 1.000	Coupon-rente		Valuta	Renteherzienings-datum	Marktwaarde in € 1.000
5.800	0,125%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	25-9-2023	5.928
6.000	0,2%	Bank Nederlandse Gemeenten	EUR	9-11-2024	6.163
4.242	1%	Nederlandse Waterschapsbank	EUR	3-9-2025	4.566
Nederland					**24.809**
		Totaal greenbonds			**70.167**
		Som van de beleggingen			**694.849**

Landenverdeling ASN Obligatiepool

In € 1.000	30-06-2019		31-12-2018	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Duitsland	109.466	15,7	112.618	15,7
Nederland	100.432	14,5	104.080	14,5
Oostenrijk	93.076	13,4	98.532	13,7
Frankrijk	56.056	8,1	58.223	8,1
Slovenië	55.909	8,0	58.155	8,1
Portugal	55.080	7,9	58.502	8,1
België	46.720	6,7	48.922	6,8
Slowakije	40.648	5,8	43.440	6,0
Italië	40.115	5,8	41.772	5,8
Spanje	38.615	5,6	40.203	5,6
Ierland	37.369	5,4	38.428	5,3
Luxemburg	13.131	1,9	8.380	1,2
Finland	8.232	1,2	8.089	1,1
Totaal	**694.849**	**100,0**	**719.344**	**100,0**

Sectorverdeling ASN Obligatiepool

In € 1.000	30-06-2019		31-12-2018	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Staat(sgegarandeerd)	676.269	97,3	701.169	97,5
Financiële conglomeraten	18.580	2,7	18.175	2,5
Totaal	**694.849**	**100,0**	**719.344**	**100,0**

Ratingverdeling ASN Obligatiepool

	30-06-2019		31-12-2018	
In € 1.000	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
AAA	222.999	32,2	225.104	31,3
AA+	106.464	15,3	111.607	15,5
AA	50.930	7,3	53.211	7,4
AA-	46.720	6,7	48.923	6,8
A+	78.017	11,2	81.868	11,4
A	55.909	8,0	-	-
A-	38.615	5,6	98.357	13,7
BBB+	-	-	-	-
BBB	95.195	13,7	41.771	5,8
BBB-	-	-	58.503	8,1
BB+	-	-	-	-
	694.849	**100,0**	**719.344**	**100,0**

Aflossing van de beleggingen

In € 1.000	30-06-2019		31-12-2018	
	Marktwaarde	%	Marktwaarde	%
Aflossing binnen 1 jaar	20.367	2,9	11.493	1,6
Aflossing tussen 1 en 5 jaar	321.305	46,3	342.799	47,7
Aflossing tussen 5 en 10 jaar	353.177	50,8	362.199	50,3
Aflossing na 10 jaar	-	-	2.853	0,4
Totaal	**694.849**	**100,0**	**719.344**	**100,0**

(B) Fondsvermogen

Verloopoverzicht fondsvermogen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	677.207	771.134
Uitgegeven participaties	58.628	63.278
Ingekochte participaties	-94.648	-157.205
Stand ultimo periode	**641.187**	**677.207**
Overige reserves		
Stand per 1 januari	44.027	51.935
Ingekochte participaties	-8.093	-10.568
Toevoeging uit onverdeeld resultaat	6.487	2.660
Stand ultimo periode	**42.421**	**44.027**
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	6.487	2.660
Toevoeging aan overige reserves	-6.487	-2.660
Resultaat over de verslagperiode	21.094	6.487
Stand ultimo periode	**21.094**	**6.487**
Totaal fondsvermogen	**704.702**	**727.721**

Vijfjarenoverzicht

Totalen in € 1.000	30-06-2019	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2016	31-12-2015
Totaal intrinsieke waarde	704.702	727.721	825.729	390.240	360.651
Aantal uitstaande participaties	13.139.241	13.970.607	15.991.393	7.565.151	7.245.741
Intrinsieke waarde per participatie	53,63	52,09	51,64	51,58	49,77

Kredietrisico

Er wordt een kredietrisico gelopen op het totaal van vastrentende beleggingen, vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico van de ASN Obligatiepool bedraagt ultimo verslagperiode € 705 miljoen (ultimo 2018: € 728,5 miljoen).

5.2.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Overige bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Rente rekening courant	5	4
Totaal	**5**	**4**

Lopendekostenfactor
De Beheerder ontvangt van de ASN Obligatiepool geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer, deze beheervergoeding wordt aan de Fondsen, die in de ASN Obligatiepool beleggen, in rekening gebracht. De lopendekostenfactor van ASN Obligatiepool is derhalve nihil (eerste helft 2018: nihil).

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van participaties, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingspool.

	01-01-2019 t/m 30-06-2019	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Omloopfactor	19,36%	18,27%

Transactiekosten
Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten zijn in beperkte mate te bepalen, omdat de transactiekosten van vastrentende waarden in de aan- en verkoopkosten zijn opgenomen en niet separaat worden vastgelegd.

5.3 ASN Mixpool

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Participaties in beleggingspools		248.070	235.823
Vorderingen		218	314
Kortlopende schulden		218	314
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		-	-
Activa min kortlopende schulden		**248.070**	**235.823**
Fondsvermogen	(B)		
Gestort kapitaal		163.611	166.753
Overige reserves		62.804	76.736
Onverdeeld resultaat		21.655	-7.666
Totaal fondsvermogen		**248.070**	**235.823**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		1.727	350
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		19.928	3.670
Som van de bedrijfsopbrengsten		**21.655**	**4.020**
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	(C)	-	-
Som van de bedrijfslasten		**-**	**-**
Resultaat		**21.655**	**4.020**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	21.655	4.020
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-1.727	-350
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-19.928	-3.670
Aankoop van beleggingen	-16.774	-23.246
Verkoop van beleggingen	26.182	25.765
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	49	-798
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-47	-234
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**9.410**	**1.487**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	9.336	9.620
Inkoop van participaties	-18.744	-12.139
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	47	234
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-49	798
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-9.410**	**-1.487**
Mutatie liquide middelen	-	-
Liquide middelen begin van de verslagperiode	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**-**	**-**

5.3.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Participaties in beleggingspools

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Stand per 1 januari	235.823	253.705
Aankopen	16.774	36.287
Verkopen	-26.182	-46.503
Gerealiseerde waardeveranderingen	1.727	318
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	19.928	-7.984
Stand ultimo periode	**248.070**	**235.823**

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

De specificatie betreft de beleggingen per 30 juni 2019 met de gepresenteerde intrinsieke waarde in duizenden euro's.

	30-06-2019		*31-12-2018*	
	Intrinsieke waarde in € 1.000	*%*	*Intrinsieke waarde in € 1.000*	*%*
ASN Obligatiepool	134.918	54,39	127.650	54,13
ASN Aandelenpool	113.152	45,61	108.173	45,87
Totaal	**248.070**	**100,00**	**235.823**	**100,00**

Toelichting waardering financiele instrumenten tegen reele waarde conform RJ290.916

ASN Mixpool belegt in een tweetal beleggingspools. Voor een toelichting op de waardering van de financiële instrumenten waarin deze beleggingspools beleggen, wordt verwezen naar de toelichting op de halfjaarcijfers van de betreffende beleggingspool.

Voor een specificatie van de beleggingen en inzicht in de risico's verwijzen we naar de toelichting op de betreffende beleggingspools.

Aandeel in portefeuille in %

(B) Fondsvermogen

Verloopoverzicht fondsvermogen

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	166.753	169.693
Uitgegeven participaties	9.336	12.196
Ingekochte participaties	-12.478	-15.136
Stand ultimo periode	**163.611**	**166.753**
Overige reserves		
Stand per 1 januari	76.736	69.409
Ingekochte participaties	-6.266	-7.276
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-7.666	14.603
Stand ultimo periode	**62.804**	**76.736**
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-7.666	14.603
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	7.666	-14.603
Resultaat over de verslagperiode	21.655	-7.666
Stand ultimo periode	**21.655**	**-7.666**
Totaal fondsvermogen	**248.070**	**235.823**

Vijfjarenoverzicht

Totalen in € 1.000	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*31-12-2017*	*31-12-2016*	*31-12-2015*
Totaal intrinsieke waarde	248.070	235.823	253.705	263.356	249.328
Aantal uitstaande participaties	3.403.920	3.536.900	3.685.614	4.045.134	3.889.999
Intrinsieke waarde per participatie	72,88	66,68	68,84	65,10	64,09

Kredietrisico

Er wordt een kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico van de ASN Mixpool bedraagt ultimo verslagperiode € 218 duizend (ultimo 2018: € 314 duizend). De pool loopt kredietrisico via de beleggingen in de onderliggende beleggingspools, te weten de ASN Obligatiepool en de ASN Aandelenpool. Voor dit risico verwijzen wij naar de toelichting op de betreffende beleggingspools.

5.3.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Overige bedrijfslasten

Lopendekostenfactor

De Beheerder ontvangt van de ASN Mixpool geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer, deze beheervergoeding wordt aan de Fondsen, die in de ASN Mixpool beleggen, in rekening gebracht. De lopendekostenfactor van ASN Mixpool is derhalve nihil (eerste helft 2018: nihil).

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille aan. De aan- en verkopen van beleggingen vinden plaats via de ASN Aandelenpool en de ASN Obligatiepool. Derhalve wordt voor de omloopfactor verwezen naar de toelichting op de winst-en-verliesrekening van deze pools.

5.4 ASN Milieupool

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Aandelen		653.830	598.848
Vorderingen		4.694	4.825
Overige activa			
Liquide middelen		10.081	1.165
Kortlopende schulden		42	1.793
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		14.733	4.197
Activa min kortlopende schulden		**668.563**	**603.045**
Fondsvermogen	(B)		
Gestort kapitaal		451.183	489.350
Overige reserves		93.159	221.454
Onverdeeld resultaat		124.221	-107.759
Totaal fondsvermogen		**668.563**	**603.045**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		10.151	9.729
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		20.048	1.446
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		93.959	-24.574
Overige bedrijfsopbrengsten	(C)	91	87
Som van de bedrijfsopbrengsten		**124.249**	**-13.312**
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	(D)	28	58
Som van de bedrijfslasten		**28**	**58**
Resultaat		**124.221**	**-13.370**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	124.208	-13.457
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-20.048	-1.446
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-93.959	24.574
Aankoop van beleggingen	-72.716	-109.250
Verkoop van beleggingen	131.741	64.366
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	290	-2.566
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-958	3.045
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**68.558**	**-34.734**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	12.259	52.180
Inkoop van participaties	-70.962	-17.573
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	-159	240
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-793	1.108
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-59.655**	**35.955**
Mutatie liquide middelen	8.903	1.221
Liquide middelen begin van de verslagperiode	1.165	21.009
Koersverschillen op geldmiddelen	13	87
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**10.081**	**22.317**

5.4.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	598.848	659.424
Aankopen	72.716	224.496
Verkopen	-131.741	-162.663
Gerealiseerde waardeveranderingen	20.048	-4.537
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	93.959	-117.872
Stand ultimo periode	**653.830**	**598.848**

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van ASN Milieupool bevinden is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille en de sector- en landenverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en het valutarisico.

De specificaties betreffen de beleggingen per 30 juni 2019 met de gepresenteerde marktwaarde in duizenden euro's.

Indeling in sectoren

Aantal		Valuta	Marktwaarde in € 1.000
	Basisgoederen		
848.166	BillerudKorsnas	SEK	9.918
459.894	Corbion	EUR	13.171
4.718.873	DS Smith	GBP	19.117
194.888	Lenzing	EUR	19.099
264.234	Novozymes	DKK	10.836
512.261	Smurfit Kappa	EUR	13.631
			85.772
	Duurzame consumptiegoederen		
208.646	Rinnai	JPY	11.649
			11.649
	Energie		
1.924.077	EDP Renováveis	EUR	17.355
42.389.963	Huaneng Renewables	HKD	10.244
292.315	Ormat technologies	USD	16.271
			43.870
	Halfgeleiders		
211.719	Power Integrations	USD	14.907
732.891	SunPower	USD	6.880
18.893.015	Xinyi Solar Holdings	HKD	8.176
			29.963
	Kapitaalgoederen		
308.596	A.O. Smith	USD	12.780
360.521	Advanced Drainage Systems	USD	10.381
1.071.355	Amiad Water Systems	GBP	2.706
658.800	Azbil	JPY	14.132

Aantal		*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
2.251.000	Chroma ATE	TWD	8.782
953.173	Fluidra	EUR	11.076
38.597	Geberit	CHF	15.851
27.645	Georg Fischer	CHF	23.230
513.640	Indutrade	SEK	14.428
295.297	Itron	USD	16.225
178.217	Kingspan	EUR	8.512
195.363	Landis+Gyr Group	CHF	13.680
174.112	Legrand	EUR	11.195
13.572	LEM	CHF	16.770
156.271	Lindsay	USD	11.281
1.458.179	NIBE Industrier	SEK	18.762
446.672	Pentair	USD	14.591
29.776	Rockwool	DKK	6.686
576.182	Signify	EUR	14.981
964.893	Uponor	EUR	9.210
94.649	Vestas Wind Systems	DKK	7.190
209.585	Watts Water Technologies	USD	17.149
787.544	Welbilt	USD	11.549
4.008.300	Zhuzhou CRRC Times Electric	HKD	18.539
			309.686
	Nutsbedrijven		
31.718.000	Beijing Enterprises Water	HKD	16.542
6.151.750	Hyflux	SGD	-
131.449	Middlesex Water	USD	6.839
477.727	Severn Trent	GBP	10.934
1.245.126	United Utilities	GBP	10.893
			45.208
	Onroerend goed		
302.883	Hannon Armstrong Sustainable	USD	7.495
			7.495
	Software & services		
107.599	Autodesk	USD	15.392
			15.392
	Technologie		
54.384	Littelfuse Inc.	USD	8.443
373.754	Murata Manufacturing	JPY	14.744
			23.187
	Transport		
236.000	East Japan Railway	JPY	19.389
			19.389
	Zakelijke dienstverlening		
2.659.744	Brambles	AUD	21.110
597.723	Daiseki	JPY	13.124
818.310	Lassila & Tikanoja	EUR	11.751
23.437.233	Renewi	GBP	7.570
300.000	Tomra systems	NOK	8.664
			62.219
	Som van de beleggingen		**653.830**

Landenverdeling ASN Milieupool

In € 1.000	*30-06-2019*		*31-12-2018*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Verenigde Staten	155.592	23,8	162.296	27,1
Japan	73.038	11,2	68.240	11,4
Zwitserland	69.531	10,6	54.967	9,2
Verenigd Koninkrijk	63.105	9,7	48.401	8,1
Zweden	43.108	6,6	34.690	5,8
China	36.959	5,7	42.331	7,1
Spanje	28.431	4,4	26.601	4,4
Nederland	28.152	4,3	23.693	3,9
Denemarken	24.712	3,8	20.238	3,4
Ierland	22.143	3,4	19.823	3,3
Australië	21.110	3,2	19.686	3,3
Finland	20.961	3,2	21.906	3,7
Oostenrijk	19.099	2,9	14.037	2,3
Hongkong	16.542	2,5	17.314	2,9
Frankrijk	11.195	1,7	-	-
Taiwan	8.782	1,3	-	-
Noorwegen	8.664	1,3	5.904	1,0
Israël	2.706	0,4	2.698	0,5
Singapore	-	-	829	0,1
Duitsland	-	-	15.194	2,5
Totaal	**653.830**	**100,0**	**598.848**	**100,0**

Sectorverdeling ASN Milieupool

In € 1.000	*30-06-2019*		*31-12-2018*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Kapitaalgoederen	309.686	47,4	272.684	45,5
Basisgoederen	85.772	13,1	68.911	11,5
Zakelijke dienstverlening	62.219	9,5	54.600	9,1
Nutsbedrijven	45.208	6,9	50.633	8,5
Energie	43.870	6,7	42.200	7,0
Halfgeleiders	29.963	4,6	49.018	8,2
Technologie	23.187	3,5	13.691	2,3
Transport	19.389	3,0	22.926	3,8
Software & services	15.392	2,4	14.086	2,4
Duurzame consumptiegoederen	11.649	1,8	10.099	1,7
Onroerend goed	7.495	1,1	-	-
Totaal	**653.830**	**100,0**	**598.848**	**100,0**

(B) Fondsvermogen

Verloopoverzicht fondsvermogen

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	489.350	447.879
Uitgegeven participaties	12.259	78.976
Ingekochte participaties	-50.426	-37.505
Stand ultimo periode	**451.183**	**489.350**
Overige reserves		
Stand per 1 januari	221.454	177.440
Ingekochte participaties	-20.536	-15.023
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-107.759	59.037
Stand ultimo periode	**93.159**	**221.454**
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-107.759	59.037
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	107.759	-59.037
Resultaat over de verslagperiode	124.221	-107.759
Stand ultimo periode	**124.221**	**-107.759**
Totaal fondsvermogen	**668.563**	**603.045**

Vijfjarenoverzicht

Totalen in € 1.000	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*31-12-2017*	*31-12-2016*	*31-12-2015*
Totaal intrinsieke waarde	668.563	603.045	684.356	460.788	386.750
Aantal uitstaande participaties	14.838.173	16.209.330	15.609.693	11.680.580	10.811.272
Intrinsieke waarde per participatie	45,06	37,20	43,84	39,45	35,77

Kredietrisico

Er wordt een kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico van de ASN Milieupool bedraagt ultimo verslagperiode € 14,8 miljoen (ultimo 2018: € 6,0 miljoen).

5.4.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Koersverschillen op geldmiddelen	13	87
Overige bedrijfsopbrengsten	78	-
Totaal	**91**	**87**

De Overige bedrijfsopbrengsten hebben betrekking op van Impax Asset Management ontvangen retourprovisies.

(D) Overige bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Rente rekening courant	28	58
Totaal	**28**	**58**

Lopendekostenfactor
De Beheerder ontvangt van de ASN Milieupool geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer, deze beheervergoeding wordt aan de Fondsen, die in de ASN Milieupool beleggen, in rekening gebracht. De lopendekostenfactor van ASN Milieupool is derhalve nihil (eerste helft 2018: nihil).

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van participaties, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingspool.

	01-01-2019 t/m 30-06-2019	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Omloopfactor	18,44%	14,94%

Transactiekosten
Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen € 201.470 (eerste helft 2018: € 271.167).

5.5 ASN Small & Midcappool

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*	***30-06-2019***	***31-12-2018***
Beleggingen	(A)		
Aandelen		152.485	113.802
Vorderingen		1.372	1.075
Overige activa			
Liquide middelen		6.344	1.087
Kortlopende schulden		329	71
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		7.387	2.091
Activa min kortlopende schulden		**159.872**	**115.893**
Fondsvermogen	(B)		
Gestort kapitaal		116.409	99.486
Overige reserves		11.994	38.951
Onverdeeld resultaat		31.469	-22.544
Totaal fondsvermogen		**159.872**	**115.893**

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	***01-01-2019 t/m 30-06-2019***	***01-01-2018 t/m 30-06-2018***
Opbrengsten uit beleggingen			
Dividend aandelen		3.192	2.401
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		5.411	-1.350
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		22.876	-3.595
Som van de bedrijfsopbrengsten		**31.479**	**-2.544**
Bedrijfslasten			
Overige bedrijfslasten	(C)	10	130
Som van de bedrijfslasten		**10**	**130**
Resultaat		**31.469**	**-2.674**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat excl. koersverschillen op geldmiddelen	31.469	-2.557
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-5.411	1.350
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-22.876	3.595
Aankoop van beleggingen	-50.784	-26.572
Verkoop van beleggingen	40.388	13.203
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	-177	-2.057
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	310	1.381
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**-7.081**	**-11.657**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	29.934	13.794
Inkoop van participaties	-17.424	-6.117
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	-120	-67
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-52	301
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**12.338**	**7.911**
Mutatie liquide middelen	5.257	-3.746
Liquide middelen begin van de verslagperiode	1.087	6.047
Koersverschillen op geldmiddelen	-	-117
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**6.344**	**2.184**

5.5.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

In € 1.000	01-01-2019 t/m 30-06-2019	01-01-2018 t/m 31-12-2018
Stand per 1 januari	113.802	121.728
Aankopen	50.784	49.509
Verkopen	-40.388	-31.815
Gerealiseerde waardeveranderingen	5.411	-320
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	22.876	-25.300
Stand ultimo periode	**152.485**	**113.802**

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Effectenportefeuille

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ290.916

Voor alle financiële instrumenten die zich in de portefeuille van ASN Small & Midcappool bevinden is de reële waarde afgeleid van ter beurze genoteerde marktprijzen waarbij geldt dat sprake is van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

De onderstaande specificaties van de beleggingsportefeuille en de sector- en landenverdeling van de portefeuille geven inzicht in het koersrisico en het valutarisico.

De specificaties betreffen de beleggingen per 30 juni 2019 met de gepresenteerde marktwaarde in duizenden euro's.

Indeling in sectoren

Aantal		Valuta	Marktwaarde in € 1.000
	Auto's		
577.317	Brembo	EUR	5.848
			5.848
	Basisgoederen		
182.610	Huhtamaki	EUR	6.603
			6.603
	Consumentenservicebedrijven		
200.343	Greggs	GBP	5.145
498.240	Gym Group	GBP	1.364
			6.509
	Detailhandel		
205.914	Dunelm Group	GBP	2.117
264.286	Takkt	EUR	3.383
			5.500
	Duurzame consumptiegoederen		
4.199.838	Coats Group	GBP	3.846
1.241.182	Taylor Wimpey	GBP	2.188
			6.034
	Farmacie & biotechnologie		
23.823	Tecan Group	CHF	5.433
			5.433
	Halfgeleiders		
251.815	BE Semiconductor Industries	EUR	5.701
			5.701
	Kapitaalgoederen		

Aantal		*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
194.073	AddTech	SEK	5.180
900	Belimo	CHF	4.863
145.167	Dürr	EUR	4.351
82.703	Industria Macchine Automatiche	EUR	6.025
126.938	JOST Werke	EUR	3.910
229.369	Jungheinrich	EUR	6.216
41.008	Kardex	CHF	6.293
124.942	Kingspan	EUR	5.967
85.423	Krones	EUR	6.061
5.322	LEM	CHF	6.576
62.290	Signify	EUR	1.620
95.550	TKH Group	EUR	5.213
			62.275
	Onroerend goed		
2.499.261	Hibernia REIT	EUR	3.624
785.194	Safestore Holdings	GBP	5.384
448.052	Shaftesbury	GBP	4.026
400.255	UNITE Group	GBP	4.359
			17.393
	Reclame		
128.292	JCDecaux	EUR	3.418
			3.418
	Software & services		
436.020	FDM Group Holdings	GBP	4.537
63.865	SimCorp	DKK	5.434
			9.971
	Technologie		
170.959	Logitech International	CHF	6.006
			6.006
	Uitgeverijen		
36.584	Axel Springer	EUR	2.266
			2.266
	Voeding en dranken		
495.895	A.G. Barr	GBP	5.137
82.471	Wessanen	EUR	939
			6.076
	Zakelijke dienstverlening		
1.083.941	SThree	GBP	3.452
			3.452
	Som van de beleggingen		**152.485**

Landenverdeling ASN Small & Midcappool

In € 1.000	*30-06-2019*		*31-12-2018*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Verenigd Koninkrijk	41.555	27,3	30.922	27,2
Zwitserland	29.171	19,1	22.809	20,1
Duitsland	26.187	17,2	16.649	14,6
Nederland	13.473	8,8	6.031	5,3
Italië	11.873	7,8	9.144	8,0
Ierland	9.591	6,3	4.702	4,1
Finland	6.603	4,3	13.590	11,9
Denemarken	5.434	3,6	4.444	3,9
Zweden	5.180	3,4	4.380	3,9
Frankrijk	3.418	2,2	1.131	1,0
Totaal	**152.485**	**100,0**	**113.802**	**100,0**

Sectorverdeling ASN Small & Midcappool

in € 1.000	*30-06-2019*		*31-12-2018*	
	Marktwaarde	*%*	*Marktwaarde*	*%*
Kapitaalgoederen	62.275	40,9	40.182	35,3
Onroerend goed	17.393	11,4	10.138	8,9
Software & services	9.971	6,5	12.046	10,6
Basisgoederen	6.603	4,3	4.953	4,4
Consumentenservicebedrijven	6.509	4,3	7.245	6,4
Voeding en dranken	6.076	4,0	3.671	3,2
Duurzame consumptiegoederen	6.034	4,0	6.778	5,9
Technologie	6.006	3,9	3.951	3,5
Auto's	5.848	3,8	4.511	4,0
Halfgeleiders	5.701	3,7	2.848	2,5
Detailhandel	5.500	3,6	7.161	6,3
Farmacie & biotechnologie	5.433	3,6	3.822	3,3
Zakelijke dienstverlening	3.452	2,3	-	-
Reclame	3.418	2,2	1.131	1,0
Uitgeverijen	2.266	1,5	2.103	1,8
Dienstverlening & apparatuur gezondheidszorg		-	3.262	2,9
Totaal	**152.485**	**100,0**	**113.802**	**100,0**

(B) Fondsvermogen

Verloopoverzicht fondsvermogen

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	99.486	86.378
Uitgegeven participaties	29.934	21.719
Ingekochte participaties	-13.011	-8.611
Stand ultimo periode	**116.409**	**99.486**
Overige reserves		
Stand per 1 januari	38.951	21.173
Ingekochte participaties	-4.413	-3.056
Onttrekking/toevoeging uit onverdeeld resultaat	-22.544	20.834
Stand ultimo periode	**11.994**	**38.951**
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	-22.544	20.834
Onttrekking/toevoeging aan overige reserves	22.544	-20.834
Resultaat over de verslagperiode	31.469	-22.544
Stand ultimo periode	**31.469**	**-22.544**
Totaal fondsvermogen	**159.872**	**115.893**

Vijfjarenoverzicht

Totalen in € 1.000	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*31-12-2017*	*31-12-2016*	*31-12-2015*
Totaal intrinsieke waarde	159.872	115.893	128.385	79.401	82.750
Aantal uitstaande participaties	2.623.145	2.404.303	2.230.689	1.704.630	1.741.714
Intrinsieke waarde per participatie	60,95	48,20	57,55	46,58	47,51

Kredietrisico

Er wordt een kredietrisico gelopen op het totaal van vorderingen en liquide middelen. Het maximale kredietrisico van de ASN Small & Midcappool bedraagt ultimo verslagperiode € 7,7 miljoen (ultimo 2018: € 2,2 miljoen).

5.5.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Overige bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Koersverschillen op geldmiddelen	-	117
Rente rekening courant	10	13
Totaal	**10**	**130**

Lopendekostenfactor
De Beheerder ontvangt van de ASN Small & Midcappool geen beheervergoeding voor het door hem gevoerde beheer, deze beheervergoeding wordt aan de Fondsen, die in de ASN Small & Midcappool beleggen, in rekening gebracht. De lopendekostenfactor van ASN Small & Midcappool is derhalve nihil (eerste helft 2018: nihil).

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van participaties, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingspool.

	01-01-2019 t/m 30-06-2019	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Omloopfactor	30,73%	14,77%

Transactiekosten
Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen € 172.839 (eerste helft 2018: € 50.820).

5.6 ASN Groenprojectenpool

Balans

Vóór winstbestemming en in € 1.000	*Ref.*[1]	*30-06-2019*	*31-12-2018*
Beleggingen	(A)		
Leningen		371.599	330.221
Af: voorzieningen leningen		-	-
Staatsobligaties		-	-
		371.599	**330.221**
Vorderingen		55.492	61.333
Overige activa			
Liquide middelen		36.472	68.699
Kortlopende schulden		53.516	50.657
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden		**38.448**	**79.375**
Activa min kortlopende schulden		**410.047**	**409.596**
Fondsvermogen	(B)		
Gestort kapitaal		391.716	400.084
Herwaarderingsreserve		18.720	13.906
Overige reserves		-9.620	-4.897
Onverdeeld resultaat		9.231	503
Totaal fondsvermogen		**410.047**	**409.596**

1 *De referenties in de balans en de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

Winst-en-verliesrekening

In € 1.000	*Ref.*	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Opbrengsten uit beleggingen	(C)		
Rente leningen en staatsobligaties		3.613	3.754
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-861	-1.038
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		6.206	-5.799
		8.958	**-3.083**
Overige bedrijfsopbrengsten	(D)		
Commissie verstrekte leningen		414	139
Overige bedrijfsopbrengsten		10	78
		424	**217**
Som van de bedrijfsopbrengsten		**9.382**	**-2.866**
Bedrijfslasten	(E)		
Fondskosten		-	-
Koersverschillen op geldmiddelen		8	7
Overige rentelasten		143	23
Overige bedrijfslasten		-	2
Voorzieningen			
Mutatie voorzieningen leningen		-	-17
Som van de bedrijfslasten en voorzieningen		**151**	**15**
Resultaat		**9.231**	**-2.881**

Kasstroomoverzicht

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat exclusief koersverschillen op geldmiddelen	9.223	-2.888
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	861	1.038
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-6.206	5.799
Mutatie voorzieningen leningen	-	-17
Aankoop van beleggingen	-56.034	-87.473
Verkoop en aflossing van beleggingen	20.001	136.065
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	3.477	-8.348
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	2.821	3.226
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**-25.857**	**47.402**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participaties	8.056	7.673
Inkoop van participaties	-16.836	-17.562
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	2.364	-138
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	38	-103
Mutatie schulden aan kredietinstellingen	-	-
Uitgekeerd dividend	-	-
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**-6.378**	**-10.130**
Mutatie liquide middelen	-32.235	37.272
Liquide middelen begin van de verslagperiode	68.699	17.298
Koersverschillen op geldmiddelen	8	7
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**36.472**	**54.577**

5.6.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

Leningen

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Groene leningen	327.388	308.078
Niet-groene leningen	44.211	22.143
Af: voorzieningen leningen	-	-
	371.599	330.221
Groene leningen		
Stand per 1 januari	308.078	310.195
Overboeking van/naar niet-groene leningen[1]	7.501	134
Verstrekkingen	27.403	63.105
Aflossingen	-18.462	-57.329
Gerealiseerde waardeveranderingen	-809	-2.332
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	3.677	-5.695
Stand ultimo periode	327.388	308.078
Niet-groene leningen		
Stand per 1 januari	22.143	7.646
Overboeking naar/van groene leningen[1]	-7.501	-134
Verstrekkingen	28.631	20.169
Aflossingen	-1.539	-5.750
Gerealiseerde waardeveranderingen	-52	-109
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	2.529	321
Stand ultimo periode	44.211	22.143
Voorzieningen leningen		
Stand per 1 januari	-	955
Dotaties	-	-
Onttrekkingen	-	-955
Stand ultimo periode	-	-

1 *Een lening wordt als groen aangemerkt wanneer er een groenverklaring voor de lening is afgegeven. Gedurende de looptijd kan de kwalificatie groen/niet-groen van een lening veranderen. Dit is het geval wanneer de groenverklaring van een lening pas wordt afgegeven nadat de lening is verstrekt. Groenverklaringen hebben een looptijd van maximaal 10 jaar. Voor leningen met een looptijd van langer dan 10 jaar geldt, dat zij na afloop van de groenverklaring worden aangemerkt als niet-groen.*

Voor debiteuren die mogelijk niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen, is per ultimo juni 2019 geen voorziening (ultimo 2018: geen voorziening) getroffen in het fonds.

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen.

Leningen per 30 juni 2019; marktwaarde (voor aftrek van voorzieningen)

	Plaats van het project	*% van de portefeuille*	*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
Decentrale energievoorziening				
Brabant Water N.V.	Den Bosch		EUR	133
Brabant Water N.V.	Den Bosch		EUR	13
Duurzaam Verbonden 1 B.V.	IJzendoorn		EUR	2.177
Duurzaam Verbonden 1 B.V.	IJzendoorn		EUR	-623[1]
Eteck Warmte Centrumeiland B.V.	Waddinxveen		EUR	1.209
Gemeente Amsterdam	Amsterdam		EUR	3.154
Locus Duurzaam Energie B.V.	Hoevelaken		EUR	507
Stichting Plavei	Montferland		EUR	211

	Plaats van het project	*% van de portefeuille*	*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
Stichting Texels Museum	De Koog		EUR	67
Stichting WonenCentraal	Alphen aan den Rijn		EUR	6.133
Stichting Woonconcept	Meppel		EUR	324
Stichting Woonconcept	Meppel		EUR	370
Stichting Woonconcept	Meppel		EUR	686
Stichting Woonconcept	Meppel		EUR	967
Stichting WoonInvest	Leidschendam-Voorburg		EUR	1.349
Vaanster IV B.V.	Bilthoven		EUR	343
Vaanster IV B.V.	Bilthoven		EUR	118
Vaanster VII B.V.	Bilthoven		EUR	420
Vaanster VII B.V.	Bilthoven		EUR	391
Vaanster VII B.V.	Bilthoven		EUR	309
Vaanster VII project Lorentz	Bilthoven		EUR	772
Vaanster VII project Lorentz	Bilthoven		EUR	-738[1]
Vaanster VIII B.V.	Bilthoven		EUR	361
Vaanster VIII B.V.	Bilthoven		EUR	725
Vaanster VIII B.V.	Bilthoven		EUR	345
Vaanster VIII B.V.	Bilthoven		EUR	357
Vaanster VIII B.V.	Bilthoven		EUR	935
Vaanster VIII B.V.	Utrecht		EUR	211
Vaanster VIII B.V. project Nationale Postcode Loterij	Bilthoven		EUR	245
Vaanster XI B.V.	Bilthoven		EUR	251
Vaanster XI B.V.	Bilthoven		EUR	496
Vaanster XI B.V.	Bilthoven		EUR	708
Vaanster XI B.V.	Bilthoven		EUR	473
Voorst Energie B.V.	Zwolle		EUR	396
Totaal decentrale energievoorziening		6,40%		23.795
Duurzaam bouwen				
Campus Vastgoed Greenport Venlo B.V.	Venlo		EUR	5.585
Deventer Ontwikkelingsmij Sportcomplexen N.V.	Deventer		EUR	344
Gemeente Haarlem	Haarlem		EUR	1.969
Gemeente Haarlem	Haarlem		EUR	2.299
Patrimonium Woonstichting	Veenendaal		EUR	5.967
Patrimonium Woonstichting	Veenendaal		EUR	3.469
RWS Partner in Wonen	Goes		EUR	5.411
Spaarnelanden N.V.	Haarlem		EUR	699
Stichting Heuvelrug Wonen	Doorn		EUR	509
Stichting Omnivera GWZ	Lexmond		EUR	777
Stichting Portaal	Baarn		EUR	7.341
Stichting QuaWonen	Bergambacht		EUR	9.711
Stichting Stadgenoot	Amsterdam		EUR	1.690
Stichting VIAA-Gereformeerde Hogeschool	Zwolle		EUR	2.918
Stichting Viveste	Houten		EUR	1.366
Stichting Viveste	Houten		EUR	1.190
Stichting Volkshuisvestingsgroep WoonCompagnie	Hoorn		EUR	4.440
Stichting Volkshuisvestingsgroep WoonCompagnie	Schagen		EUR	635
Stichting Volkshuisvestingsgroep WoonCompagnie	Schagen		EUR	110
Stichting Woonconcept	Meppel		EUR	12.178
Stichting WoonInvest	Leidschendam-Voorburg		EUR	4.547
Stichting Zienn	Leeuwarden		EUR	651
Stichting Zienn	Leeuwarden		EUR	528

	Plaats van het project	*% van de portefeuille*	*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
Woningstichting Rochdale	Amsterdam		EUR	1.644
Woonstichting Lieven de Key	Amsterdam		EUR	1.899
Totaal duurzaam bouwen		20,96%		77.877
Natuur- en overige groenprojecten				
Elgon Hydro Siti (PVT) Limited	Uganda		USD	476
Elgon Hydro Siti Limited	Uganda		USD	1.741
Eneco Beheer N.V.	Rotterdam		EUR	13.325
Fotovoltaïsche installatie	Idsegahuizum		EUR	162
Stichting Groenfonds	Amersfoort		EUR	4.501
Stichting Groenfonds	Hoevelaken		EUR	25.686
Stichting GroenWest	Woerden		EUR	3.851
Totaal natuur- en overige groenprojecten		13,39%		49.742
Windenergie				
Bevordering Windenergie Nederland B.V.	Zuid-Scharwoude		EUR	9.405
F&B Leeuwind B.V.	Franeker		EUR	2.493
Fruit Energy B.V.	Lewedorp		EUR	2.191
Fruit Energy B.V.	Lewedorp		EUR	-1.020[1]
Hof Reigersberg Energie B.V.	Nieuw- en Sint Joosland		EUR	4.403
Hof Reigersberg Energie B.V.	Nieuw- en Sint Joosland		EUR	-484[1]
JICA-Wind B.V.	Middenmeer		EUR	3.685
Maasland Windenergie B.V.	Heerhugowaard		EUR	4.537
Oosterwind B.V.	Den Haag		EUR	873
Spinderwind B.V.	Tilburg		EUR	13.158
Spinderwind B.V.	Tilburg		EUR	-11.444[1]
V.O.F. Kapershoek	Franeker		EUR	870
Wagendorp C.V.	Middenmeer		EUR	10.069
Westerwind Hindeloopen B.V.	Barneveld		EUR	850
Windpark A4 V.O.F.	Alkmaar		EUR	2.728
Windpark Coevorden B.V.	Odijk		EUR	2.948
Windpark Kloosterboer B.V.	Middelburg		EUR	1.535
Windpark Kloosterboer II CV	Middelburg		EUR	5.757
Windpark Krammer B.V.	Oude-Tonge		EUR	34.273
Windpark Kreekraksluis B.V.	Den Haag		EUR	15.415
Windpark Logistiekweg B.V.	Utrecht		EUR	2.225
Windpark Martens B.V.	Oosterhout		EUR	3.164
Windpark van Luna B.V.	Utrecht		EUR	2.705
Windparken Weststad B.V.	Oosterhout		EUR	1.163
Wintermolen B.V.	Ochten		EUR	3.273
Zuidwest Wind B.V.	Wervershoof		EUR	6.587
Zuidwest Wind B.V.	Wervershoof		EUR	-460[1]
Totaal windenergie		32,53%		120.899
Zonne-energie				
De Groene Weuste B.V.	Wierden		EUR	3.284
De Nieuwe Hollandsche Nieuwe B.V.	Utrecht		EUR	450
DESE Solar Park Amsterdam I B.V.	Rotterdam		EUR	2.332
DESE Solar Park Nieuw-Vennep I B.V.	Rotterdam		EUR	469
DESE Solar Park 's-Hertogenbosch I B.V.	Rotterdam		EUR	748
Eco Invest FRL B.V.	Purmerend		EUR	3.297
Eco Invest NH B.V.	Purmerend		EUR	1.873
Eco Invest NH B.V.	Purmerend		EUR	7.564

	Plaats van het project	*% van de portefeuille*	*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
ESCo De Betteld B.V.	Utrecht		EUR	246
ESCo Grain Plastics B.V.	Utrecht		EUR	670
ESCo Hogenkamp Fokvarkens B.V.	Utrecht		EUR	368
ESCo Kijlstra Riolering B.V.	Utrecht		EUR	759
ESCo Lagerwey B.V.	Utrecht		EUR	196
ESCo Molenhoek B.V.	Molenhoek		EUR	758
ESCo Nedzink B.V.	Utrecht		EUR	796
ESCo Recycling Dongen B.V.	Utrecht		EUR	416
ESCo Solar B.V.	Utrecht		EUR	458
ESCo Van Dijck B.V.	Utrecht		EUR	388
ESCo Van Erp Pork B.V.	Utrecht		EUR	256
ESCo Van Limpt B.V.	Utrecht		EUR	400
ESCo Visscher Caravelle B.V.	Utrecht		EUR	522
HalloStroom Huur Zon VIII B.V.	Gouda		EUR	4.341
Renewable Energy Lease III B.V.	Utrecht		EUR	256
Solar Access Energy Netherlands B.V.	Deventer		EUR	606
Solar Park Purmerend B.V.	Purmerend		EUR	4.718
Solarpark Galecop B.V.	Nieuwegein		EUR	1.279
Stichting Harmonisch Wonen	Lelystad		EUR	133
Sun Invest 2 B.V.	Veldhoven		EUR	637
Sun Invest 2 B.V.	Veldhoven		EUR	-107[1]
Sunwatt De Kwekerij B.V.	Wassenaar		EUR	1.860
Tempress Systems B.V.	Vaassen		EUR	305
Tezon B.V.	Den Burg		EUR	131
YSS Projects I V.O.F.	Den Bosch		EUR	133
YSS Projects I V.O.F.	Den Bosch		EUR	43
YSS Projects I V.O.F.	Den Bosch		EUR	639
Zon Boekelermeer B.V.	Alkmaar		EUR	2.258
Zon Boekelermeer B.V.	Alkmaar		EUR	-154[1]
Zon Crayestein B.V.	Alkmaar		EUR	2.622
Zon Crayestein B.V.	Alkmaar		EUR	-679[1]
Zon Wieringermeer B.V.	Alkmaar		EUR	2.673
Zon Wieringermeer B.V.	Alkmaar		EUR	-764[1]
Zonnedak Amstelveencollege B.V.	Amsterdam		EUR	67
Zonnedak Niszon B.V.	Amsterdam		EUR	2.164
Zonnedak Volendam B.V.	Amsterdam		EUR	227
Zonnepark Harlingen B.V.	Harlingen		EUR	1.077
Zonnepark Harlingen B.V.	Harlingen		EUR	-21[1]
Totaal zonne-energie		13,64%		50.694
Zorg en welzijn				
Stichting WIJdezorg	Zoeterwoude		EUR	4.381
Totaal zorg en welzijn		1,18%		4.381
Niet-groene portefeuille				
Bevordering Windenergie Nederland B.V.	Zuid-Scharwoude		EUR	516
Campus Vastgoed Greenport Venlo B.V.	Venlo		EUR	235
DESE Solar Park Nieuw-Vennep I B.V.	Rotterdam		EUR	86
DESE Solar Park 's-Hertogenbosch I B.V.	Rotterdam		EUR	163
Deventer Ontwikkelingsmij Sportcomplexen N.V.	Deventer		EUR	556
ESCo Kijlstra Riolering B.V.	Utrecht		EUR	175
ESCo Nedzink B.V.	Utrecht		EUR	171

	Plaats van het project	*% van de portefeuille*	*Valuta*	*Marktwaarde in € 1.000*
ESCo Solar B.V.	Utrecht		EUR	40
Fruit Energy B.V.	Lewedorp		EUR	245
Fruit Energy B.V.	Lewedorp		EUR	-118[1]
GCV Zonne-energie Holding B.V.	Zwolle		EUR	13.963
Gharo Solar (Private) Limited	Pakistan		USD	1.051
Grasland	Stompwijk		EUR	57
Hallostroom Huur Zon B.V.	Gouda		EUR	1.520
HalloStroom Huur Zon VIII B.V.	Gouda		EUR	7.427
Hof Reigersberg Energie B.V.	Nieuw- en Sint Joosland		EUR	660
Hof Reigersberg Energie B.V.	Nieuw- en Sint Joosland		EUR	-238[1]
JICA-Wind B.V.	Middenmeer		EUR	11
Landbouwprojecten niet-groen gedeelte	Diverse locaties		EUR	284
Landbouwprojecten niet-groen gedeelte	Diverse locaties		EUR	111
Lichtstad Energie C.V.	Eindhoven		EUR	143
Maasland Windenergie B.V.	Heerhugowaard		EUR	697
Renewable Energy Lease III B.V.	Utrecht		EUR	59
Spinderwind B.V.	Tilburg		EUR	2.502
Spinderwind B.V.	Tilburg		EUR	-2.380[1]
Sunwatt De Kwekerij B.V.	Wassenaar		EUR	78
Vaanster IV B.V.	Bilthoven		EUR	267
Vaanster IV B.V.	Bilthoven		EUR	98
Voorst Energie B.V.	Zwolle		EUR	152
Wagendorp C.V.	Middenmeer		EUR	467
Windpark A4 V.O.F.	Alkmaar		EUR	358
Windpark Kloosterboer II CV	Middelburg		EUR	148
Windpark Krammer B.V.	Oude-Tonge		EUR	2.038
Windpark Krammer B.V.	Oude-Tonge		EUR	-1.828[1]
Windpark Papemeer B.V.	Zwolle		EUR	5.349
Windpark Papemeer B.V.	Zwolle		EUR	-4.375[1]
Zephyr Power (PVT) Limited	Pakistan		USD	1.308
Zephyr Power Limited	Pakistan		USD	3.052
Zonnepark Tholen B.V.	Rotterdam		EUR	12.800
Zonnepark Tholen B.V.	Rotterdam		EUR	-10.618[1]
Zuidwest Wind B.V.	Wervershoof		EUR	600
Zuyderzon Almere B.V.	Alkmaar		EUR	19.014
Zuyderzon Almere B.V.	Alkmaar		EUR	-12.633[1]
Totaal niet-groene portefeuille		11,90%		44.211
Totaal leningen		**100,0%**		**371.599**

1 *De negatieve bedragen betreffen het nog niet opgenomen gedeelte van een bouwdepot.*

De gemiddelde couponrente op de beleggingen (exclusief de staatsobligaties) in de portefeuille van de ASN Groenprojectenpool bedroeg per ultimo juni 2019 2,15% (ultimo 2018: 2,39%). De gemiddelde waardering (reële waarde) van de beleggingen (exclusief de staatsobligaties) ten opzichte van de nominale waarde bedroeg per ultimo juni 2019 105,20% (ultimo 2018: 104,26%).

In onderstaande tabel is de verdeling te zien van de leningenportefeuille naar leningen luidend in euro's en luidend in andere valuta dan de euro.

Leningen per 30 juni 2019; nominale waarde

In € 1.000	*Nominale waarde*	*30-06-2019*	*31-12-2018*
Groene leningen			
EUR	309.618	87,66%	93,17%
USD	2.169	0,61%	0,52%
Niet-groene leningen			
EUR	36.000	10,19%	5,34%
USD	5.444	1,54%	0,97%
	353.231	**100,00%**	**100,00%**

Aflossing van de leningen

	In € 1.000	*30-06-2019*	*31-12-2018*
Aflossing binnen één jaar	3.033[1]	0,82%	-5,04%
Aflossing tussen één en vijf jaar	86.087	23,17%	30,57%
Aflossing tussen vijf en tien jaar	62.889	16,92%	17,37%
Aflossing na tien jaar	219.590	59,09%	57,10%
	371.599	**100,00%**	**100,00%**

1 *Dit bedrag bevat ook de nog niet opgenomen gedeeltes van de bouwdepots.*

Staatsobligaties

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Stand per 1 januari	-	72.633
Aankopen	-	60.413
Verkopen	-	-6.652
Lossingen	-	-125.920
Gerealiseerde waardeveranderingen	-	-474
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-	-
Stand ultimo periode	**-**	**-**

Toelichting waardering financiële instrumenten tegen reële waarde conform RJ 290.916

De reële waarde van de staatsobligaties in de portefeuille van de ASN Groenprojectenpool wordt afgeleid van actieve marktquotes. Daarbij is er sprake van voldoende liquiditeit op de markt waar het financiële instrument verhandeld wordt.

Voor alle leningen (€ 371,6 miljoen) die zich in de portefeuille van de ASN Groenprojectenpool bevinden, wordt de reële waarde dagelijks berekend door alle toekomstige kasstromen te verdisconteren. De verdiscontering van die kasstromen is gebaseerd op observeerbare rentequotes die de markt actief afgeeft. Bij de bepaling van de reële waarde houdt ABB rekening met het fiscale voordeel dat de particuliere belegger heeft door te beleggen in een groene instelling. Hierbij kan ABB per lening een afslag op de rentecurve vaststellen

Er zijn geen leningen in de portefeuille die al dan niet geheel voorzien zijn (ultimo 2018: idem).

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Commitments

Naast de hierboven genoemde beleggingen heeft de ASN Groenprojectenpool zich per verslagdatum gecommitteerd aan leningen voor de hieronder genoemde bedragen, per tegenpartij en in de daarbij horende valuta:

Tegenpartij	*Land*	*Commitment in valuta*	*Commitment (in € 1.000)*
Binnenland			
Bio Plastic NL B.V.	Nederland	EUR	15.500
Bio Plastic NL B.V.	Nederland	EUR	3.500
Bio Plastic NL B.V.	Nederland	EUR	1.200
ESCo Dutch Solar Power B.V.	Nederland	EUR	187
ESCo Dutch Solar Power B.V.	Nederland	EUR	45
ESCo Michel Oprey & Beisterveld B.V.	Nederland	EUR	788
ESCo Michel Oprey & Beisterveld B.V.	Nederland	EUR	188
ESCo Solar B.V.	Nederland	EUR	209
ESCo Solar B.V.	Nederland	EUR	50
Hermelijn 15 St. Zorgwoningfonds	Nederland	EUR	2.535
Hermelijn 15 St. Zorgwoningfonds	Nederland	EUR	465
Sun Invest B.V.	Nederland	EUR	7.390
Totaal binnenland		EUR	32.056
Buitenland			
Al Husainiyah Power Generation Company	Jordanië	USD	4.391
Cedate	Kenia	USD	2.634
Gharo Solar	Pakistan	USD	922
Selenkei	Kenia	USD	2.634
Totaal buitenland		USD	10.581
Totaal		EUR	42.637

Niet uit de balans blijkende rechten

Kredietfaciliteit
De ASN Groenprojectenpool kan conform het prospectus vreemd vermogen aantrekken tot maximaal 20% van het fondsvermogen. Dit vreemd vermogen kan de ASN Groenprojectenpool aanwenden voor te verrichten groene beleggingen. Op 5 juni 2019 is ASN Groenprojectenpool een kredietfaciliteit aangegaan voor een bedrag van € 60 miljoen (ca. 14,5% van het fondsvermogen). Dit krediet wordt verstrekt door ASN Bank. Als onderpand voor de lening verstrekt de ASN Groenprojectenpool een pandrecht op een leningenportefeuille in de ASN Groenprojectenpool ter grootte van 110% van de kredietfaciliteit.

De kredietfaciliteit is bedoeld om de liquiditeitspositie van ASN Groenprojectenpool optimaler te kunnen managen. De ASN Groenprojectenpool neemt het krediet ten bedrage van € 60 miljoen niet in een keer op. De kredietfaciliteit kan in delen worden opgenomen en wordt uitsluitend aangewend wanneer de ASN Groenprojectenpool een liquiditeitsbehoefte heeft. In de verslagperiode heeft de ASN Groenprojectenpool nog geen gebruik gemaakt van de kredietfaciliteit.

(B) Fondsvermogen

Verloopoverzicht fondsvermogen

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	400.084	393.354
Uitgegeven participaties	8.056	31.281
Ingekochte participaties	-16.424	-24.551
Stand ultimo periode	**391.716**	**400.084**
Herwaarderingsreserve		
Stand per 1 januari	13.906	23.567
- onttrekking/toevoeging inzake groene leningen	2.637	-9.876
- onttrekking/toevoeging inzake niet-groene leningen	2.177	215
Stand ultimo periode	**18.720**	**13.906**
Overige reserves		
Stand per 1 januari	-4.897	-15.341
Ingekochte participaties	-412	-561
Overboeking naar/van herwaarderingsreserve	-4.814	9.661
Onttrekking aan onverdeeld resultaat	503	1.344
Stand ultimo periode	**-9.620**	**-4.897**
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	503	1.344
Toevoeging aan overige reserves	-503	-1.344
Uitgekeerd dividend	-	-
Resultaat over de verslagperiode	9.231	503
Stand ultimo periode	**9.231**	**503**
Totaal fondsvermogen	**410.047**	**409.596**

Verloop aantal participaties gedurende de verslagperiode:

Aantal participaties	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Stand per 1 januari	15.395.248,39	15.156.117,49
Uitgegeven participaties	299.282,34	1.184.824,34
Ingekochte participaties	-631.954,92	-945.693,44
Stand ultimo periode	**15.062.575,81**	**15.395.248,39**

De specificatie van de herwaarderingsreserve ultimo verslagperiode is als volgt:

In € 1.000	*30-06-2019*	*31-12-2018*
Herwaardering groene leningen	15.794	13.157
Herwaardering niet-groene leningen	2.926	749
Stand ultimo periode	**18.720**	**13.906**

Vijfjarenoverzicht

Totalen *In € 1.000*	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*31-12-2017*	*31-12-2016*	*31-12-2015*
Intrinsieke waarde	410.047	409.596	402.924	422.045	385.203
Totaal resultaat	**9.231**	**503**	**1.344**	**2.975**	**1.020**
Aantal uitstaande participaties	15.062.576	15.395.248	15.156.117	15.754.091	14.425.951
Per participatie					
In euro's					
Intrinsieke waarde	27,22	26,61	26,58	26,79	26,70
Afgifteprijs	27,22	26,61	26,81[1]	26,80	26,63
Dividend[2]	-[3]	-[3]	0,30	0,15	0,25
Interest	0,24	0,50	0,43	0,46	0,48
Waardeveranderingen	0,36	-0,56	-0,27	-0,44	-0,12
Overige bedrijfsopbrengsten	0,03	0,03	0,05	0,01	0,03
Bedrijfslasten	0,01	0,02	0,12	0,27	0,29
Mutatie voorzieningen leningen	-	-0,06	-	-0,45	0,03
Totaal resultaat[4]	**0,62**	**0,01**	**0,09**	**0,21**	**0,07**

1 *De koers van uitgifte is gelijk aan de intrinsieke waarde zoals berekend op de eerste werkdag in het nieuwe jaar. De intrinsieke waarde wijkt af van de afgifteprijs door gebeurtenissen na balansdatum die in de jaarrekening zijn verwerkt.*

2 *Dit is het dividend over het voorgaande jaar, dat in het betreffende jaar is uitgekeerd.*

3 *Als gevolg van de herstructurering op 15 juni 2017, waarbij het ASN Groenprojectenfonds is ondergebracht in de paraplustructuur van ASN Beleggingsfondsen N.V., keert ASN Groenprojectenpool geen dividend meer uit. Dividenduitkeringen vinden nu plaats bij het ASN Groenprojectenfonds.*

4 *Het totale resultaat per participatie is berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode. In eerdere jaarverslagen werd nog uitgegaan van het aantal uitstaande participaties aan het einde van de verslagperiode, de vergelijkende cijfers zijn derhalve aangepast.*

5.6.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(C) Opbrengsten uit beleggingen

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Rente leningen	3.613	3.499
Rente staatsobligaties	-	255
Totaal	**3.613**	**3.754**

(D) Overige bedrijfsopbrengsten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Commissie verstrekte leningen	414	139
Totaal	**414**	**139**

Onder deze post worden de afsluitprovisies verantwoord die in rekening worden gebracht bij het verstrekken van een nieuwe lening. De hoogte van de provisie is afhankelijk van de afspraken die worden gemaakt in de leningovereenkomst.

(E) Overige bedrijfslasten

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	-	-
Overige rentelasten	143	23
Overige bedrijfslasten	-	2
Totaal	**143**	**25**

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties en interestkosten. De lopendekostenfactor wordt uitgedrukt in procenten van het gemiddelde fondsvermogen van het fonds in de verslagperiode.

In € 1.000	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Lopende kosten		
Totaal bedrijfslasten (exclusief rentelasten en mutatie voorzieningen leningen)	-	2
Gemiddeld fondsvermogen gedurende de verslagperiode	400.912	390.177
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)[1]	0,00%	0,00%

1 *Sinds 15 juni 2017 zijn de fondskosten niet meer in de beleggingspool maar in het bovenliggende fonds, ASN Groenprojectenfonds opgenomen.*

De lopendekostenfactor (LKF) ten op zichte van de fondskosten is als volgt:

	LKF (in procenten)[1]		*Fondskosten (in € 1.000)*	
	01-01-2019 t/m 30-06-2019	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
ASN Groenprojectenpool	**0,00%**	**0,00%**	**-**	**-**

1 *De LKF is berekend op jaarbasis.*

In aanvulling op de fondskosten die per maand aan de beleggingspool zijn onttrokken, kunnen kosten separaat ten laste van de beleggingspool worden gebracht. Deze kosten hebben dan betrekking op:

- kosten die derden in rekening brengen in verband met het aangaan, herstructureren en liquideren van beleggingen van het fonds;
- kosten die derden in rekening brengen in verband met het herstructureren van het fonds;
- kosten die groene instellingen in rekening brengen wanneer het fonds in groene instellingen belegt.

In de verslagperiode zijn geen additionele bedragen ten laste van de pool gekomen (eerste helft 2018: € 2 duizend).

Omloopfactor
De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van participaties, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingspool.

	01-01-2019 t/m 30-06-2019	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Omloopfactor	12,76%	50,82%

De omloopfactor van de ASN Groenprojectenpool kwam in de verslagperiode uit op 12,76% (eerste helft 2018: 50,82%).

De omloopfactor is vooral afgenomen doordat er in de verslagperiode aanzienlijk minder beleggingen zijn aangekocht en verkocht (€ 76,0 miljoen t.o.v. € 223,8 miljoen in de eerste helft van 2018).

Als de aflossingen van groenleningen ter grootte van € 18,5 miljoen (eerste helft 2018: € 18,9 miljoen) buiten beschouwing worden gelaten, komt de omloopfactor van het fonds uit op 8,15% (eerste helft 2018: 45,47%). Als naast de aflossingen van groenleningen ook de aankopen en lossingen van staatsobligaties buiten beschouwing worden gelaten, komt de omloopfactor uit op 8,15% (eerste helft 2018: 2,84%).

Transactiekosten
Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen nihil (eerste helft 2018: nihil).

5.7 ASN Microkredietpool

Balans

Vóór winstbestemming en in duizenden euro's	*Ref.*[1]	*30-06-2019*	*31-12-2018*
Beleggingen	(A)		
Aandelenparticipaties	(B)	34.586	32.926
Participaties in Oikocredit International Share Foundation	(C)	2.683	2.683
Kredieten	(D)	243.369	190.749
Achtergestelde leningen	(E)	58.304	32.839
Valuta-afdekkingsinstrumenten met een positieve waarde:	(F)		
Valutaswaps (cross currency swaps)		2.396	2.053
Valutatermijncontracten (FX forwards)		325	254
Af: voorziening kredieten en achtergestelde leningen	(G)	-1.233	-682
		340.430	**260.822**
Staatsobligaties	(H)	-	-
Som van de beleggingen		**340.430**	**260.822**
Vorderingen			
Vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten		6.891	9.766
Vorderingen uit hoofde van financieringsactiviteiten		240	148
Som van de vorderingen		**7.131**	**9.914**
Overige activa			
Liquide middelen		60.255	74.854
Beleggingen	(A)		
Valuta-afdekkingsinstrumenten met een negatieve waarde:	(F)		
Valutaswaps (cross currency swaps)		838	349
Valutatermijncontracten (FX forwards)		1.741	5.296
		2.579	**5.645**
Kortlopende schulden			
Schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten		4.447	2.232
Schulden uit hoofde van financieringsactiviteiten		32	87
Kortlopende schulden		**4.479**	**2.319**
Vorderingen en overige activa min kortlopende schulden en beleggingen		**60.328**	**76.804**
Activa min kortlopende schulden en beleggingen		**400.758**	**337.626**
Fondsvermogen	(I)		
Gestort kapitaal		213.848	148.597
Herwaarderingsreserve		12.257	13.425
Overige reserves		169.627	161.622
Onverdeeld resultaat		5.026	13.982
Totaal fondsvermogen		**400.758**[2]	**337.626**[3]

1 *De referenties in de balans en de winst-en-verliesrekening verwijzen naar de toelichtingen op de betreffende posten.*

2 *Het fondsvermogen wijkt af van de Net Asset Value zoals afgegeven op de eerste werkdag in juli 2019 (€ 402.178). Oorzaak hiervoor was een onjuiste waardering van twee aandelenparticipaties (- € 1.420). Gezien de grootte van het bedrag is dit niet verantwoord bij de bovenliggende Fondsen Gezien de grootte van het bedrag is dit niet verantwoord bij de bovenliggende Fondsen (ASN-Novib Microkredietfonds, ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Defensief en ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal).*

3 *Het fondsvermogen wijkt af van de Net Asset Value zoals afgegeven op de eerste werkdag in januari 2019 (€ 336.597). Dit werd veroorzaakt door een aangepaste waardering van de aandelenparticipaties (+ € 1.092) en een aantal nagekomen koersen van FX forwards (- € 63). Gezien de grootte van het bedrag is dit niet verantwoord bij de bovenliggende Fondsen (ASN-Novib Microkredietfonds, ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief en ASN Duurzaam Mixfonds Defensief).*

Winst-en-verliesrekening

In duizenden euro's	*Ref.*	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Opbrengsten uit beleggingen	(J)		
Dividenden uit aandelenparticipaties		830	684
Rente op kredieten en achtergestelde leningen		10.838	8.509
Rente op staatsobligaties		-	-
Rente op valutaswaps (cross currency swaps)		-2.402	-1.597
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-1.650	-1.217
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen		-2.016	1.285
		5.600	**7.664**
Overige bedrijfsopbrengsten	(K)		
Afsluitprovisie leningen		349	95
Rente op liquide middelen		-	12
Overige bedrijfsopbrengsten		-	7
		349	**114**
Som van de bedrijfsopbrengsten		**5.949**	**7.778**
Bedrijfslasten	(L)		
Koersverschillen op geldmiddelen		125	16
Rente op liquide middelen		168	-
Aan- en verkoopkosten transacties		-	3
Overige kosten		79	19
Voorzieningen			
Mutatie voorziening kredieten en achtergestelde leningen	(G)	551	31
Som van de bedrijfslasten en voorzieningen		**923**	**69**
Resultaat		**5.026**	**7.709**

Kasstroomoverzicht

In duizenden euro's	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Kasstromen uit beleggingsactiviteiten		
Resultaat exclusief koersverschillen op geldmiddelen	4.901	7.693
Aanpassing om resultaat aan te sluiten op de door de beleggingsactiviteiten gegenereerde kasstroom:		
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	1.650	1.217
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	2.016	-1.285
Mutatie voorziening kredieten en achtergestelde leningen	551	31
Aankoop van beleggingen	-117.976	-38.905
Verkoop/aflossing van beleggingen	31.085	58.972
Mutaties in activa en passiva:		
Mutatie vorderingen uit hoofde van beleggingsactiviteiten	2.875	-1.464
Mutatie schulden uit hoofde van beleggingsactiviteiten	2.215	-4.169
Nettokasstromen uit beleggingsactiviteiten	**-72.683**	**22.090**
Kasstromen uit financieringsactiviteiten		
Uitgifte van participates	72.390	9.437
Inkoop van participates	-14.284	-6.184
Mutatie vorderingen uit hoofde van uitgifte participaties	-92	-74
Mutatie schulden uit hoofde van inkoop participaties	-55	-104
Uitgekeerd dividend	-	-
Nettokasstromen uit financieringsactiviteiten	**57.959**	**3.075**
Mutatie liquide middelen	-14.724	25.165
Liquide middelen begin van de verslagperiode	74.854	30.503
Koersverschillen op geldmiddelen	125	16
Liquide middelen eind van de verslagperiode	**60.255**	**55.684**

5.7.1 Toelichting op de balans

(A) Beleggingen

In duizenden euro's	*30-06-2019*	*31-12-2018*
Aandelenparticipaties	34.586	32.926
Participaties in Oikocredit International Share Foundation	2.683	2.683
Kredieten	243.369	190.749
Achtergestelde leningen	58.304	32.839
Valuta-afdekkingsinstrumenten:		
Valutaswaps (cross currency swaps)	1.558	1.704
Valutatermijncontracten (FX forwards)	-1.416	-5.042
Af: voorziening kredieten en achtergestelde leningen	-1.233	-682
Totaal	**337.851**	**255.177**
Staatsobligaties	-	-
Som van de beleggingen	**337.851**	**255.177**

De waarde van de beleggingen van de ASN Microkredietpool wordt onder andere beïnvloed door de ontwikkelingen van de koersen van de valuta's waarin de betreffende beleggingen luiden, voor zover deze niet in euro's luiden. De ASN Microkredietpool dekt de beleggingen in andere valuta's dan de euro grotendeels af door valutatermijncontracten af te sluiten. Daarnaast wordt een beperkt deel van de renteontvangsten in vreemde valuta afgedekt door middel van valutaswaps. De waarde van de derivaten wordt apart gepresenteerd.

De omvang van de beleggingsportefeuille, exclusief staatsobligaties, steeg in de verslagperiode met 32,4% (2018: 9,9%). Het fondsvermogen steeg met 18,7% (2018: 21,3%).

In de verslagperiode zijn geen aan- en verkooptransacties uitgevoerd met gelieerde partijen, met uitzondering van valutatermijncontracten.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Naast de hierboven genoemde beleggingen heeft de ASN Microkredietpool zich per verslagdatum gecommitteerd aan onderstaande leningen, tegenpartijen en de valuta's (currency) waarin de lening zal worden uitbetaald. Deze commitments zijn deels afgegeven voor bedragen in USD, welke tegen de USD koers van ultimo juni 2019 zijn omgerekend naar euro's.

Tegenpartij	*Land*	*Commitment in valuta*	*Commitment (in duizenden euro's)*
Progressemos	Mexico	USD	8.781
Finca Microfinance Jordan	Jordanië	USD	878
KEP Trust	Kosovo	EUR	1.000
SEF	Zuid-Afrika	EUR	1.500
Totaal			12.159

(B) Aandelenparticipaties

Het verloop van de post *Aandelenparticipaties* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In duizenden euro's	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Verloop aandelenparticipaties		
Stand per 1 januari	32.926	32.598
Aankopen	3.469	215
Verkopen	-508	-392[1]
Gerealiseerde waardeveranderingen	-64	-20
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-1.237	525
Stand ultimo periode	**34.586**	**32.926**

1 *Het saldo ad € 392 bestaat uit twee posten. Een bedrag ad € 274 heeft betrekking op de betaling van de garantie door Oxfam Novib en een bedrag ad € 118 heeft betrekking op een terugbetaling van een capital call m.b.t. WWB Isis Fund.*

De samenstelling van de portefeuille *Aandelenparticipaties* per verslagdatum was als volgt:

In duizenden euro's	***Land***	*Waarde per 30-06-2019*	*Waarde per 31-12-2018*
Fortaleza	Bolivia	2.747	2.726
Crezcamos S.A.	Colombia	3.674	4.396
Sarva Capital (voorheen LOKII)	India	1.766	2.217
Arnur Credit	Kazachstan	1.790	1.712
Bai Tushum	Kirgizië	1.532	1.584
FUNDESER Nicaragua	Nicaragua	349	1.126
EFC Uganda	Oeganda	22	17
BRAC Uganda Finance Ltd.	Oeganda	3.682	-
Khushhali Bank Pakistan	Pakistan	7.225	7.665
CES PANAMA	Panama	4.102	4.170
MicroCred Senegal	Senegal	3.312	2.985
Finca Holding	Wereldwijd	2.395	2.397
WWB Isis Fund	Wereldwijd	1.731	1.676
EFC Zambia (Pulse)	Zambia	259	255
Totaal aandelenparticipaties		**34.586**	**32.926**

(C) Participaties in Oikocredit International Share Foundation

Het verloop van de post *Participaties in Oikocredit International Share Foundation* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In duizenden euro's	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Verloop participaties in Oikocredit International Share Foundation		
Stand per 1 januari	2.683	2.657
Aankopen	-	26
Verkopen	-	-
Stand ultimo periode	**2.683**	**2.683**

(D) Kredieten

Het verloop van de post *Kredieten* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In duizenden euro's	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Verloop kredieten		
Stand per 1 januari	190.749	166.707
Overboeking naar achtergestelde leningen (correctie beginstand)[1]	-17.969	-3.331
Verstrekkingen	104.211	102.630
Aflossingen	-33.895	-76.638
Gerealiseerde waardeveranderingen	369	1.228
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-96	153
Stand ultimo periode	**243.369**	**190.749**

1 *Gedurende zowel de eerste helft van 2019 als in 2018 is gebleken dat een aantal kredieten sinds uitgifte een achtergesteld karakter heeft gehad. Daarom zijn deze posities ultimo verslagperiode geclassificeerd als achtergestelde leningen en gecorrigeerd op de beginstand van 2018.*

De samenstelling van de portefeuille *Kredieten* per verslagdatum was als volgt:

In duizenden euro's	*Waarde per 30-06-2019*	*Waarde per 31-12-2018*
Albanië	9.000	2.000
Fondi Besa	5.000	-
NOA Albania	4.000	2.000
Bolivia	4.292	7.307
CIDRE	4.292	5.588
Ecofuturo[1]	-	1.719
Bosnië en Herzegovina	9.750	3.750
Mikrofin	7.250	2.250
Mikrokreditna Fondacija MIKRA	1.500	500
Sunrise	1.000	1.000
Burkina Faso	1.000	1.000
ACEP Burkina Faso	1.000	1.000
Cambodja	9.678	13.595
AMK Cambodia	1.767	1.779
Amret Co. Ltd.	885	1.320
LOLC Cambodia	7.026	6.997
PRASAC Microfinance Institution Limited	-	3.499
Costa Rica	4.390	4.374
Desyfin Costa Rica	4.390	4.374
Ecuador	17.227	20.151
Banco D-Miro S.A.	1.859	3.092
Banco Para La Asistencia Comunitaria Finca S.A.	4.391	2.624
Banco Pichincha C.A.[1]	-	8.748
COAC Azuayo	1.756	1.750
Cooperativa de Ahorro Y Crédito Pacifico	4.391	-
INSOTEC Ecuador	2.634	1.750
Vision Fund Ecuador (voorheen FODEMI)	2.196	2.187
El Salvador	6.292	7.729
AMC El Salvador	878	875
Apoyo Integral	1.756	2.625
CrediCampo	585	729
Enlace	439	875
Optima Servicios Financieros	2.634	2.625
Georgië	17.471	13.878
Credo Georgia	7.566	7.987
JSC Microfinance Organization Lazika Capital	607	641
JSC TBC Bank	4.000	-
TBC Leasing	5.298	5.250
Hongkong	13.017	8.004
Grassland Finance Limited	13.017	8.004
India	33.849	28.955
Annapurna	7.849	3.345
Aye Finance Private Limited	4.325	4.260
Fusion Microfinance	6.691	6.591
Intrepid Finance and Leasing Private Limited	3.799	3.741
Samunnati Financial Intermediation and Services	2.544	2.506
Satin Creditcare Network Limited	3.343	3.293
SV Creditline Private Limited	5.298	5.219
Indonesië	15.000	-

In duizenden euro's	*Waarde per 30-06-2019*	*Waarde per 31-12-2018*
Mitra Bisnis Keluarga	15.000	-
Ivoorkust	4.000	4.000
MicroCred Côte d'Ivoire	4.000	4.000
Jordanië	1.756	1.311
FINCA Jordanië[1]	1.756	1.311
Kazachstan	15.795	8.748
KazMicroFinance Kazakhstan	15.795	8.748
Kirgizië	8.713	3.236
CJCS Kompanion Bank	3.877	1.924
FINCA Kyrgyz Rep	2.638	-
Microfinance Company Elet Capital CJSC	881	-
Salym Kyrgysztan	1.317	1.312
Kosovo	9.250	5.250
Agency For Finance Kosovo (AFK)	3.000	1.000
FINCA Kosovo	2.250	2.250
KEP Kosovo	4.000	2.000
Libanon	4.391	875
Al Majmoua	4.391	875
Marokko	1.500	1.500
Fondation Al Karama pour La Microfinance	1.500	1.500
Mexico	1.563	907
Vision Fund Mexico SA de CV	1.563	907
Moldavië	2.923	4.493
Intreprinderea Mixta Organizatia	2.923	4.493
Montenegro	-	1.000
Alter Modus	-	1.000
Myanmar	879	291
Myanmar Finance International Limited	879	291
Nicaragua	6.142	9.617
Fama	1.756	3.322
FINCA Nicaragua	1.010	1.006
Fondo de Desarrollo Local	1.317	2.624
Pro Mujer Nicaragua LLC	2.059	2.665
Oezbekistan	8.000	6.000
Hamkorbank	8.000	6.000
Pakistan	-	1.750
Kash Foundation	-	1.750
Palestina	732	1.458
FATEN-Palestine	732	1.458
Panama	220	437
CES PANAMA	220	437
Paraguay	7.463	5.248
Vision Banco	7.463	5.248
Peru	8.647	13.536
Caja Municipal de Ahorro y Crédito de Arequipa S.A.[1]	-	5.082
Caja Rural Raiz S.A.	3.400	3.297
Crear-Arequipa	2.634	2.624
Edpyme Alternativa S.A. de Peru	2.613	2.533
Roemenië	3.000	2.000
RoCredit	3.000	2.000
Sri Lanka	4.000	5.000

In duizenden euro's	*Waarde per 30-06-2019*	*Waarde per 31-12-2018*
LOLC Micro Credit Ltd	3.000	3.000
Vision Fund Lanka	1.000	2.000
Wereldwijd	10.000	-
Creditaccess Asia N.V.	10.000	-
Zuid-Afrika	3.429	3.349
Small Enterprise Foundation NPC	3.429	3.349
Totaal kredieten	**243.369**	**190.749**

1 *Deze lening is in de jaarrekening 2018 geclassificeerd als een krediet maar blijkt een achtergesteld karakter te hebben. Daarom is deze lening per 1 januari 2019 geclassificeerd als een achtergestelde lening.*

(E) Achtergestelde leningen

Het verloop van de post *Achtergestelde leningen* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In duizenden euro's	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Verloop achtergestelde leningen		
Stand per 1 januari	32.839	27.909
Overboeking van kredieten (correctie beginstand)	17.969	3.331
Verstrekkingen	7.984	1.403
Aflossingen	-666	-403
Gerealiseerde waardeveranderingen	10	-13
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	168	612
Stand ultimo periode	**58.304**	**32.839**

Gedurende 2019 is gebleken dat vier kredieten sinds uitgifte een achtergesteld karakter hebben gehad. Daarom zijn deze posities per primo verslagperiode geclassificeerd als een achtergestelde lening en gecorrigeerd.

De samenstelling van de portefeuille *Achtergestelde leningen* per verslagdatum was als volgt:

In duizenden euro's	*Waarde per 30-06-2019*	*Waarde per 31-12-2018*
Bolivia	1.328	-
Ecofuturo[1]	1.328	-
Burkina Faso	1.000	1.000
ACEP Burkina Faso	1.000	1.000
Cambodja	4.391	-
Amret Co. Ltd.	4.391	-
Costa Rica	2.634	2.624
Desyfin Costa Rica	2.634	2.624
Ecuador	8.781	-
Banco Pichincha C.A.[1]	8.781	-
Georgië	3.092	-
Credo Georgia	3.092	-
Ivoorkust	6.500	6.500
Advans Côte d'Ivoire	2.000	2.000
MicroCred Côte d'Ivoire	4.500	4.500
Jordanië	1.317	-
FINCA Jordanië[1]	1.317	-
Kirgizië	2.195	2.187
Bai Tushum	2.195	2.187
Moldavië	1.500	-
Intreprinderea Mixta Organizatia	1.500	-
Nicaragua	1.273	875
FUNDESER Nicaragua	1.273	875
Oezbekistan	4.391	4.374
Hamkorbank	4.391	4.374
Peru	14.902	9.623
Caja Municipal de Ahorro y Crédito de Arequipa S.A.[1]	6.998	1.750
CMAC Sullana	4.392	4.374
COAC Pacific	3.512	3.499
Sri Lanka	5.000	5.000
LOLC Micro Credit Ltd	5.000	5.000
Tadzjikistan	-	656
Arvand	-	656
Totaal achtergestelde leningen	**58.304**	**32.839**

1 *Deze lening is in de jaarrekening 2018 geclassificeerd als een krediet maar blijkt een achtergesteld karakter te hebben. Daarom is deze lening per 1 januari 2019 geclassificeerd als een achtergestelde lening.*

(F) Valuta-afdekkingsinstrumenten

De samenstelling van de valutaswaps (*cross currency swaps*) en valutatermijncontracten (*FX forwards*) ultimo verslagperiode is als volgt:

In duizenden euro's	*Waarde per 30-06-2019*	*Waarde per 31-12-2018*
Valutaswaps (cross currency swaps)	1.558	1.704
Valutatermijncontracten (FX forwards)	-1.416	-5.042
Totaal	**142**	**-3.338**

Valutaswaps (cross currency swaps) en valutatermijncontracten (FX forwards) worden afgesloten om het koersrisico op de beleggingen in vreemde valuta's af te dekken. Ultimo verslagperiode hadden de valutaswaps een positieve waarde van € 1,6 miljoen (ultimo 2018: € 1,7 miljoen positief) en de valutatermijncontracten een negatieve waarde van € 1,4 miljoen (ultimo 2018: € 5 miljoen negatief).

Zowel de valutaswaps als de valutatermijncontracten zijn in sterke mate gerelateerd aan de beleggingsportefeuille. Zij worden immers afgesloten om het valutarisico op de US-dollar en overige valuta's af te dekken.

In de termijncontracten komt de ASN Microkredietpool overeen de overeengekomen bedragen in vreemde valuta's te leveren op de overeengekomen data, tegen de overeengekomen valutakoers. Per ultimo verslagperiode waren er alleen contracten met de Volksbank N.V. en The Currency Exchange Fund N.V. De resterende looptijd van de valutatermijncontracten per 30 juni 2019 varieerde van 0,4 tot 84,6 maanden (per 31 december 2018: van 0,7 tot 90,4 maanden).

De looptijd van de valuta-afdekkingsinstrumenten ultimo verslagperiode is als volgt:

In duizenden euro's	*30-06-2019*	*31-12-2018*
Korter dan een jaar	-90	-4.185
Eén tot drie jaar	191	790
Langer dan drie jaar	41	57
Totaal	**142**	**-3.338**

Valutaswaps

Het verloop van de post *Valutaswaps (cross currency swaps)* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In duizenden euro's	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Verloop valutaswaps (cross currency swaps)		
Stand per 1 januari	1.704	32
Aankopen	-	-
Verkopen	-228	-695
Gerealiseerde waardeveranderingen	16	690
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	66	1.677
Stand ultimo periode	**1.558**	**1.704**
Splitsing in positieve en negatieve derivaten:		
Positieve derivaten	2.396	2.053
Negatieve derivaten	-838	-349
Totaal	**1.558**	**1.704**
Bestaat uit:		
Te vorderen euro's en dollars (omgerekend in euro's)	92.869	70.556
Te betalen vreemde valuta's (omgerekend in euro's)	-91.311	-68.852
Totaal	**1.558**	**1.704**

De valutaswaps (cross currency swaps) bestonden ultimo verslagperiode uit de volgende posities (voor de overzichtelijkheid zijn de bedragen samengevat per maand):

	Te leveren vreemde valuta (in duizenden)	Te ontvangen euro's of dollars (in duizenden)	Waarde per 30-06-2019 (in duizenden euro's)
China (CNY)	31.423	4.000	-31
2019-09	31.423	4.000	-31
Georgië (GEL)	25.154	10.669	1.244
2020-03	14.500	5.482	1.028
2020-09	327	982	22
2021-09	327	982	23
2025-04	3.000	992	91
2026-04	3.000	992	95
2026-06	4.000	1.239	-15
India (INR)	2.660.900	34.344	386
2019-08	416.500	5.499	201
2019-09	561.400	7.566	425
2021-04	200.000	2.518	-48
2021-07	340.000	4.227	-216
2021-12	267.000	3.327	-148
2022-03	350.000	4.476	26
2022-05	526.000	6.731	146
Kazachstan (KZT)	2.279.040	5.346	26
2022-03	2.279.040	5.346	26
Kirgizië (KGS)	586.235	7.442	148
2021-11	153.628	1.924	52
2022-03	34.913	442	8
2022-04	244.024	3.112	37
2022-05	153.670	1.964	51
Mexico (MXN)	10.210	468	4
2019-11	10.210	468	4
Moldavië (MDL)	29.246	1.500	83
2021-12	29.246	1.500	83
Nicaragua (NIO)	28.157	762	15
2021-01	28.157	762	15
Peru (PEN)	42.144	11.506	-318
2019-12	12.732	3.750	-154
2020-04	3.250	918	35
2020-09	6.534	1.702	-70
2026-07	19.628	5.136	-129
Senegal (XOF)	3.476.572	5.300	-6
2020-06	163.989	250	-
2020-08	163.989	250	-
2021-01	437.305	667	-
2021-05	1.311.913	2.000	-6
2021-06	437.305	667	-
2021-12	437.305	666	-
2023-06	262.383	400	-
2023-08	262.383	400	-
Zuid-Afrika (ZAR)	55.066	3.500	7
2020-11	55.066	3.500	7
Totaal cross currency swaps			**1.558**

Valutatermijncontracten

Het verloop van de post *Valutatermijncontracten (FX forwards)* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In duizenden euro's	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Verloop valutatermijncontracten (FX forwards)		
Stand per 1 januari	-5.042	4.695
Aankopen	2.312	2.362
Verkopen	4.212	-3.416
Gerealiseerde waardeveranderingen	-1.981	-3.333
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-917	-5.350
Stand ultimo periode	**-1.416**	**-5.042**
Splitsing in positieve en negatieve derivaten:		
Positieve derivaten	325	254
Negatieve derivaten	-1.741	-5.296
Totaal	**-1.416**	**-5.042**
Bestaat uit:		
Te vorderen / betalen euro's	-113.565	-113.398
Te vorderen / betalen vreemde valuta's (omgerekend in euro's)	112.149	108.356
Totaal	**-1.416**	**-5.042**

De FX forwards bestonden ultimo verslagperiode uit de volgende posities (voor de overzichtelijkheid zijn de bedragen samengevat per maand):

	Te leveren vreemde valuta (in duizenden)	*Te ontvangen euro's (in duizenden)*	*Waarde per 30-06-2019 (in duizenden euro's)*
Verenigde Staten (USD)	111.836	131.066	-1.416
2019-07	3.991	4.808	-226
2019-08	11.581	13.731	-427
2019-09	3.006	3.500	-46
2019-10	7.333	8.756	-288
2019-11	9.508	11.065	-101
2019-12	11.675	13.667	-165
2020-01	6.117	7.178	-87
2020-02	14.383	16.833	-137
2020-03	19.788	23.127	-122
2020-04	4.976	5.819	-23
2020-05	4.208	4.875	29
2020-06	8.232	9.498	98
2020-07	723	833	11
2020-10	569	667	3
2020-11	5.186	6.042	65
2021-04	560	667	-
Totaal FX forwards		131.066	-1.416

(G) Voorziening kredieten en achtergestelde leningen

Het verloop van de post *Voorziening kredieten en achtergestelde leningen* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In duizenden euro's	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Verloop voorziening kredieten en achtergestelde leningen		
Stand per 1 januari	682	2.357
Dotaties	737	682
Onttrekkingen	-186	-2.357
Stand ultimo periode	**1.233**	**682**

(H) Staatsobligaties

Het verloop van de post *Staatsobligaties* gedurende de verslagperiode was als volgt:

In duizenden euro's	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Verloop staatsobligaties		
Stand per 1 januari	-	16.100
Aankopen	-	16.098
Verkopen	-	-
Lossingen	-	-32.150
Gerealiseerde waardeveranderingen	-	-48
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen	-	-
Stand ultimo periode	**-**	**-**

Omdat er per ultimo juni 2019 geen staatsobligaties in de portefeuille zaten, is er geen modified duration beschikbaar (ultimo 2018: geen modified duration).

(I) Fondsvermogen

Verloopoverzicht fondsvermogen

In duizenden euro's	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 31-12-2018*
Gestort kapitaal		
Stand per 1 januari	148.597	95.495
Uitgegeven participaties	72.390	57.863
Ingekochte participaties	-7.139	-4.761
Stand ultimo periode	**213.848**	**148.597**
Herwaarderingsreserve		
Stand per 1 januari	13.425	10.129
Onttrekking/toevoeging inzake aandelenparticipaties	-1.168	3.296
Stand ultimo periode	**12.257**	**13.425**
Overige reserves		
Stand per 1 januari	161.622	161.995
Ingekochte participaties	-7.145	-7.716
Mutatie herwaarderingsreserve inzake aandelenparticipaties	1.168	-3.296
Toevoeging uit onverdeeld resultaat[1]	13.982	10.639
Stand ultimo periode	**169.627**	**161.622**
Onverdeeld resultaat		
Stand per 1 januari	13.982	10.639
Toevoeging aan overige reserves	-13.982	-10.639
Uitgekeerd dividend	-	-
Resultaat over de verslagperiode	5.026	13.982
Stand ultimo periode	**5.026**	**13.982**
Totaal fondsvermogen	**400.758**	**337.626**

1 *Het onverdeelde resultaat betreft de nog uit te keren winst.*

Vijfjarenoverzicht

Totalen *In duizenden euro's*	*30-06-2019*	*31-12-2018*	*31-12-2017*	*31-12-2016*	*31-12-2015*
Intrinsieke waarde	400.758	337.626	278.258	266.603	233.621
Opbrengsten uit beleggingen	9.266	15.555	13.987	11.662	13.530
Koersresultaat	-3.666	-3.879	-1.311	-92	-4.102
Overige bedrijfsopbrengsten[1]	349	769	171	888	20
Bedrijfslasten	372	138	2.918	6.151	5.476
Voorzieningen	551	-1.675	-710	-711	3.089
Totaal resultaat	**5.026**	**13.982**	**10.639**	**7.018**	**883**
Aantal uitstaande participaties	6.812.709	5.821.148	5.026.725	4.877.164	4.382.295
Per participatie					
In euro's					
Intrinsieke waarde	58,83	58,00	55,36	54,66	53,31
Afgifteprijs	59,03[2]	57,82[3]	54,51[3]	54,75[3]	53,83[3]
Dividend[4]	-[5]	-[5]	1,45	0,15	2,80
Opbrengsten uit beleggingen	1,49	3,09	2,82	2,40	3,04
Koersresultaat	-0,59	-0,77	-0,26	-0,02	-0,92
Overige bedrijfsopbrengsten	0,06	0,15	0,03	0,18	-
Bedrijfslasten	0,06	0,03	0,59	1,26	1,23
Voorzieningen	0,09	-0,33	-0,14	-0,15	0,69
Totaal resultaat[6]	**0,81**	**2,77**	**2,14**	**1,45**	**0,20**

1 *Inclusief koersverschillen op geldmiddelen.*

2 *De koers van uitgifte is gelijk aan de intrinsieke waarde zoals berekend op de eerste werkdag in juli 2019. De intrinsieke waarde wijkt af van de afgifteprijs door gebeurtenissen na balansdatum die in het halfjaarbericht zijn verwerkt.*

3 *De koers van uitgifte is gelijk aan de intrinsieke waarde zoals berekend op de eerste werkdag in het nieuwe jaar. De intrinsieke waarde wijkt af van de afgifteprijs door gebeurtenissen na balansdatum die in de jaarrekening zijn verwerkt.*

4 *Dit is het dividend over het voorgaande jaar, dat in het betreffende jaar is uitgekeerd.*

5 *Als gevolg van de herstructurering op 15 juni 2017, waarbij het ASN-Novib Microkredietfonds is ondergebracht in de paraplustructuur van ASN Beleggingsfondsen N.V., keert ASN Microkredietpool geen dividend meer uit. Dividenduitkeringen vinden nu plaats bij het ASN-Novib Microkredietfonds.*

6 *Het totale resultaat per participatie is voor de boekjaren 2017, 2016 en 2015 berekend op basis van het gemiddeld aantal uitstaande participaties gedurende de verslagperiode. In eerdere jaarverslagen werd nog uitgegaan van het aantal uitstaande participaties aan het einde van de verslagperiode, de vergelijkende cijfers zijn voor 2015 derhalve aangepast.*

5.7.2 Toelichting op de winst-en-verliesrekening

(J) Opbrengsten uit beleggingen

In duizenden euro's	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Dividenden uit aandelenparticipaties	830	684
Rente op kredieten en achtergestelde leningen	10.838	8.509
Rente op staatsobligaties	-	-
Rente op valutaswaps (cross currency swaps)	-2.402	-1.597
Gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-1.650	-1.217
Niet-gerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen	-2.016	1.285
Totaal	**5.600**	**7.664**

De rente op valutaswaps (cross currency swaps) was in de verslagperiode negatief. De valutatermijncontracten zijn in sterke mate gerelateerd aan de beleggingsportefeuille, want zij worden afgesloten om het valutarisico op de US-dollar en overige valuta's af te dekken. Daarom wordt deze rente verantwoord onder *Opbrengsten uit beleggingen*.

(K) Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten in de verslagperiode bestaan uit:

In duizenden euro's	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Afsluitprovisie leningen	349	95
Rente rekening-courant	-	12
Overige opbrengsten	-	7
Totaal	**349**	**114**

Onder de post *Afsluitprovisie leningen* worden de afsluitprovisies verantwoord die in rekening worden gebracht bij het verstrekken van een nieuwe lening. De hoogte van de provisie is afhankelijk van de afspraken die worden gemaakt in de leningovereenkomst.

(L) Overige bedrijfslasten

De bedrijfslasten in de verslagperiode bestaan uit:

In duizenden euro's	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Bedrijfslasten		
Fondskosten	-	-
Koersverschillen op geldmiddelen	125	16
Aan- en verkoopkosten transacties	-	3
Rente rekening-courant	168	-
Overige bedrijfslasten	79	19
Totaal bedrijfslasten[1]	**372**	**38**

1 *Exclusief mutatie voorziening kredieten en achtergestelde leningen.*

De lopende kosten van een beleggingsfonds omvatten, naast de fondskosten, alle andere kosten die in de verslagperiode ten laste van het fonds zijn gebracht, exclusief de kosten van beleggingstransacties, interestkosten en de mutatie van de voorziening kredieten en achtergestelde leningen. De lopendekostenfactor wordt uitgedrukt in procenten van het gemiddelde fondsvermogen van het fonds in de verslagperiode.

In duizenden euro's	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Lopende kosten		
Totaal bedrijfslasten	79	19
Gemiddeld fondsvermogen gedurende de verslagperiode	363.894	282.193
Lopendekostenfactor (op jaarbasis)[1]	**0,02%**	**0,01%**

1 *Sinds 15 juni 2017 zijn de fondskosten niet meer in de beleggingspool maar in de bovenliggende fondsen ASN-Novib Microkredietfonds, ASN Duurzaam Mixfonds Defensief, ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief en ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal opgenomen.*

De lopendekostenfactor (LKF) ten op zichte van de fondskosten is als volgt:

	LKF		*Fondskosten*	
Fondskosten	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*	*01-01-2019 t/m 30-06-2019*	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
ASN Microkredietpool	**0,02%**	**0,01%**	**79**	**19**

In aanvulling op de fondskosten die per maand aan de beleggingspool zijn onttrokken, kunnen kosten separaat ten laste van de beleggingspool worden gebracht:

- kosten die derden in rekening brengen in verband met het aangaan, aanhouden, herstructureren en liquideren van beleggingen van de pool en die niet reeds worden voldaan uit de fondskosten;
- kosten die derden in rekening brengen in verband met het herstructureren van de pool en die niet reeds worden voldaan uit de fondskosten;
- de helft van de afsluitprovisies die Triple Jump in rekening brengt wanneer het fonds afsluitprovisies verkrijgt op verstrekte onderhandse leningen;
- kosten die beleggingsinstellingen in rekening brengen wanneer de pool in beleggingsinstellingen belegt

In de verslagperiode is een bedrag van € 79 duizend (eerste helft 2018: € 19 duizend) ten laste van de pool gekomen. De overige bedrijfslasten in 2019 hebben met name betrekking op het aangaan van beleggingen, bank- en bewaringskosten en advieskosten, in de eerste helft van 2018 bestonden ze voornamelijk uit kosten in verband met het aanhouden van beleggingen voor een bedrag van € 17 duizend en bank- en bewaringskosten voor een bedrag van € 2 duizend.

Omloopfactor

De omloopfactor geeft een indicatie van de omloopsnelheid van de portefeuille. Dat geeft een indruk van de mate waarin er actief beheer plaatsvindt. De omloopfactor wordt berekend als het percentage dat het totale bedrag aan effectentransacties min het totale bedrag aan transacties van participaties, uitmaakt van de gemiddelde intrinsieke waarde van de beleggingspool.

	01-01-2019 t/m 30-06-2019	*01-01-2018 t/m 30-06-2018*
Omloopfactor	17,14%	29,15%

De omloopfactor van de ASN Microkredietpool kwam in de verslagperiode uit op 17,14% (eerste helft 2018: 29,15%). Als de aflossingen van kredieten, achtergestelde leningen en staatsobligaties ter grootte van € 34,5 miljoen (eerste helft 2018: € 57 miljoen) buiten beschouwing worden gelaten, komt de omloopfactor van de ASN Microkredietpool uit op 7,65% (eerste helft 2018: 8,94%).

Transactiekosten

Transactiekosten zijn onderdeel van de gerealiseerde waardeveranderingen. De transactiekosten in de verslagperiode, voor zover deze identificeerbaar en kwantificeerbaar waren, bedroegen nihil (eerste helft 2018: € 3 duizend).

5.7.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Voorziening leningen Nicaragua

De ASN Microkredietpool heeft leningen verstrekt aan MFI's in Nicaragua. De politieke onrust in Nicaragua heeft geresulteerd in een economische recessie, die ook haar weerslag heeft op deze MFI's. Wij verwachten dat een aanhoudende recessie gevolgen kan hebben voor de terugbetalingscapaciteit van de MFI's. ABB heeft onderzoek gedaan naar de impact van de recessie en de politieke ontwikkelingen in Nicaragua op de door de ASN Microkredietpool verstrekte leningen. De uitkomsten van dit onderzoek hebben ABB in augustus 2019 doen besluiten een voorziening ter grootte van in totaal € 840 duizend te treffen op een tweetal leningen.

Recycling

6 Overige gegevens

Recycling

Bijzondere statutaire zeggenschapsrechten

Volgens de statuten heeft de houder van het prioriteitsaandeel het recht om een bindende voordracht op te stellen voor de benoeming van bestuurders. Daarnaast kan de houder van het prioriteitsaandeel een bindende voordracht doen voor de benoeming van commissarissen, indien de raad van commissarissen (RvC) geen kandidaten voordraagt binnen de daartoe gestelde termijn. Een wijziging van de statuten of een besluit tot ontbinding van de vennootschap kan slechts worden genomen op voorstel van de houder van het prioriteitsaandeel. Bij liquidatie van de vennootschap wordt, na voldoening van alle schulden, allereerst het nominale bedrag van het prioriteitsaandeel terugbetaald.

Het prioriteitsaandeel dient om het bijzondere karakter van ASN Beleggingsfondsen N.V. te beschermen tegen ongewenste invloeden van derden. Het wordt gehouden door ASN Duurzame Deelnemingen N.V., een 100%-dochter van de Volksbank N.V. Voor de rechten die zijn verbonden aan het prioriteitsaandeel, wordt verwezen naar de statuten van ASN Beleggingsfondsen N.V.

Belangen bestuurders en raad van commissarissen

Conform artikel 122 lid 2 Bgfo wordt in dit halfjaarbericht het totale persoonlijke belang weergegeven dat de leden van de directie van ABB en de leden van de raad van commissarissen, volgens opgave van de betrokkenen, hebben gehad bij iedere belegging van ASN Beleggingsfondsen N.V. per begin en einde van de verslagperiode. In de verslagperiode hebben de directieleden van ABB en de leden van de raad van commissarissen geen belangen gehad in beleggingen van ASN Beleggingsfondsen N.V.

Vanuit het oogpunt van transparantie zijn in de volgende tabel de persoonlijke belangen opgenomen die de leden van de directie van ABB en de leden van de raad van commissarissen, volgens opgave van de betrokkenen, hebben gehad in de fondsen van ASN Beleggingsfondsen N.V. per begin en einde van de verslagperiode.

Omschrijving	*Gemeenschappelijk belang directie ABB in aantallen 30-06-2019*	*Gemeenschappelijk belang directie ABB in aantallen 31-12-2018*
ASN Duurzaam Aandelenfonds	24	24
ASN Milieu & Waterfonds	252	252
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	220	220

Beoordelingsverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de aandeelhouders en de raad van commissarissen van ASN Beleggingsfondsen N.V.

Opdracht

Wij hebben de in dit halfjaarbericht opgenomen halfjaarcijfers 2019 van ASN Beleggingsfondsen N.V. te Den Haag bestaande uit de balans per 30 juni 2019 en de winst-en-verliesrekening over de periode 1 januari 2019 tot en met 30 juni 2019 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de haljaarcijfers 2019 van de afzonderlijke Fondsen, alsmede de halfjaarcijfers van de onderliggende Beleggingspools waarin het vermogen van ASN Beleggingsfondsen N.V. is belegd, beoordeeld. De directie van ASN Beleggingsfondsen N.V. is verantwoordelijk voor het opstellen en het weergeven van de tussentijdse financiële informatie in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving 394 "Tussentijdse Berichten". Het is onze verantwoordelijkheid een conclusie te formuleren bij de tussentijdse financiële informatie op basis van onze beoordeling.

Werkzaamheden

Wij hebben onze beoordeling van de halfjaarcijfers verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2410, 'Het beoordelen van tussentijdse financiële informatie door de accountant van de entiteit'. Een beoordeling van de halfjaarcijfers bestaat uit het inwinnen van inlichtingen, met name bij personen die verantwoordelijk zijn voor financiën en verslaggeving, en het uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden. De reikwijdte van een beoordeling is aanzienlijk geringer dan die van een controle die is uitgevoerd in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en stelt ons niet in staat zekerheid te verkrijgen dat wij kennis hebben genomen van alle aangelegenheden van materieel belang die bij een controle onderkend zouden worden. Om die reden geven wij geen controleverklaring af.

Conclusie

Op grond van onze beoordeling is ons niets gebleken op basis waarvan wij zouden moeten concluderen dat de halfjaarcijfers over de periode 1 januari 2019 tot en met 30 juni 2019 niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten, is opgesteld in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving 394, "Tussentijdse berichten".

Den Haag, 30 augustus 2019

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. R.J. Bleijs RA

7 Bijlagen

Bijlage 1 Beleidsbepalers en vermogensbeheerders

ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB)

ABB is verantwoordelijk voor het portefeuillemanagement, de ontwikkeling en marketing van beleggingsproducten en het risicomanagement van de ASN Beleggingsfondsen. Dit team draagt tevens zorg voor de uitvoering van wet- en regelgeving voor zover deze betrekking heeft op de klanten en producten, en voor het beleggingsbeleid en beheer van de fondsen.

Verschillende teams zijn verantwoordelijk voor het beleid van de ASN Beleggingsfondsen. Hieronder zijn de leden van deze teams die in de eerste helft van 2019 werkzaam waren voor de ASN Beleggingsfondsen vermeld, evenals hun functie, verantwoordelijkheden en ervaring.

Naam	Functie	Werkervaring
Fabrice Albronda	Distributiemanager	23 jaar
Karin van Dijk	Portefeuillemanager	8 jaar
Raymond Satumalay	Portefeuillemanager a.i.	25 jaar
José de Jong	Secretaris	28 jaar
Kirsten den Boer	Analist impactfondsen	1 jaar
Stephan Langen	Portefeuillemanager	26 jaar
Sascha Noé	Portefeuillemanager	17 jaar
Maurits de Ruiter	Risk Analist	6 jaar
Mariëtta Smid	Senior Manager Duurzaamheid	23 jaar
Leon Vingerhoeds	Productmanager	26 jaar
Jan Visee	Risk Manager	20 jaar
Katja Wende	Fondsjurist	15 jaar

Beleggingsfonds	Strategie	Vermogensbeheerder/adviseur
ASN Duurzaam Aandelenfonds	Aandelen wereldwijd; actief	ACTIAM N.V.
ASN Duurzaam Obligatiefonds	Euro-obligaties, actief	ACTIAM N.V.
ASN Duurzaam Mixfonds	Aandelen wereldwijd 45%; passief	ACTIAM N.V.
	Euro-obligaties 55%; passief	ACTIAM N.V.
ASN Milieu & Waterfonds	Aandelen wereldwijd; actief	Impax Asset Management Ltd.
ASN Duurzaam Small & Midcapfonds	Aandelen wereldwijd; actief	Kempen Capital Management N.V.
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Defensief	Aandelen wereldwijd 3 - 13%; actief	ACTIAM N.V.
	Aandelen wereldwijd 0 - 6%; actief	Impax Asset Management Ltd.
	Aandelen wereldwijd 0 - 6%; actief	Kempen Capital Management N.V.
	Obligaties wereldwijd 62 - 72%	ACTIAM N.V.
	Microkrediet 18 - 28%	Triple Jump
ASN Duurzaam Mixfonds Defensief	Aandelen wereldwijd 14 - 24%; actief	ACTIAM N.V.
	Obligaties wereldwijd 70 - 80%	ACTIAM N.V.
	Aandelen wereldwijd 1 - 11%; actief	Impax Asset Management Ltd.
ASN Duurzaam Mixfonds Neutraal	Aandelen wereldwijd 30 - 40%; actief	ACTIAM N.V.
	Obligaties wereldwijd 50 - 60%	ACTIAM N.V.
	Aandelen wereldwijd 5 - 15%; actief	Impax Asset Management Ltd.
ASN Duurzaam Mixfonds Offensief	Aandelen wereldwijd 46 - 56%; actief	ACTIAM N.V.
	Aandelen wereldwijd 9 - 19%; actief	Impax Asset Management Ltd.
	Aandelen wereldwijd 0 - 10%; actief	Kempen Capital Management N.V.
	Obligaties wereldwijd 25 - 35%	ACTIAM N.V.
ASN Duurzaam Mixfonds Zeer Offensief	Aandelen wereldwijd 62 - 72%; actief	ACTIAM N.V.
	Aandelen wereldwijd 13 - 23%; actief	Impax Asset Management Ltd.
	Aandelen wereldwijd 0 - 10%; actief	Kempen Capital Management N.V.
	Obligaties wereldwijd 5 - 15%	ACTIAM N.V.
ASN Groenprojectenfonds	Groenprojecten Nederland euro	ASN Duurzame Financieringen
	Groenprojecten buitenland	FMO
ASN-Novib Microkredietfonds	Microkrediet wereldwijd	Triple Jump B.V.
	Participaties wereldwijd	Triple Jump B.V.

Expertisecentrum Duurzaamheid (ECD)

Het Expertisecentrum Duurzaamheid van ASN Bank (ECD) adviseert ASN Beleggingsfondsen over het duurzaamheidsbeleid. Het team onderzoekt landen, projecten en ondernemingen waarin de ASN Beleggingsfondsen kunnen beleggen. Ook voert het team de dialoog met ondernemingen (engagement) op verzoek van ASN Beleggingsfondsen.

Naam	Functie	Werkervaring
Piet Sprengers	Senior adviseur duurzaamheid	33 jaar
Lisa van Blaricum	Senior adviseur duurzaamheid	8 jaar
Stef Driesen	Duurzaamheidsanalist	4 jaar
Jeroen Loots	Senior adviseur klimaat	23 jaar
Sjirk Prins	Duurzaamheidsanalist	4 jaar
Irina van der Sluijs	Senior adviseur mensenrechten	16 jaar
Jonna Tjapkes	Duurzaamheidsanalist	5 jaar
Freek Geurts	Carbonfootprintanalist	4 jaar
Roel Nozeman	Senior adviseur biodiversiteit	14 jaar
Emmelien Venselaar	Duurzaamheidsanalist	1 jaar

Vermogensbeheerders

ABB heeft het vermogensbeheer van de ASN Beleggingsfondsen uitbesteed. Bij de selectie van een vermogensbeheerder beoordeelt ABB de vermogensbeheerders onder meer op hun kennis en ervaring, hun prestaties op het gebied van performance en de duurzaamheid van de vermogensbeheerder.

De volgende teams voeren het dagelijkse vermogensbeheer van de ASN Beleggingsfondsen uit.

- ASN Aandelenpool, de ASN Obligatiepool, de ASN Mixpool en de ASN Duurzaame Mixfondsen: ACTIAM N.V.
- ASN Milieupool: Impax Asset Management.
- ASN Small & Midcappool: Kempen Capital Management.

ACTIAM

Managers ASN Duurzaam Aandelenfonds

Naam	Functie	Werkervaring
Bram Ragetlie	Senior portefeuillemanager	22 jaar ervaring in het beheer van aandelenportefeuilles met wereldwijde spreiding, gespecialiseerd in kwantitatieve analyse
Hans Slomp	Senior portefeuillemanager	31 jaar ervaring in het beheer van aandelenportefeuilles met wereldwijde spreiding, gespecialiseerd in fundamentele analyse

Managers ASN Duurzaam Obligatiefonds

Naam	Functie	Werkervaring
Johan Idema	Hoofd vastrentende waarden, hoofd interest rate-team	9 jaar ervaring in alle categorieën vastrentende waarden met een investment grade-rating
Pim Burggraeve	Senior portefeuillemanager	23 jaar ervaring in rates, inclusief rates derivatives
Mehdi Abdi	Senior portefeuillemanager	12 jaar ervaring in rates & credits

Managers ASN Duurzame Mixfondsen en ASN Mixpool

Naam	Functie	Werkervaring
Gita Doekharan	Portfolio Implementation Manager	13 jaar ervaring

Impax Asset Management

Managers van het ASN Milieu & Waterfonds

Naam	Functie	Werkervaring
Bruce Jenkyn-Jones	Hoofd Listed Equities, managing director	26 jaar ervaring
Jon Forster	Senior portfoliomanager, director	23 jaar ervaring
Justin Winter	Portfoliomanager, director	15 jaar erarving

Bruce Jenkyn-Jones en Jon Forster beheren samen de Environmental Specialists Strategy waaronder het ASN Milieu & Waterfonds valt.

Kempen Capital Management

Managers van het ASN Duurzaam Small & Midcapfonds

Naam	Functie	Werkervaring
Tommy Bryson	Co-head European Small-Cap team	17 jaar ervaring. Portfoliomanager en analist voor Scandinavische landen en Zwitserland
Mark McCullough	Co-head European Small-Cap team	17 jaar ervaring. Portfoliomanager en analist voor Verenigd Koninkrijk en Ierland

Projectadviseurs

Naast de vermogensbeheerders heeft ABB een tweetal projectadviseurs aangesteld:

- ASN Microkredietpool: Triple Jump
- ASN Groenprojectenpool: ASN Duurzame Financieringen en FMO

Triple Jump

Triple Jump B.V. is de projectadviseur van de ASN Microkredietpool. Het team van Triple Jump B.V. bestaat uit onder andere de volgende personen:

Naam	Functie	Werkervaring
Steven Evers	Algemeen directeur	19 jaar ervaring
Ward Bouwers	Hoofd equity	15 jaar ervaring
Eelco Mol	Hoofd leningen	21 jaar ervaring
Tara Luyer	Hoofd portefeuillebeheer	15 jaar ervaring

ASN Duurzame Financieringen

Het team van de afdeling Duurzame Financieringen van ASN Bank verzorgt het projectadvies voor de ASN Groenprojectenpool. Het team bestaat uit de volgende personen:

Naam	Functie	Werkervaring
Jort Bakker	Bedrijfshoofd Duurzame Financieringen	27 jaar bankervaring
Yvonne van Hoof	Afdelingshoofd Duurzame Financieringen	29 jaar bankervaring
Olga Bruinen-van Bracht	Senior commercieel ondersteuner	4 jaar bankervaring
Barry Bulpitt	Senior medewerker documenten- en zekerhedenbeheer	15 jaar bankervaring
Ad Diemel	Senior medewerker documenten- en zekerhedenbeheer	40 jaar bankervaring
Sonja van der Eijk	Accountmanager zonne-energie, (sociale)woningbouw, maatschappelijk vastgoed, zorg & welzijn	19 jaar financiële ervaring
Peter van Emmerik	Senior kredietanalist	25 jaar bankervaring
Siham Feddani-Azgaguen	Commercieel ondersteuner	7 jaar bankervaring
Ineke Heurter	Senior kredietanalist	15 jaar bankervaring
Jacinthe Hoogerbeets-de Ruiter	Senior medewerker analyse, rapportage en advies	16 jaar bankervaring
Mark Slinger	Commercieel ondersteuner	8 jaar bankervaring
Reinaud Struycken	Accountmanager	20 jaar bankervaring
Aleida de Swart	Senior commercieel ondersteuner	22 jaar bankervaring
Audrey de Werker	Senior accountmanager zorg & welzijn	27 jaar bankervaring
Cees Zandbergen	Senior kredietanalist	19 jaar bankervaring
Ronald Zeeman	Senior accountmanager decentrale energieopwekking, (sociale) woningbouw, maatschappelijk vastgoed, zorg & welzijn	26 jaar bankervaring
Emiel van Zwet	Accountmanager windenergie	3 jaar bankervaring plus 10 jaar andere relevante ervaring

FMO Investment Management B.V.

FMO Investment Management B.V. (FMO IM) is de projectadviseur van de ASN Groenprojectenpool. Het team van FMO IM bestaat uit onder andere de volgende personen:

Naam	Functie	Werkervaring
Yvonne Bakkum	Managing director	26 jaar ervaring
Erik Smeets	Managing director	21 jaar ervaring

Bijlage 2 Adresgegevens en personalia

ASN Beleggingsfondsen N.V.
Bezuidenhoutseweg 153
2594 AG Den Haag
Postbus 93514
2509 AM Den Haag

Telefoon 070 - 356 93 89
www.asnbeleggingsfondsen.nl

AIF-beheerder
ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.
Bezuidenhoutseweg 153
2594 AG Den Haag
Postbus 93514
2509 AM Den Haag

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.
1. Bas-Jan Blom
2. Gert-Jan Bruijnooge

Raad van commissarissen ASN Beleggingsfondsen N.V.
1. Anne Gram (voorzitter)
2. Lodi Hennink (vicevoorzitter)
3. Rik Plomp
4. Peter Verbaas
5. Tineke Lambooy

Bewaarder
KAS Trust & Depositary Services B.V.
De Entree 500
1101 EE Amsterdam-Zuidoost

Juridisch Eigenaar
Pettelaar Effectenbewaarbedrijf N.V.
Bezuidenhoutseweg 153
Postbus 93514
2509 AM Den Haag

Accountant
Ernst & Young Accountants LLP
Wassenaarseweg 80
2596 CZ Den Haag

Fiscaal adviseur
De Volksbank N.V.
Afdeling Fiscale Zaken
Croeselaan 1
3521 BJ Utrecht
Postbus 8444
3503 TK Utrecht

Vermogensbeheerders
ACTIAM N.V.
Graadt van Roggenweg 250
3531 AH Utrecht
Postbus 679
3500 AR Utrecht

Impax Asset Management Ltd.
7th Floor
30 Panton Street
London SW1Y 4AJ
Verenigd Koninkrijk

Kempen Capital Management N.V.
Beethovenstraat 300
1077 WZ Amsterdam
Postbus 75666
1070 AR Amsterdam

Fund Agent
KAS BANK N.V.
De Entree 500
1101 EE Amsterdam-Zuidoost

Raad van commissarissen

Kees Koedijk

Benoemd in 2011, herbenoemd in 2015 en afgetreden op 17 mei 2019. Tot 17-05-2019 voorzitter van de raad van commissarissen.

Kees Koedijk (1960) is decaan en director van TIAS Business School, business school van Tilburg University en TU Eindhoven. Hij is expert op het gebied van de financiële economie en financiële markten. Behalve als bestuurder van de faculteit is hij op meerdere gebieden actief, waaronder duurzaamheid. Kees Koedijk studeerde economie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Daar promoveerde hij in 1989 op een empirische studie naar wisselkoersen. Daarna was hij onder meer hoogleraar Finance aan de Universiteit Maastricht, directeur van LIFE (Limburg Institute of Financial Economics), vicedecaan van de faculteit Bedrijfskunde van de Rotterdam School of Management, hoogleraar Financial Management aan de Erasmus Universiteit en bijzonder hoogleraar voor de Fortis Chair in Sustainable Finance. Tevens doceert hij op diverse buitenlandse universiteiten en is redacteur van wetenschappelijke bladen op het gebied van financiën. Kees Koedijk bekleedde diverse nevenfuncties. Zo was hij lid van de Raad van Economisch Adviseurs Tweede Kamer en nationale penningmeester van het CDA. Momenteel is hij lid van de Monitoring Commissie Code Banken.

Anne Gram

Benoemd in 2017, lopende termijn tot 2021. Vanaf 17-05-2019 voorzitter van de raad van commissarissen.

Anne Gram (1965) is werkzaam als onafhankelijke deskundige en toezichthouder bij diverse organisaties. Anne is sinds 1991 werkzaam in de financiële sector. Ze begon als derivatenanalist bij Nordea Securities in Denemarken, haar geboorteland. Vervolgens heeft zij gewerkt als portfolio manager bij o.a. Robeco, hoofd Europese core aandelen bij ABN Amro en Directeur Beleggingen en Chief Investment Officer bij Fortis MeesPierson. Naast haar universitaire opleiding Internationale Bedrijfseconomie is Anne Gram ook CFA (Chartered Financial Analyst). Zij is medeoprichter en oud-voorzitter van de CFA Society in Nederland.
Anne Gram is lid van de raden van toezicht bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn PFZW, Pensioenfonds Horeca & Catering, Stichting Pensioenfonds DNB, Akzo Pensioenfonds APF, lid visitatiecommissie bij Pensioenfonds HAL, lid Bestuurscommissie Beleggingen en Balansmanagement Stichting Pensioenfonds voor de Huisartsen, lid Commissie Beleggingen en Balansbeheer Stichting Pensioenfonds UWV, bestuursadviseur beleggingen PF ING en voorzitter Beleggingadviescommissie Pensioenfonds IBM Nederland (SPIN).

Lodi Hennink

Benoemd in 2015, herbenoemd in 2019 tot 2023.

Lodi Hennink (1957) is bestuurder, toezichthouder en bestuursadviseur. Hij studeerde bedrijfseconomie met de fiscale afstudeervariant aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Parallel studeerde hij rechten in de privaatrechtelijke en bedrijfsjuridische afstudeerrichtingen. Hij startte zijn loopbaan in de farmaceutische divisie van Gist-Brocades. Daar was hij verantwoordelijk voor de marketing van diverse geneesmiddelen. In 1989 maakte hij de overstap naar de Robeco Groep, waar hij international marketingmanager werd voor de beleggingsproducten van deze vermogensbeheerder, vooral voor de Duitstalige gebieden. Na een uitstap van twee jaar in een managementpositie bij de organisatie van Randstad ging hij in 1995 terug naar de financiële wereld. Hij werkte ruim tien jaar in diverse management- en staffuncties bij verschillende onderdelen van Interpolis, waaronder de onderdelen toekomstvoorzieningen (levensverzekeringen) en sociale zekerheid. Nadat Interpolis fuseerde met Achmea was hij manager business development in de holding. In 2007 maakte hij de overstap naar de Landelijke Huisartsen Vereniging, waarvan hij bijna tien jaar algemeen directeur was. In 2018 en 2019 is hij algemeen directeur a.i. geweest van Vereniging Humanitas. Lodi Hennink is vicevoorzitter van de raad van toezicht van Tactus Verslavingszorg, lid van de raad van toezicht van Vereniging Eigen Huis en lid van de raad van advies van de Forensisch Medische Maatschappij Utrecht (FFMU/medTzorg).

Rik Plomp

Benoemd in 2016, lopende termijn tot 2020.

Rik Plomp (1962) is sinds december 2009 senior investment manager bij PGGM Investments in Zeist. Hij is daar onder andere verantwoordelijk voor een portefeuille van beleggingen in wereldwijde land- en bosbouw met een totale omvang van circa 1 miljard euro. In deze functie speelt duurzaamheid een grote rol. De afgelopen 25 jaar heeft Rik Plomp in diverse functies in de financiële sector gewerkt. Daarbij deed hij ervaring op in uiteenlopende gebieden zoals financiering, renterisicobeheer, treasury en investeringen. Rik Plomp studeerde HEAO Commerciële Economie aan de Hogeschool in Eindhoven. In 2000 deed hij de postdoctorale opleiding Treasury Management aan de Vrije Universiteit van Amsterdam. In juni 2004 volgde hij het Finance for Executives Programme aan INSEAD, Fontainebleau, Frankrijk. In 2014 volgde hij het Programma voor Commissarissen en Toezichthouders aan de Erasmus Universiteit te Rotterdam en in 2017 het Certified Pensioenexecutive programma aldaar. Als nevenfunctie bekleedt Rik Plomp momenteel de functie van lid van de raad van toezicht van Stichting Sympany/Stichting Sympany+. Tevens is hij voorzitter van de auditcommissie aldaar. Stichting Sympany is een van de grootste inzamelaars van textiel in

Nederland. Via de Stichting Sympany+ worden de gelden besteed aan maatschappelijk verantwoorde doelen in diverse landen, vooral in de textielketen. Van 2010 tot 2013 was Rik Plomp lid van het bestuur van de Stichting Toezicht Interne Markt Rabo Extra Ledenobligaties bij de Rabobank in Utrecht.

Peter Verbaas

Benoemd in 2017, lopende termijn tot 2021.

Peter Verbaas (1959) is sinds 2011 partner van Charistar, een not-for-profit consultancy voor maatschappelijke impactdoelen van organisaties. Ook is hij als docent verbonden aan het Nyenrode Center for Private Wealth Management. Daarnaast bekleedt Peter Verbaas uiteenlopende nevenfuncties: hij is lid van de raad van toezicht van het VU Medisch Centrum Fonds, voorzitter van de raad van toezicht van Oxfam Novib en hierdoor lid van de raad van toezicht van Oxfam International. Peter Verbaas studeerde eerst bedrijfseconomie gevolgd door bedrijfskunde. Daarna volgden diverse bancaire en managementopleidingen. Later volgde hij het programma voor commissarissen en toezichthouders aan de Erasmus Universiteit en in 2018 het International Directors Program op INSEAD. Van 1984 tot 1999 bekleedde Peter Verbaas diverse functies bij ABN AMRO in Amsterdam, Londen, Luxemburg en Zürich, vanaf 1992 op het gebied van private banking. Na korte periodes bij UBS en Uxel Ltd in Londen ging hij naar CenE Bankiers als lid van de statutaire directie en concerndirecteur ING Private Banking. Van 2004 tot 2011 was hij als concerndirecteur bij F. van Lanschot Bankiers verantwoordelijk voor particuliere klanten en international private banking.

Tineke Lambooy

Benoemd op 17-05-2019, lopende termijn tot 2023

Tineke Lambooy is gespecialiseerd in ondernemingsrecht, corporate governance en corporate social responsibility (CRS). Sinds 2015 is zij professor Corporate Law aan Nyenrode Business Universiteit. Zij houdt zich onder andere bezig met onderwijs en onderzoek. Daarnaast is zij lid van het Researchteam Water, Oceans and Sustainability Law van de Universiteit van Utrecht en geeft zij gastcolleges bij Airlangga University in Surabaya, Indonesië. Tineke Lambooy studeerde rechten en psychologie aan de Universiteit van Leiden en vervolgde haar opleiding aldaar met een master staats- en bestuursrecht en een master internationaal publiek recht. Daarna studeerde zij een jaar in Texas (American Corporate Law and Tax Law) en volgde de jaaropleiding voor commerciële advocatuur aan de Grotius Academie in Amsterdam. Vervolgens voltooide zij de opleiding van de Nederlandse Orde van Advocaten. Van 1989 tot 2007 werkte zij als advocaat ondernemingsrecht voor het kantoor van Loyens & Loeff (en rechtsvoorgangers). Van 2004 tot 2010 deed zij promotieonderzoek naar de juridische aspecten van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Dit resulteerde in de publicatie *Corporate Social Responsibility. Legal and semi-legal frameworks supporting CSR* (Kluwer, 2010). Vanaf 2007 is zij verbonden als onderzoeker en docent aan Nyenrode Business Universiteit en de Universiteit van Utrecht. Naast haar werkzaamheden is Tineke onder andere bestuurslid van de Stichting Club van Rome – Nederland en van de Stichting Stand Up For Your Rights. Als lid van de raad van advies is zij betrokken bij de social enterprises The Social Handshake en de 1% Club. Zij is lid van het Groene Brein en de Worldconnectors en zij is actief betrokken bij het Lab for Future Generations.

Directie ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V.

Bas-Jan Blom

Bas-Jan Blom (1962) is sinds 2007 directeur van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. Bas-Jan is voorzitter van de directie en is verantwoordelijk voor Productontwikkeling, Marketing & Sales, Portfoliomanagement en Productmanagement. Tot oktober 2018 was hij tevens directeur van Energiefonds Overijssel. Daarvoor heeft hij acht jaar bij Schretlen & Co gewerkt, waar hij verschillende managementfuncties vervulde op het gebied van financiële planning, relatiemanagement en beleggingsadvies. Daarvoor was hij vijftien jaar werkzaam bij ABN AMRO.

Gert-Jan Bruijnooge

Gert-Jan Bruijnooge (1970) is sinds 9 juli 2018 directeur ad interim van ASN Beleggingsinstellingen Beheer B.V. (ABB). Gert-Jan is binnen ABB verantwoordelijk voor Risicomanagement, Waardering en Compliance. Van 2011 tot eind 2017 was hij CFRO van Staalbankiers N.V. Daarvoor was hij van 2004 tot 2011 werkzaam als accountant bij KPMG waar hij leiding gaf aan accountantscontroles en adviesopdrachten bij financiële instellingen. Gert-Jan is afgestudeerd als bedrijfseconoom aan de Universiteit van Tilburg, en behaalde in 1999 de titel van Register Accountant en in 2010 de titel van Register Controller.